

వత్త వత్తు

- లాంగాలాణార్పు

రాణీ బరహమణి

ಪ್ರತಿಭಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ; ವರ್ಷ--೪೮, ಕೆರಣ್ಣರ

ವರ್ಕದ್ವಯಿಸ್

(ನಗೆಬರಹಗಳು)

ಉಂಗಡಾಚಾರ್ಯರು

ಪ್ರತಿಭಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಧಾರನಾಡ-೧

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಪ್ರತಿಭಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ,
ಧಾರವಾಡ-ಖಲಂ ೧೦೧

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೬೦

ଲ୍ୟେକ୍ ଏବାଯିବ ଅଷାର୍

వితరకు :

ಸ ಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ಸುಭಾಸಚೀದಿ,
ಧಾರವಾಡ * ಕೊಸ್ತೇ ಕೆರ ಬೀದಿ,
ಹುಟ್ಟಿ

ಮುದ್ರಕರು :
ಪ್ರತಿಭಾ ಮುದ್ರಣ,
ದಾರವಾಡ-ಜಲಂ ೧೧೧

ಎರಡು ಮಾತೆ

ಇದು ನನ್ನ ನಗೆಬರಹಗಳ ನಾಲ್ಕುನೇಯ ಸಂಗ್ರಹ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲ-ಗಳಲ್ಲಿ “ಕರ್ಮವೀರ”, “ಕಸ್ತೂರಿ”, “ತುಷಾರ”, “ಸುಧಾ”, “ಪ್ರಜಾವಾಣಿ”, “ಖದಯವಾಣಿ”, “ತರಂಗ” ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಧಾರವಾಡ ನಿಲಯ-ದಿಂದ ಬಿತ್ತಿರಿಸಲಾದ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ದಶಕ ಕಾಲದ ನನ್ನ ಆಯ್ದಲಘು ಬರಹಗಳು ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಕಳೆದ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಶ್ಮಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರೂ ಓದುಗರೂ ನನ್ನ ಲಘು ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಪೋತ್ತಾಹ, ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೂ ಸಂಪಾದಕರುಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ “ಕರ್ಮವೀರ”ದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಪಂಭದಲ್ಲಿ ವಾರವಾರವೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ-ವೀಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಹ. ರಾ. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮನಗಳು.

ನನ್ನ ವೊದಲ ನಗೆ-ಕಥೆ ಉಡುಪಿಯ “ಆಂತರಂಗ” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತ್ರಿಂದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ನಿಯತ-ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಂಥ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯತೊಡಗಿದ್ದು ಗಂಜಂರಲ್ಲಿ—“ಕರ್ಮವೀರ”ದಲ್ಲಿ. ನಾನು ಕೈಯಾಡಿಸಿದ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ-ದಲ್ಲಿಯೂ-ಕವಿತೆ, ಕಥೆ, ಹರಣೆ, ಗಂಭೀರ ಬರಹ—ನಾನು ಯಾವೊಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾದರಿ ಅಥವಾ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವನಲ್ಲ. ಉಂಗಿಗೊಂದು ದಾರಿಯಾದರೆ ಪೋರನಿಗೊಂದು ದಾರಿ ಅಂದ ಹಾಗೆ. ಆದೂ ಪಶ್ಮಿಕೆಗಳ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶುಚಿ ಅಭಿರುಚಿಯ ಓದುಗರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ-ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದವು ಇವು. ಅವರನ್ನು ಇವು ಮುಟ್ಟಿವೆಯೆಂದೇಣಿ-ಸುತ್ತೇನೆ. ಇವು ಕ್ಷಾಸಿಕಲ್ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲ. ಓದುಕೆನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ,

ಉಂದ ಮತ್ತು ಓದಿಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ವೇಣಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ
ಹೆಸೆದಿವೆ.

ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಸಮಾಜ
ಪುಸ್ತಕಾಲಯದ ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಫಾಸೇಕರಿಗೂ, ಅನ್ಯಥಾ ನೇರವಾದ ನನ್ನ
ಬಂಧು ಶ್ರೀ ಹ. ರಾ ಕೆದಿಯಾರವರಿಗೂ, ಮುಖಪತ್ರದ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು
ಕೊಟ್ಟು ಕಲಾವಿದ ಕರ್ತಾರಿಯವರಿಗೂ, ಕರಡುತ್ತಿದ್ದವಲ್ಲಿ ನಹಾಯ ನಾಡಿದ
ನನ್ನ ಮಗ ಡಾ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಾಡಿಗಾರನಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

೧೧-೧೦-೧೯೬೦

ಆಂಗ್ವಲಾಚಾರ್ಯ
(ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ)

ವಿಳಾಸ :

ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ
ಅಂ, ಕೆ. ಎಚ್. ಬಿ. ಕಾಲೋನಿ,
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಗರ, ಹಂಬ್ಬುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲಾ ೧೨೫

ಪ್ರಾಯಿಕ

	ಪ್ರಾಯಿಕ
೧. ಹಾಸ್ಯ ಏನಾಂಸೆ	೧
೨. ನಿಮ್ಮ ಅಲಜ್‌ ಯಾವುದು ?	೬
೩. ಎಷ್ಟು ಕನಾಫಟ್‌ ?	೧೬
೪. ಭಾವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಫಿನ	೧೯
೫. ಕಷ್ಟಕವೇಂದೇಕೆ ಬೀಳುಗಳನಿರಿ ?	೨೧
೬. ವಾಲ್ಯೂಕಿಯ ಸಂತಾನ	೨೨
೭. ವಂದುವೆಯಾದರೂ ಸುಖ ಹೇಗೆ ವಡೆಯಬೇಕು	೪೦
೮. ದೇವತಾ ಚಟ್ಟಗಳು	೪೨
೯. ವಾನರಾಯಣ	೫೪
೧೦. ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಂಜರಿ	೫೮
೧೧. ಶಕ್ತಿ ಶಂಕರ್ಯಾನವರ ಚರಿತ್ರ,	೬೨
೧೨. ವಿನರಿತ ಧ್ಯಾನಯೋಗಿಯೋಡನೆ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ	೬೪
೧೩. ತಾಯಿ ಬೇಕಂತಿ !	೭೪
೧೪. ಶರಲೆ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರು	೮೮
೧೫. ಶ್ರೀಮಾತಿಗಳ ವಿಚಾರಣಾ ವೈಖಂ	೧೦೨
೧೬. ಮಶಕ ಪುರಾಣ	೧೦೬
೧೭. ಸಾನು ಪ್ರೋಲೆಸ್ ಕಂಸ್ಲ್ಯೂಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿ	೧೧೮
೧೮. ಸಹಕರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ	೧೨೫
೧೯. ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ನಿಡಿ	೧೨೬
೨೦. ತೊಗಲಬಿ ಲಾಗಂಡಿನಿಂದೊಂದು ವರದಿ	೧೨೮
೨೧. ಗೋಹತ್ಯೆ ವಾಡಿರಿ	೧೪೯
೨೨. ಕುರಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಗಾಲ	೧೫೨
೨೩. ಶ್ರಕ್ಷಣ್ ಕಾಮೆಂಟ್	೧೫೪

ಪಾ. ವೆಂ. (ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ) ಕೃತಿಗಳು

೧. ‘ರಷ್ಯಾದ ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯ’ (ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ) ೧೯೪೨.
೨. ‘ನವನೀರದ’—ಕವನ ಸಂಕಳನ (ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ) ೧೯೫೨.
೩. ‘ಪ್ರಕಾರ’—ನಗೆಬರಹಗಳು (ಸಂಯುಕ್ತ ಕನಾರ್ಟಿಕ) ೧೯೫೫.
೪. ‘ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ’—ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದ ಇ ವರ್ಣಗಳ ಸಮಾಲೋಚನೆ (ದ್ವಿಪಾಯನ ಟ್ರಿಸ್ಟ್) ೧೯೫೭.
೫. ‘ಲೋಕದ ಡೊಂಕೆ’—ನಗೆಬರಹಗಳು (ಡಿ. ವಿ. ಕೆ. ಮಾತ್ರ) ೧೯೫೯.
೬. ‘ವಿವರಿತ’— ನಗೆಬರಹಗಳು (ಡಿ. ವಿ. ಕೆ. ಮಾತ್ರ) ೧೯೬೧.
೭. ‘ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು’—ಕವನ ಸಂಕಲನ (ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ) ೧೯೬೫.
೮. ‘ಬಯ್ಯನುಲ್ಲಿಗೆ’—ತುಳು ಕವನಗಳು (ಗೋವಿಂದ ಹೈ ಕೇಂದ್ರ) ೧೯೬೮.
೯. ‘ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ’—ನಗೆಬರಹಗಳು (ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ) ೧೯೭೦.

ಅನುವಾದ :

೧. ‘ವಾಸನಾ’—ಉನಪೂಲರ ಬಂಗಾಲಿ ಕಾದಂಬರಿ (ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ) ೧೯೫೦.
೨. ‘ಸುಭಾಷಿತ ಚಮತ್ವಾರ್ಥ’—ಸಂಸ್ಕृತದಿಂದ ವದ್ಯಾನುವಾದ (ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ) ೧೯೫೨.

ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ

೮

ಹಾಸ್ಯ ವೀರಾಂಸೆ

ಹಾಸ್ಯ ಎಂದರೇನು ? ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಒಳ್ಳೇ ಮಲಾಮತ್ತಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳು.
ಹೂ ಎಂದರೇನು ? ಹೋಳಿಗೆ ಎಂದರೇನು ? ಅಥವಾ ಪ್ರೇನು
ಎಂದರೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ—

ಹೂ ಎಂದರೆ ಶೇ. ೯೦ ನೀರು, ಶೇ. ೯.೯ ರಸ, ಶೇ. ೦.೦೧ಗಳಂತಹ—
ಶೈಲ, ಶೇ. ೦.೦೧೦ಗಳ ಪರಿಮಳ ದ್ವಾರಾ, ಶೇ. ೦.೧೧ ವರ್ಣಕಣಗಳು ೦.೦೧೫
ಇತರ ಎಂದೂ,

ಹೋಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಆ ಶೇ. ನ್ಯೂಡಾ, ಬ. ಕ. ಶೇ. ಕಡಲಿಬೇಳಿ, ಡ.ಇ.
ಶೇ. ಸಕ್ಕರೆ, ಎಫ್. ಶೇ. ನೀರು, ಶೇ. ಜಿ. ಬಣ್ಣ, ೦.೦೦ ಎಚ್. ಶೇ ಯಾಲಕ್ಕೆ
ಇತ್ಯಾದಿ, ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಮಾ....ಮತ್ತು ರಾಶಿಗಟ್ಟಿಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರಿಮ್ಮೆ ಬಾಣಸಿಗರು
ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೦.೦ ಜೆ. ಬೆವರ ಹನಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು.

ಮತ್ತೆ ಪ್ರೇನು ಎಂದರೆ, ಪ್ರಜಾಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಉದ್ದೀಶಕಾವೃಗಿ
ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯಲಿಕವಾಗಿ ಹಿಡಿಸಿದ ಹುಟ್ಟುಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಈ ಪರ್ಸಿಂಟೆಚುಗಳು ಹೂವೂ ಆಗಲಾರವು, ಹೋಳಿಗೆಯೂ ಆಗಲಾರವು. ಹೂವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೂಸಬೇಕು; ಹೋಳಿಗೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು. (ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಕಿದರೆ); ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. (ಅನುಭವಿಸಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆದು ಹಾಸ್ಯವಾಗಿಯೂ ತೋರಬಹುದು, ಆನ್ನಿ.)

ಹಾಸ್ಯವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ, ಕೇಳಿ ಅಥವಾ ಓದಿ ನಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಯಾಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣವಾಕ್ಯಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಶ-ವಾಡುತ್ತವೆ.

ಆದರೂ ನಿನುಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣವಾಕ್ಯದ ಹಣವೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ವಾಡುವಾ :

“ಹಾಸ್ಯ ಎಂದರೆ, ಬಹುತರವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬ ಪಶುವಿನ ಮುಖ-ವೆಂಬ ಆವಯವನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸುವಾರು ೨೧೦ ಸಾಂಕ್ಷಯಂಗಳ ಆಕುಂಚನ-ಪ್ರಸರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಯ, ಮುಖವಿಕಾರವನ್ನಾ, ಕೆಲವೇಷ್ಠಿ ಆದರ ಸಂಗಡವೇ ಇದೇ ಪಶುವಿನ ಶಾಸಕೋಶಗಳಿಂಬಿ ಗಾಳಿ ಚೀಲ-ಗಳ ಜಾಲದಿಂದ, ಗಂಟಲೆಂಬ ಸುರಂಗದೊಳಗಿನ ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಾ ಮಾಲಕ ಬಾಯಿ ಎಂಬ ಬಿಲದ್ವಾರದಿಂದ ಸಶಭ್ದವಾದ ವಾಯುವಿನ್ನೊಟಿವನ್ನಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಶಾರಣವಾಗುವಂಥ ವಾತ್ತು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿಹಿತ.”

ಇದು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದನ್ನು, ನಿಖಿಲವಾದ ವ್ಯೇಜ್ಞಾನಿಕ ಲಕ್ಷ್ಮಣವಾಕ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಮುಖವಿಕಾರ” ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿ “ವಿಕಾರ”ಕ್ಕೆ ನೀವು ಆಕ್ರೇಷಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಸ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ನರಪಶುವಿನ ಮೇಲೆ ಜಬದ್ಫಸ್ತಾಗಿ ಆದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಮುಖಲಕ್ಷಣದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಹುತರವಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. “ನಷ್ಟನಗೆ” ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಚೆಹರೆ ಬದಲಾವಣೆ ವಾತ್ತ, ಸರಿಯಾದ ಮುಖವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸುಂದರವಾಗಿರಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ನಷ್ಟನಗೆ ನೀವ್ನು ಶತ್ತುವಿಗೆ ಅಪಘಾತ-ವಾದಾಗ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಬಲ್ಲದು; ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಾಸ್ಯವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒವ್ವುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ,

సుందరవాగిద్ద రా సంస్కృతకోశద ప్రకార ఎల్ల బదలానటి “వికార”వే.

కాశ్యద లక్ష్మణ హేఖువాగ బహుతరవాగి మనువ్యనెంబ పెళువిగే కాశ్యపన్న తలకుహాకిద్దేనే. మనువ్యన్న “నగువ పకు” ఎందు కేలవరు కెరెద్ద రా ననగే మనవరికి ఆగిల్ల. ఇదే ఒందు తాసు ముంజె సుందరి ఎంబ నమ్మ శురూపి బెక్కున్న నాయియోదు ఆట్టికొండు బంతు; జీవ ఉళిదరి కద్ద బెణ్ణ తిందు బదుచియేను అంత ఓదిద బెక్కు నమ్మ బేలియ బేవిన మరద బుడక్క బండు హింతిరుగి నోడి, కాగే నింతు, నాయి తీర హత్తిర బరువనరిగి కాదు, ఆదు హడియచేశు. ఎందాగ జిగ్గనే జిగిదు మరవేరి మూర్ఖ వ్యాపారం ఎందు ఆణాకిసితు. నాయి ఏదుత్త నింతతు. నమ్మ శుందరి బెక్కు నాయియన్న హాశ్య నాడుత్తిరలిల్లవే? నాయిగి మాత్ర హాశ్య ప్రజ్ఞ ఇల్లద్దరింద, ఆదు మేలే నోడుత్త కొవదింద బొగళతు. నాల్న కాలిన పతుగళగి హాశ్య గొత్తుల్లిందు హేగి హేళోణ ?

ఆఫ్సర ఎరడు కాలిన నానవేతర జంతువాద కాగేయన్న తేగెదుకొల్ప. న్యాచురల్ క్లస్టర్ సోసైటీయు సట్టిఫికేట్సు పడెడ ఈ సన్నివేశ కేళి : బెళగ్గ ఎద్ద ఇందు కాగేగి ఈందు పింగ్ పాంగ్ చెందు కాణసిక్కుతు. ఆదు తత్త్వయీందేణిసి, ఆదు ఆదర మేలేదగి ఎత్తికొండు మరద మేలేరి టోంగియ మేలిట్టు కుచ్చుతు, తిరుగిసితు. కేళక్కు చల్లుమేలే కేడవితు; ఆదేను జప్పేన్న లిల్ల. ఆదు తత్త్వయల్ల ఎందు ఖచితవాయితు. ఇదన్న నీవు హాశ్యకర ఎన్న త్తీరి. ఆదు నివుగాయితు. ఆదరి ముంది కేళి. కాగి నిరాశీయింద సోండేయణిసికొండు హారిహోగదే ఆల్మీ కుళితు జాతి బాంధవరన్న కెరెయితు. ఆపు బండవు. తత్త్వ సోడిదవు. ఒండిందాగి ఎరగిదవు, కుక్కిదవు, జప్పిదవు. ఇదు నడెయుక్క ద్వాగ మోదల కాగి మరద కొంబెయల్లి కొరళు కొంచెసి కొంచెసి తెప్పగి నోడెత్తత్తు. ఈ

ಕಾಗೆಗೆ ಹಾಸ್ಯವು ಜ್ಞಾನ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ನುನುವ್ಯೆ ತನ್ನ ದುರಹಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತನಗೇ ಆರೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಹಾಸ್ಯದ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಪ್ರಚೀನದನೆ, ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು? ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾ ಮಹಾ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ತೋಡು ಕುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಸಿಯಾದ ಹಾಗೆ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಈ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರಿದದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ಷಿಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಗುವುದೇ, ನಗಿಸುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಾಲ್ಲವೆಂದು ಹೇದರಿ ನಾನು ಅವನ್ನೇಲ್ಲ ಷಿಡುವ ಗೊಡನೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಕರು ಹಾಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದು ರಸ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಆದರ ರಸವನ್ನು ಉಂಡುಣಿಸುವುದನ್ನು ಅವರು ಆರಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಆದಚ್ಚೇ ಸ್ವೀಶ್ಯಾಸ್ತ್ರಿ ಆಗಿರುವ ವಿದೂಷಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ರು. ಆದರೆ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇಂದು ಕೂಲಿನನ್ನು ಕವಿಗಳು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದೆಂದರೆ ಹಾಸ್ಯಕೊೂಡು ಬಣ್ಣಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಆ ಬಣ್ಣಿ ಬಿಳಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ಜಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಾಸ್ಯ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಫೇರಾಯಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾ? ತ್ರಿಯಂಬಕನು ಒಂದು ಸಲ ಅಟ್ಟುಹಾಸದಿಂದ ನಗತೊಡಗಿದನಂತೆ. ಸುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಫಕ್ಕನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಿಳಿಯಾದ ಈ ನಗು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿ-ಬಿತ್ತುಂತೆ. ಹಿನಾಲಯದ ಮೇಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಆ ಹಿನುರಾಶಿಯಂತೆ. ಉತ್ತರದಕ್ಕಿಣಿ ಧುವಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬಿದ್ದ ದ್ವಾರ್ಥ ಇದೇ ಇರಬೇಕು. ನಿಮಗೇನಾಡರಿಂದ ಹಾಸ್ಯದ ಶಾಟ್‌ ಸಫ್ಲೆ ಇದ್ದರೆ ಆಲ್ಟಿಂಡ ಇಂಡಿಂಟ್ ಮಾಡಿರಿ. ಸಾನು ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತ್ರಾ ರೋಗಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಿತೆಲ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ನುಂಗಲು ಅಂಜುತ್ತೀನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹಾಸ್ಯದ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ದಾಸರನ್ನು ಆತ್ಮಯಿಸುತ್ತೀನೆ. “ನಗುವರಲ್ಲಿಂದ ರಂಗಯ್ಯ ನಿನ್ನಾಟುವಾ ಕಂಡು! ಹಗರಣ—ವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ....” ಹಗರಣ—ಹೌದು ಹಗರಣ ಅಥವಾ ಅಸಂಬಧಿತೆಯೇ ಹಾಸ್ಯದ ಮೂಲ. ರಂಗಯ್ಯನೇ ಹಗರಣದನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ

ಅಡಕ್ಕೇನು ಕೊರತೆ ! ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ, ನುನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಹಗರಣ ಇದೆ. ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತಿ (ಕೆಲವೇಳೆ ದುರುಫತಿ) ಬೇಕೆಷ್ಟೇ. ಒಂದು ಸಲ ಎರಡು ಅಂಬಾಸದರ್ರ ಕಾರುಗಳು ಕಾಳಗಕ್ಕು ನಿಂತ ಟಿಗರು ಜೋಡಿಯ ಹಾಗೆ ಹಿಂಡಣ ಚತುರಳ ಮೇಲೆ ಬಾನೆಟ್‌ಬಾನೆಟ್ ಧಿಕ್ಕು ಹೊಡಿದು ಮುಂಗಾಲು ಎತ್ತಿ ನಿಂತ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡೆ ನಾನು. ನನಗೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಯಾಸ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಎನ್ನು ಪರ್ ಫೈರ್ ಆಗಿ ಮುಂಡಾ ಮುಂಡಾ ಮಾಡಿ ನಿಂತಿನೆ ! ನತ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಗಾಯ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ನಾನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಕ್ಕು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪರ್ ಫೈರ್ ಆಗಿರುವುದರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆಸಂಬಧಿತೆ ಬೇರೆ ಒಂದುಂಟಿ ?

ಆಥವಾ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ದಿನಂಗತ ಡ. ಬಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಒಂದು ಜಟಿಾಕಿ ಕೇಳಿ, “ಏನು ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರೇ, ಇದು ನಿನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯೋ ಬಾಡಿಗೆಯದ್ವೀ ? ಎಂದೊಬ್ಬ ಪರವೂರ ಲಿಂಧಿ ಕೇಳಿದರು. “ಇ ಆದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಾಡಿಗೇ ಮನೆ” ಎಂದು ಆವರು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು, “ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ” ಎಂದು ನನ್ನ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿದರು. ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಡಲಾರದವನಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆಸಂಬಧಿತೆ ಲವರಿಗೆ ಕಡಕುಳಿ ಇಟ್ಟತ್ತು. ಸ್ವಂತ-ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ಶಬ್ದ-ವೈವರೀತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ನಕ್ಕಿದ್ದೇವೆ.

ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿ ದಿನ ನಾಡುನ ಉಟಕ್ಕೆ “ಫಲಾಹಾರ” ಎಂದು ಕರಿಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇತ್ತು. ಮಹಾ ಆಚಾರವಂತ ಆಚಾರ್ಯರೊಬ್ಬರು, “ಏನಪ್ಪಾ, ಫಲಾಹಾರ ಆಯಿತೆ ?” ಎಂದು ಪರಿಚಯದ ಮುದುಗನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. “ಫಲಾಹಾರವೇ ? ಏಕಾದಶಿ ದಿನ ! ಇಲ್ಲ ಸತ್ಯಮಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿಸಿ ಅಮ್ಮ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಳ.” ಎಂದನಾ ಕೀಲಾಡಿ. ಆಚಾರ್ಯರ ಮುಖ ಒಮ್ಮೆ ಕೊಪಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಆವರೂ ಗೊಳ್ಳನೆ ನಕ್ಕರು. ಜೀವನಾನವೆಲ್ಲ ಏಕಾದಶಿ ಉಟವನ್ನು ಫಲಾಹಾರ ಎಂದು ಕರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಿದ್ದ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಈ ಮುದುಗ ಅದರ ಅಸಂಬಧಿತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಸರಕುಲದ ದಂಭಾಚಾರಗಳು ಹಾಸ್ಯದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಣಜ.

ಆದರೆ ಹಾಸ್ಯಕೆರವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಕೇಳಿ ನಾವೇಕೆ ನಗುತ್ತೇವೆ ? 'ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು, ಪರರ ಘಟೆತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಕನಿಷ್ಠತೆ ಪ್ರತಿತವಾಗುತ್ತದೆ; ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಒಗ್ಗೆ ಶ್ರೀನೃತ್ವದ ಭಾವನೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ನಗುತ್ತೇರಿ' ಎಂದೊಬ್ಬ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪರರು ಬಿದ್ದರೆ ತಾವು ಎದ್ದಂತೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಜನ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಪರರ ಘಟೆತಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಒಳ ಮನಸ್ಸು, ತನಗರಿಯದೆಯೇ ತನ್ನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಪೂರ್ಣ ಅಲ್ಲವೂ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೊರಕುವ ಆತ್ಮಸಮಾಧಾನ ನಗೆಯ ಮಣಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕಾಗೆ ಕಾಕಸವಾಜದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹಬಂಧವ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವೆದರಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಸುಖ ಅನುಭವಿಸಿತಲ್ಲವೆ ?

ಹಾಸ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ನನಗೆ. ಅದು ನಮಗೊಂದು ಬಾಂಧವ್ಯಭಾವವನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಪೂರ್ಣಗಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೂರ್ಣಾದರಿ ನಿಮ್ಮ ಕೇಳಿನೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಾಡನೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ರಾಜೀಯಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಕೈಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನು ಕೈಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವ ವರಂಚ ವನ್ನು ಕ್ವಾನಿಸಲಾರಿ: ಜಾರಿಟೆ ಬಿಗಿನ್‌ ಅಟ್ಟೇ ಹೋಂ ! ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ದೇವರು ಸಮಾಜದ ಸಂಗಡವೇ ಸ್ತ್ರೀಷ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೋಲನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ; ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಕೋಪಬರುತ್ತದೆ; ಸಮಾಜದ ಮೇಲೂ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಸ್ಯವೆಂಬುದು ಈ ಗಾಯದ ಮೇಲಿನ ಮುಲಾನು. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ್ಥೆ ನಾವು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನೂ ದರೂ ಸೂಡಿಕೊಂಡೆವು. ಕೊಲೆಗಳನ್ನೂ ದರೂ ನಾಡಿಯೇವು.

ಹಾಸ್ಯವೆಂಬುದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅಂಟಕೊಂಡೂ ಆಕ್ರಮಣ. ಬುದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ನಿರುಪದ್ರವ ಜೀಟ್ ಲೆಟ್ ಇರಬಹುದು. ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇರೆಡಿ ನೀವು ಲೇವಡಿ ಸೂಡಿ ನಗುವಾಗ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವನ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯ

ಇಂಥಾಗಿ ನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದು ವ್ಯಕ್ತಾರಾಂಶರದ ಯುದ್ಧ. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿರುತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ಯಾಸಿಗೊಂದು ಹೊರದಾರಿ. “ಮನಡಲಿ : ಹೀರದಿದನು ರಿಪ್ರೆವ್” ಎಂಬಲೀಂದ “ಮಾತಿಲಿ ಹೀರದಿದನು ರಿಪ್ರೆವ್” ಎಂಟಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಸ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಣ ಕೆವ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದಳು ಹೆಚ್ಚಿನಗಲು ಕೆಲಿತರೆ ಕಡೆಮೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಅಣಿಯಾದಾವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಗೆ ಬಂಧುಗಳ ಬದಲು ನಗೆ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಈಧ್ಯಕ್ಕೆ ರೀಗಳ್ಲಿರು ರಶಿಯನ್ನು ರನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ ಜೋಕೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ, ಶೂಲಿ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮಾನ್ಯೋ ಮೇಲೆ ಒಗೆದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಆಡರೆ ಒಂದು ಹೊಡ್ಡಿ ತೊಂದರೆ. ಹಾಸ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತ ಆಥವಾ ನುಡಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಿಸಿ ಸಗಬೀಕಾಡರೆ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿರುವ ಆಸಂಬಂಧದ ತೆ ನಿಮ್ಮ ಬುರುಡೆಯೊಳಗೆ ಹೊಗದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಡು ! ಹಾಸ್ಯಗಾರನಿಗೆ ಲೋಕದ ಹೊರಕನ್ನು ನೋಡುವ ತೀಕ್ಕು (ವಕ್ರ) ಮತ್ತಿ ಬೇಕು. ಹಾಸ್ಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಗುವವ ನಿಗೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅಪಕ್ಕಿರತಲೂ ತೀವ್ರ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಯಗಾರ ವಿರಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ಜೋಕನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಕ್ಕಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಭೂ ಬಿಡಬಲ್ಲ. ಕೇಳಿದವನು ತತ್ತ್ವಾಕ್ಷರ ಆದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಯಂಟನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಗಬೀಕಾಗುತ್ತದೆ ಸಭೀಯಲ್ಲಿ ಜೋಕು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಗುವುದನ್ನು ಸೆದ್ದು ಪೆದಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ ಒಬ್ಬ; ಆಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಕೆನ ಆಥವಾಗಿ ಅಟ್ಟುಹಂನ ಮಾಡಿದನಂತೆ ! ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ; ತನಗೆ ಆಗದವನು ಹಾರಿಸಿದ ಚಟ್ಟಾಕಿಗೆ ಆವನು ಹೊಣಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದು, ಮನೆಗೆ ಹೊಗಿ, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಟ್ಟಿ ತುಂಬ ನಕ್ಕನಂತೆ. ನಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕೆಹೊಳ್ಳಬಲ್ಲವ ಏನನ್ನೂ ಹತ್ತಿಕ್ಕೆಹೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.

ಎದುರಿಗೆ ಕೂತಿದ್ದ ವನಿಗೆ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೋಕು ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಸಂಚಕಾರ ತರಬಹುದು. ಶ್ರೀಯೋಗಿಗಳ ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರ ಕ್ಷೇಯಿಂದ ನಾನು ಅಂಗುಲ ಮಾತ್ರದಿಂದ ನನ್ನ ಹಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ತಲೆ ಛಿಟ್ಟೀರುವಂತೆ ಅರವಿಂದರ ಮಹಿಮಾಗಾನ ಮಾಡಿ, ಈಡೆಗೆ

“ಆವರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು. ಆದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂಥನೆಂದರೆ ಆವರ ಜನ್ಮದಿನದಂದೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಾವುಟ ಹಾರಿದ್ದು” ಎಂದರು! ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಡ್ಡ ತನದಲ್ಲಿ “ಹೌದೆ? ಆದರೆ ನೊನ್ನೆ ಅಗಸ್ಟ್ ಗೂ ರಂದು ಅಸ್ವಾಮಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಭಯಂಕರ ಭೂಕೆಂಪ ಯಾರ ತಪಸ್ಸಿ-ನಿಂದಾದದ್ದು” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆವರು ಕೃಂಜನ್ನೇ ಎತ್ತಿದರು. ನಾನು ಆವರ ಕೃಂಜತೆಯಾಚಿಗೆ ಜಿಗಿದು ಬದುಕಿಕೊಂಡೆ. ಶ್ರದ್ಧಾಭುಗಣಥ ಹಾಸ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೀನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಹಾಗೆ ಸಹಸ್ರ ಬಾಹುವಾಗುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಾಸ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೂಡ ಭಾರಿ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಜೋಕುಗಳಿಗೆ ಆಗಾಧ ದಿಮಾಂಡ್ ಬೆಳ್ಳಿದಿದೆ. ಹೊಸ ಹಾಸ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಮೇರಿಕದಲ್ಲಿಂಬಿರು ಹಳ್ಳಿಜೋಕುಗಳನ್ನು ತಿಪ್ಪೇರಾತಿಯಂದ ಆರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಕಾಲದ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌, ಸ್ವಾಮಿಂಗ್ ಸೂಟ್ ತೊಡಿಸಿ ಕಳಿಸುವ ಕಾಶಾರ್ ನೆ ಪಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಜೋಕುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಆವರೊಂದು ಶಾಲೆ ತಿಗೆದರೆ ಒಳ್ಳೀದು.

ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ನೆಗುವ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿ ನಿಮಗಿದ್ದರೂ, ನೆಗುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೊಡಿ ನಗುವುದು ಒಳ್ಳೀದು. ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ನಿಶುರವಾದ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ ಯಾವ ತರದ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ನಗುತ್ತಿರಿ ಅಂತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹಾರಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಹಾಸ್ಯ ಫಿಂಗರ್ ಪ್ರಿಂಟುಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ, ಆವರು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೋವೆಕ್ಟನಾ ಭಾನ್ನನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟಾರು ಜೋಕೆ.

ನಿಮ್ಮ ಅಲಜ್ಞ ಯಾವುದು ?

ನೀವು ಅಲಜ್ಞ ಪೀಡಿತರೇ ? ಹಾಗಾದರೆ ಒಳ್ಳೇದಾಯಿತು. ಹಾಂ ! ಹಾಗೆ ಮಾರು ಸೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಬಸ್ಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕೂತ್ತಕೊಳ್ಳಿ. ನನಗೂ ಅಲಜ್ಞ ಇದೆ....ಬೇಡ. ಅಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಕೂಡುಬೇಡಿ ನೀವು. ಸನ್ನ ವುಲನ್ ಕೋಟಿಗೆ ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳೇದು ನೋಡಿ, ಸನ್ನ ಹಾನ ಕೋಟ್ಟದ್ದು. ಹಳೇ ವುಲನ್ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಲಜ್ಞ ತರುತ್ತಂತೆ. ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮೈ ಬೆವರಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಂಚಲ ಶೈಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವರ ಬೆವರು ಅಲಜ್ಞ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತೇ ಅಂತ ಮೊನ್ನೆ ಯಾವುದೋ ಫಾರಿನ್ ಹೇವರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಕೆಲ ನಿನಿವ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೂತರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮ.

ವನು ? ಅಲಜ್ಞಗೆ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಒಗ್ಗದಿಕೆ' ಅಂತ ಹಿಂದು ಶಬ್ದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಾದ್ದರೆ ಅಂತೀರಾ ? ಹೌದು, ನಾನೂ ನೋಡಿದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಶಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ್ಕೇ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕೋ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಒಗ್ಗಿದಿಕೆ'ಗೂ 'ಒಗ್ಗಿರಣಿ'ಗೂ ಧ್ವನಿಸಾಮ್ಯ ಇದೆಯಲ್ಲ ! ಮನೇಲಿ ಮೇಲೋಗರಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿರಣಿ ಹಾಕುವಾಗ ನಾನು ಆಲ್ಟಿಡ್ಡರೆ ನನಗೆ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಬರುತ್ತೆ. 'ಒಗ್ಗಿದಿಕೆ' ಇನ್ನು ವ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಈಥಿವಾ ಉಚ್ಛರಿಸಿದರೆ ಒಗ್ಗಿರಣಿಯ ನೆನಪು ನನ್ನ ಸುಪ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆರಳಿ, ಸೌಷ್ಯ ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಅಂತ ನನ್ನ ಡಾಕ್ಟರರು ಉಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯ ಇರಬೇಕು. ಆಕ್ರೋ ! ನೋಡಿ, ಇಷ್ಟ ಕ್ರೋ ಶೀನು ಹ್ಯಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶೀನು ನನ್ನ ಅಲಜ್ಞಯಾ ಒಂದು ಖಂಡಿತ ಪೂರ್ವ ಲಕ್ಷಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು—ಆಕ್ರೋ !, ಇಕ್ರೋ !, ಎಕ್ರೋ !—ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ನನ್ನ ಎದುರು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉಚ್ಛರಿಸಬೇಡಿ. ಒಕ್ರೋ ! ಆ....ಕ್ರೋ ! ಇಷ್ಟ ಕ್ರೋ ಮುಗಿದರೆ ನನ್ನ ಪುಣಿ.

ನಿಮ್ಮ ಅಲಜ್ಞ ರೂಪ ಯಾವುದು ? ಎಕ್ಕಿನೂ ? ವಾಪ ! ವಾಪ ! ಎಲ್ಲಿ ? ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ? ಒಣಾ ಎಗ್ಗಿಮಾವಾ ? ಆಳೋ ಎಗ್ಗಿಮಾವಾ ? ಒಣಾದೊಡ್ಡೇ ? ಒಂದಿನ್ನು ತುರಿಕೆ ಇರುತ್ತೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ತುರಿಸಕ್ಕಾಶ್ಚಬೇಡಿ. ಇನ್ನಾಫೇಕ್ಕನ್ನು ಆದೀತು. ಇದಿಢಿದ್ವರಲ್ಲಿ ನೀವು ಪುಣಿವಂತರು. ಹಾ ! ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿ ! ಎಗ್ಗಿನೂ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಪುಣಿದಿಂದ ಬಂಡಿದೆ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಳೋ ಎಗ್ಗಿನೂ ಇರೇವೆರಿಗಿಂತ ಒಣಾ ಎಗ್ಗಿನೂ—ದವರು ಪುಣಿವಂತರು ಅಂತನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳಿರೋದು. ಆದೂ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇದ್ದಷ್ಟುರಲ್ಲಿ ಪುಣಿ ಯಾಕೆ ? ಪುಣಿ ಅನ್ನೊ ಶಂಕ್ರಾಕ್ರೋ ನೀವು ಅಲಜ್ಞಕ್ಕೂ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿತ್ತಲ್ಲ ? ತಮಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣ—ವಿರಬಹುದು ? ನಿಮ್ಮ ಪುಣಿ ತಂಡೆಯವರು ಪುಣಿ ಪುಣಿ ಅಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಣ್ಣೀರಲ್ಲಿ ಸ್ತಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ? ಬರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಣಿ ಪುಣಿ ಅಂತ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತ ಇದ್ದರೇ ? ಜು ! ಚೆಚ್ಚಿ ! ಚೆಚ್ಚಿ ! ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿಯೇ ನೀವು ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸೆನ್ನಿಟ್ಟಿಸಂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಆತೀರೀಕ ಪ್ರಸಂಗ—ಎಕ್ಕೆಟ್ಟೀಂ ಕೇನ್ನು. ಆದರೆ ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಅಲಜ್ಞ ವಿಷಯ ಹೀಗೇ ಅಂತ ಏನೊಂದನ್ನೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ ! ಇನ್ನು ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆದವ್ವ

ಪಜೀಸಿ ಅಗತ್ಯಾಭಿದ್ಧರೆ ‘ಕಡಿನೆ ಪಾಪ’ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿನೆ. ಆದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೂ ಅಳ್ಳಣೀ ಎಗ್ಗಿಸೂ ಇರ್ಮಾಡಕ್ಕಿಂತ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಒಣ್ಣಾ ಎಗ್ಗಿಸೂ ಇರ್ಮಾಡು ವಾಸಿ ಇಂತಹ ಹೇಳಿದೆ ಇರಲಾರೆ. ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಕೈಗೇ-ಅದೂ ಅಳ್ಳಣೀ ಎಗ್ಗಿಸೂ ಇದೂ ಅಳ್ಳಣೀ ಎಗ್ಗಿಸೂ ಇರಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಚ್ಚು ಪಕ್ಕಾದನ್ನು ಇತರರ ಕಣ್ಣಾ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈಗಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಗ್ಗೆ ಪಾದಕ್ಕು ನಾನುಸಾಧ್ಯ ವಾಡುವ ಕಷ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೀದಿಲ್ಲ ನೋಡಿ. ಕೈಲಿ ಎಕ್ಕಿಸೂ ಆದರೆ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವೀದು ಹೇಗೆ ?

ನನ್ನ ಶಾಂತಿ ಯಾವುದು ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಿರಿ, ಅಲ್ಲವೇ ? ಭೇ ಭೇ ಭೇ ! ಅದನ್ನು ಏನಂತ ಹೇಳಿ ? ನಾನು ಅಲಜ್ಞಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯೇ ಅಂದರೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇಧನಾ ದೇವರು ಈ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಆಲಜ್ಞ ಉಂಟುವಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯೇಕ್ಕು ನನ್ನನ್ನು, ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಪಶುವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಸಿಂಹಲ್ ಶೀನಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಆಸ್ತಾತ್ತು, ದಡಿಕೆ, ಎಗ್ಗಿಸೂ....ಧೋಂ ಧೋಂ ಧೋಂ ಅದರ ಲೇಕ್ಕೆ ಕೇಳಬೇಡಿ. ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲದ ಅಲಜ್ಞ ಯಾವುದು ಅಂತ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿ. ನಿಜ ಕೇಳಿದರೆ ಜೀವವಾನವೆಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಅಲಜ್-ಯಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಆಲಜ್ಞಗೆ ಕವ್ವ ಹಾರುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೊಡಲು ಏನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಶೀನುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗ, ತಾತುಬಿದ್ದ ಗುಡಾಣದಂತೆ ಸೇರತೊಡಗುತ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಬರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಳಿಂಬಿಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿ. ಒಂದೆರಡು ಗೋಳಿಂಬಿಲ ಒದ್ದೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಶೀತಕ್ಕೆ ಮಾಡ್ದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೆ. ಆದು ಬಂದಾಗುತ್ತದೆ-ಆಂದರೆ ಮಾರ್ಗ ಬಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಂಟೆಯಾಗಿ ಗಂಟೆಲೊಳಗೆ ಹದಿನೇಳು ತಂತಿಯ ಚೌಡಯ್ಯ ಪಿಟ್ಟೀಲು ಗುಂಯ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆದು ಕಲಾಯಿ ಸಾಬಿಯ ತಿದಿಯ ಯಾಗೆ ಬಂಸುಗುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಧ್ರ ಫಲಾಂಗು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಡಾಕ್ತರರಿಗೆ ಆದರ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿ, ಇವರಾಗಿ ಬಂದು ಆಡುನಾಲಿನ್ನೊಂದು ಖಿಲಂಸ್ಯೋ ಚುಚ್ಚಿ, ಲೇಟ್‌ಸ್ಟ್‌ ಯಾವುದಾದರೂ ಆಸ್ತಾತ್ತು ಗುಂಗೆಯನ್ನು

ತಿನ್ನ ಸುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತ್ರ ಇನ್ನು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಿನ್ನಡೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಸ್ತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಹಾಗೆ ಅದು ಪೂರ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆದರದೇ ಅವತಾರವಾದ ಎಗ್ಗಿನೂ ಬೆರಳ ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ....

ನನ್ನಡೇ ಪುರಾಣ ಬಹಳ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೇ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಬೋರ್ ಅಗುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ನಿಮ್ಮ ನಾನೂ ಸಂಸಾರದು:ಖಿಗಳು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೇ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ಬಡಬಡಿಸುವವನಲ್ಲ. ನಿಮಗೇಂದು ಗುಟ್ಟು ಹೇಳಲ್ಲಿ ? ನನ್ನ ಡಾಕ್ಟರ ಪಧ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಅಲಜ್ಞ ರೋಗಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂತಮಾರ್ಗವಿ ಸ್ವಭಾವದವರು ಅಂತ ಆವರ ಹೇಳಿಕೆ. ತಮ್ಮ ಸುಖದು:ಖಿ ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಒಳಗೇ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋದರಿಂದ ಆವರ ಅಲಜ್ಞ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತೇ ಅಂತಾರೆ. ಯಾರ ಮುಂದಾದರೂ ಒಟ್ಟೇ ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ನೇಲ ತೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಮನಸ್ಸು ತೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅಲಜ್ಞ ಹೀಡೆ ಕಡವೆಯಾದೀತು ಅಂತ ಆವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದಕ್ಕೇ ನಾನು....

ಅಂದಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಲಜ್ಞನ್ - ಅಂದರೆ ಅಲಜ್ಞನಕ ಯಾವುದು ? ಕಾಂಗೆನ್ ಹೂ-ಅಲ್ಲ, ವಾಫೇನಿಯಂ ಗಿಡದ ಹೂವೇ ? ಈ ಯಾವ ಹೂವಿನ ಪರಾಗದಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ಅಲಜ್ಞ ಉಲ್ಲಂಘ ಆಗಬಹುದು ಅಂತೇರಾ ? ಅನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯ ! ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕವಿ-ಹೃದಯ ಇದ್ದರೆ ಬಲು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೂಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸೋದು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಘ್ರಾಶನೇಬ್ಲ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ಬಚಾವ್. ಬಚ್ಚಲು ಗುಂಡಿ, ಕೊಳ್ಳತ ಮೀನು-ಇಂಥಾ ವಾಸನೆ-ಗಳನ್ನು ತಾನೆ ಈಗಿನ ಕವಿಗಳು ಮೆಚ್ಚೋದು ? ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತ “ನುಲ್ಲಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೇ ! ಸೋಂಪಾದ ಸಂಸಿಗೇ” ಅನ್ನೊಂದರಾಗಿದ್ದರೆ ನಾತ್ರ ಬಂತು ಸಂಕಟ. ಗಂಡನಿಗೆ ಅಲಜ್ಞನಕ ಆಗಿರೋ ಪದಾರ್ಥವನನ್ನು, ಹೆಂಡತಿಗೂ ಅಲಜ್ಞನಕವಾಗಿ ನಾಡೋ ಯಾವ ಉಪಾಯಾನೂ ದುದ್ದೇವದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಈವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನ್ನ ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಲಜ್ಞ ಆಸಾಂಗತ್ಯ ಆಫ್ನಾ ಅಲಜ್ಞಕ್ ಇನ್ ಕಂಪನ್ಯಾಟಿಬಿಲಿಟಿಯಿಂದ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಢ್ಯೇನ್ಸ್ ಆಗಿವೆಯಂತೆ.

ನನ್ನ ಅಲಜ್ಞನಕಗಳ ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಇಂಡಿಯಾ ದಟೀಸ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈವರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಹಣ್ಣಿರುವ ಅರುವತ್ತೂ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಗೆಯ, ಎಲ್ಲ ಅಲಜ್ಞನಕ ರೇಣುಗಳು ನನಗೆ ಅಲಜ್ಞನಕವಾಗಿವೆ. ಬರೇ ಹೂವಿನ ರೇಣುಗಳು ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಹಳೇ ಬೂಟ್ಟಿಗೆ, ನಿನ್ನೇ ಬ್ರಿಡ್‌ಗೆ ಬರೋ ಬುರುಸು-ಗಳ ರೇಣುಗಳಿಗೂ ನಾನು ಅಲಜ್ಞಕ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಶಿಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಬುರುಸು ನನಗೆ ಏನೂ ಸೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟೊಮ್‌ಟೊ ಹಣ್ಣಿಗೆ ನಾನು ಅಲಜ್ಞಕ್. ಆದರೆ ಕಾಯಿಗಲ್ಲ ವೊನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳು ಧೂಳು ಜಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲಜ್ಞಗಳ ಒಂದು ಆವರ್ತ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ನೀವು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ನೃಪತುಂಗ ಬೆಟ್ಟೆದ ಬಿಳ ಶಿಲೆಯ ಧೂಳು ನನಗೆ ಅಲಜ್ಞನಕ. ಆದೇ ಬೆಟ್ಟೆದ ಹಳದಿ ಶಿಲೆಯ ಧೂಳನ್ನು ನುಳಿಸಿದರೂ ಪೂರ್ವಿದರೂ ಮುಕ್ಕೆ-ದರೂ ನನಗೆ ಏನೂ ಆಗೋಡಿಲ್ಲ. ಉದ್ದ ಹಾಕಿ ಇಡ್ಲಿ ವಾಡಿದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲಜ್ಞಕ್; ಆದೇ ಉದ್ದಿನಿಂದ ತೈರೋಡಿ ನೂಡಿದರೆ ಅಥ ಡಜನ್ ಇಳಿಸಿದರೂ ಏನೂ ಆಗೋಡಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿದೆ ತಮಾವೆ ?

ಏನು ? ಅಲಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಈಗ ಆಂಟೇಹಿಸ್ತುವ್ಯುನ್ ಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿರೋ ? ಹೆ ಹ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ! ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದೇ ? ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮಬ್ಬಾಗಿ ತೂಕಡಿಕೆ ಬರುತ್ತೆ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ನನಗೆ ವೊದಲೇ ನಿದ್ದೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಸಿವಾದರೂ ನಿದ್ದೆ, ಉಟ ವಾಡಿದರೂ ನಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸತ್ಯ ನೇಗಡಿಗೆ ಒಂದು ಜತೆ ಇನ್ನಿಡಾಲ್ ಗುಳಿಗೆ ನುಂಗಿ, ಅಜ್ಞಿಂಟ್ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು ಅಂತ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗೋ ಲೋಕಲ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತೆ. ಯಾವಾಗ ನಿದ್ದೆ ಬಂತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರ-ವಾದಾಗ ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ರೈಲು ಹೋರಟು ಉಣಿಕಲ್ ದಾಟಿದ್ದ ನನಗೆ ಖಂಡಿತ ನೇನಷಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಹೇಗೆ ಬಂದಿ ? ಕಡೆಗೆ ಹೋಕ್ಕಿಯಿತು : ನನ್ನ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ರೈಲು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಜ್ಞಿಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರುದಿನದ ಅಜ್ಞಿಂಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ, ಪಿಕೇಟ್‌ಲ್ಲದೆ ಸನಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ದಂಡ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣಿ, ಗೇಟ್‌ನಿಂದ ಹೋರಗೆ ದಾಟೋ ಬದಲು ರೈಲು ಲೈನ್‌ಗುಂಟ್ ಹಿಂದೂವರೆ ಫಲಾಂಗು ನಡೆದು ರನ್ ಸೇರಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದೆ.

ಅಲಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಈಗ ಡೀ-ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿಸೇಶನ್ ತಂತ್ರ ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ್ಗೆ ಅಂತಲೂ ನಂಗೊತ್ತದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಅಲಜ್‌ಗಳ ವಿಷಯ ನಾನು ಓದದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರೆದು ಅಲಜ್‌ನಿಂದ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿರೋ ಒಂದೊಂದೇ ಪದಾರ್ಥದ ರೇಣುಗಳನ್ನು ಆಡಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಆಗುತ್ತೊಂದು ಅಂತ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಆಗುತ್ತೊಂದು, ಆದಕ್ಕೆ ಸೀವು ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿವ್ ಇದ್ದೀರಿ ಅಂತ ತೀರುತ್ತೇ. ಆಡಕ್ಕೆ ಅಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಡೀ-ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿಸ್ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ-ಆಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಲಜ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಇವರ ಅಟ ನಡೆಯಲ್ಲ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ :

ವಿರಹಿಗಳು ಬೆಳದಿಂಗಳಿಗೆ ಅಲಜ್‌ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಲ್ಲವೇ ಕವಿಗಳು ಹೇಳೋದು? ನಾನು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಅಲಜ್‌ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ, ಹೃಗಿದ್ದೀ ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶೀನವ್ವ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಲ್ಲಿಂದ ಮೈದಡಿಕೆ, ಇದರಿಂದ ಆಸ್ತಾತ್ತಾತ್, ಆನಂತರ ಉಲ್ಬಳಿತ ಎಗ್ಗಿಮಾ-ಹೀಗೆ ಒಂದು ಚೈನ್ ಮುಗಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ನಾವುರ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತೇ. ಈಗ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಡೀ-ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿಸ್ ಹಾಡೋದು ಹೀಗೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ. ಆದೂ ಹೋಗಲಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ನಾವಾನ್ ಆಗೋದಕ್ಕೆ ಡೀ-ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿಸ್ ಹಾಡೋಕೆ ಬರುತ್ತಾ? ಒಂದು ಸಲ, ನನ್ನ ಸ್ವೇಹಿತನ ಒಬ್ಬ ಮಗನ ನಂಬರು ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ವಾಸಾದನರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹುಡುಗ ಸ್ವರಾಶೆಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಧ್ವಯದಿಂದಲೇ ಎದುರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅರ್ಥ ಗಂಟೀಲಿ ಆವನ ಮೈಲಿ ತುರಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಏದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮೈಲೆಲ್ಲ ದಡಿಕೆ. ಹುಡುಗ ಕಂಗಾಲಾದ ನನಗೆ ನೋಡಿ, ನೆರೆಯವರ ಮನೋ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಬಂದರೆ, ನನ್ನ ಉಬ್ಬಸ ಅಥವಾ ಎಗ್ಗಿಮಾ ಉಲ್ಬಳಿಸುತ್ತೇ. ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ಯಾವನೋ ಮಂಗ ನನ್ನ ಪೇಸರಿಗೆ ಕೆಮ್ಮೆ ಮಾಕ್ರ್ ಹಾಕೊಂದರ ವಿರುದ್ಧ, ನೆರವುನೆಯಪನಿಗೆ ಸಿಗ್ಮೇ ಲಂಚದ ಹಣ-ದಿಂದ ಆವನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೀರೆ ತರೋ ವಿರುದ್ಧ ನನ್ನನ್ನು ಡೀ-ಸೆನ್ಸಿನ್ಟ್ರಿಸ್ ಹಾಡೋ ಎಕ್ಸ್‌ಪಟ್ರ್‌ಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿ.

ಆದರೂ ನಾನೇ ಪುಣ್ಯ-ಆಲ್ಲ-ವಾಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ. ನನ್ನ ಗೆಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಂದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ನಾಲ್ಕೆತ್ತು ದು

ರಾತ್ರಿಗಳ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಉಬ್ಜಸ ಪೂರ್ವವಾಯಿತು. ಬಡಪಾಯಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಣೆ ಒದ್ದಾಡಿದ. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅವರೂಪಕ್ಕೆ ಬಸುರು ಬಂದು ಹಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತವರಿಗೆ ಹೋದಳು. ಆ ಅವಧಿಲ್ಲಿ ಅವನು ಆಸ್ತಾತ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇವನಿಗೆ ಏನೂ ಸಂಕಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಬಟ್ಟಾಟಿ ಪಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಇತೋಹಾಗೆ ಅವನಿಗೂ ಹೆಂಡತಿ ಮೇಲೆ ಬಲು ಆಸೆ. ಅವಳು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ತವರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಚಡವಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಆಗ ಆಸ್ತಾತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನನಗೆ ಬಟ್ಟಾಟಿ ಪಲ್ಯ ಅಲಜ್ಞನಕೆ ಅಂತ ತಿಳಿಯೋಕೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೂ ಹೆಂಡತಿ ಅಲಜ್ಞನಕಳಾಗಿದ್ದಾ ಲೀ ಅಂತ ತಿಳಿಯೋಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲವೇ ಹಿಡಿಯಿತು. ನಿಮಗೆ ಯಾವುದು ಅಲಜ್ಞನಕೆ ಅಂತ ಆನುಭವದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಪರ್ವತಸ್ಥಾನದು ಅಲಜ್ಞಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಅಧಿವಾ ಒಂದೇ ಉಪಾಯ ಅಂತ ಡಾಕ್ತರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಬಟ್ಟಾಟಿ ಪಲ್ಯ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವೇಹಿತ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಹೆಂಡತಿನ ಬಿಡಬೇಕೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡೋ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ್ನು ಆತ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ.

೩

ಎಷ್ಟು ಕನಾರಟಕ್ ?

ನಿಮಗೆನ್ನು ಕನಾರಟಕ ಬೇಕು ? ಎಂದು ನೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ತತ್ವಾಲದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ—ಎಂದೆ ನಾನು. ಅಶ್ಲಾ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಎರಡು ಕನಾರಟಕ ಬೇಕೆಂತೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದೇ ನಾಕಂತೆ. ನಿಮಗೆನ್ನು ಬೇಕು ಅಂತ ? ಎಂದರು ಅವರು. ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಹೇಳ— ಬೇಕಾಗುತ್ತೀ—ಎಂದೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು. ಏನು ಸಂದರ್ಭ ? ಎಂದರು ಅವರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನಿಮಗೂ ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿ.

ನನಗೆ ಒಂದೇ ಕನಾರಟಕ ಬೇಕು. ನಾನು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಕೊನೆಯ ಹನಿ ಇರುವ ವರೆಗೂ ಹೊರಿಂಡುತ್ತೀನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೋ, ನಾದಾ ಮಂತ್ರಿಯೋ, ಸೈಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಯೋ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಉಪನಂತ್ರಿಯೋ ಆಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಒಂದೇ ಕನಾರಟಕ ಬೇಕು. ನೋಡಿ, ಒಂದೇ ಕನಾರಟಕವಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಉದ್ದ ಹಗ್ಗ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ದ

ಹಗ್ಗಿ ನನಗೆ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲವೇ ? ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ! ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿತ್ವ ? ಬೇಡ, ಅಳಯನಿಗೆ ಒಂದು ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಶನರ್ತ್ರಿತ್ವ ಕೊಡೋಣಿ ಅನ್ನು ತ್ತೀರಾ ? ನನ್ನ ಪನಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಶನರ್ತ್ರಿತ್ವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಹಂದೇ ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಒಂದು ಕನಾರ್ಟಿಕ-ವಾಗಲಿ, ಎರಡಾಗಲಿ, ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಶನರ್ ಆದವನು ಒಂದೇ ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿನೆ ಕುಯ್ಯಲ್ಲಿ ಕುಯ್ಯಬೇಕು ? ಎನ್ನ ಕನಾರ್ಟಿಕವಾದರೆ ನನಗೇನು ?

ನೀವು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಾನು ಎರಡು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಬೇಕೆನ್ನು—ತ್ತೀನೆ. ನನ್ನ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೇರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕನಾರ್ಟಿಕದ್ದು ಬೇರೆ. ನಷ್ಟುದು ಬಿಳೀ ರುಮಾಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ನಿಮ್ಮದು ಕರೇ ಕಮಳು ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ನನ್ನ ರುಪೂಲನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುತ್ತಂತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಜರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನಾರಿ ಹಣವನ್ನು ಜೀಬಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಹಡಿ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಕೂಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಇಬ್ಬಾಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀನೆ. ಈಗ ಯಾರೂ ರುಮಾಲು ಸುತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಳಿಟೊಂಷಿ ಆಥವಾ ಬರಿ ನೇತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿ. ನನ್ನ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇಲ್ಲ ಕಲೆ—ಹಾಕುತ್ತೀನೆ. ಅರಸರಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳು ಮಾಡಿ ಮೆಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುತ್ತೀನೆ. ನೊಡುವೂ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ, ನನ್ನದೊಇ ! ನಾನು ಆಪ್ಪಟ ದ್ವಿಕನಾರ್ಟಿಕವಾದಿ. ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ಣಗಳೂ ದ್ವಿಕಣವಾಗಿವೆ. ದ್ವಿಕಣಾರ್ಟಿಕವೇ ನಿಸಗ್ರಹ ನಿಯಮ. ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬರು—ವುದಕ್ಕೆ ಅದೀಗ ಏಕಕಣವಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣ ಎಂದೂ, ನಾನು ಪೂರ್ಣಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲಿ. ಏಕಕಣದವರು ಮಂತ್ರಗಳಾದರೆ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿ—ದ್ದನ್ನೇಲ್ಲ ಓಳಗೇ ಖಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆವರು ಮಂತ್ರಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಾಫಿಟ್ ಅಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ನಾನು ಬಗೇ ದ್ವಿತೀಯಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ತೃಪ್ತಿನಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ನೀವೇಣಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ದ್ವಿತೀಯಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಯಾ ನನಗೆ ಮಂತ್ರ - ಪದ ಸಿಕ್ಕಿದೇ ಹೋಡರೆ ನಾನು ತ್ರಿಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ವಾಡಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕುನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಧ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜಿಯವರಂಥ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಏರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಏಕಕಾರ್ಡಿಕ್ ರಾಜೀವಿಗೆ ಏಕೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಅಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ವಾಡರೆ ಆವರು ಆವರ ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ದಲ್ಲಿ ಅನುಭಿಷಿಕ್ತ ರಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆವರ ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ದಲ್ಲಿ ಆವರು ಬೇಕಾದವರನ್ನೇ ಲಾಲ್ ಮಂತ್ರ ನಾಡಬಹುದು. ನನ್ನ ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೋಸಳೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಈಸಲು ಬಿಡಬಲ್ಲೆ.

ನನ್ನ ವಿತ್ರರಾದ ರಾಖ್ಯಬಹಾದ್ದಾರರು ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕು ಒಂದೊಂದು ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ವಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಆವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವ ಚಾಸ್ನ್ 'ಹತ್ತು'ತ್ತದಂತೆ. ತಾಲೂಕಿ-ನಲ್ಲಾದರೂ ನಿನುಗೆ ಅಧ್ಯವಾ ನನಗೆ ಎಂತ್ರಿ ಪದ ಸಿಗುವುದು ಖಂಡಿತವಿದ್ದರೆ ಇದು ಆದಶ್ರೀ ಖಪಾಯವೇ ಸ್ವೇ.

ನನ್ನನ್ನು ಜಾತಿವಾದಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ತೀಗಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಆವವುಚಾರ. ನಾನು ನನ್ನ ಜಾತಿಯಾವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ಗಳಾದರೆ ನನ್ನ ಜಾತಿಗೆ ಉಧಿಕಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂಬುದರಿಂದ ಇವರು ನನ್ನನ್ನು ಜಾತಿವಾದಿ ಎಂದು ಡಬ್ಬು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ, ಮತವಿಲ್ಲ, ದೇವರಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನನಗೆ ವೋಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆವರು ನನ್ನ ಜಾತಿ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯಾರೂ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಕೆಣಿಗೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಖಂಡಿತವಾದರೆ ನಾನು ಜಾತ್ಯೇತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತೊಂದರೆ ಇಷ್ಟೇ. ನನ್ನ ಜಾತಿಯವರ ಹೋರತು ಇತರರು ನನಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟಾರೆಂದು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟರವರಿಗೆ ನಾನು ಏಕ, ದ್ವಿ, ತ್ರಿ, ಚತುರ್ಬಾಂಧ...ಬಹು ಕನಾರ್ಡಿಕ್ ವಾಡಗಳ ನನ್ನ ಮಾಖಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಭವವೂ ಇದೆ. ನಾನು ನಿಷ್ಪನಾರ್ಡಿಕ್ ಆಧವಾ "ನೋ ಕನಾರ್ಡಿಕ್" ವಾಡಿಯಾ

ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ

ಆಗಬಹುದು. ಎನ್ನು ಕನಾಂಟಿಕವಾದರೂ ನನಗೊಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರೀ ಶಾಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕನಾಂಟಿಕ್ಸ್‌ವೇ ಬೇಡ, ದೇಶವೆಲ್ಲ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಸೂಪರ್ ದೇಶಭಕ್ತಿನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಭಾವೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನ

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಶಕದ ಈ ಕೊನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶಸೇವೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನಿ.

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ್ : ಛಹೋ ಕೇಳಿ, ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ.

ಪ್ರ. : ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಯಾಕೆ, ಎಲ್ಲಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ಇನ್ನೊತ್ತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೇ ಇತ್ತು.

ಪ್ರ. : ನುತ್ತಿ ದೇಶೋದಾಧಿರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪಾತ್ರ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು, ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರೀ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ದೇಶೋದಾಧಿರ ಸೂತ್ರವಲ್ಲ, ನುನೇ ಉದಾಧಿರ, ಉರಿನ ಖದಾಧಿರ, ಲೋಕೋದಾಧಿರ ಎಳ್ಳದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ

ಪಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೊಳಿದು ಜಳಿಸಿ ಇಡುವ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಉದಾಧರದ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯಭಾವಿಕ.

ಮುಖ : ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರೇ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇದೂ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂತ್ರವೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದುಂಟಿಂತೋ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಖಂಡಿತ ಉಂಟು. ಮದುವೆ ಆಗೋ ಪರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಉದಾಧರ ಮಾಡೋ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇ. ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಆದನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರಗಳ ಹಣ್ಣಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಉದಾಧರ ಇವೆರಡೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಭರಣಿ ನನಗಿದೆ.

ಮುತ್ತಿ : ಮತ್ತು ಗಂಡಸರ ಪಾತ್ರ ? ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಆದನ್ನು ಕೊನ್ನೇಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೇಶೋದಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೊಡಲು ದೇಶೋದಾಧಿಕಾರ ಅಂದರೇನು ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಆದನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾಡಬಲ್ಲರೇ ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿಗಳು ಬಂದಾಡ ಮೇಲೆ ಫಟಿಂಗ ದೇಶೋದಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಾನೇ—ಅಂತ ಯಾರು-ಡಾ. ಜಾಸ್ತಿಸನ್ ಅಲ್ಲವೇ ? ಹೇಳಿದಾನೆನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕರ್ತನಾನ ಆಗಿರೋದರಿಂದ ಒಂದು ತಿದ್ದುವಡಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುತ್ತಿ : ಏನು ತಿದ್ದುವಡಿ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಫಟಿಂಗ ಈ ಕರ್ತನಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕುವ ಮುಂಚಿ ದೇಶೋದಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಾನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಾಧಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ರಿಕ್ವೆಗೆ ಶರುಗುತ್ತಾನೆ. ಆಫಾರ್ತ್ ಆಫಾರ್ತ್ Patriotism is the first resort of a scoundrel-last resort ಅಲ್ಲ-ಅಂತ ನನ್ನ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್. ಡಾ. ಜಾಸ್ತಿಸನ್ನನೆ

ನಂತರ ಬಂದ ಏಕ್ಕುಂಡ್ರಾಬಕ್ರಿ ಏನಂತಾನೆ ಗೊತ್ತೇ ? To be patriots is not to forget we are gentlemen. ದೇಶೋದಾಧಿರದ ರಭಸದಲ್ಲಿ ನೀವು ಜಂಟಿಲ್ ಮನ್ನರು ಅಂತ ಮರಿಬೇಡಿ ಅಂತ. ಮಧಿತಾಧರ ಏನಂದರೆ, ದೇಶೋದಾಧಿರ ಮಾಡೋವರಿಗೆ ಸಂಭಾವಿತರಂಗಿರೋದು ಕರಕಷ್ಟ ಅಂತ. ಇದೇನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅನುಭವ ಅಂತಲ್ಲ. ಈ ಬಿಳೆ ಜನಹಸೀ ಮಾಂಸ ತಿಂದು ಒತ್ತಲೀ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಶುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹನಿತ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಷ್ಟರಾಗಿದ್ದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚಾಣಕ್ಯನ ವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದಾರಿ. ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಂದರೆ ದೇಶೋದಾಧಿರಕ್ಕಾಗಿ ಇರೋ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಸಾರಾಂಶ ಏನಂದರೆ, ದೇಶೋದಾಧಿರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸುಳ್ಳ, ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸತ್ಯಂಭಟ್ಟರಾಗಿ ಕೂತರೆ ಅಥವಾ ತಿರುಗಿದರೆ (ಈಗ ದೇಶೋದಾಧಿರ ಅಂದರೆ ಕೂಡೋದಲ್ಲ. ತಿರುಗೋದು ತಾನೆ ?) ದೇಶೋದಾಧಿರ ಆಗಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ದೇಶೋದಾಧಿರದಿಂದ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ನೋಡಿ. ದೇಶೋದಾಧಿರಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧಗಳಾಗಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು, ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ಜನ ಸತ್ತಿದಾರಿ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನ ಉಪವಾಸ ಬಿಡ್ಡಿದಾರಿ.

ಹ : ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಗಿ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧ ?

ಅಂಗಾಲ : ನಿಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿ, ಆದನ್ನೇ ಹೇಳಿತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ದೇಶೋದಾಧಿರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದವರು ಯಾರು ? ಗಂಡಸರು. ಹಿಟ್ಟುರ್ ಗಂಡಸು, ಮುಸೋಲಿನಿ ಗಂಡಸು, ಚೆಚೆಲ್ ಗಂಡಸು, ರಾಜ್ಯವೇಲ್ ಗಂಡಸು, ಆಲೆಗ್ಲಾಂಡರ್ ಗಂಡಸು, ರಾಮು ಗಂಡಸು, ರಾವಣ ಗಂಡಸು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಕ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ನರ್ವಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶೋದಾಧಿರವನ್ನು ಗಂಡಸರೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದಾರಿ. ಈ ದೇಶೋದಾಧಿರದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರುವವರೂ ಗಂಡಸರು. ವೀರಗಲ್ಲಾಗಳೂ ಹುತಾತ್ಮ ಸ್ತಂಭಗಳೂ ನಿಲ್ಲುವುದು ಗಂಡಸರಿಗೇ. ಹೆಂಗಸರನ್ನ ಅವರು ಇದ್ದ್ವಾದರಿಂದ ಸಮತ್ವಗೆ ಹೊರಗಟ್ಟಿದಾರಿ.

ಆದರೆ ಗಂಡಸರು ಈ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಧರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶೋದಾಧಿರದ ಆಟ ಯಾಕೆ ಆಡುತ್ತಾರೆ ?

ಪ್ರ : ಹೌದು ಯಾಕೆ ಆಡುತ್ತಾರೆ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಜಾ ಇರಬೇಕು. ತಿರುಗೋ ತೈಣಿಟ್ಟು ಲಲ್ಲಿ ಇಂತಾಗ ಆಗೋ ಮಜಾ. ಪ್ರಯಾರಾಚ್ಯಾಟು ಹಿಡಿದು ಆಕಾಶದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹಾರುವಾಗ ಆಗೋ ಮಜಾ. ಬೆಕ್ಕಿನ ಘರನೇ ಸೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸೋನಾಗ ಆಗೋ ಮಜಾ. ಪಾತರಗಿತ್ತೀನ ಜಜ್ಞ ಹಾಕೋದರಲ್ಲಿ ಸಿಗೋ ಮಜಾ. ಇಂಥಾ ಯಾವುದೋ ಮಜಾಶೀರ್ ಮಜಾ ದೇಶೋದಾಧಿರದಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಸಿಗತಾ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶೋದಾಧಿರದ ಸಲುವಾಗಿ ಗಂಡಸು ಯಾಕಿಷ್ಟು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ?

ಪ್ರ : ಇಂಥಾ ಕೂರ ಮಜಾಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಹೇಳೋಕೆ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ದೇಶೋದಾಧಿರದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಸೀವು ಆತೀರಿ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ನೋ ನೋ ನೋ, ಅಬ್ರಹಮ್ಮಣ್ಯಂ. ನನ್ನ ಅಕ್ಕೇನ ಅದಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಜಾ, ಕಿಕ್ ಅಂತಾರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಗಂಡಸು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಗುತ್ತಿಗೆ-ಯಾಗಿ ನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ದೇಶೋದಾಧಿರದ ಆ ಹೆಡೀ-ಕಿಕ್-ಅನ್ನ ನಿರೂತರವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅನಳನ್ನ ಮನೇ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟು, ಅವಳಿಗೆ “ಗೃಹಿಣೀ ಗೃಹಮುಚ್ಯತೇ” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಬ್ರೀರಿಸ್-ವಾಶ್ ನಾಡಿದ್ದಾನೆ. ವೈಫನ್ನು ಹೋಸ್-ನೈಫ್ ಅಂತ ಕರೆದು, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ಅವಳನ್ನು ಮನೇಲಿ ಕಟ್ಟ ಹಾಕಿದಾದ್ದಾನೆ. ಸೈವು ಅಂದರೇ ಹೋಸು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೇನೇ ಅವಳಿಗೆ ಚಂದ ಅಂತ ನಂಬಿಸಿದ್ದಾನೆ. “ಯತ್ರ ನಾಯಿಸ್ತು ಪೂಜ್ಯಂತೇ ರನುಂತೇ ತತ, ದೇವತಾಃ” ಅಂತ ಭಾರತೀಯ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹಣಕೆ ಲೋಕದ ಗಾಳಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ “ಹೊಸಲು ದಾಟಿದ ಹೆಣ್ಣು” ಅಂತ ಕಾಡಂಬರಿ ಬರೆದು ಹೆದರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಹೊದರೆ “ಯತ್ರ ನಾಯಿಸ್ತು ಪೂಜ್ಯಂತೇ” ಬದಲಿಗೆ “ದಂಡಂ

ದಶಗುಣಂ ಭವೇತೋ” ಬಡಿದವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒಳ್ಳೆದು ಅಂತ ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಗಂಡಸು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧ್ಯ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗಂಡು ಯುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಆವಳಿಗೆ ವೀರಗಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿತ್ತದೆ ಅಂದೆನ್ನಾಲ್ಲ. ಅವನು ವೀರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವಲೋಕದ ಅಪ್ಸರೆಯರು ನಾ ನುಂದು ತಾ ಮುಂದು ಅಂತ ಬಂದು ಆಪ್ಸಿ-ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವೀರನ ಸಂಗಡ ಸಹಗವನ್ನ ಪೂರ್ವಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಕಾಟಿಬಾಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ತೀ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಗಂಡನನ್ನು ಅಪ್ಸರೆಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು-ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಬಂತು! ಶಿವಳನ್ನು ಶಬ್ದಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಗಂಧವರೋ ದೇವತೆಗಳೋ ದೇವಲೋಕದ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಗಂಡಸೋ ಬರುತ್ತಾರೆಂತೆ ಯಾವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಾದರೂ ಅಶ್ವಸನೇ ಉಂಟಿಯಾ?

ಅವನು ಕೊಡಲೆಳಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರಳು ಕೊಯ್ದಿದ್ದು ನೋಡಿ. ಹೆಂಗಸು ಅಬಲೆಯಂತೆ. Weaker sex ಅಂತೆ. ಕೊಮಲಿ, ಸುಕುಮಾರಿ, ಲೋಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿ ಅಂತ ಅವಳನ್ನು ಹೊನ್ನೆಶಾಲಕ್ಕೇರಿಸಿ (ಹೊನ್ನೆ ಶಾಲ ಅನೇಕ್ಕಾದು ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲ ಅನ್ನಾರ್ಥಿ-ಅವರಿಗೆ ಆಭರಣಗಳ ಹುಟ್ಟು ಹಿಡಿಸಿದ್ದು ಯಾರು?). ಅಮೃಷ್ಟೀ ನಿನ್ನ ಕ್ಯಾಲಿಜಿದು ಆಗಲ್ಲ! ತಿರುಗೋ ತೋಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಕೂತರೆ ನಿನಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗೇತು. ಪ್ರಾರಾಚ್ಯಾಟನಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದರೆ ಪಾರಾ ಹೋದಿತು. ಪಾರಾಪಿಯೇ, ಪಾರಾಷಾಧಿಕೇ, ನಿನಗೇಫಾರೆ ಆದರೆ ನಾ ಹೇಗೆ ಬದುಕಲಿ? ನಿನೇ ಒಂದು ಬಣ್ಣಿದ ಚಿಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ಜಜ್ಞೋದು ನಿನ್ನ ಕೊಮೆಲ ಹೃದಯದಿಂದ ಆದೀತೇ? ಬೇಡ ಬೇಡ, ಈ ಕೊಳಕು ಕೆಲಸಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ನಿನು ಮನೇಲೇ ಸುಖವಾಗಿರು. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬದ್ದ ಬಣ್ಣ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ-ಅಂತ ಅವಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಲು, ಪರಾವಳಂಬಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಿನು ಹೋರಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಹೋದ್ಧಾರ ಮಾಡೋದೇ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಮನೇಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಆದೇ ನಿನ್ನ ಪಾಲಿನ ದೇಹೋದ್ಧಾರ ಅಂತ ನಂಬಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರ : ಆದರೆ ಶಾರೀರಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆ ಅಬಲೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಹೋ ಹೋ ಹೋ ! ಸೀವು ವಿಚಾಳ್ಳಾ ನ ಓದೊಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣಬೇತ್ತೆ.

ಈ ಅಬಲೇನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹೆಣ್ಣು ಅಬಲೇಯಲ್ಲ. ಗಂಡಿಗಿಂತ ಸಬಲೆ ಅಂತ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂರಣಿಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಏಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಓಬ್ಬ ವಿಚಾಳ್ಳಾನಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ನೀಲ್ಲುವ ತಾರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಹುಟ್ಟುವ ವೊಡಲು ಕೂಡ ಗಭ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಯೋ ಗಂಡು ಪಿಂಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಹೆಣ್ಣು ಭೂರಣಿ, ಸಾಯೋದು ಕುಮಿತ್ತ. ಹುಟ್ಟುದ ಮೇಲೆ ಗಂಡಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಗಳು ಜಾಸ್ತಿ. ಹೆಣ್ಣು ಗಳಿಗೆ ಬರುವವು ಕಡಿಮೆ. ಹುಟ್ಟುವು ಹಿಡಿಯೋದು ಕೂಡ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ವಿಚಾಳ್ಳಾನ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿಸಿದೆ.

ತ್ರು : ದೇಶೋದಾಢರದ ಹುಟ್ಟು ಕೂಡ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತೋರುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಇರಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿ. ಗಂಡು ತನ್ನ ಪೌರುವ ಬಹಳ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಗಂಡು ಏನನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿ-ಸಲಾರ. ಹೆಣ್ಣು, ಆಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ, ಗಂಡಿಲ್ಲದೇ ಗಭ್ರಣೆಯಾಗಿ ಹಡೆಯ-ಬಲ್ಲಳು ಅಂತ ಬಿಟ್ಟೇ ವಿಚಾಳ್ಳಾನಿನಿಯೋಬ್ಬಳು ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟುದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಆಗುತ್ತವುತ್ತೆ. ಇದು ಗಂಡಸಿಗೆ ಬರೆದ ಭಿತ್ತಿಯ ಬರಹವ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೀವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೆರಳಿಸಿದಿರಾದರೆ, ಇವರು ಕೆಲವೇ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿವ್ಯಾರುವವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯಾರು. ಪ್ರರುಷರೇ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಪೌರುವ ಎಲ್ಲಿ?

ತ್ರು : ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರೇ, ಆದರೆ ಮಿದುಳು ಪ್ರರುಷರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯಂತಲ್ಲ.

ಲಾಂಗೂಲ : ಕೆಲವು ಗೂರ್ಂ ಮಿದುಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು ಗಂಡಿಗೆ. ಆದರೆ ಮಿದುಳಿದ್ದಾಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ ಉತ್ತರ ಉಂಟಿ? “ಸ್ತ್ರೀ ಬುದ್ಧಿ: ಪ್ರಜಯಾಂತಿಕಾ” ಅಂತ ಹಿಂದಿನವರೇ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬೇಕೆ? ಇದ್ದ ಮಿದುಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಸ್ಥಾ ಗಂಡಸರು ಎಷ್ಟು? ದೇಶೋದಾಢರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನು ಮಿದುಳು ಟೆಕಾಗಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಮಿದುಳು ಹೀಗೆ

ಉಪಯೋಗಿಸ್ತೀರಿ ಅನ್ವೇಷಿದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಗೇಚ್ ಷಿವರ್‌ವೆಯಿಟ್, ಬಾಡಿ ಷಿವರ್‌ವೆಯಿಟ್‌ಗಳ ಹಾಗೆ ಬೆಯಿನ್ ಷಿವರ್‌ವೆಯಿಟ್ ಕೂಡ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಡ್‌ನ್ಯೇ ಇದ್ದ. ಬೆಯಿನ್‌ನ್ಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸ್ತೇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರು ಬಲ ಅಂತ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಯಾರೂ ಷಿಪ್ಪ್ರೋಲ್ ಅಷ್ಟೇ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ವೆಂದು ಮಾರ್ಪಿಕೆ ಸಂಗತಿ ಅಂದರೆ—

ಮೃ : ಏನು ?

ಲಾಂಗೂಲ : ದೇಶೀದಾಢರಕ್ಕೆ, ಆಗಲೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಸುಳ್ಳ, ನಂಜನೆ, ಡಂಭಾಚಾರ, ದರ್ಷ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರೇ ಮುಂದೆ ಅಂತ ಮನ್ಯಾಸ್ತ ಸಂಶೋಧಕರು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದು ಕಲಿಯೋಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾರು ವರ್ಣ ಬೇಕಂತೆ. ಹೊಣ್ಣ ಮಗು ಎರಡೇ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಸಿರಾಲಂಬವಾಗಿ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದು ಸರು ಮಾಡುತ್ತೆ. ಅಧಾರತ್ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸರಜವಾಗಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೆ. ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಬಂದ ಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಈ ವಿನಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ಅಂದರೆ ಬಿಟ್ಟನ್ನಿನ ಮಾಗಾರೆಟ್ ಥಾರ್ಚರ್. ಅವರಿಗೆ ವರೋಧಿ ಪಕ್ಕದ ನಾಯಕನೇ Liar ಅಂತ ಬಿರುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ-ವಾಗಿಯೇ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ! ನಿಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿ ! ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಹಾಕಬೇಡಿ. ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರು ಹೆಚ್ಚು ಸಿದ್ಧ ಮುಖು ಅಂತ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳಿನು ಬಿಡಿ ಗಂಡಸರೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು ಅನ್ನು ತ್ತೀರಲ್ಲ ? ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಡಸರು ಕಳ್ಳ ಮನಸಿನಿಂದ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದರಿಂದ, ಆವರ ಮುಖ ನೋಡಿಯೇ ಇವರು ಹೇಳಿದು ಸುಳ್ಳ, ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೆಂಗಸರು ಅಪ್ಪಟಿ ಸತ್ಯ ಹೇಳಿಸಿರ ಹಾಗೆ ಹಸಿ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಪ್ರೋಲಿ-ಎರ್ಥ್ ಅಂತ ಸತ್ಯ ಶೋಧಕ ಯಂತ್ರ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲ-ಅನೇರಿಕದಲ್ಲಿ ? ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿತ ಹೆಂಗಸರ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹಿಡಿಯೋಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗ-

ತ್ತಂತೆ. ಅಡಕ್ಕೋ ಇಲ್ಲಿ ಕೋಟೀಗಳು ಆ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಾಕ್ಷೀನ ಒಮ್ಮೆಲ್ಲ.

ಮರ್ತಿ : ಆದರೆ ದೇಶೋದಾಧಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಲ್ಶನಸೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸು ತೀರಾ ಸ್ಯಾದು ತಾನೇ ?

ಉಂಗಳು : ಬಂಕಂ ! ಎಲ್ಲಾ ಬಂಕಂ ! ಗೋಳಾ ಹೆಯರ್ ಅಂತಿದ್ದ ಇಲ್ಲಾ ಇಸ್ತೇಲಿನ ಪ್ರಥಾನಿನಿ. ಅವಳು ಇಸ್ತೇಲ್ ಸ್ಥಾಪನಾ ಗುಪ್ತ ಜಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕವಾಂಡೋಗೋಳ ನಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಕವಾಂಡೋ ಅಂದರೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡೋ ತಂಡ ! ಆದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ, ಧ್ವಂಸ, ಕೊಲೆ ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವಳು ನಿಸ್ಸೀನಳಂತ ಸಿದ್ಧವಾದದ್ದರಿಂದಲೇ ಮುಂದಿ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಥಾನಿ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದರು, ಗಂಡಸರೇ ಸೇರಿ ! ಇಷ್ಟೇಲ್ಲದರ ನಡುವೆಯಾ ಅವಳು ಬಂಭತ್ತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದ ವಾತಾಯಿ !

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನನ್ನು ತ್ತೀನೆ, ದೇಶೋದಾಧಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಭಾವ, ದಾಢ್ಯ, ಸರಳ-ವಕ್ರ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲವೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿದೆ. ಅವರು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲರು.

ಮರ್ತಿ : ಆದರೆ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸರ್ವನಾಶವಾಗೋದಿರಂದ ಆದು ಅನ್ವಾಪ್ಯಲರ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ?

ಉಂಗಳು : ನೀವೀಗ ಹತ್ತು ಸಾನಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಂಡಸರ ದೇಶೋದಾಧಿಕ ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಹೆಂಗಸರ ಕೈಗೆ ಕೋಟ್ಟ ನೋಡಿ. ಜಗತ್ತು ನಾಶವಾಗೋದೇ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಕೋಡೋದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಯಕಬಧವಾಗುತ್ತೆ. ಹತ್ತು ಸಾನಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಘರುವರು ಉದಾಧರದ ಮಜಾ ಅನುಭವಿಸಿದಾಗಿರೆ. ಜಗತ್ತು ಚೇಗ ನಾಶವಾಗೋದಾದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆ ಮಜಾ ಅನುಭವಿಸೋ, ಎಂಜಾಯರ್ ಮಾಡೋ ಭಾನ್ಸು ಬರೋಕೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ನಾಯಕ ಕೋಡಿ. ಅವಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ. ಅವಳು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಮಜಾತೀರ್ ಆಗಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಕೋರಿಸಬಹುದು.

ಆದರೆ ನಾನಂತೇನೇ — ಜಗತ್ತಿನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡೋ ಅಗತ್ಯಾನೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಲೋಕೋದಾಧಿರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಲಿಕ್ಕುಲ್ಲ.

ಪ್ರ : ? ದು ಹೇಗೆ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ನೋಡಿ, ಹೋರಾಟ ಅನೊಂದು, ಮಾನವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂತ ಕಾಣಿತ್ತೆ. ಮಾಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಅಂತೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇದ್ದ ಅಂತ ನೀವು ಓವಿರಬಹ ದು ಆಡಿನ ಹಾಲು ಕುಡಿದು, ಆಕಳಿನಂಥ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಆ ಗಾಂಧಿ ಕೂಡ ಹೋರಾಟ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ ಅಂತ ಒಸ್ಪಿದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪಯಾರ್-ಯೋಪಾಯ-alternative to war ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಹೆಂಗಸರು ಆ ಉಪಾಯನ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದಾರಂತ ನನಗೊಂದು ಆಸೆ ಇದೆ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಪಟ್ಟಣದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಲ್ಲಿ ಬುಡುದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಜಗಳಾಡೋದು ನೋಡಿದ್ದಿರಾ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಗಂಡಸರು ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿ ಹತ್ತಿದರೆ ಐದು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಕೈಗೆ ಕೈ, ತಲೆಗೆ ತಲೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಈ ನಲ್ಲಿ ಜಗಳದ ನಲ್ಲಿಯರು ಗಂಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜಗಳಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸೆಲ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧನಾಗಿ ಆದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತದ್ದುಂಟು. ಸಿಡಿಲಿಲ್ಲದ ಗುಡುಗು, ಸುಡದಿರುವ ಬೆಂಕಿ, ಗಾಯ ಮಾಡದ ಬಾಣಗಳ ಅದ್ವೃತ ಮಾರ್ಯಾ-ಯುದ್ಧ ಅನು. ನಲ್ಲಿ ಹೋರಿಯಿತೋ, ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆವರೆಲ್ಲ ಏನೇನೂ ಆಗದ ಹಾಗೇ ನಗುತ್ತ ಕಲೆಯುತ್ತ ಹರಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಶಾಂತಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ತಂದುಕೊಡುಬಲ್ಲಿರೆಂದು ಈ ಶಲಹಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಉಂಟುಮಾಡಿನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶೋದಾಧಿರ, ಲೋಕೋದಾಧಿರ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಅನೊಂದು ನಾನು. ಈಗ ಕೇಳಿ ಇನ್ನೇನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಳಿದಿದೆ ?

ಪ್ರ : ದೇಶೋದಾಧಿರ ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡೋದಾದರಿ, ಗಂಡಸರು ಏನು ಮಾಡ-ಚೇಸು ? ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಇರಬೇಕೇ ಆಂತ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಹೌದಲ್ಲ, ಆ ಪಶ್ಚಿಮ ಉಳಿದೇ ಹೋಗಿದೆ. ನಿಜ, ಮಹಿಳೆಯರು ದೇಶೋದಾಧಿರಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಒಡ್ಡಿದರಿ, ಗಂಡಸರು ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಲಿ

ಅನೇನ್ನೀ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕರಲರಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತೆ ಅದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಗಂಡಸರು ಯೋಗ್ಯರೇ ಅನೇನ್ನೀ ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗಾಢವಾದ ಸಂಶಯ ಇದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ ರೂಪುಗಳನ್ನು ನೀವು ನೇನೇಡಿದ್ದೀರಾ ? ಗಂಡಸರ ಕ್ರಿಗೆ ಮನೆಗೆಲಸ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನೀವು ಹೋಡರೆ ಮುಗಿದೇ ಹೋಯ್ತು. They will make a mess of it—ನುನೆ ಅನೇನ್ನೀ ದನ್ನು ಮುನ್ಸಿಪಾಲ್ಯ ಶೊಟ್ಟು ಮಾಡಬಿಡ್ಡೇದು ಖಂಡಿತ. ನುಹಿಳೆಯರು ದೇಶೋದಾಧಿರ ಪೂರ್ವ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ, ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಣುವ ಹಾಗೆ ಉವರು ಮಾಡಿಡುವದು ಖಂಡಿತ Husband ಅಂದರೆ House-man ಅಂತ ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೇನೇಲೇ ದೇಳಿಯಾರು. ಅದರೆ ಗಂಡಸಿಗೆ ಹೋಸ್ ಅನೇನ್ನೀ ಸೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಹೊರತು, ಹೋಂ ಅನೇನ್ನೀ ಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕೋಡಂತೂ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನುಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ, ತಾಯಿಗಳರಾ, ತಂಗಿಯರಾ, ಹೆಂಡಂಡಿರಾ, ದೇಶೋದಾಧಿರನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಿ, ಗೃಹೋದಾಧಿರನ್ನೂ ನೀವೇ ಪೂರಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸ್ವಾಮ್ಯ ರಟ್ಟಿಗಳು ಮೆತ್ತಿಗಿದ್ದರೂ ತಲೆಗಳು ಗಟ್ಟಿ ಇವೆ ಕೈಗಳು ಚುರುಕಾಗಿವೆ. ಎರಡೂ ಹೊಸ್ ಹೊರುವವವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಾರ್ಣ ಸಿಮಿಗಿದೆ ಅಂತ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಬಿತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಒತ್ತುಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಇದರ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಿ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆಲಸ, ನೇಯೋದು, ನೂಲೋದು, ಹೊಲಿಯೋದು, ಗಡ್ಡ ಉಳೊದು, ಬಿತ್ತೋದು, ಕುಯೋದು, ಸಂತೆಗೆ ದೋಗಿ ಕೊಳ್ಳೋದು, ವಾರೋದು ಎಲ್ಲಾನೂ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆವರ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆವರೇನೂ ಸೋತೆನರ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡಸು ಬರೇ ಬೇಡಿಸೇದುತ್ತಾ, ಹರಟಿ ಹೊಡಿತ್ತಾ ಇರತಾನಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗಾಗಲಿ ಅವಳಿಗಾಗಲಿ ಏನೊಂದೂ ಕೊಡತೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಲೋಕದ ಉದಾಧಿರದೊಡನೆ, ಮನೆನುತ ಉದಾಧಿರದ ಹೊಣೇನೂ

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಫೋತ ಅಗುವ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ಷೇಮವೇ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಂಗಸರ ಹಕ್ಕು ಅವಶರಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಗೆ ಇದು ತಕ್ಕು ಶಾಸ್ತ್ರಯಾ ಹೌದು. ದಿನಂಗತ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಗಂಡಸರನ್ನು ಏನೂ ಫೈಲು ಕೊಡಿದೆ, ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಇದು ಭಾವೀ ಮಹಿಳಾ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮೇಲ್ಪುಂಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರ : ಭಾವಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಶವೇನಾದರೂ ಉಂಟೆ ?

ಲಾಂಗೂಲ : ಬೇಕರ್. ಮಹಿಳೆಯರೇ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದಾರ-ಸುಖದಿಂದ ವಂಚಿಸಿದ ಗಂಡಸರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಗಬೇಡಿ. ಗಂಡಸರ ಸುಖ್ಯ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ-ಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ ಸುತ್ತು ಬರೋ ಶತನಾನಕಾಂಗವಾಗ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು ಅಂತ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಗಂಡಸರು ೫೦೦೧೯ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆವರು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಳ್ಳೇ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳಾಗಿರಬಲ್ಲರು. ಆವರಿಲ್ಲದೇ ನೀವು ಜಗತ್ತಿನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲಿರಿಂಬಂದು ನಿಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಜಾ ಇರಲಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಜಾಕಾಂಗಿಯೇ ಗಂಡಸರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಟ್ರಿನ್‌ಮಾರ್ಗಿರಿಸಿರಿ. ಹುಲಿ, ಚಿರತೆ, ಸಿಂಹ ವೊಡಲಾದವುಗಳ ಹಾಗೆ, ಈ ಪಾರಣೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಭಯವಾರಣ್ಯಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

—ಜಯ ಜಗತ್—

ಕರ್ಪೂ ಕವ್ಯಂದೇಕೆ ಬೀಳುಗಳೆಲ್ಲಿರಿ ?

ನಮ್ಮೀ ಭಾರತ ಭಾವಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆದು ನಲವತ್ತೂರು ವರುಷಗಳಾದವು. ಕೊನೆಯ ಬಿಳಿಯ ಇಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲುಕೆತ್ತು ನಲವತ್ತೂರುಂದು ಮಳಿಗಾಲಗಳಾದವು—ಮಳಿಗಾಲದ ಅನೂಸೆಯಲ್ಲಿವೇ, ಅವರು ತಮ್ಮ ರುಂಡಾ ಇಳಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಗಂಟು ಮಾಟೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು? ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಿಳಿಯರ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಗೂರುಮಂಗಿರಿ ನಮ್ಮ ಇದ್ದಬಿದ್ದ ವಿದುಳನ್ನು ಖಟ್ಟು ಹೊಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಪೂ ಕೃಷ್ಣನ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿದ ಹುಚ್ಚು, ಕರ್ಪೂ ಬಳ್ಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ರೊಚ್ಚು ಇನ್ನೂ ಆಳುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ, ಎನಂತೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ?

ಪಂಡವರೇ ಕರ್ಪೂ ಬಳ್ಳಿದ ದೌರ್ವಾದಿಯನ್ನು ನಾಡಿಕೊಂಡರು. (ಅವಳು ಕೃಷ್ಣ ಅಲ್ಲವೇ?) ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಆ ಬಳ್ಳಿ ಅತೀನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತೇನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏದೂ ಜನ ಅವಳು ತನಗೆ ಬೇಕು, ತನಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ತಾಂಡಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ? ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ದೌರ್ವಾದಿ ಅಷ್ಟು ಸ್ತುಯ

ಭಕ್ತಿಜಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರೂ ತನ್ನ ಬಣ್ಣದವಳೇ ಆಗಿದ್ದುದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತರುಣರಿಗೆ, ಅದೂ ಹಿರಿಯರು ಹುಡುಕುವುದಾದರೆ, ಬಿಳಿ ಹುಡುಗಿಯರೇ ಬೇಕು. ತನ್ನ ಬಣ್ಣ ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಕೆನ ಎಷ್ಟು ಕೊಟಿಂಗ್ ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೂಡ, ದೀಪ ನಂದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣವೂ ಕಪ್ಪೇ ಆನ್ನೊಂದ್ಲೇ ಸತ್ಯ ಆವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ದಕ್ಷಿಣದವರು ನಮ್ಮೀ ಭಾರತ ಭಾಷಾಶಾತ್ಮಿಯ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ ಈ ವರೀಗೂ ಆಗದೆ ಇರೋದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದವರು ಕಪ್ಪಾಗಿರೋದೇ ಕಾರಣವಿದೆ- ಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಸಾಧಾರ ಶಂಸಾಹಾನ ಇದೆ. ಸ್ವತಃ ಕಾಮರಾಜರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದವರಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಾರರು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ನುತ್ತಿ ಕಾಸುರಾಜನು ಗ್ರಾಹಂಟ ಜಪಿಸಿನವರು. ನೆಹರೂ ಕುಲದ ಮೂರನೇ ತಲೆಗೆ ಪ್ರಥಾನಿತ್ವದ ಮುಕ್ಕಣಿ ಏರಲಿಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಣಭಾರಂತ್ರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೇನು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ! ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿ ಇಟೆಲಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರೀದ, ಮುಂದಿನ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ಬಿಳಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ.

ಯಾಕೆ ಬಂತೂ ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮೀ ಹೊಸ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇನ್ನೂ ಕುಂಭಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳುಗಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಮೇಲೆ ಧಾರ್ಷಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಣಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವರ್ಣದ್ವೇಷದ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದಾದ್ದರೆ. ಕಪ್ಪು ವೇಟಿಯನ್ನು ನುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಇರಾದೆಯೂ ಆವರಿಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಉತ್ತರನ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಭುತ್ವವನನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಹಿಡಿತ ಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾಚರಣೆ ಆಧವಾ ಆಮಂಗಳಾಚರಣೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತರ್ಕ- ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣದ, ಪೂರ್ವದ ಎಲ್ಲ ಶೇಡುಗಳ ಕಪ್ಪು ಜನರು ಕಣ್ಣ ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ವಾನ್ಯವೇಶ ಒದಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿರುವುದರಿಂದ ಆದು ಬಿಳಿದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಮಾಡಿವಂತರ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ? ರೂಪ್ಯ ಎಂದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಬಿಳಿ ಸ್ವೇ ಆದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣೀತ ನಾಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲ. ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದ ಮುಸ್ಲಿಮನ

ಸಿಂಹಾಸನಾಪಹಾರಕೆ ರಾಜನಾಡ ಶೀರ್ಣಿಶಾಹನೆಂದು ಇವರಿಗೆ ನೆನಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ಇದು ತನ್ನ ಬಣ್ಣದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದು ದಂಡನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ಇದು ತನ್ನ ಬಣ್ಣದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದು ದಂಡನೆಯಾಗಿದೆ.

ತವಾಹೆಯೆಂದರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಟಿಂಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಂದು ಕೂಡ ಮುಟ್ಟಿದಂತೆ ನಿಕೆಲ್ ಸಂಪಿಶ್ರ ಲೋಹದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರೇ ಈಗ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ವಿರುದ್ಧ ಕತ್ತಿಕಟ್ಟಿರುವುದು, ಜನರ ಕೈನೇರಿದ ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಮನುಕಾಗಿ ಕಸ್ಟಿಗಳ ಬಿಳಿಗಳ ನಡುವಣ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಯಾಭಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ರೂಪಾಯಿಯೇ ಕಪ್ಪು ಹಣವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮುಚ್ಚಂಜೆ ಹಣ ಬೇಗನೇ ಪೂರ್ಣ ಕಪ್ಪುತನಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಹಣ. ನೀವು ಅಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಗದದ ರೂಪಾಯಿ, ಬಿಳಿ ಕಾಗದ-ವನ್ನು ಕಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆಗ್ಗಾನೇ? ಈಗಂತೂ ಈ ಹಣವೂ ಜನರ ಕೈ ತಾಗಿ ತಾಗ ಪೂರ್ಣ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಮುದ್ರಣದ ಗುರುತ್ವಾಹತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ, ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಎತ್ತುವ ಮುಂಚೆ ನೀವು ಸಾಚಾ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿಕೊಫ್ರಿಯನ್ನಂತೆ ಬಿಳಿ ರೂಪಾಯಿ ಟಿಂಕೆ ಹೊಡೆಯಿರ.

ಅಹೋ ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾಭಾಗರೇ, ಪ್ರಮಂಚದಲ್ಲಿ ಹಣವೆಂಬುದು ಒಳ್ಳೆ ಗುರುಡು ಪದಾರ್ಥವನ್ನುವೆ ? ಬಿಳಿ ಹಣವೆಂಬುದು ಚೇರೆ ಉಂಟೇ ? ಹಣವೆಂದರೆ ಹಣ; ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ, ಕಪ್ಪೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸೇದ ಪೂರುಷುದಾದರೆ ಕೆಂಪು ಹಣ, ಹಳದಿ ಹಣ, ಹಸುರು ಹಣ ಎಂದೆಲ್ಲ ನೂಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವೇಧಾದ ಪೀ ಕಾಂಚನವ್ಯಾ. ಸ್ತ್ರೀ-ರತ್ನಂ ದುಸ್ಪುಲಾದಪಿ. ಹೊಣ್ಣ ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಶುದ್ಧ ಶೇ. ಹಣ ಹೀಗೆ ಬಂಡರೂ ಶುದ್ಧವೇ. ಇದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ನುನಿಗಳೇ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದು.

ననగే గొత్తు. నిమ్మ నిమ్మ ట్వాక్స్ కౌండుగళూ కొడువ
కప్పు హణద—జీఫ్సినికన్ తీరిగే తప్పిసిద హణవే కప్పు హణ-ఆండ.

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ—ನಿಮ್ಮ ಅವುಗಳಾತ ನಾತೋತ್ತೀಯವರ ಒಂದು ನಾತನ್ನು ಎರವಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು—ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ವರ್ಗಾಲ್ಕ್ ವೈಡ್ ಫಿನಾಮಿನನ್, ಅಥಾರ್ತ್ ಜಗದ್ವರಿತ ವಿಷಯ ಅಂತ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಕಪ್ಪ ಹೇಗಾದಿತು. ಅದೂ ಆಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಖ್ಯಾತ ತಾಯನ್ನನವರು ಕಪ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಬಿಳಿದು ನಾಡುವ ಒಂದು ಯಜ್ಞ ವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಪುರಾತನ ಪುರೋಹಿತರು ಆನಾಯರನ್ನು ಆಯರ್-ನ್ನಾಗಿ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಯಂಕ್ರೋಮವೋ ಮತ್ತೀ ಯಾವುದೋ ಸತ್ರವನ್ನು ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತಲ್ಲ—ಹಾಗೆ. ಈವರ್ಂತೋ ವಿಶ್ವನಾಯರ್ವರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟರೆ ಕಪ್ಪ ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲ ಬಿಳಿಯದು ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರ್ವಫೈರ್ ನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದ್ಲುವೇ ನೀವು ಹೇಳೋದು ? ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಆನಾಯರ್ರಾ ಆಯರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸುಂದೆ ಬರಲಾ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ-ವಿಶ್ವದವರು ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಳಿಯದಾಗಿ ನಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಣದ ಬಣ್ಣಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಆತ್ಮಸಂತಾಪ್ತಿ ಇರುವಾಗ ನೀವೆರಯ್ಯ ಆದಕ್ಕೆ ಹೈಪ್ಪಟ್ಟು ವಾಶ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೆನ್ನುವರು ?

ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ದಾಳಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಹಣವೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಬಂತೆಂದು ಇಟ್ಟಬೊಳ್ಳೋಣಿ. ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾದ ತೆರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಾಧನಾದಿತೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಡಿತು. ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟ ಕೆಲಪ್ಪ ನೂರು ಅಡಿ ಏರಿಬಿಟ್ಟು ಹಣ ಪ್ರಳಯವಾದಿತು. ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಕಾಪೋರೇಶನ್ನು ಗಳಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಇರುವ ನೀರಡಿಸಿದ ಆಗಸ್ಟ್‌ರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಕುಡಿದರೂ ಈ ಸಮುದ್ರ ಇಂಗಲಾರದು.

ಆಲಾಲ್, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಪ್ಪ ಹಣದ ಗುಂಗಿರುಳ ಯಾಕೆ ಹೊಕ್ಕಿದೆ-ಅಂತ ? ನೀವು, ನಾವು, ತಮಿಂಗಿಲಗಳು, ಬಂಗುಡಿಗಳು, ಶಾಕ್-ಗಳು, ಶ್ರಿಂಪುಗಳು-ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕಪ್ಪ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕೊಡಿಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದೊಡಕ್ಕೆ ಕೆಲತಿದ್ದೇವಲ್ಲ ? ಈ ಕಪ್ಪ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ, ಆದರ ಒಂದಂತನನ್ನು ನೀವು ಕದಾಚಿತ್ ಇಂಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಮರ್ಗಳೆಲ್ಲ ನಿಂತು ಹೋಗುವುದು

ಶಿಂಡಿತ. ದೇವರುಗಳ ಹುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಬಂಡಲ್ ಗಟ್ಟಿಲೆ ನೋಟಿಗಳು ಬಂದು ಬೀಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಮ್ಮ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ, ವಿರಕ್ತಿರಿಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಗಳಿಗೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ, ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜೋಳಿಗೆ ತುಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಗಳು ಜೀಣಿಂದಾಧಿರವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಜಂಟಿಗಳು, ಮಸೀದಿಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತುವುದು ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಹಲ್ವಪಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದೇವರ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಕಪ್ಪು ಹಣದಿಂದಲ್ಲವೇ ಈಗ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ವೂಜೆ, ಶಂಖ-ಜಂಟಿ-ನಗಾರ-ರಥ-ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ಉತ್ಸವ ಉಪಕಾರ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು? ಗಾಂಧಿ ಮಹಾಭಾಗರೀ, ಸೀವು ಈಚೆಗೆ ತಾನೆ ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರು ಮಾವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಣ ಬಿಳಿದಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಮರ್ತಿದೇವಾಲಯದೇವರ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದ ಪರಿಯನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನಾನೂರು ಪರ್ವತಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪುರಂದರಂಡರು “ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈ ಬಾರದಿ ಕಾಲ” ಎಂದೂ “ಚಿಲುಕ ಅಲ್ಲಾಡಃತಿದೆ ನೋಡಿ” ಎಂದೂ ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ಅತ್ಯಾಗ ಕೂಡ ಬಿಳಿ ಹಣವೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಆವಸ್ಥೆ ಬಂದಿತ್ತು. ದಾಸರು ಇಂದು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದನ್ನು ಕೈ ಬರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳು ಧರ್ಮದ ಈ ಉಚ್ಛರಾಯವನನ್ನು ಉರಿಯಿತ್ತಾರೆ ಕೇಳಿ, ದೇಶವೇ ಕೇಳು ಎಂದು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಕೂಗುತ್ತಿವೆ. ‘ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಂ ಕಲ್ಪಾ’ ಕಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವೇ ತಾರಕ ಎಂದು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಭವಿಷ್ಯ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹಣ ದೇಶ ಸೇವೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟೀತೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶಭಕ್ತರ ತಲೆ ಮೈಗಳನ್ನು ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟಿ ಆಚ್ಚಿದಿಸಿರುವಾಗ ಹೊಟ್ಟಿಯೋಳಿಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಬೈದಾಯದ ಫಲವಲ್ಲವೇ? ನಾಳಿ ಕಪ್ಪು ಹಣಕೈ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು?

ಸ್ವಾಲಿಷ್ಠನ ಉಟ್ಟಿದ ಮೇಜಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇಡಿ ಇಡಿ ಹಂಡಿ-ಮರಿಗಡೀ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆವನಿಗಾಗಿತ್ತಂತೆ. ನಿಮಗೂ ದಿನವೂ ಮಾಡಿಮಾಡಿದ ಚಿಳೀ ಬಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿ-

ರುವುದರಿಂದ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಬಿಳಿದು ಎಲ್ಲೊಂದಾರು ಚೂರು ಕಪ್ಪು ಇದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ತೊಡಿದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶ ಸೈನಿಕಿ. ಕತ್ತಲಿನ ಆಗಾಥ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳೀ ನಕ್ಕೆತ್ರಗಳು ಆವರಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳ ಎಷ್ಟು? ಹಾಗೆಯೇ ಈ ದೇಶದ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಮಹಾಪಟಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಹಣದ ಚುಕ್ಕಿಗಳು ಅಲ್ಲೊಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಇರ್ಲೇದು. ಇನ್ನು ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳೀ ಹಣವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯೇಕೆ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕ್ರೋಪ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಈಗಲೇ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ.

ಆವರಿಗೆ ಈ ಕಪ್ಪು ಹಣದ ಜೀನು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಲು ಹಾಕಲು ಹೊಗೆಬೇಡಿ. ಮುಂಬರುವ ವಿನಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೆಲ ಫೋನ್‌ಫೇ-ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ :

- * ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪೆಂದೇಕೆ ಬೀಳುಗಳೆಲಿರಿ ಬೆಷ್ಟು ತಕ್ಕುದಿ ಗಾವಿಲರೇ !
- * ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು !
- * ಕಪ್ಪೇ ಬಿಳಿದು ಬಿಳಿದೇ ಕಪ್ಪು !
- * ಕಪ್ಪೇ ಸುಂದರ, ಕಪ್ಪೇ ಬಂಧುರ !
- * ಕಪ್ಪಿಲ್ಲ ಬಿಳುಪಿಲ್ಲ, ಹಣವೆಂದರೆ ಹಣ !

ವಾಲ್ಯೋಕಿಯ ಸಂತಾನ

ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕಳ್ಳುರಾಗಬಲ್ಲರೆ ? ಅಥವಾ ಕಳ್ಳುರು ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಬಲ್ಲರೆ ? ನಾನು ಇತರರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚದಿಯುವ ಕವಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನನೊ೜ಗೊಂಡು ಅನೇಕ-ಎಕೆ-ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳೂ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಕೃತಿಚೌರ್ಯ ಮಾಡುವನರೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ರನ್ನಕವಿ ಪಂಪ ಕವಿಯಿಂದ ಕಡ್ಡ. ಆದಕ್ಕೆ ಇತರ ಕವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವಾಗ ಹಂಪನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು. ಇಬ್ಬರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಟ್ಟ ನಾರಾಯಣನ ಜೀಬಿಗೆ ಕತ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಭಟ್ಟ ನಾರಾಯಣನ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾರಿಂದಾದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆವರ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾತ್ರನಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಮರಿಯಲು ವಯತ್ತಿಸ ತ್ತೀರಿ—ಎಂಬುದು ಇಂದಿನ ಕೃತಷ್ಟ್ಯಾಯಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಕೃತಿಚೌರ್ಯದ ಮಾತನ್ನಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಚದಿಯುವ ವಿಷಯ. ಹೇಳಲು

ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ಕೆಲಕತ್ತಾದಲ್ಲಿಂಬಿ ಸಾಹಿತಿ ಕೆಳವಿಗಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಂತಿ. ಅವನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಅನೇಕ ಶುಸ್ತಿಕಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆಯಂತೆ. ಅವನು ಹಗಲಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶನ್ನ-ಗ್ರಹನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೋಲಿಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್‌ಗಳು, ಆರು ಪ್ರೋಂಟ್‌ಗಳು ಸುತ್ತು ಇತರ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆಯಂತೆ. ಅವನು ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಅವನು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾತ್ರ ಕಾದಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಂತಿ. ಕಾದಿಯಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿದೆ. ನನ್ನ ನೇರಿನುನೆಯಲ್ಲಿಂಬಿನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬೈಯಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗೆಲ್ಲ ಆವನು ಕುದಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದು. ಬೇರೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಆವನನ್ನು ಆಷಳು ಬಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕೆಳ್ಳ ಅಥವಾ ದರೋಡಿಕೋರ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಂಗಾಲಿ ಮಹಾಶಯನೇ ಮೊದಲಿನವನ್ನಲ್ಲ. ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೇ ದರೋಡಿಕೋರನಾಗಿದ್ದು. ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮೇಲ್ಪುಂಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಿ. ಮತ್ತೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ದರೋಡಿಯಿಂದ ನಿಪ್ಪತ್ತನಾಗಿ ಕಷಿಯಾದ. ನಮ್ಮೇ ಕಥಾನಾಯಕ ಉಭಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನಷ್ಟೇ. ಭುಕ್ಕುಂಡ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದಿಂಬಿ ಕೆಲಸ ಕಾಶೀಯಲ್ಲಿ ಶನ್ನ ಹಾಕುತ್ತ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದ ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಯಾಜರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಒಂದು ಪಣ ಹೇಳಿ ರಾಜನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿನಂತೆ.

ಇದರಿಂದ ಕವಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲೆಯಿಂದಲೇ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ. ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ, ಆವರು ಕಾಗದ ಸುಸಿಗಳ ನೆಚ್ಚುಕೂಗಿ ಬೇರೆನಾದರೂ ಪಾಟ್‌ಪ್ರೀಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೂ ಅಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಲಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಹೆಮ್ಮೆ ಇದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಪಾಟ್‌ಪ್ರೀಪುಗಾಗಿ ಸೋಕಿ, ಕಳ್ಳತನ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ ಆವರದೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೂರಿಷ್ಟುತ್ತೇವುದು ರೂಪಾಯಿ ಕಾರಕೂನರಾದ ಸಾಹಿತಿಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರಂತೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲ ಬಂಗಾಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಸಿದ ಸಾಹಿತ-

ಯೋಬ್ಬ ಬೇರೀನೂ ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ ಕುಕತ್ತೊ ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೊಡ ಮಂಗನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ನಿಜ ಮಂಗನ ನೇಮಕವಾಗುವವರೆಗೆ ಹಂಗಾಮೆ ಮಂಗನಾಗಿ ಪಂಚರದಲ್ಲಿ ಶುಳ್ಳತುಕೊಳ್ಳುವುದು ನೌಕರಿ ಹಿಡಿದನಂತೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಾತೀಕರಿಸಿದಿಂದಲೇ ಅಭಿನಯಿಸಿರಬೇಕು ಎಕೆಂದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಪಂಚರದ ತಳ ಮುರಿದು ಅವನು ಕೆಳಗಿದ್ದ ಸಿಂಹದ ಪಂಚರದೊಳಗೆ ಧ್ವಿರೇಂದು ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟುನು. ಸಿಂಹದ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ರುಪ ಹಸಿದ ನೋಟ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣವೇ ಹಾರಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಕ ಅವನಿಗೆ ಗುರುತು ಹತ್ತಿತು. ಆ ಸಿಂಹ ಜಲಕತ್ತೀಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯಾಗಿದ್ದನು !

ಕವಿಗಳೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೂ ಶುದ್ಧ ನಾಲಾಯಬ್ರಾ, ನಿತ್ಯಯೋಜಕ ಸೋಂಬೇರಿಗಳಿಂದು ಕಳ್ಳು ವೇಟಿಗಾರ, ಲಂಚಬಡಕರೇ ವೊದಲಾದವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂಗಾಲಿ ಬಾಬು ಕನ್ನಗಳುತ್ತನೆಂಧ ಅತ್ಯಂತ ಚಾಣಾಶ್ವತನದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಹಾಡಬಲ್ಲರೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿಗಳು ಕಳ್ಳುವೇಟಿಗಾರರಂಗಲು ಸಿಧರಿಸಿದರೆ ಈಗಿನ ಕಳ್ಳುವೇಟಿಗಾರರು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದೀತೆಂದು ನಾನು ಎಚ್ಚರ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ.

೨

ಮಂದಂಪೆಯಾದರೂ ಸುಖ ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ?

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕುರತು ತಪಸ್ಸು ಹಾಡಿ ವರ ಬೇಡಿದನಂತೆ. “ಮಹಾಪ್ರಭೇ, ನಾನು ಮಂದುವೆಯಾಗಿ ಚಿರಕಾಲ, ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕೆಬೇಕು” ಅಂತ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ ಸಹಿತವಾದ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾದಿಸಿದ ರಿತಿಗೆ, ಭಕ್ತಿನಿಗೆ ಅವನೆ ಮಾರು ವೋರೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದವಂತೆ. ಒಹ್ಮ್ಮೆ ಶಡಿಗೆ ! ಎದುರಿನ ಮುಖವನ್ನು ಜೊಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, “ಅಯ್ಯಾ ಭಕ್ತು ! ಬೇಕಾದರೆ ನಿನಗೆ ಚೆಂದದ ಹೆಣ್ಣು ಮಂದುವೆ ಆಗಲಿ ಅಂತ ವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಅಥವಾ ಸೌಖ್ಯ ವಾಗಿ ಇರು ಅಂತ ವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಿರಕಾಲ ಬದುಕು ಅಂತಾದರೂ ವರ ಕೊಡುತ್ತೀಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂದುವೆ ಆಗಿ ಚಿರಕಾಲ, ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕು—ಅಂತ ಕೊಡೊದೇ ? ಆದು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡಪ್ಪ ! You are simply asking for too much. ನಾನೇ ಯಾಕೆ, ನನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಿದ್ಧ ನಮ್ಮಪ್ರ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ, ಮಹಾವಿನ್ಯಾಸ, ಅವನಿಂದ ಕೂಡ ಈ ವರ ಕೊಡೊದು

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ !” ಅಂದನಂತೆ. ಭಕ್ತ ಮತ್ತೂ ಹಟ ಹಿಡಯುತ್ತಲೂ “ಮಹಾರಾಯಾ ! ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ಪಟ್ಟಾನ ನೀನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ, ಈ ವರ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡ !” ಅಂತಂದು ಜತುಮುರ್ಚಿ ಅಂತಧಾನ ಆದ; ಅವೇಲೆ ಈ ತನಕಾನೂ ಆ ತಪಸ್ವಿಗೆ ಇಂಟವ್ಯಾರ್ ಕೊಳ್ಳಬ್ಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಮದುವೆ ಆಗಿ, ಸೌಖ್ಯದಿಂದ, ದೀಪ್ರಕಾಲ ಬದುಕೋ ಈ idea ತೀರ ಈಚೆಗಿನ ಒಂದು ಹೊಸ ತೊವ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಹಂಬಲ. ನಿಮಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕುತ್ತಾಹಲ ಇದ್ದರೆ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗಳಿಗಂ ರಲ್ಲಿ ರೀವರೆಂಡ್ ಈ.ಎಸ್.ಹಾಡಿF ಎಂಬೊಬ್ಬ ಪಾದಿ, “ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸುಖ ಪಡೋಡು ಹೇಗೆ ?” ಅಂತ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರೆಯೋ ವರಿಗಳನ್ನೂ, ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಬದುಕೋ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಯಾರ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹೊಳೆದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾವೇಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಇರೋ ಇಟ್ಟಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿ; ವಿವಾಹ-ಬಂಧನ, ಮದುವೆ—ಗಂಟು, wed-lock. ಮದುವೆಗೂ ಸುಖಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಎಣಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಇಂಥಾ ದ್ವುಂದ್ವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ? ಬಂಧನ, ಗಂಟು, ಬೀಗ-ಇವುಗಳು ಇದ್ದವೇಲೆ ಸುಖ ಅನ್ನೂದು ಇರ್ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನಿಮಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸೋ ಪುರೋಹಿತರಂದರೂ ಏನು ಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ? “ಧರ್ಮ-ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರೇರ್ಥಾರ್ಥಂ” ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳಸೋದಕ್ಕೆ ನಿಮಿಷಾಬ್ರಿಗೆ ಗಂಟು ಹಾಕ್ತೇನೇ—ಅಂತ ಹೊರತು, “ಸುಖ ಸಂತೋಷಾಭಿಪ್ರೇರ್ಥಾರ್ಥಂ” ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋ ಮಾಡೋ—ದಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಗೂ ಸುಖಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಹಳೆಷ್ಟೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರೆದ ಪಾದಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದ ಗರಜ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ತಲೆನೋವಾದರೆ ತೀರೋ—ಭಂಜನ ಗುಳಿಗೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳು ಅಂತ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಿ, ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡೋ ಶಂಪನಿಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಮನುಷ್ಯರ ಸುಖದ ಹಂಬಲವನ್ನು exploit ಮಾಡಿ ಒಂದಿನ್ನು ಲಾಭ ಹೊಡಿದಿರಬಹುದು.

ಮದುವೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ—ವಂತರು ಆನಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರು ಬರೆದೋ ಬರೆಯದೆಯೋ ಇಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ—ಗಳನ್ನು ತಲೆಹಾಕಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಕಡಾ ಎರಡರಮ್ಮ ಕೂಡ

ಮದುವೆಯಿಂದ ನೆನ್ನುಡಿ ಉಂಟು ಅನ್ನೊಂದು ಹೊರಡಿಲ್ಲ; ಬೇಯೋದ-ಕ್ಕುಂತ ಮದುವೆ ಅಗೋದು ಲೇಸು—ಅಂತ ಬೈಬಲ್ ಹೇಳುತ್ತಿ. ಇದು ಮದುವೇ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರೋ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉದಾರವಾದ ಹಾತು. ಸೆಕೆಗಿಂತ ಭಳಿ ವಾಸಿ ಅಂದಹಾಗೆ, ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ಇದೆ ಅಂತ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಕೂಡ ಗ್ರಾಹಣಿ ಕೊಡಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಅಮೇರಿಕದ ‘ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಪಾತಿ’ ನಾಯಕಿಯರು ಹೇಳೋ ಹಾಗೆ Male chauvenistic pig-ಪುರುಷ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾವಾದಿ ಹೆಂದಿ- ಅಂತ ನೊಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ. ಸತ್ಯಕೊನ್ನ ಮದುವೇ ಅನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಲ್ಲಿಸಿ-ದವರು ಹೆಂಗಸರು ಅನ್ನೊಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸೃಷ್ಟಿಸೋದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಉದ್ದೀಕ್ಷ-ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡಸರನ್ನು ದುಃಖಿ-ಗಳಾಗಿ ನೂಡಿಲ್ಲದು ಅಂತಲೇ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾತನೋ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಸುಖವಾಗಿ, ಗಾಳಿಯ ಸಂಗಡ ಗಾಳಿಯಾಗಿ, ತಿರುಗುತ್ತು ಇಲ್ಲಿದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ನೋಡಿದಳೋ, ಆವಳ ಕಣ್ಣ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯತ್ವವನ್ನೇ. ಈ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೇಗಾದರೂ ಶತ್ರ್ಯ ಹಾಕಬೇಕು-ಅಂತ ಘ್ರಾನ್ ಚಳಿಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಾನೇ ಮದುವೆ ನೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆವಳಿಗೆ ಆಗಲೇ ಮದುವೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆ ಆದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪರಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಆ ತರದ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆವರದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನಿಷ್ಪಾತ್ವವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇ ನನ್ನ ದೂರು. ಏನುಗೇ ತಿನೊಂದುಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬೇಟೆ ಆಡಿ. ಆದರೆ ನಿಷ್ಪಾತ್ವ ಬೇಟೆ ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಅನ್ವಯಭಾವಿಕ, ಭಯಂಕರ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತುವಿಕವಾಗಿ, ನನಗೆ ನಿಷ್ಪಾತ್ವ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಂಡರೇ ಹೇದುಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆವರು ಅತ್ಯಂತ ಕೂರಂಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವುದೇ ಮದುವೆಯ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗಂಡಸರನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಆವರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ. ಮದುಮಗನೂ ಮದುಮಗಳೂ ಉರುಲುಗಳನ್ನು-ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ಉರುಲಿಗೂ ಮಾಲೆಗೂ ಒಂದೇ ಹೇಳರು-‘ಕಣ್ಣ’ ಅಂತ-ವಿನಿಮಯ ನೂಡು-

ತ್ತಿರುವಾಗ ಹೆಂಗಸರ ಕಣ್ಣಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಬೀಳಕನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ಕಣ್ಣಗಳು ಪುರಂದರದಾಸರ ಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ “ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಾ ಎಲೆ ಜೀವ !” ಅಂತ ಲಕ್ಷಲಕ್ಷಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಗಂಡಸರೋ, ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ಆಕ್ಷತೆ ಕಂಡು ತಳಿದು ಹೊರಟು ಹೊಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಮ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು; ನಾನು ಸಾಮ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ.

ತೊಂದರೆ ಅಂದರೆ ಗಂಡಸು ಸುಖವನ್ನು, ನೆಮ್ಮುದಿಯನ್ನು, ಆರಾವುವನ್ನು ಒಯಸುತ್ತಾನೆ; ಹೆಂಗಸು ನೆಮ್ಮುದಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸೋದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನೆಮ್ಮುದಿಯನ್ನು ಸಹಿಸೋಲ್ಲ ಅನ್ನಿ. ಬೇಕಾದರೆ, ಗಂಡಸಿನ ರೂಪು ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೆ. ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಶತ ಮಳಿಗಾಗಿ ಗಡದ್ದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸಲ ಇಡೀ ದಕ್ಕಿಣಾಯನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ಕಸ ಗುಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲಷ್ಟು, ತಲೆದಿಂಬಿನ ಕೆಳಗ್ಗನ್ನು, ಮೇಜಿನ ಕೆಳಗ್ಗನ್ನು ಪುಸ್ತಕಗಳು ತೆರೆದು, ಮುಖ ಕೆಳಗಾಗಿ, ಮುಖ ಮೇಲಾಗಿ, ನಾನಾ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದ ನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಸಿ ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇ. ಅಥವಾ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೋ ಕೊಂಡು ತರುತ್ತ ಇದ್ದೇ. ನನ್ನ ರೂಪು ಸೃಷ್ಟಿ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ chaos—ಅಂದರೆ ದಿವ್ಯ ಅವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮುದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಂಡತಿ ಮನಗೆ ಬಂದಳೋ, “ಇಶ್ವರ ! ಇದೇನು ರೂಪೋ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಯೋ !” ಅಂತ ಎಂಬ ಸೊಂಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದೇ. ನನಗೆ ಅನಳ ಮುಖಭಂಗಿ ಬರಳ ಚೆಂದ ಕಂಡಿತು. “ನೀನು ಇಡೀ ಇಡೀ ಮುಖ ಸೊಂಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಂದಾದರೆ ನಾನು ಇಂಥಾ ಇಪ್ಪತ್ತೆಗ್ಗೆ ರೂಪುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಿ” ಅಂದೆ. ಅವಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರರಣವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟಳು. ರೂಪನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಬೀಡಿ ತುಂಡು, ಸುಟ್ಟು ಬೆಂಕೀ ಕಡ್ಡಿ, ಖಾಲಿ ಬೆಂಕೀ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿ ಒಗೆದಳು. ಬಡಿಗಿಗೆ ಕಸಟಂಗ ಕಟ್ಟು, ಗೋಡೆಗೆ ಭತ್ತಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಿತ್ತ ವಿಚಿತ್ರ ಜೀವರ ಬಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು, ಜೀವರ ಹಳುಗಳನ್ನು ಮನಗೇಡಿರಳಾಗಿ

ನಾಡಿದಳು. ಹಾಸಿಗೆಯ ಬಟ್ಟಿ ಕೊಡವ ನಿರಿಗಿಯಿಂಥ್ಯಾದ ಹಾಗೆ ತೇರಿ ಹಾಸಿಟ್ಟುಳು. ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಳ ಲಯಬದ್ಧ ವ್ಯುತ್ಪಾಟು-ನೋಡುತ್ತಾ, ಶುಶೀಯಲ್ಲಿ ತಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಸೌತ್ತರವನ್ನು ಆಶು ಭಾಷಣಂತರ “ನಾಡುತ್ತಾ, ಶಿವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ನಾಗಲೇನೇನೋ ನಾಡಬಲ್ಲ; ಆ ದೇವಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪಾಪ ದೇವ ತಾನಿನಿಸು ಆಲುಗಲೊಲ್ಲ !” ಅಂದೆ. ಅವಳು ಎಲ್ಲ ತದ್ದಿ ತಲೇ ನೇರೆ, ಮುಖದ ನೇರೆ ಧೂಕು, ಮತ್ತಿ, ಬಲೆ ನೊಡಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೋಭೀಯನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿತ್ತಸ್ಥಿತಿಸಿದ ನೇರೆ, ಹಾಸಿಗೇ ನೇರೆ ಅಂಗತ್ತನೆ ಮಲಗಿ ಭತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ಬೆಳಕಿಂಡಿಯನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿ ಸತೋಡಿದರೆ, ಮುಂಚಿನ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಕವಿತಾ ಸ್ವಾತಿತ್ಯಯಾ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಚಕ್ರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿ ತನ್ನ ಎಳಿಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣವಾಗಿ ವಿಭజಿಸುತ್ತು ಇದ್ದ ಜೀಡರ ಬಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಸೌಖ್ಯ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೂರಂಭವಾಯಿತು.

ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮುಖ ಕೆಳಗಾಗಿ ಇಡಬಾರದು; ಬೀದಿ ಕುಚ್ಚು-ಗಳನ್ನು ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಒಗೆಯಬಾರದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ದಬ್ಬಾಗೆ ಪಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ- ನಾನು ನನ್ನ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಉದ್ದೂದ ಕುಚ್ಚು ಉಳಿಯೋವರಿಗೇನೇ ಸೇದಬೇಕು. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಒಂದಿಂಚು, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಇಂಚು, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಅಧರನೇ ಇಂಚು ಕುಚ್ಚು ಉಳಿಯೋ ಹಾಗೆ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಸೇದಿ ಒಗೆಯೋದಲ್ಲ- ಎಂಬುದಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು ! ನಾನು ನನ್ನ ಅವೃವಸ್ಥಾ-ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸೋಕೆ ಹೊರಟುರೆ, ಸಿಟ್ಟುಷಿಡುಕು ಪೂರಂಭ. ಹೆಂಗಸರ ಕೆಂಪು ಮುಖ ಮದುವೇಯಾದ ಸುರುವಿನಲ್ಲಿ- ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಬಗ್ಬರುತ್ತ ನಿಮಗೆ ಅದು ಬೋರು ಹೊಡಿಯೋ ಕಾಲ ಬರುತ್ತೆ. Too much of a good thing ಅಂತಾರಲ್ಲ ಹಾಗೆ.

ಮದುವೆಯಲ್ಲ ಸುಖ ಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬಿಟ್ಟರೆ ತೀರತು ಅಂತ ನನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಸುತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾನೇನೂ ಅದನ್ನು ನಾಡಿ ನೋಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ತಿಳಕೋಬೇದಿ. ತಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳೋ ಗಂಡನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋ ಇದು ಕುದ್ದು ಭರುವು.

ನಮ್ಮ ಹೆಂಡಂಡಿರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಳಲಿಕ್ಕು ಇಡ್ಡ ಪದುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ತನ್ನ ಈ ಆಳಗಳು ತನ್ನ ಯಾಜವಾನರೂ ಅಗಿರಬೇಕು; ತನ್ನ ಈ ಪ್ರಜೀಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ದಂಗೆಯೇಖುತ್ತಲೂ ಇರಬೇಕು— ಅಂತಲೂ ಆವೇಕ್ಕೆ ಪದುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ದಂಗೆ ಏಳಿದಿದ್ದರೆ ದಂಗೆಯ ಹಂಟ್ಟಿ ದಾಸಿದ ಶ್ವಸ್ತಿ ಆವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಗುಬೇಕು ? ದಂಗೆಯೆಡ್ಡ ಮೇಲೆ ನೀವು ಶರಣಾಗತರಾಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಶುದ್ಧಕೂರ ಪತು—ದಬ್ಬಾಳಕ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಬಿರುದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಗಂಡಸನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿದವರ್ತೀ ಹೆಂಗಸು ಅಂತ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಟ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತರುಣ ಸಂಬಂಧಿಕನೊಬ್ಬನ ಹೆಂಡತಿ, “ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮನುವ್ಯ ಅಂತ ವಾಡಿದವರ್ತೀ ನಾನು,” ಅಂತ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಡಂಡಿರೂ ಇನ್ನು ಒಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದಿದ್ದರೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ—ಅಂತ ನನಗೆ ಹಾತ್ರಿ, ಇದೆ. ನಿಜವೇ ಇರಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರ ಕಾಟದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದೋ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಗಂಡಸು, ಚಂದ್ರಲೋಕ ಯಾತ್ರೆಯಂಥಾ ಅದ್ವಾತ ಶೃಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾನೆ; ಪಶ್ಚಿಮದ ಹೆಂಗಸರು ಪೂರ್ವ ದೇಶಗಳ ಹೆಂಗಸರಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಟದಾಯಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶಗಳ ಜನ ನಮಗಿತ ಮುಂದೆ ಹೊಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಲೂ ಒಬ್ಬರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾಗರಿಕತೆ ಅಂದರೇ ನೆಮ್ಮುದಿಗೇಡಲ್ಲವೇ ?

ಮುದುನೆಯಾದರೂ ಸುಖದಿಂದ ನೂರು ಕಾಲ ಬದುಕೋಡು ಹೇಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಉಂಟೇ ? ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಚಟ್ಟಸದೇ ಹಾಗೇ ವಾತು ಮುಗಿಸ್ತೂ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲ ಅಂತ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ದೂರುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾನೂ ಗಂಡಸರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಳತಾ ಇದ್ದೀ ಆನ್ನತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಇಷ್ಟೆ. ಮುದುವೆಗೂ ಸುಖಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಮುದುನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಡೂ, ಬೇರಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ನಿರೀಕ್ಷಿಸೋಡೂ ಒಂದೇ ಅಂತ. ಗಂಡಸರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಆನೊಂದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪುರುಷ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾವಾದಿ ಹಂದಿ ಅಂತ ಮೋದಲೇ ಒಷ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುಡಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆವರು ಹೇಳಲಿ, ಬೇಡನ್ನು ನವನರು ಯಾರು ?

ಅ

ದೇವತಾ ಚರ್ಚೆಗಳು

ದೇವತೆಗಳು ಅಂದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇವ್ಯಾ. ನಾನು ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳ ದೇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಳ, ಗೀಕರ, ರೋಮನ್‌ರ, ಟ್ರೋಟನ್‌ರ ಪುರಾತನ ದೇವತೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ ಅಥವಾ ಗಣೇಶ, ಇಲ್ಲವೆ ಗೀಕರ ಜಾಪಸ್, ರೋಮನ್‌ರ ಜುಪಿಟರ್, ಟ್ರೋಟನ್‌ರ ಮೇಡೆನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನನ್ನನ್ನ ತುಂಬಾ ಆರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ನನ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಸೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ, ಕೋಷ-ತಾಪ, ಮರೀ-ಮೋಸ, ಚರ್ಚ-ಅಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ, ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ನಾನುಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಹಿಗ್ಗಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಗಳು (enlarged editions) ಅಷ್ಟೇ. ಕೆಲವೊಂದು ಭೇದಗಳನ್ನು ಸೂತ್ರ, ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅದರೆ ಆವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೇರೆಡು-ತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಭಯವಡಬೇಕಾಗಲ್ಲ. ಖಿಡುಗಳ್ಳಾವರಿಗೆ ಕಾಣುವುದಲ್ಲ ಅಂತ ಬೇಂದ್ರಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನೇಲ-

ಮುಚ್ಚಿ ಸಡೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಆಧಿಕಾರ ಬಂದರೆ ಸಾವು ಮಾಡೋದೂ ಅದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲಕ್ಕೂಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅದೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಾಲಿನ ಸಮುದ್ರ, ಕಡೆದು ಅಮೃತ ತೆಗೆದು ಕುದಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸಾಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುರು. ಅದಕ್ಕೂಂತ ಮುಂಚೆ ಗ್ರೀಕ್ ದೇವತೆ ಜೂವಸ್ ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ಪಿತಾರಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಅಪ್ಪ ಕೆಲ್ಲೇಸನ್ಸ್-ನನ್ನ ಕೊಂಡು ತಾನೇ ದೇವಾಧಿದೇವ ಅದನಂತೆ. ಆ ಕೆಲ್ಲೇಸನ್ಸ್‌ದರೂ ಅವ್ಯೇ; ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದು ಆಧಿಕಾರ ಕಸಿದುಕೊಂಡವನೇ; ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯನಾಗ ವರ್ಕದವರು ಈ ಗ್ರೀಕ್ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲ್ಪುತ್ತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓದಿದ ನೆನಪು.

ಸಮುದ್ರ ಕಡೆದು ಅನ್ಮತ ತೆಗೆದರು ಅಂದೆನಲ್ಲ—ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೇವತೆಗಳು ಮಾನವರ ಹಿಗ್ಗಿಸಿದ ಅವೃತ್ತಿಗಳಂತೇ ತಾನೇ ನಡೆದುಕೊಂಡರು.

ದೇವತೆಗಳ ಚಟ್ಟಗಳು ಅನ್ನೋ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತಹೊರಟು, ದೇವತೆಗಳು ನಮ್ಮದೇ ದೊಡ್ಡ ಅಪ್ಪತ್ತಿಗಳು ಅನ್ನವ ಅತಿಮಂಗಕ್ಕೆ ಈತ ಇಲಿಯತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡೇಡಿ. ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಸಾದೃಶ್ಯ ಉಂಟು ಅನ್ನೋದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡದೆ, ಅವರ ಚಟ್ಟಗಳ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬುನಾದಿ ಇಲ್ಲದ ಕಟ್ಟಡ ಅದೀತು. ನಾವು ಸುಳ್ಳಾಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗಟ್ಟಮುಟ್ಟಾದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ದೇವತೆಗಳ ಚಟ್ಟ ಅನ್ನೋ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡಬೇಕಾದರೆ, ವಿಷಯದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ದೇವತೆಗಳ heydayಯು ಅಥವಾ ಶುಕ್ರದತೀಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಫೀಸು, ಭಾಂಗ್, ಎಲ್. ಎಸ್. ಡಿ. ಇರಲಿಲ್ಲ ಇಸ್ಪೇಟು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಕ್ಯಾಸಿನೋಗಳು ಖಂಡಿತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬನ್ ಕೊಲ್ಲೇಸ್ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಕ್ಕಳು; ಪಗಡೆ ಅಟ ಇತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು.

ಗಣೇಶನ ಕೈಲಿ ಬೀಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿತ್ತಗಳನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬೇಕು. ಅದರೆ ಗಣೇಶನ ಯಾವ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆತ ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸಿಗೊದಿಲ್ಲ—ಅಂತ ನಾನು ಎದೆತಟ್ಟ ಹೇಳಬಲ್ಲಿ. ನಾಜ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಕಾಲ ತುಂಬಾ ಭೋಳೇ ಯುಗ ಆಗಿತ್ತುಂದು ತೋರುತ್ತೆ.

ಆದರೆ ಅವರು ಚಟುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು ಅಂತಲ್ಲ. ತಿನೊಮ್ಮೆ ದಿನ, ಶುಡಿಯೋದು, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಹಾಕೊಂಡು, ತಮ್ಮತಮೊಳ್ಳಿಗೆ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾಟ್ ಕಟ್ಟೊಮ್ಮೆದು ಸುತ್ತು ಮನುಷ್ಯರನ್ನ ಕಾಡೊಂಡು ಈ ಚಟುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದವು.

ಗಣಪತಿಯನ್ನೇ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಚಟು ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ. ಎರಡನೆಯದು ಕವಿತೆ ಬರೆಯೋದು—ಅಂತ ಕಾಣಿತ್ತೀ. “ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾಂ” ಅಂತ “ಎವ್ರತಮಂ ಕವೀನಾಂ” ಅಂತ, ನೇಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವ ಚಟು ಇತ್ತು ಅಂತ ಆರ್ಥವಾಗುತ್ತೀ. ಸುದ್ಯುನದಿಂದಲೋ ದುಃಖದಿಂದಲೋ ಅವನು ಬರೆದಿರಬಹುದಾದ ಕವಿತೆಗಳು ಈಗ ದೊರೆಯೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನ್ ತಿಂಡಿಯ ಚಟುದ ಕೀರ್ತಿ ಮಾತ್ರ, ಅಜರಾನುರವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ನೋಡಕ, ಉಂಡೆ, ವಂಚಕಜ್ಞಾಯ, ಎಳ್ಳಿನ ಚಿಗಳಿ, ಕಬ್ಬಿ, ಪಾರುಸ, ಚಕ್ಕುಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೇನ್ನೋ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕು. ಅವನ್ ಅಭಿರುಚಿ ನಾಜೂಕು ಅಂತ ಯಾರೂ ಹಿಪ್ಪಬೇಕು. ಆದರೆ ಬೇರಿ ನಾಜೂಕಯ್ಯಗಳ ಹಾಗೆ ರುಚಿಯಾದ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಬರೇ ಮಾರು ಬೆರಳು—ಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನರಿಸಿ, ವಾಹ್ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಕ್ಷೇಬಿಟ್ಟು ಇನೊಂದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇ ಚೊಚೆನವನ್ನಲ್ಲ ಈ ಗಿರಾಕೆ. ರುಚಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು, ಪಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡಿದು ಹೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡ ಅಂದರೆ, ಒಂದು ದಿನ ಅದು ಒಡಿದೇ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅವತ್ತು ಆಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕುವನ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗಣೀತ. ಅಲ್ಲೇ ಕ್ಷೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುದ ಹಾವನ್ನು ಒಡಿದ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಸುತ್ತು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಜವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿದ, ಉಂಡಿ ಚಕ್ಕುಲಿಯ ಕಪ್ಪ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ.

ಗಣಪತಿ ನೋಡೋಕೆ ದಪ್ಪನಾದರೂ, ಬಲು ಚೂಟಿ ಅಂತ ಗಣೀತ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತೀಕ್ಷೇ ಇರಲಿಕ್ಕುಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆವಳು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬಹುದು; ಆದರೆ ಆವಳ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕ್ಕಾಗಿ. ಆ ಎಲ್ಲ

ಒ—ಕ್ರಿಷ್ಟಾಂಗ

ರಗಳ ಬೇವ ಅಂತ ಅನನ್ತ ರೆಡಿನೇಶ್ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಮನೆಮನೆಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿಸೋದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದೆಂದರೆ, ತನಗೆ ಉಂಡಿ, ಜಕ್ಕುಲಿ ಕೊಡಿದ್ದವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಫ್ತು ತಂದುಹಾಕುವುದು. ತನ್ನ ಷ್ಟೇಲ್ತುರದ ಕಡುಬಿನ ರಾಶಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಹಾಡಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಭಲೀ ಖಿ—ನಿನುಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಹಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ನನಗೆ ಒಂದೇ ಸೋಚಿಗ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹಸಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಗಣೀಶನಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ; ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಬಾಯಿರುಚಿ ಉಣಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಹೇಗೆ ಈ ದೇವ ? ಕೇವಲ ನಾಲಗೆಯ ಚಟುಕಾವುಗಿಯೇ ತಿನ್ನುವ ಗಣಪತಿಗೆ, ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಂಥಾ ಶವಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನೂ ಸವಿಯಲಾರದ ನಾನು ನವೋ ನವೋ ಎಂಬೆ.

ಇಂದ್ರ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರ ಪರಮದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದವ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ. ಸಮುದ್ರ ಕಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುದ ಅಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿದು, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇವನೂ ಅಪುರನಾದ. ಹಸಿವು-ತ್ವಾವಿಗಳನ್ನೂ ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಆಮೇಲೆ ಇಮೃತ ಇವನುಗೆ ಬೇಜಾರು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇ. ಆಮೃತ ಕುಡಿದರೂ ಸುಖ್ಯ ಬರುತ್ತೇ ಇಂತ ಬೇಂದ್ರೀಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದ್ರ ಸಿಗೆ—ಮತ್ತು ಇತರ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ—ಆದರ ಮತ್ತು ಏನೇನೂ ಸಾಲದೆ ಹೊಗಿರಬೇಕು—ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಾಲತೆಯ ರಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸೋಮರಸದ ಚಟುಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. “ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಯಾ ಸುಂಡಂತ್ಯಾ ಪವಸ್ಪ ಸೋಮಾಧಾರಯಾ ಇಂದ್ರಾಯ” ಅಂತ ವೇದ ಹೇಳುತ್ತೇ. ಇಂದ್ರನಿಗೇ ಬರೇ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಹೇಯಗ್ರಂತಿ—ಅಂದರೆ ನೀರಾದಂಧವು—ಸಾಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಧಿವೃಷ್ಣಾ—ಆಂದರೆ ಮದ ಬರಿಸುವಂಥವೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಧಾರತ್ ಎಂಡ್ಯೂಡ್ಟ್ ರತ್ನ ಹೇಳಿನೋ “ಬಳ್ಳೇವುಳಿಯಿಂಡ”ದ ಹುಚ್ಚು ಅವನಿಗೆ ಇತ್ತು. ‘ಮಧು ನಕ್ತಂ ಉತ್ಯೋಷಣಿ’ ಅಂತ ವೇದ ಹೇಳಿದೆರಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಯಾ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಯಾ ಆವನಿಗೆ ಮಧು ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಂತ ಆಧಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಮಧುನುತ್ತ ಪಾಧಿವಂ ರಜಃ—ನೆಲದ ಧಳಳು ಕೊಣ ಸೋಮರಸದ ಹಾಗೆ ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. “ಎಲೆಲೆ ಮರಕೆ ರಸ್ತೆ ಏನು ಆವ್ಯವಸ್ತು” ಅಂತ ರತ್ನನಿಗೆ ಕುಡಿದಾಗ ಕಾಣಸುತ್ತಿರಲಿತ್ತಿಂದಿ?

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೋಮರಸ ಬಿಡ್ಡರೆ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಎಂಥಾ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಬಲಿ, ನಮುಚಿ, ಪುಲೋಮು ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸೋಮರಸದ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೊಂಡ. ಆದರೆ ಆದರ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೆಲವು ಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕೈಲಿ ನೀಗಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕೈಹಾಕಿ ವಜ್ಜೀತಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ದ್ವಾಂಟು. ಚ್ಯಾವನ ಮಷಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ವಜ್ಜೂಯುಧವನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ. ಮಷಿ ಅವನ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಸ್ತುಂಭಿಸಬಿಟ್ಟು. ಇಂದ್ರ ಬಾಲ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ವಾಪನ್ನು ಬರುವಂತಾಯಿತು. ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನೇ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಕಳೀದುಕೊಂಡ.

ಆನೇಕ ನೇತಾರರಿಗೆ ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಇಂದ್ರನಿಗಿತ್ತು. ಆದೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಟ್ಟು. ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಶಚೀ-ದೇವಿಯಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಆಪ್ಸರೀಯರು ಇದ್ದರು. ಆದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗಳನ್ನು ಸೋಡಿ ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಹತಾಶೀಯಂದ ಬಳಲುತ್ತದ್ದ ಭೂಲೋಕದ ನಾರಿಯರನ್ನು ಸಂಕೋವ-ಪಡಿಸೋದು ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಆತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಗೌತಮ ಮಷಿಯ ಪತ್ನಿ ಆಹಲ್ಯೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ತೃಸ್ತಿಪಡಿಸೋಕೆ ಹೋಗಿ ಆತ ಪೇಚಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು. ಗೌತಮನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸೋ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು ? ಶಾಪ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಹುಳುಕಾಯಿತು.

ನರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗ ಪಡೆಯುವ ಹಂಬಲ ದೇವಲೋಕದ ಇಂದುದಿ ಗಂಡು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲ. ಆಲ್ಲಿನ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಆ ಚಟು ಇತ್ತು. ರಂಭೇ, ಉರ್ವಶಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೇ, ಘೃತಾಚಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಾ ಎಷ್ಟೋ ಆಪ್ಸರೀಯರು ಇಂದ್ರನ ಹುಬ್ಬ ಹಾರಿದ ಕೂಡಲೇ, ಭೂಲೋಕದ ಮಷಿಗಳ ತವಸ್ಸು ಕೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಧಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ಬರೇ ಒಡೆಯನ ಆಪ್ಸರಿ ಪಾಲಿಸೋಕೆ ಆತ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ಆಪ್ಸರಗಳಕ್ಕೆ ಸೀರದೆ ಇದ್ದ ದೇವನಾರಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದರೆ ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪತ್ತಿರಿ. ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನೇ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ; ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ನೆರಿದಿರುವಲ್ಲಿ, ಭೂಲೋಕದಿಂದ ಆತಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮಹಾಭಿನ ರಾಜ-

ನನ್ನ ನೋಡಿ ಅವಳ ಸೆರಗು ಜಾರಿತು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು, ಅವಳಿಗೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ರಾಜನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಡತಿಯಾಗಿಂದು ಶಾಪವಿತ್ತ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿತವಾದ ಶಾಪವನ್ನು ಯಾರೂ ಯಾವ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಕ್ಕುಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೆನ್ನು ಅಫ್ ಹ್ಯಾಮರ್ ಇತ್ತು.

ಸುರಲೋಕದವರಿಗೆ ನರಲೋಕದವರ “ನಾಂಸ”ದ ಹುಟ್ಟು ಇರೋದು ನನ್ನ ಭಾರತೀಯ ದೇವೇದೀಪತಿಯರದೇ ವಿಶೇಷ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಲ್ಲ. ಗ್ರೀಕ್ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅದು ಇತ್ತು. ಬಲಿಂಷಿಯ ಪರ್ವತದ ಮೇಲಿದ್ದ ದೇವಲೋಕದ ಒಡೆಯ ಜ್ಯಾವಸನಿಗೆ ನನ್ನ ಇಂದ್ರನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇರ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭೂಲೋಕ-ದಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಾ ಪ್ರೇಯಸಿಯರೂ ಇದ್ದರು. ಭಾರತೀಯ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಂಡಂಡಿರ ಹಾಗೆ ಹೇರಾ ಮಾತ್ರ ಮೌನವಾಗಿ ವೇದನೆ ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳು-ವನಳಲ್ಲ. ಜೂವನ ಅತಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗೆಲ್ಲ ಅವಳು ಆವನನ್ನು ಹೀಡಿಸಿ ಹೀಡಿಸಿ ಹಣ್ಣುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವನ ಭೂಸ್ಥಿತ ನಾರಿಯನ್ನೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸತ್ತಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಗ್ರೀಕ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಲು ಹೊಟ್ಟಿಕೆಟ್ಟಿನ ಜನ. ಒಬ್ಬಳು ದೇವತೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ದೇವತೆಯ ಮೇಲೆ ಸದಾಕಾಲ ಕಣ್ಣ-ಸವತೆಯರು ಅಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಕೂಡ. ಮಜಾ ಅಂದರೆ ಗ್ರೀಕ್ ದೇವಲೋಕ-ದಲ್ಲಿ ಕಲಹಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷ ದೇವತೆಯ ನೇಮಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಏರಿಸ್. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮದುವೆಗೆ ಉಣಳನ್ನು ಆಣುಂತುಸೋಕಿ ಮರೆತ್ತಿದ್ದರು-ಅವಳು ಇವರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇಂತ, ಒಂದು ಬಂಗಾರದ ಸೇಬುಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ “ಆತ್ಮಂತ ಸುಂದರಿಗೆ” ಅಂತ ಬರಿದು, ಅದನ್ನು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಡುವೆ ಒಗೆದಳು. ಇದು ತನಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು, ತನಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು ಇಂತ ಮೂವರು ದೇವಿಯರು ಇಷ್ಟೋ ಡೈಟ್, ಅಧೀನಾ ಮತ್ತು ಹೇರ-ವರಾತ ಹಚ್ಚಿದರು. ಕಡೆಗೆ ವಿನಾದ ತೀವ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಯ್ ದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರ ಪ್ರಾರೋಸನನ್ನು ಕರೆದರು. ಆವನು ಸರಲೋಕ-ನರಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಲಾಂಟ್ರಾದ ಅತಿ ಶ್ರೀವ್ ಪರಿಕ್ರೇಷನೆಂದು

ಹೆಸರಾಗಿದ್ದು. ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೊಡ್ಡೆಟ್ಟಿಳ್ಳೀ ತಕ್ಕುವಳಿಂದು ಶೀಪ್ರ್ಯು ಕೊಟ್ಟು. ಬಡವಾಯಿ ಸ್ತೋಲಾವಣ್ಣಾದ ಸಂದಿಗೊಂದಿಗಳನ್ನೇ ಲ್ಲಾಲ್ ಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದು, ಅದರೆ ಸ್ತೋ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅರಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವಲೋಕಕಾಧಿಸತ್ತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ತನ್ನ ಪರ ಶೀಪ್ರ್ಯು ಕೊಡದಿದ್ದ ಕುನಿಸು ಹಿಡಿದು, ಹೇರ ಟ್ರಾಯ್ ದೇಶಕ್ಕೂ ಗ್ರೇಕ್ ದೇಶಕ್ಕೂ ಯುದ್ಧ ತಂದು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಯ್ ಸೋಲುವ ಹಾಗೆ ಮನುಷಿಯನ್ನು ಪರಿಹ್ರಿಕಣಿಸ್ತು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಬಲಿವು ರಜಗಳಿಗೆ ನಾಜ್ಯಯತೀಪ್ರ್ಯು ಕೊಡೋ ನಾಜ್ಯಯಾಧಿಕರಿಗೆ ಆಗಲೂ ಕುತ್ತುತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ.

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಯಜ್ಞ ದಲ್ಲಿ ಹೆವಿಸ್ತು ತಿಂದು, ಸೋಮರನ ಕುಡಿದು ಮಳೆ ಬೆಳ್ಳಿಕೊಡುವ ಇಂದಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಮಾಲೆಗೆ ಬಿದ್ದು ವಿವ್ರಾ, ಶಿವ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ದೇವತೆಗಳು ಮೇಲಾದರು. ಹಳ್ಳಿದೇವರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲುಗಾರರು ಅಥವಾ ಗಿರಾಕಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನೀವು ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ತುವ್ಯ ಸುರಿದರೆ ದೇವತೆಗಳು ನಿನಂಗೆ ಯಜುವ್ಯೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಧರ್ಮ. ಸ್ವಲ್ಪಾಖಿನಿ ಧರ್ಮ ಅನ್ನಿ. ಅದರೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೇವರು ಹಾಗಲ್ಲ. ‘ನಮಗೆ ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಟಿ, ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಏನಾದರೂ ಕೊಡಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಒಲಿಯುತ್ತೇವೆ’ ಅಂತಾರೆ. ಇನರ ಸಂಗಡ ವ್ಯವಹಾರ ಸುಲಭ ಆಗಿತ್ತು. ಯಜ್ಞ ದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯೋ ತುವ್ಯವನ್ನು ನಾವೇ ತಿನ್ನುಬಹುದು. ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ತೋರಿಸಿ ನಾವೇ ತಿನ್ನುಬಹುದು ಅಂತ ಜನ ಇಂದಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಸೂಪರ್ ದೇವತೆಗಳ ಬೆಂಬತ್ತಿದ್ದರು ಹಿಂಡು ಹಿಂಡಾಗಿ. ಅದರೆ ಇನರಿಗೆ ಬೇರೆಯೇ ಚಟ್ಟ. ಭಕ್ತಿಯ ಚಟ್ಟ. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನೇ ಧಾರ್ಮಿಕತ್ವಾನ್ವಯಿತ್ಯಂತಯಂತೋವಾಂ” ಎರಡನೇ ವಿಚಾರವೇ ಇರಬಾರದು. ಇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಆ ಕಡೆ ಬೆಕ್ಕು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ಆಲೋಚನೆ ಬಂತೋ, ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು, ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ವ್ಯಧಿ ! ಫಲ ಶಾಂತಿ. ಆ ದೇವರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾರ್ಪಿಸಿದರೆ ಕರಾರು ಪ್ರಕಾರ ನಿನಂಗೆ ಅವರು ಫಲ ಕೊಡಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ತಪ್ಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಕೈಹಾಕೀ

ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿನ್ನು, ತಿವ ಮೊದಲಾದ ಈ ಸುಪರ್ ದೇವತೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಗೂಡಬಾರರನ್ನು ಇಡೋ ಸವಾರಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಈಟ್ಟಿ ನೋಡುವ, ಹೆಟ್ಟಿ ನೋಡುವ, ಜಜ್ಜಿ ಬಜ್ಜಿ ಮಾಡಿ ನೋಡುವ, ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಿನೇ ಗತಿ ಅಂದಿರೋ ನಿಮಗೆ ನಾನೊಲಿವೆ ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ದೇವರ ದೇವ “ಹಾಲೊಗಳದ್ದು ನಿರೊಳಗದ್ದು, ನಾ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೋ” ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಚಟ್ಟ ಅನ್ಯತ, ಇಪ್ಪರಸೆ, ಸೋಮರಸ, ಯಜ್ಞ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟ್ಟ-ಗಳಿಗಂತ ಮಹಾ ಭಯಾಕರ. ಅದು ನಿಮಗೆ, ನಿಮ್ಮದು ಅನೊಂದನ್ನು ಏನೂ ಉಳಿಸೋದಿಲ್ಲ.

ಈ ಪರ ದೈವತಗಳ ಭಕ್ತಿಯ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಒಮ್ಮೆ ನಣಿದರೆ, ಆವೇಶಿ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದ ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೂ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವ ಚಟ್ಟ ಬಹುಕವಾಲದ ಹಾಗೆ ಅಂಟಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲ ಸಾಪ್ತಾಮಿ, ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಚಟ್ಟದ ಪರ ದೈವತೆಗಳಿಂದ ನಾನು ಓದಿ-ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನು ತ್ತೀಸೆ.

ವಾನರಾಯಣ

ಅಫೆ ಪಾರ್ಫತೀದೇವಿಯು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳುವಂಥವಳಾಡಳು : “ಎಲ್ಲೊನ್ನಾಥನೇ ! ಈವರಿಗೆ ನೀನು ಶ್ರೀರಾಮನ ಚರಿತ್ಯನ್ನು ಸವಿಸಾತ್ತರವಾಗಿ ವಿವರಣಿ ನನ್ನ ಕೆವಿಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅದರೆ ರಾಮರಾವಣರ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ವಾನರರು ಮುಂದೆನಾದರು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಸುಕ-ಭಾಗಿದ್ದೇನೇ ಪ್ರಭೋ ”

ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸನಾಥನಾದ ಮಹಾದೇವನು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದನು— “ಎಲ್ಲಾ ಪರಮತರಾಜ ಪುತ್ರಿಯೇ ! ವಾನರರ ಕಥೆಯಂ ನೀನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಡ. ಅದು ಗುಹ್ಯಾತ್ಮ-ಗುಹ್ಯತರವಾದದ್ದು. ನಾನು ಈ ಪರೀಗೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದಂಥಾ ರಾಮಕಥೆಯು ಕಲಿಯಂಗದ ಜನರ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿರುವುದು. ಅದರೆ ವಾನರರ ಕಥೆಯು ಮತ್ತೆರು ಕೇಳಲು ತಕ್ಷದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಾರದರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅದನ್ನು ಏಸ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಶ್ರೀ ಮಹಾಪಿಮ್ಮ-“

ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ

ವಿಗೂ ಹೊರತು, ವಾನರ ನೃತ್ಯಾಂತವು ದೇವಾಸುರ ಮತ್ತು ರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವೇಕ್ಷಿಸಬೇಡ. ಉದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಣಿದಷ್ಟು ಪಾವ ಬರುವುದು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಹೇಳುತ್ತುಲೂ, ಪಾರ್ವತಿಯೇವಿಯು ಕೋಪವಂ ತಳಿದು ಜಗ್ಗನೆದ್ದು, ಕೋಪಗೃಹವೇ ಸಾರಿ ಶಾದಲಂಗಳನ್ನು ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲಂ ಸಾಚಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಡ್ಡ ಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳತೊಡಗುತ್ತುಲೂ, ಮಹಾದೇವನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಅನುನಯಂ ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಳಿದಿರಲು, ದೇವದೇವನೂ ಕರುಣಾಸಾಗರನೂ ವತ್ತಿ ಪರವಶನೂ ಆದ ಶ್ರವಣಾಂತಕನು, “ಸಿರೀ ! ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಬಾಗಿಲು ಶೇರಿ, ವಾನರಾಯಣವಂ ನಿನಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವಂಥವನಾಗುವೆನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ನಿನ್ನು ಉಸುರಲಾಗದು.” ಎನ್ನ ಲಾಗಿ ಪಾರ್ವತಿಯು “ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಕೊರಳಾಣಿಯಾಗಿಯೂ ಈ ಚಢೆಯಂ ಇನ್ನಾರಿಗೂ ಹೇಳುವವಳಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನವಂ ಕೊಡುತ್ತುಲೂ ಮಹಾದೇವನು ಇತ್ತಿಂದು ಪಿಸುವೂತಿನೊಳ್ಳಿ ಬಿತ್ತುರಿಸಿದನು.

“ಎಲ್ಲಾ ! ಪರಮಾತ್ಮಾ ಕನ್ಯೆಯೇ ! ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಹಾರವಾದ ಅನಂತರದೊಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಂ ಕಂಡು ಪುನಿತರಾಗುವೆನೆಂದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತೂರು ಲಕ್ಷ ಏಕು ಸಾವಿರದಾ ಒಂದುನೂರಾ ಹನೆಷ್ಟುಂದು ವಾನರರು ಇಯೋಧ್ಯಾ ನಗರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರೆಂಬುದಾಗಿ ನಿನಗೆ ವೊದಲೇ ಹೇಳಿದಿನಲ್ಲವೇ ! ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಮುಗಿದು ಆರು ಶಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ವಾನರರು ಅಯೋಧ್ಯೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಷ್ಟುಂಧರೆಗೆ ಹೋಗದೆ ದಿನಾಲೂ ಸೀತಾರಾಮಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಎಂದು ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗಳಂ ಸಂಧಾರ್ಥೇರಿಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕಣಗುತ್ತುಲೂ ಉಳಿದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸರಯಾ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಉದ್ಯಾನಂಗಳೊಳ್ಳಿ ಫಲ-ಪುಷ್ಟಿಗಳಂ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತುಲೂ ಮನೆಗಳನ್ನೇರಿ ಹಂಚುಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತುಲೂ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಂ ಪ್ರೋಕ್ಷು ಪಾಕಗೃಹದೊಳಗಿರ್ವ ಸುದತಿಯರಂ ಬೆದರಿಸಿ ಭಕ್ತಿ-ಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತುಲೂ ಏನೋದದೊಳಿರುತ್ತಿಪುರ್ವದಂ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಚಿಂತಿತನಾಡನು. ಒಂದಾನೆಂದು ದಿನಂ ವಸಿಷ್ಟು ಮಹಣಿಗಳ ಶಿಷ್ಯನಾದ ದೀಪ್ತಿ ದಾಡಿಯು ಅರವನೆಯೊಳ್ಳಿ ಹೋಮೆನಂ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣಾದ್ವಾರ್ಯಂ-

ಗಳಾದ ಅಕ್ಕೆ, ಕಾಯಿ, ಸುವರ್ಣಂಗಳಂ ಬುಟ್ಟಿಯೊಳಿಟ್ಟು ತಲೆಯ ಮೇಲೀ ರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಮಾರ್ಗದೊಳ್ಳು ವೋಗುತ್ತಿರ್ಫಲ್ಲಿ ವಂನರನೇರ್ವಾಸನು ಬಡಿಯ ಮರದಿಂದ ಚಂಗನೆ ಡೈರ್ಫದಾಡಿಯ ಮುಂದೆ ನೆಗಿದು ಕ್ವಾಣಾರ್ಥಿ-ದೊಳ್ಳು ಆಷನ ಹೆಗಲೀರಿ ಬುಟ್ಟಿಯಂ ಕೆಡಹು ಆವನ ದಾಡಿ ನಿಜವೋ ಕೃತಕವೋ ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂ ಪಿಡಿದೆಳ್ಳದು ಭಂಗಿಸುತ್ತಲೂ ಆ ಮಷಿಯು ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ದೂರಿಟ್ಟು ವೌರೋಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಂ ಕೊಡಲು ದಶರಥಾತ್ಮಜನು ಆವನು ಸಂಪ್ರೇಷಿ ದಕ್ಷಿಣಾದ್ವಯಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮಡಿ ದಂಡನಂ ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆಯಂ ಹಿಂಡಿಗೆಸಿ ಕಷಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಂ ಇನ್ನು ಹೀಗೇ ಬಿಡಲಾಗದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ತಮ್ಮಂದಿರಂ ನೆರಹಿ ಪುಂತಾ-ಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕಷಿನಾಯಕರಂ ಕರಸಿ ನೀವಿನ್ನು ಕಿಷ್ಯಂಧೀಗೆ ಮರಳ ನಿಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಂಗಳೊಳ್ಳು ಸುಖವಾಗಿರ್ಪುದು ಎಂದುಪದೇಶಂಗ್ರೇಯ್ದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ವಾನರರು “ಪ್ರಭೋ ! ಇದೇನನ್ನಾಯ ! ನಾವು ವಾನರ-ರಾದರೂ ಈ ಆರ್ಯವರ್ತಕ್ಕೆ ದೃತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಬಂದ ವಿಪತ್ತಂ ನಿವಾರಿಸಲೇಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ವೇಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಟ್ಟೀಂತರ ಪಾರಣಂಗಳಂ ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ನೊಂದು ಬೆಂದು ಆರ್ಯಸಾಪತಂತ್ರ್ಯವಂ ಸಾಫಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇದೇ ಏನು ಪ್ರತಿಫಲ ? ಸಿತಾನೂತೀಯಂ ಕಷ್ಟದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಮಿಡಿಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಂಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕೆಸೆಗಳಂ ತಿರುಗಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ಕಷ್ಟಂಗಳನ್ನುನುಭವಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನು ಬೇಗ ಮರಯುವುದೇ ?” ಎನ್ನ ಲಾಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ರೋವನಗೊಂಡು ಈ ಕಷಿಗಳ್ಲಿಲ್ಲವಂ ಯನುಸದನಕ್ಕಟ್ಟಿನೆನೆಂದು ಧನುವನನೆತ್ತಲಾಗಿ ಆವನಂ ಸಂಪ್ರೇಷಿ ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನು, “ಎನ್ನೆ ವಾನರೋತ್ತಮರಿರಾ ! ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿಯಾ ದೇಶದ ಸಲು-ವಾಗಿಯಾ ಸೀವು ಅವರಿಮಿತವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸ್ವರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ನೀವು ಈ ಪು ನೆರೆದು ಕಾಲ ಕಳದು ಜೀವನಂ ವ್ಯಧವಾಗಿಸಲಾಗದು. ದೃತ್ಯ ಹೀಡಿತಮಾದ ಈ ಚರ್ಚಾಧಿಸತ್ಯದೊಳ್ಳು ಸಕಲ ಜನಸುಖಾಯ ಶಾಂತಿ ಸುಭಿಕ್ಷಿಗಳಂ ಸಾಫಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು” ಎನ್ನುತ್ತಲೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಎದ್ದು ಮೇಣ್ಣ ಮುನಿಗಳ ಗಡ್ಡವಂ ಹಿಡಿದೆಳ್ಳವ ಮಂಗತನವಂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು”

ಎಂದು ನುಡಿದುದಂ ಕೇಳ್ಣ ತರುತ್ತ ಕಷಿಗಳು ಕೋರೆಗೊಂಡು, “ಎಲ್ಲೆ—ಸೌಮಿತ್ರಯೇ : ನೀನು ಇಂದ್ರಜಿತು ಬಾಣದಿಂ ಮಾಭಿತನಾಗಿ ಬಿದ್ಧಾಗ ನಮ್ಮ ಹನುಮಂತನು ಸಂಜೀವನವನಂ ತಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಫ್ಫುತ್ತೆಯೇ ? ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ನುಕ್ಕಳಂ ಮರಿತು ಸೇತುಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲಿಗಳಂ ಹೊತ್ತು, ರಾವಣನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಹೋರಿ ಸತ್ತು, ಅವನ ಸೆರಿಮನೆಗಳೂಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೋಳತು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ನಮಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪುರೋಹಿತರ ಗಡ್ಡ ಎಳೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು ಕೋಲಾಹಲಂ ಮಾಡಲು ನಲ, ನೀಲ, ಜಾಂಬವಾದಿಗಳು ತರುತ್ತ ಕಷಿಗಳಂ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಬಿನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದರೆಂತೆನೇ—

“ಎಲ್ಲೆ ಸೀತಾಪತ್ನಿಯೇ ! ನಿನಗಾಗಿಯೂ ಭಾರತ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಾವು ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನ ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡುವ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಕ್ಷೇತ್ರಂದ ನಾವು ದುಡು ಹೊಟ್ಟಿಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ಇರಿಯೆವು. ಕಿಷ್ಟಂಧಿಗೆ ನಾವು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೊಗೆಲಾರೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಗೃಹಂಗಳಿಲ್ಲವು, ವಾಹನಂಗಳಿಲ್ಲವು” ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಕಷಿ ನಾಯಕರು ಬಿನ್ನೆಲ್ಲ ಸಲೊಡನೆ, ಕೋಟಿ ಕಷಿಗಳು ಏಕಜಂತರಾಗಿ “ಜ್ಯೇ ಸೀತಾರಾಂ !” ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲೊಡನೆ ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರಿಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಮನೆಗಳು ಕೇಳಗುರುಳಿದವು. ಶ್ರೀರಾಮನು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯಂ ವಿಚಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನವಿತ್ತು, ಅಂದಿಗೆ ಸಭೆಯಂ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದನು.

ಅತ್ತ ಶ್ರೀರಾಮನು ವಾನರ ಸಮಸ್ಯೆಯಂ ಆಹೋರಾತ್, ಉಚಿತಿಸುತ್ತ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನೂ ಮರಿತಿದ್ಧಾಗ, ಇತ್ತ ಕಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನು ಮರೆಯುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಆಂದ್ರೇಲನವನಂ ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಯಾತ್ಮಿದ್ಧಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯಾವಾಸಿಗಳು ಸುಖ ವಿಲಾಸದೊಳಿದ್ಧಾಗ್ಯ, ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೇ ಲ್ಲಾ ಅವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಆಸಕ್ತನೀಯವೆಂದೂ ತನುಗೆ ಯುಂದ್ಧದಲ್ಲಿಂದಿಗಿದ ಗಾಯಗಳನ್ನೇ ಛೆಸಿ, ಅಧಿಕಾರ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಬಿನ್ನ ವತ್ತಳಯಂ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಮರ್ಯಾದಾ ಪುರುಷೋ-

ತ್ತಮನು ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದೇ ಉಪಾಯವೆಂದು ಬಗೆದು, ಲಕ್ಷ್ಮಣ-ಭರತರ ವಿರೋಧವಿದ್ದಾಗ್ಯ ಕಷಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಗೆ ತಲೆವಾಗಿದನು.

ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಗಾಯ ಪರೀಕ್ಷೆಕರು ಕಷಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಯುದ್ಧದೊಳ್ಳು ಗಾಯಗೊಳ್ಳಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಕಷಿಗಳು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರವೈದ್ಯರ ಹಸ್ತ ಶುದ್ಧಿಯಂ ವೊಡಿ, ಗಾಯದ ಕಲೆಯಂ ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಗುಪ್ತಚಾರರು ಶ್ರೀರಾಮಂಗೆ ಬೆಸಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಷಿಮಾಲವಂ ನದಿಮಾಲವಂ, ಗಾಯಮಾಲವಂ ಆತಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀರಾಮಂ ಆದೆಲ್ಲವಂ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲವು.”

ಪರಮೇಶ್ವರನು ಇವು ಹೇಳಿ ಸುಮೃನಾಗಲು, ಪಾರ್ವತಿದೇವಿ ಪುನಃ ಕೇಳಿದಳು. “ಎಲ್ಲೆ ಜೀವಿತೇಶ್ವರಾ ! ಏಕೆ ಸುಮೃನಾದೆ, ಮುಂದೇ ನಾಯಿತು ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಮಹಾದೇವನು ವಿಷಣ್ಣ ಧ್ವನಿಯಿಂದ, “ದೇವಿ, ಏನು ಹೇಳಲಿ ! ಶಯೋಧ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಮೇರಿಸಲು ಕಷಿಗಳು ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹೊರಟ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯವೇನಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದನು.

ಪಾರ್ವತಿ ಉವಾಚ : “ಗಾಯವ್ರಮಾಣವಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಧಿಕಾರ ಪಡೆದರೇ ? ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಾನರರಿಗೆಲ್ಲ ಆಧಿಕಾರ ಸಾಫ್ ನಗಳು ದೊರೆತವೇ ?”

ಪರಮೇಶ್ವರ ಉವಾಚ : “ಇಲ್ಲ, ಶ್ರೀರಾಮನು ಎಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಆದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಳೆ ಆಧಿಕಾರ ಸಾಫ್ ನಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆಧಿಕಾರ ಸಾಫ್ ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಎಲ್ಲ ವಾನರರಿಗೂ ಸಾಫ್ ನನ್ನಾನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ದೇವಿ.”

ಪಾರ್ವತಿ ಉವಾಚ : “ಎಲ್ಲ ವಾನರರೂ ಗಾಯಪರೀಕ್ಷೆ ವೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿದರೆ ? ಹನುಮಂತ, ಅಂಗದನಂಥಪರು ಕೂಡ ?”

ಮಹಾದೇವನು ಹೇಳಿದನು : “ಇಲ್ಲ ದೇವಿ, ಶ್ರೀತಾಯುಗ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ. ಕೆಲ ಕಷಿಗಳು ರಾಜಧಾನಿಗೇ ಬಾರದಿ, ದೂರದಿಂದ ರಾಮನಾಮವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ

ಒಂದರೂ ಗಾಯಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೇನೆಡೂ ದುಃಖವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.”

“ಏಕೆ ?” ಎಂದು ಪಾರ್ವತೀದೇವಿ ಪ್ರತ್ಯುಸಿದಳು.

“ಗಾಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯತಾವಂತರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಿತೇಬಿಟ್ಟರು. ಆವರು ಎಲ್ಲೋ ಮಾಲೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.”

“ಶ್ರೀರಾಮನೂ ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

“ಇಲ್ಲ, ಬೊಬ್ಬಿರಿನ ವಾನರರಂ ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ, ಶ್ರೀರಾಮನು ಬೊಬ್ಬಿರಿಯದವರನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಪಾರ್ವತೀದೇವಿ : “ಅನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯ, ಆದರೆ ಬೇಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಾನರರಿಗೆ ಸಾಫ್ತನವಾನವು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀನು ಹೇಳುವಂಥವನಾಡ. ನಾಥಾ, ಉಳಿದವರ ಗತಿ ಏನಾರ್ಥಿತು ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು.

ಮಹಾದೇವನು ಹೇಳಿದನು : “ದೇವಿ ಕೇಳಿ. ಈ ವಾನರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ಅನ್ಯಾಯಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ಜೀವನೆಯಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀರಾಮನ ಮೇಲೇ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ರಕ್ತ ಚೆಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಿಸಿದೆವು. ಈತನು ನಮಗೆ ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ‘ಆವನಿಗೆ ಸೀತೆ ಹೇಗೆ ದಕ್ಕುಪಡಿಂಬಿ ನೊಡುವೆವು’ ಎಂದು ಅವರು ಒಳಗೊಳಿಗೇ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಸೀತಾ ಮಾತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮನು ತ್ಯಜಿಸಿದನು.”

ಪಾರ್ವತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕ್ಷಿತಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು : “ಆದರೆ, ಯಾರೋ ಆಗಸನು ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು ಆಡಿದ್ದ ರಿಂದ, ರಾಮನು ಲೋಕಪಾವನೆಯನ್ನು ಅಡವಿಗಟ್ಟಿದನೆಂದು ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುತ್ತವಲ್ಲಾ.”

“ಹೌದು ದೇವಿ, ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸತ್ಯ ತಿಳಿದರೆ ಮಹಾ ಅನಧಿವಾದಿತೆಂದು, ನಾರದರು ವಾಲ್ಯೋಕಿ ಮುನಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ನೆಡಿದದ್ದು ಇದು.”

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು, ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬಾರದೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸುವ್ಯಾಸಾದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತೆಂದು ಕೇಳುವಿರಾ ? ನಾನಾಗ ಕ್ಯೂಲಾಸ ಪರಮಾತ್ಮನ ಭವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಲ್ಲಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

(ಹಿಂದಿಯ ಭಾಷೆ)

ಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯಂಜರಿ

ಚೊಳುವಾರು ನುಹಮೃದ್ಭಂಜಾಯವರು ತಮ್ಮ ಧಾರಾವಾಹಿ ‘ಜೈಹಾದ್’ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಾಯಕ ರಷೀದನಿಂದ ‘ಉಟ್ಟಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಮಾಡಿಸಿ— ದ್ವಾರೆ. ಅವನು ಒಂದು ಸಲ ಉಟ್ಟಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಹಿಡಿದಾಗ ‘ಇರಲಿ ಪಾಪ’ ಎಂದು ಸುಮೃನಿದ್ದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆಯೂ ಅವನು ಆದೇ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನು ನಾನು ಸುಮೃನೇ ಕೂತರೆ ಇವನು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಉಟ್ಟಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತಾನೂ ಹಸಿದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಕುಲಗೆಡಿಸುತ್ತಾನೆಂದೆನಿಸಿ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಚೊಳುವಾರು ಆವರಿಗಾಗಲಿ, ಅವರ ತರುಣ ನಾಯಕ ರಷೀದನಿಗಾಗಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದರೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಉಟ್ಟಿವೆಂದರೇನೆಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ (ಮತ್ತು ಆನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ ಉಟ್ಟಿದ ಬಗ್ಗೆ) ಅವರ ಶಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಳಕು ಕೆಡಹುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗಿ— ದ್ವೀನೆ.

ಜನಾಬ್ದಿ ಮಹಿಮ್ಮದ್ದಾ ಕುಂಜಾ! ನಾವು ಶಾಸ್ತ್ರಧರ್ಮ ಬಲ್ಲವರು, ಎಂದೂ ಉಟ್ಟಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಪಟ್ಟಣಿ ಅಟ್ಟಿ ಮಡಚಿ ಕೂತೂ ಉಟ್ಟಿನನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೀರೆನೆ. ಉಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ‘ಅನ್ನಂ ಬ್ರಹ್ಮತೀ ವ್ಯಜಾನಾತ್’ ಅಪಸರ ಇದ್ದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮಪ್ರಾಣ ಶಾಂತಿ ಮಾಡಿಯೋನು. ಅಂದರೆ ಅವರಾಹ್ವಾ ಆಗಬೇಕಾದ ಶಾಂತಿ ಪನ್ನು, ಬೇರೆ ಕರ್ಲನ ಇದ್ದರೆ, ಪೂರ್ವಾಹ್ವಾ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಯೋನು ಅಥವಾ ಎರಡು ತಾನು ಬೇಕಾದ ಶಾಂತಿ ಪನ್ನು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಯೋನು. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬ್ರಾ ಪುರೀಹಿತರದೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾವು ‘ಸುವರ್ಣ ದಕ್ಷಿಣಾಂ’, ‘ರಜತ ದಕ್ಷಿಣಾಂ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಇಡುವುದು ಈಗ ನಿಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದಕ್ಷಿಣಾಯೇ. ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಇದೇ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಯಾಂದಿ’. ಅವೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಉಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಏಟಂಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ರಷೀದನ ಹಸಿನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅವಾನುವತನಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ರಷೀದನು ತನ್ನ ಮೃತ ತಾಯಿಯ ಸ್ತೋತ್ರಧರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಉಟ್ಟಿದ ಏಟಂಗಳನ್ನು ನೊಡಿದರೆ, ಅದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೇ ಉಟ್ಟಿದ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಎಂದೊಷ್ಟಿರು.

ಉಟ್ಟಿದ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೆ. ಅದರೆ ನಾವು ‘ಉಪವಾಸದ ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಮಾಡುತ್ತೀರೆನೆ. ನಾವು ಹರಿದಿನ, ಹರದಿನ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ ದಿನ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪವಾಸಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೀರೆನೆಂದು ಕುಂಜಾ! ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಉಪವಾಸದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ‘ಉಪವಾಸದ ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಿಸಿಯೇ ನಡೆಸುತ್ತೀರೆನೆ. ಈ ಉಪವಾಸದ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಫಲಾಹಾರದ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದೂ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನ್ನ ಉಣಿ ವರು ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದರೆ ಮತ್ತು ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನ ವರು ಅನ್ನ ಉಂಡರೆ ಉಪವಾಸದ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, (ಅನ್ನಗತಿಕರು) ಅಕ್ಕೆಯೊಡನೆ ಎರಡು ಕಾಳು ಹೆಸರು ಬೇಳೆ ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿದರೂ, ಅದು ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ ಸಮೃತ ಉಪವಾಸ; ರೊಟ್ಟಿಬಡಕರು ‘ಹಿಟ್ಟಿ

నాదువాగ ఒండెరడు జెమజె కాలు సేరిసిదరి, ఆమేలే శాస్త్ర తకరారు వాడువుదిల్ల. ఒట్టునల్లి ఫలాకారద శాస్త్ర. అందరే భేంజో ఆఫో డాయటో. ఇష్ట్టు మాడిద మేలే ఫలాకారద పరిమాణద (క్రైంటెప్పి) మేలే యావ నిబంధవూ ఇల్ల. “ఉట్ కాగ ఫలాకార ముప్పొగ” ఎంబ శాస్త్రవే ఇదే. ఈ శాస్త్రద ఒండు పుట్టివన్ను హరిదుకొండు, చొళువారర నాయక ఉపవాసద శాస్త్ర మాడిద్దరే, ఆసను తన్న హడుగియొడనే తాపత్రయక్కే గురియాగబేకాగుత్తి రలిల్ల.

నాను దేవర వూజేయ శాస్త్ర మాడుత్తి రుత్తేనే. సంఘ్యా-పందనేయన్నా ముంజె తాయియ, ఈగ హెండతియ నిబంధక్కు వాడువుదుంటు. ఈ శాస్త్రక్కే నాను నన్న స్నేహితర బలగదల్లి ‘షింస్త్ర’ మాడువుదు ఎంచ సాంకేతిక పదవన్ను ఉన్నత్తేనే. నమ్మ ఎల్ల కముగళు ‘షిం’ ఎందు పారంభవాగుత్తవే; మత్తు ‘బుర్యాత్త-వణమన్స్త్ర’ ఆధవా ‘కృష్ణా వణమన్స్త్ర’ ఎందు ఆంత్రవాగుత్తవే. ‘షింస్త్ర’ ఎందరే పారంభద మత్తు కొనెయ వణమన్ను ఉచ్ఛిరసి-దంతాగి, నడువిన ఎల్లా మంత్రగళన్ను హేళిద ఫల ఒందు బిడుత్తదే. ఇసక్కే ఆధారవాగి నాను పాణీయ “ఆదిరంత్సైన సహితా” ఎంచ సంత్రమన్ను కోట్టా (quote) మాడుత్తేనే. ఆద్యంతవాగి కము మాడువుదెందరే ఇదే నోటి. దేవరిగే ఎల్లా మంత్రగళూ గొత్తు. నాను ‘షింస్త్ర’ అందరే కూడలే ఆను మధ్యద్దన్నే ల్లా భతీ మాడి-కొండు బిడుత్తునే. ఆపసిగూ దిన దిన ఆవే మంత్రగళన్ను కేళి బేసర ఒందిరుత్తదే. ఆవన బోరోడం కడిమే మాడువ తంత్రమన్ను నాను మాడిదరే ఆవనిగే ఆదరింద ఖుశియే ఆగదుంటే ?

కార్పో ఇట్టు బ్యైతలే తీగియువ ఫ్యాశన్ పారంభవాదాగ, నమ్మల్లి దొడ్డ శాస్త్రకాంతియాగువ లక్ష్మణ కండిత్తు. కుండువాద-వను ఆశళ గొరసినష్ట్టదరూ జండికి ఇడలేబేసేందు ఆగిన శాస్త్ర. కారిషిన వోహె తరుణరన్న ఆవరిసిదాగ, కార్పో ఇడువేందరే నెత్తుయల్లి కూడలుగళే ఉఖదిరద హిరియర ఉగ్ర ప్రతిభటనే తలే..

ದೊರೆತು. ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಚಾಣಾಕ್ರೇಕೌರಿಕ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಹಾದಿ ತೆಗೆದ. ಹಿಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಟು ಶೂದಲುಗಳನ್ನು ಉಳಿದವುಗಳಿಗಂತ ತುಸು ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ತಲೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾರಪೀಕರಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಚಂಡಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕು ಸಮಾಧಾನವಾದದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜದುರಿಹೋಯಿತು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಧರ್ಮ ಜುಟ್ಟು ಶೂಡ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೇ ಮಾಯವಾಯಿತ್ತೇನು. ಈಗ ಶಿಶೆ ಅಥವಾ ಜುಟ್ಟು ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದ್ವಾಪರಯುಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾರ್ಯಿಸಿ ನಾವು ಕೈತೊಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯುಗಧರ್ಮ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವೊಂದಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೊಂತಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಲಾಡ್‌ ವಿಲಿಯಂ ಬೆಂಟೆಂಕ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಆವಾಗ ಬೆಂಟೆಂಕ್‌ನ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಸಹಗಮನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದಷಂತೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಶೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೇ ಕಿತ್ತು ಪತಿಯ ಜಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿದಳು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಹಗಮನದ ವಿರುದ್ಧ ಬಡ ಬೆಂಟೆಂಕ್‌ನಿಗೆ ಏನೂ ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸಹಗಮನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿದವಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲು ಶೂಡ ನಟ್ಟಿದ್ದರಿಂತೆ. ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚಲು ನನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದು ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿ, ಮುಪ್ಪನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟದ ಶಾಸ್ತ್ರಕೊಂಡು ಹಾದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ವೈದಿಕರು ಮಂಡಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾನಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟಿ ಒಗೆಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಬೇಕು. ಸ್ವಾನಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಂದರೆ ತಲೆಯಿಂದ ಪಾದದ ವರಿಗೆ, ಮೈಯಲ್ಲ ನೀರಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದರೆ ಸ್ವೇ; ತೊಳೆಯುವುದು ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟಿ ಮಂಡಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಕಂಡಿಶನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕು; ಒಂದು, ಅದು (ನಾವು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ) ಬಿಳಿದಾಗಿರಬೇಕು. ಎರಡು, ಆದನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಒಣಿಸಿರಬೇಕು—ಒಗೆಯುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಕುಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಂಡಿ ವಂಚೆ ಒಣಿದಾಗ, “ಸ್ವೇನಂ ಭಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸ್ವೇನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ” ಎಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ, ಚೂರಿಗೂ, ಬೆಂಕಿಗೂ ಅಂಜದ ಪದಾರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ವೈದಿಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನುತ್ತು ವೈದಿಕ ಪ್ರಂದಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಂಕಿಗೆ ಅಥವಾ ‘ಅಂಕಿತ’ಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮುದುಗರು ಛಿದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಧಾರ್ಯರು ಪಾಠದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ (ಅಂದರೆ ಹಾಜರಿ ಹಾಕಿ) ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸ್ವತಃ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೇಸ್ತ ಕರೆದಾಗ ‘ಯಸ್ ಸರ್’ ಎನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಡಂಬಡಿಸಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸನ್ಹಾಧಾನವಾದರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ.

ನಾವು ಕಳೇರಿಗೆ ಹೋದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ (ಅಲ್ಲಿ ಕುಚಿರ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿ-ನಿಧಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನೊಂದು ಶಾಲನ್ನೊಂದು ತಂಗ ಹಾಕಿ) ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಕೂತರೆ ಕೆಲಸದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೀರೆ. ಕೆಲಸದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೃಂಟೇನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವ ರನ್ನು ನಿರುತ್ತಾರೆಗೊಳಿಸಲು, ಬಂದು ಬೃಂಂಕಿನ ಹೊಸ ಜನರಲ್ ಮಾರ್ಪಣೆಜರರು ಟೀಬಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಚಹಾ ಛಿದ್ರಿಸುವ ಉಪಕರಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ಶಾಸ್ತ್ರಕೃದ ಹೇಯ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಷಿಸಲು ಎದ್ದ ಕೂಗಿನಿಂದ ಜನರಲ್ ಮಾರ್ಪಣೆಜರರ ಕುಚಿರ್ಯೇ ಗಡಗಡ ನಡುಗಿತಂತೆ.

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಯಾರೋಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ದೊಡ್ಡ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪದ ಆರೋವ ಬಂದು ಬಹಳ ಬೊಬ್ಬಿ ಎದ್ದರೆ, ಸರಕಾರ ವಿಚಾರಣೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧಿಕಾರಿ ಎನ್ನು ಇಸ್-ಪ್ಲಾಯೆಂಶಲ್ಲೋ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅನೂನತಿನ ಅವಧಿಯ ಸಂಬಳ ಸಹಿತ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟ ೧೦ದಲೇ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತುಂಬಾ ದಂಡನಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಅನೂನತಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಲಭ್ಯವಾಗಬಹುದಿದ್ದ ಗಂಬಳ ಕ್ಕಿಗೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಅಂಶ ಆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ಮಡ್ಡಿ ಮಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಕ್ಕೇ ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಹೋಕ್ಕು ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೇರು ಬರುವಂತಾಯಿತು.

ಪ್ರೋಲೀಸರು ಪ್ರಬಲ ಅಥವಾ ಉದಾರ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಗಂಭೀರ ದೂರುಗಳ ತಪಾಸಣೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೋಲೀಸು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುವ ‘ನಾಜ್ಯಯಾಧಿಕ್ರ’ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ; ಅದಕ್ಕೂಗುವ ವೆಚ್ಚು ಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ತಳವಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ತು, ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏರೋಫ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡುವ ಅತ್ಯಂತ ನಾಟಕೀಯ ‘ಶಾಸ್ತ್ರ’ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರ ಈ ದೇಶದ ಪಾಲಿಕ್ ಮೇಂಟರಿ ಪರಂಪರೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ-ವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಅಥವಾ ‘ವಾಕೋಟ್’ ಎಂದು ಹೇಸರು. ನನಗೆ ‘ವಾಕೋಟ್’ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾದ ಹೇಸರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನ್ನು ತುತ್ತಾಗಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂಬುದು ‘ಸಭಾತ್ಯಾಗ’ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಧ್ವನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡೂ ಸಂಸ್ತುನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತಾಡುವ ಸೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕೂತಿದ್ದರೆ ಅಪರಿಗೆ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದಂತಾಗುವುದರಿಂದ, ಅತ್ಯುರ್ವೈಷಯ ಮಾಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರು ಚೆಲಾಯಿಸುತ್ತಾರಿಸ್ತೇ.

ಭಾರತದ ಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಪೀಠಿಕ್.ಡಿ ಪ್ರಬಂಧವನನ್ನಾದರೂ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದರೆ ಆಗಲೇ ನುಸಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವ ನನಗೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್‌ನಿಂದೇನು? ಯಂತೆ ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಪೀಠಿಕ್.ಡಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಹೌದು, ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೆಂದರೆ ಉಟ್ಟಿ; ಇನ್ನೊಂದು ಅವವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಅಪೂರ್ವವಾದಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವವಾದಗಳಿಂದ ಖತ್ವಗಳಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತವೆ (Exceptions prove the rule) ಎಂದು ಪ್ರಧಾನವಿಧಿ.

ಆ ಇನ್ನೊಂದು ಅವವಾದವೆಂದರೆ ನಿಧ್ದಿ. ಆದು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಕ್ತಿ ಶಂಕರ್ಯನವರ ಚರಿತ್ರೆ

ಶಕ್ತಿ ಶಂಕರ್ಯನವರು ತುಂಬಾ ತೆರೆಮನಸ್ಸಿನ ಸಿರುಪದ್ರವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಶಕ್ತಿಯೆನ್ನು ನ ಮಹಾಭಾರತದ ಆ ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವ ವಕ್ರಗಳವೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶಕ್ತಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಲುವ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಕರ್ಯನವರಿಗಿದ್ದ ಭಯಭರಿತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಅಡ್ಡಹೆಸರ್ಪು ಬಿಡಿತ್ತು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದೂ, ಅವರ ಬಾಣಿಕಟ್ಟಿಯ ಒಳ ಮುಸುರಿ ತಿಕ್ಕಿದ ನೀರು ಕುಡಿದು ಕೊಬ್ಬಿ ಬೆಳ್ಳಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಕೂತು ಗಂಟೆಲು ಕೆಂದು ಕೂಗಿದರೆ ಶಂಕರ್ಯನವರು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದು, “ಹೌದೇ ಹೆಣ್ಣೀ । ಬೇರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಯಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಬಿಡು. ಯಾರೋ ನೆಂಟರು ಬರ್ತಾರೆ ಇಂತ ಈ ಕಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತು, ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಾ ? ಒಳಗೆ ಕಾಫಿ ಪುಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಉಂಟಾ ಇಲ್ಲವಾ ?” ಅಂತ ಆಪ್ನೆ ಮತ್ತು ಪೃಜ್ಞಗಳನ್ನು ಬೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ತೆಂಗಿನ ಎರದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕಾಗ ಹಾಗೆ ಕೂಗಿದರೆ ನಂಟರು ಬರುವುದು

ఖండిత అంత శంకయ్యనవర నంబికె. బరే ఆపుతే ప్రత్యేగళింద తృష్ణరాగదే తానే షిలగే హోగి తమ్మ కణ్ణాపినల్లీ చేళ్ళ హేచ్చు హాశిసి, కాఫిపుడి, సశ్శరే డబ్బిగళన్న శోధిసి సురక్షితవేనిసువమ్మ దాస్తానిదియేందు ఖాతిర మాడిచోండ వేలేయే కాఫి లోట్ట ఎత్తువనవరు ఆవరు. చేళ్లయ్యన్న ధారాళవాగియే బేయిసలు హాకువరు. కాగె-కశున నంటరు బరుతొర్తిరేందు పున్నెళ్ళ రికే కోడుత్తదయే హోరతు ఎస్ట్ట హోత్తిగే, ఎష్ట్ జన చిత్త్తుషుతొరేందు ఆదు హేళువుదిల్ల. మధ్యాహ్నద వేళ్ల, ఉటద హోత్తిగే నాల్చు జన బందరే తావు ఆసిద్దు రాగిరబారదల్ల.

ಶಂಕರ್ಯನವರ ಹೆಂಡತಿ ಎಂಕೆಮೃನಿಗೆ ಶಕುನಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗಾಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವೈಯಾರವಾಗಿ, “ನಿಮಗೊಂದು ವರುಳು; ಕಾಗೆಗೆ ಶೀತ ಆಗಿರಲಕ್ಕು, ಗಂಟ್ಲು ಕೆರಿತ್ತು, ಹಾಂಗೆ ಕೂಗತ್ತು. ಆದನ್ನು ನಂಬಿ ಬೇಕ್ಕಿ ಬೇಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಬಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಆದನ್ನೇ ಇನ್ನು ಮಂಡಿಗೆ ಮೆತ್ತಿ ಕೊಂಬುದಾ ?” ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪ ದಾಖಲು ನೂಡಿ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲಹಿಗೇ ಬೇಕ್ಕಿ ಬೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನಂಟರು ಬಾರದೆ, ಕಡೆಗೆ ಆದನ್ನು ಕಲಗಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರಸಿ ಎನ್ನುಗೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾದಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಶಂಕರ್ಯ ಒಡವೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುವವರಲ್ಲ. ಆ ಸಲಹಾಗೆ ಶಕುನ ತಪಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅವರು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನಂಟರು ಆ ಸಲವೂ ಈ ಉಂಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೋಬ್ಬ ನಂಟರು ಸಿಕ್ಕು ತವರ ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಕಾಗೆ ಗಂಟಲು ಕರೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಂಕರ್ಯನವರಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳೀ ಗೆಳೆಯ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ತು ತಪ್ಪಿತಂತೆ ! ಕಾಗೆ ಶಕುನದ ಮೇಲೆ ಶಂಕರ್ಯನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದರೆ, ಆದು ಕೂಗುವಾಗ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ವೋರಿ ಹಾಕಿತ್ತೊತ್ತು ಆದೇ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನಂಟರು ಘರುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತ. ಕಾಗೆ ಶಕುನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೊರತೆಯಿಂದರೆ, ನಂಟರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಯಾವುದೊಂದು ಆಕಸ್ಮೀಕೆದಿಂದಾಗಿ ಆ ಬರವು ವಜಾ ಆದರೆ,

ತನ್ನ ಮುಂಚಿನ ನುಡಿಯನ್ನು ವಜಾ ಹಾಡುವ ಉಪಾಯ ಕಾಗಿಗೆ ಗೊತ್ತಿ-
ಧೀಲ್ಲ-ಅಷ್ಟೇ.

ಶಂಕರ್ಯು ಕಟ್ಟಾಟ ಬಲವಕ್ಕೆದವರು: ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಏಳುವಾಗ ಬಲ ಮಗ್ಗಲಿಗಾಗಿಯೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಕ್ಷಸ್ತಾತ್ ಎಡಮಗ್ಗಲಿಗಾಗಿ ಎದ್ದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಆಮೇಲೆ ಶಂಕೆ ಬಂಡರೆ ಅವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಲಗಿ, ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಕಣ್ಣಾಚ್ಚಿ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೃತಕ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆದು, ಆ ಮೇಲೆ ಬಲ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಹೊರಳಿ ಏಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಾಗಲಿ ಒಳಗಾಗಲಿ ಕಾಲಿಡಬೇಕಾದರೆ ಬಲಗಾಲು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಅವರ ಪಾದ-
ಕ್ಕೇವ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವೊಂದು ಮಹತ್ವಾರ್ಥದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ.

ಎಡಬಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕಾರಾಧ್ರ ಬರುವವರಿಗೂ ಆ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೋಮ್ಮೆ ಅವರ ಬಳಿ ಇವ್ವತ್ತೆಲ್ಲದು ರೂಪಾಯಿ ಕ್ಯೆಗಡ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಆಚ್ಚಾ ನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಡಗಾಲು ಮುಂದಾಗಿ ಹೊಸಲು ದಾಟದ್ದು ಅಪರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಬಂದಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಿಕೆ ಪಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾಲ ಪುನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತೂಗಾಡಿ, “ಆಚಾರೀ, ಕೂಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಜಾರಾ-
ಗಾತ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಪಾಯ ಹಾಡುವಾ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊಗಿ ಖದು ನಿಮಿಷ ತಡೆದು ಬಲಗಾಲು ವೊದಲಾಗಿ ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ;
ಕ್ಷಾಡುವಾ” ಎಂದರು. ನಾನು ಆರೆ ಗಂಭೀರ, ಆರೆ ವಿನೋದವಾಗಿ, “ಹೊರಗೆ ಚಾಲಿಡುವಾಗ ಎಡಗಾಲು ಮುಂದಿಡಬೇಕೋ, ಬಲಗಾಲೋ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಉವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಿದ್ದ ರು. ಆಮೇಲೆ “ಎಡಗಾಲೇ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೊಗಿ ಎಡದಿಂದ ಬಂದ ಘಲ ಎಡದಿಂದ ಹೊಡರೆ ವಜಾ ಆಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಣ ನನ್ನ ಕ್ಯೆಲಿಡುತ್ತ ಶಂಕರ್ಯು, “ಆಚಾರೀ, ಬೇಜಾರು ಪಾಡಿಕೋಬೇಡಿ. ಎಡಗಾಲು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಬಂದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ನನ್ನ ಹಣ ಮುಳುಗುತ್ತೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಭಯ ಅಂತ ತಿಳಕೋಬೇಡಿ. ಇವ್ವತ್ತೆಲ್ಲದು ರೂಪಾಯಿ ಹೋದರೆನ್ನು ಬಂದರೆನ್ನು? ಉವರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ನಿಮಗೆ ಅಶುಭವಾಗಬಾರದಲ್ಲ. ಮನೆ

ಮುಟ್ಟು ವುದರೊಳಗೆ ಪಿಕ್ಕಾಕೆಟ್ ಆಗಿಬಿಡಲಾಬಹುದು. ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಯ್ದನ್ನು ಕೆಟ್ಟುದ್ದಕ್ಕೆ ಖಚುವಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು” ಅಂತ ಸಹಾಧಾನ ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ ಕೇಳಿದರೆ, ಆವ್ಯಾತ್ಮು ವೇಟಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪಿಕ್ಕಾಕೆಟ್ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವಸರದಿಂದ ಶಂಕರ್ಯಾನವರಲ್ಲಿಗೆ ಕೈಗಡಕ್ಕೆ ಬರುವುತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆವ್ಯಾತ್ಮು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಬಾಗ ಬಲಗಾಗಾ ಮುಂದಾಗಿತ್ತೊಂದ್ರೀ ಎಡಗಾಲೋ ಉಂತ ನನಗೆ ಎನ್ನ ತಲೆಕೆರೆದುಕೊಂಡೂ ನೇನಪಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಿಸೆ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಆ ಹಸ್ತಪಚಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಅಂದು ಬಲನುಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಎದ್ದು, ಬಲಗಾಲು ವೊಡಲಾಗಿ ತನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಬಿಳಬೇಕಾದರೆ ಶಂಕರ್ಯಾನವರಿಗೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ವಸ್ತುಗಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಬೆಕ್ಕು ಎಡಕ್ಕೆ ಹೊಗಬಹುದೆ? ವಿಧನೆ ವೊಡಲು ಎದುರಾಗಬಹುದೆ? ಒಂಟಿ ಬಾಹ್ಯಣ ಅಭಿಮುಖವಾಗಲುಂಟಿ? ಇಂಥದೇನಾದರೂ ಎದುರು ಬಂದರೆ ಶಂಕರ್ಯಾರ್ಯಾಟ್-ಆಬೋಟ್-ಟನ್‌ ಮಾಡಿ, ಮನಗೆ ಹಿಂಡಿರುಗಿ, ಹುಸ್ ಅಂತ ತಲೆನೇಲಿ ಕೈಹೊತ್ತು ಕೂತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆವರ ಮನ್ನಲು, ಆವರ ಕಾಲೆರಡೂ ಆವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಂಕೆಯಲ್ಲಿ-ಇರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಆವುಗಳನ್ನು ಶಕ್ತನಾನುಕೂಲವಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೇರಿ-ಮನೆಯ ಕಪ್ಪು ಬಾವುಗ ಬಾಹ್ಯಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬಹುದಾದ ಒಂಟಿ ಬಾಹ್ಯಣ, ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಬದಲಿವೆಯರು-ಇಂರಿಗೆಲ್ಲ ಯಾರು ಗಳಿನೇ ಸೈನ್ಯ ಜಾರಿ ಮಾಡುವವರು?

ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಶಕ್ತನಗಳಾಗೂ ತತ್ವಾರ ಬಂದಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ನರಿಸುವ ನೋಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಅಂತ ಶಂಕರ್ಯಾನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಶವರುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ನರಿಗಳೇ ಪ್ರವಂಚದಿಂದ ಇಸ್ತುವಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇ ಅಂತ ಆವರೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದೂರಿದರು. “ಅಯ್ಯೋ ಶಂಕರ್ಯಾನವರೇ! ಈವೆಲ್ಲ ಈಗ ಎರಡು ಕಾಲಿನವಾಗಿ ಶವರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳೇ ಟೋಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?” ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. (ಆಗಿನ್ನೂ ಬಿಳಿ ಟೋಟಿಗಳನ್ನು ನರಿಗಳು ತೊರೆ-ದಿರಲಿಲ್ಲ.)

బేరి సమస్యగలనా కడికడియు వంపగల్లి శంకయ్యనపరన్ను పీడిసుత్తిద్దను. అథవా నన్నంధను ఆవర తలేయల్లి శంకేగళన్ను తుంబుత్తిద్దను. ఈగ ఎల్ల కడి హచ్చుత్తిరువ సచేతిగలన్ను విధవేయ—రీందు హితుచేచో తలే బోధసిశోండవరన్నష్టే ఆపతకుసవేందు గ్రహిసచేచో ? జుట్టు జనివార బిట్టువరే హచ్చుగిరువ ఈ కాలదల్లి నీవు తుతుఫ శుభకార్యశ్శే హొరటిరువాగ నీవుగే వొదలు ఎదురాడ ఓంటి. ఆసామి బుర్కుణసో శూద్రనో తిలదుశోల్పువుదు హేగే ?

కేలవు అధిక పసుగిలగే బీచియల్లి నీవు ఎదురాద కూడలే, “ఏను సమై ? ఎల్లిగే హొరటిరి ?” ఎందు కేళదిద్దరి సండెద్ద కెరుగువుదే ఇల్ల. ఇంధ కార్యఫాతక ఆపతకునీగణ హావలి తీరా హచ్చాద్దరిండ శంకయ్య తమ్మ సహజ దాక్షిణ్యపన్ను ఒవిగిట్టు, యారాదరూ ఆవరిగే రస్తించల్ల నముసమైర హేళువుదక్కే బాయి తీరించువ వొదలు ఖావే నముసామర హేళి, “దయివిట్టు ఎల్ల హొరటిద్దే ఇంక కేళచేడి !” ఔన్నత్తిద్దను. ఇదర గూఢహరియద హంచరు ఆళ్ళర్చి దిందలో కోపదిందలో ఆపదన్ను దురుగుట్టి సోడుత్త నింతా—బిడుత్తిద్దరు.

పీగిరువ శంకయ్యనవరొడనే నానోమ్ము బయు ఎుఖ్య శార్య—శ్శూగి హొరటాగ, ఒబ్బ విధవే ఎదురాదరూ లేక్కిసచే ఆవరు నన్ను సంగడ ముందే సాగదాగ నాను ఆళ్ళయింద ఆవర వుఖు నొణిది. విధవే కివియలతేయాఱిగే హోద వేలే శంకయ్య నగుత్త, “ఒన్న పరవారిల్ల !” ఎందరు. “యాకే ? విధవా శకున ఆనిష్టపల్లవే ?” ఎంది. ఆప్చ మృదువాగి “పరవాగిల్ల ఆందినల్ల ? ఆవళు ననగి గొత్తు. గండ ఆఱి హోద వేలే ఆపళు ఆంసుస్తో ధ్వయిసుత్త కొతవళ్ల !” ఎందు పిపరిసిదరు.

ఆవర శకునవాఽసవన్నెల్ల ఎణైసుపుదక్కే ననగి సమయవిల్లి ఆదరి శకునగళన్నష్టే ఆవరు సోడుత్తిద్దరు ఎందు తోయబేడి. హస్తసాముందుక, జోర్యేతివ్వ, ఉంచోప్ప ముంతాద ఎల్లా శాస్త్రగళనా

ಅವರ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಕ್ಷ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅವರ ಗೆಳೆಯರೊಬ್ಬರು ಅವರಿದುರಿಗೇ ಲೇಪದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಅವರು ಶಂಕರ್ಯನವರ ಒಂದು ಗುಟ್ಟನ ಕತ್ತಿಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೊಬ್ಬ ಗುಪ್ತ ವೇರುಸಿ ಇದ್ದಳಂತೆ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಇವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಂಜೀವನಾರಿ ಬಿಡುವುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂಜೀವ ರಾಹುಕಾಲ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಳಿಕಕಾಲ ಇರುವ ದಿನ ಅವರೆಂದೂ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಇವರು ಅವಳ ‘ಯಜಮಾನ’ರಾದರೂ ಈ ರಾಹುಕಾಲ—ಗುಳಿಕಕಾಲ ಮಂಬರ್ನನ್ನರಿತ ಅವಳು, ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಚೇರಿ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರಿದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದಳು। ಈ ಕತ್ತಿಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಶಣ್ಣ ವಿಟ್ಟಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ನೋಡಿ, ಆಕೆಯ ಆ ಇನೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ಯಾರೆಂದು ಉಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೇ ಮಹಾಯಂತ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿನ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಶಂಕರ್ಯನವರು ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಕೂಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಿನ್ ವೇರಿಸಿ—ಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ಅವರು ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಂದ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿಂದ ಹೋಸ್ತು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗಲೇ ಏವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ, ಸಂಮುದ್ರಕ, ಜಾತಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಧ ವಿಶ್ವಾಸ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವರು, ಒಂದು ದಿನ ಧಾರಾಳ ದುಡ್ಡು ಎಣಿಸುವ ಯೋಗ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೆ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶಂಕರ್ಯ ಡ್ರಾಷ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವಂಗ ಸಟ್ಟುಗದಂಥ ಒಂದು ಮರಗೈಯನ್ನು ಅಫೀಸಿಗೆ ಒಯ್ಯಿತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಡ್ರ, ಕನರು ನೂರಾಟ, ಮನಿಯಾಡರು ಸ್ವೀಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಗಂಟುಬಿದ್ಧಾಗ ಅವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದೆ, ಆ ಸಟ್ಟುಗದಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಮೇಚಿನ ಮೇಲೆ ಹರವಿ ಕಣ್ಣಿಂದ ಎಣಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಡಾರಿನೋಳಿಗೆ ಬೀಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕೈಯ ದುಡ್ಡೆಣಿಸುವ ಯೋಗ, ಕಂಡ ಕಂಡವರ ದುಡ್ಡು ಎಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಭಾಯದಿಂದ! ಸತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡು ಎಣಿಸುವ ಭಾಗ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮರದ ಸಟ್ಟುಗದ ಲಕ್ಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಉಭಿಮಾನ-

ವಾಯಿತು. ಆ ಸಟ್ಟುಗನ್ನು ಇವರು ಕೊನೆವರೀಗೂ ತಮ್ಮ ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿಟ್ಟಿನ್ನರಂತೆ.

ನಮ್ಮ ಸಹಬರಿ ಬ್ರಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರೀಷಬ್ಬ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಸ್ಯರು. ಒಮ್ಮೆ ಯಾವುದೋ ತಾತ್ಮಾಲಿಕ ಗರಜಿಗಾಗಿ ಇವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅಜೀರ್ ಹಾಕಿದರು. ಕಮಿಟಿಯನರು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡಿತಮಾಡಿ ಏಳಾವರೆ ಸಾವಿರ ಮಂಜೂರು ನೂಡಿದರು ಸಾಲ-ಪತ್ರ, ಶಂಕಮ್ಮನವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಗಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಇವರು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬೆಚ್ಚಿದರು. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಅವರು ಹಿಂದಿರು-ಗಿಸಿದರು. “ಏಳಾವರೆ ! ಸಾಡೇಸಾತ್ ! ಬೇಡಯಾಗ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವೂ ಬೇಡ ! ನಿವ್ಯ ನನಗೆ ಸಾಡೇಸಾತಿ ಗಂಟು ಹಾಕೋದೂ ಬೇಡ !!” ಅಂತಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು ಶವರನ್ನು ಶಮಾದಾನಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯದಶೀ ಬರ-ಬೇಕಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಸಾಲಪತ್ರ ತರಿಸಿ ಏಳೇ ಸಾವಿರ ಇಸಲು ಬರೆಸಿದರು. ಏಳಾವರೆಯೋಡನೆ ಶಂಕಯ್ಯ ಎಂದೂ ಸಂಸರ್ಗ ಬೇಸುವ ಹಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದು ನೂರಿರಲಿ ಸಾವಿರ ಇರಲಿ, ದಶಸಾವಿರ ಇರಲಿ !

ನಕ್ಕತ್ರ, ನೋಡದೆ ನುಖಿ ಕ್ವೋರ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುದ ಶಕ್ತಿನಿ ಶಂಕಯ್ಯ-ನವರಿಗೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಕತ್ರ, ನೋಡಿ ಸಾಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲಿಂದು ಹರದಿ ಮಾಡಲು ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಹು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿ ಸಂಧಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ವೋದಲೇ ಶಾಂತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಸಾಧಿ ಮುಗಿದು ಮಣಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಉಲ್ಬಳಿಸಿತು ನಕ್ಕತ್ರ, ನೋಡಿ ಬಕ್ಕಿತ್ತೆ ಆರಂಭಿಸಿದರೂ ಶಂಧಿಯ ಭಯದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಇವರು ಕೋನಾವಸ್ಥಿಯನ್ನು ಇನಿರೀ-ಕ್ಕಿತವಾಗಿ ತಲಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯಧವಾಗಿ ಆವರು ಧನಿವಾರ್ ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತಿಯಲ್ಲೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳಿದರು. ಕೋನಾವಸ್ಥಿ-ಯಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಇವರು ಧನಿವಾರ್ ಪಂಚಕದಲ್ಲಿ ಇಹಲೋಕದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ನೂಡಲು ಖಂಡಿತಾ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸಂಶಯ-ಯಾಕೆ ಖಾತಿ-ಇದೆ.

೧೨

ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನಯೋಗಿಯೊಡನೆ ಒಂದು ಗಳಿಗೆ

“ಹಾರಾಡುವ ಯೋಗಿ” ಅಥವಾ “ನೆಲ ತುಳಿಯದ ಯೋಗಿ” ಎಂದೇ ಹೇಸರಾದ ಕ್ಷುದ್ರ ಷಿರ್ ಮಹಂಗೇಶ ಸ್ವಾಮಿಯವರ “ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನ ಯೋಗ” ಎಂಬ ಹೊಚ್ಚು ಹೊಸ ಯೋಗವಿಧಾನವೊಂದು ಅವೇರಿಕೆದಲ್ಲಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣನೆಲಸಲು ಮರಳುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಉಚ್ಚು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಭಂಡವಾಳಗರೂ ತೆರೆಷುರೆಯಲ್ಲಿ ಏಜ್ಞಾನಿ-ಗಳೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾರ್ಥ ಆಸಕ್ತಿ ತಾಳಿದ್ದು ಆದು ರಭಸದಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚೆನಾಪಣಾ (ಹಾಗೆಂದು ಆಸಕ್ತರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ) ವಷದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನದ ನೇರವನ್ನು ಕೊರುವ ಸಹಸ್ರರು ಶಿಷ್ಯರು ಕ್ಷುದ್ರಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಧಿ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತುತ್ತತುದಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಶ್ರೀಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನಾಮಿಕ ಆದರೆ ಉಹಿಸಲ-ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ವರ್ಗಗಳು ಕೂಡ ಈ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿ-ದ್ದಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಆವೃತ್ತಿಗಾಗಿಲ್ಲ.

“ಹಾರಾಡುವ” ಆಥವಾ “ನೇಲತುಳಯದ” ಯೋಗಿಯೆಂದು ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರು ಬರಲು ಆವರು ಎಂದೂ ವಿನ್ಯಾನ ಮೂಲಕ ಹೊರತು ಸಂಚರಿಸಿರುವುದು ಕಾರಣ. ವಿನ್ಯಾನದಿಂದ ಇಳಿಯುವಾಗ ಆವರ ಪಾದಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಶಾಲು ಹಾಸಿ ಆದರ ಮೇಲಿಂದ ನಡೆದು ನೇರವಾಗಿ ಆವ್ಯಾಸ ಕಾರು ಏರುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರತಿಇತಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಆವರು “ನೇಲ ತುಳಯದ ಸ್ವಾಮಿ”ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೊಂದು ಸ್ವಂತ ಹೆಲಿಕಾಷ್ಟು ಮತ್ತು ಆವರ ಆಶ್ರಮಕೊಂದು ಸ್ವಂತ ಹೆಲಿಪ್ರಾಡ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರಾತಿಗೊಳಿಸದ ಈ ಸ್ವಾಮಿಜೀಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟಲಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಕಂಡ ತತ್ತ್ವಾಳ್ವಾಸೀ ಆವರ ವೇಷದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದನು. ಯೋಗಿಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಆಳಾಗಿದ್ದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರದೂ ಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸಾಲದಿದ್ದರೆ ಆವರು ಕೆವಿಗಳವರಿಗಿನ ನೆತ್ತಿಯ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ನುಣ್ಣಿಗೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಡ್ಡ ಮಿಸೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳಸಿರುವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಟ್ಟಿನೆ ಅಭಿಭಾತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮನಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಣತರುತ್ತಿ ಕಂಡ ಸ್ವಾಮಿಜೀ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯನ್ನು ಕೇಜಿ ಕಾಲಿಸಿನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ದಬಲಾಗಬಜುಯೇಟಿನು ಓದಿದಷ್ಟು ಸಲೀಸಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು, “ಇ ! ಆದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಡ” ಎಂದರು. “ನಾನು ಭಾರತದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಾಮಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಾದ ‘ಕೇತಿ’ ಮತ್ತು ‘ಮುಂಡಿ’ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ತಳವಲಿಕೆಗಾಗಿ, ‘ಕೇತಿ’ ಎಂದರೆ ಕೂದಲು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡವರು ‘ಮುಂಡಿ’ಯೆಂದರೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡವರು”, ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರು.

ಆತಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬೆಲ್ಲಕೇಡಿತ ಅಪ್ಪಣಿ ಸಿಲ್ಕ್ ದುಸ್ತಿನಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ, ಹಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರದ ಕೆಂಪು ತಿಲಕ ಧರಿಸಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಜಿ ತೊರಿಸಿದ ಕುಚಿರ್ಯಲ್ಲಿ ಆವರ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತಾಗ, ಆವರ ಗಡ್ಡದಿಂದ ಗಮಗಮಾಯಿಸುವ ಲೆವೆಂಡರ್ ಸುವಾಸನೆ ನಿಮ್ಮ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಮೂರಭಿತಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರ. ಆವರು ಧರಿಸಿದ ಸಿಲ್ಕ್‌ನಷ್ಟೇ ಅಪ್ಪಣಿವಾದ

ಇಂಗ್ರೇಜಿಯನ್ನು ಅವರು ಆಮೇರಿಕನ್ ಆಕ್ಸೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೂತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಫಂಗಿಂತ ಇಂದು ಆಮೇರಿಕನ್ನು ರು ಹೆಚ್ಚು ಏರುಭಾಷಿನಲ್ಲಿ ರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಬಿಟ್ಟನ್ನಿನದಕ್ಕುಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶುದ್ಧವೆಂದು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದರ್ಭಿಸಿದಾಗ “ಕಟ್ಟುಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದು ಸಕ್ಕೆಸ್” ಘಳ್ಳೊಽಿ ಅದೇ ಶುದ್ಧ ಎನ್ನುವುದೇ ಸಿದ್ಧ” ಎಂದವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಾನು ರಾದಾಂತಿಸಲು ಸಿದ್ಧಾನಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ಪ್ರೂದ್ರಷ್ಟಿ” ಎಂಬ ಅವರ ಬಿರುದಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಂಹಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮೃದುವಾದ ಸೋಜಿಗ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ. “ಇ ! ‘ಪ್ರೂದ್ರ’ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಕೇಳು ಆಫ್-ವಿಲ್ಲು” ಎಂದು ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರು. (ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪತ್ತಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇ ! ಎಂದೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹಿಂಕಾರದ್ದೇ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ ಎಂದು ನಾನು ತರ್ಥಿಸಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ “ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದವರು ಇಂದು ನಿಷ್ಪೇಶಿಸಲ್ಪ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಟ್ಟಿರು.) ಪ್ರೂದ್ರತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಾಮೀಈ, “ನೇಡ ಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೂದ್ರ ಸೂಕ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಸೂಕ್ತರು ಉದ್ದಾನುದ್ದಾದ ಬರ್ತಕ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಪ್ರೂದ್ರ ಸೂಕ್ತರು ಜಪಣ್ಣ ಬೋಕ್ಕೆಸಲು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಕ್ಲಾನೇ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಹಾಗೆಯೇ” ಎಂದರು. ಸೂಕ್ತಸ್ವೋಕ್ತಗಳ ವಿವರ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆ ವಿವರವನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ವಾಂಡಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದವು ಇಂವೇಸ್ ಆಯಿತು.

ಮಹಂಗೇಶ ಯೋಗಿಗಳ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರು, “ಇ ! ಆದೆಲ್ಲ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ನೂತಾಯಿತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಂದೂ ಮೂತಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಹುಟ್ಟೊಂದು, ಹುಟ್ಟಿಸಿದವರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಸ್ತಿತ್ವವೇ ಮಾಯೆಯೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸಾವಿಲ್ಲ. ತದೇಕೋವಶಿಷ್ಟಃ ಶಿವಃ ಕೇವಲೋಽವನ್ಮಾ ನಾನು ದಿಕ್ಷಾಲಾದೃಸಂಚಂಡಿ ನ್ನನು ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೆಷಿನ

ನಡುವೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಂದ, ಧ್ಯಾನಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಚಿ ರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿರಳು, ತೋರು-
ಚೆರಳು ಜೋಡಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಕ್ರಣ ಕೆಣ್ಣ ಮುಂಚಿ ಕೊಂಡರು.
ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಮಂದಿರ ಪದಶಿರಸಬೀಕಾಗಿದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ನನ್ನ
ಅಜ್ಞಾನ ಮಂದೀರನ್ನು ಮುಂಚಿ ಕೊಳ್ಳಬೀಕಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಆ ಪಿಷಯ
ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು.

ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಬೇರೆ ಅನುಶೋಧನೆಗಳಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥಿ-
ಯವರು ಶಿಫ್ಟ್ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಸುಡಿಯದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಮಾಲತಿ:
ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದೂ ಅವರು ವಿಂಥಾಗ್ಯರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾಷನೋ ಯೋಗಿಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ
ಪಡೆದರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತ್ತು.

“ತಂತ್ರ ಎನ್ನು ವರ್ಣ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ?” ಎಂದು ನಾನು ಬೇರೆ
ಜಾಡು ಹಿಡಿದೆ. “ನಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಗಳಂತೆ ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇಕೆ ?”

“ಓ ! ಸಿದ್ಧಿಗಾಗ ಹಿಮಾಲಯದ ಚೆಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ಬರಿ
ಭ ಮೇ. ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಎನ್ನೋ ಚಂಬಲ್ ಕೊಳ್ಳಬ್ಲಾಯರೂ ಅನ್ನೋ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಗಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಕಾಲ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ.
ಕಾಲ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ. ನನಗೆ ಕಾಲವೇ ಇಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಭಾತ
ಉತ್ಸುದ್ದೆ ಸರ್ವಮಾನ ಎಸುವುದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಬರೇ ವರ್ತನಾನ. ಅಜೋ
ಸ್ತತ್ಯಃ ಕಾಶ್ವತೋಕೇಂ ಪುರಾಣಃ. ಒಂದು ಕ್ರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯುಗದಷ್ಟು
ನಿಧನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಬಹುದು.

“ಹೌದು, ಈಗಿನವರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕಡಿಮೆ” ಎಂದು ನಾನು ನಡುವೆ
ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದೆ.

“ಓ ! ಏಕ್ಕು ಖಬ್ಬತ್ತಿದೆ, ಕಾಲ ಕುಗ್ಗತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು,
ಸ್ನಾನ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಸ್ತವಾದ ವಿಪರೀತ ಧಾರ್ಮಿಕ
ಯೋಗದ ಕೋರ್ಸನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ
ಪಂಜಾಮಾಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಯೋಗದ ಅಷ್ಟಾಗಿವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು
ಕಾಲು ಗಂಟೆಯ ರಹಸ್ಯ ಮಂತ್ರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡುತ್ತದೆ.”

“ಈ ಕೋರ್ಸನ ವಿನಾಯಕಾಳಿನು ?” ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ.

“ಹು ! ಅದು ಸ್ವಿಫ್ಟರ್ ಅವಿಷ್ಕರ್ತ್ತ ಅಖಿಂಡ ಯೋಗ. ಉಪದೇಶ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಅದು ತಿಳಿಯುವುದು”.

“ಈ ಯೋಗದಿಂದ ದೊರಕುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ?”

“ಶಾಂತಿ ! ಪೂರ್ಣ ಮನಃಶಾಂತಿ ! ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾಡುವುದು (nagging ಎಂಬುದು ಅವರ ಶಬ್ದ) ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತೇ.”

“ಅದು ಹೇಗೆ ?”

“ಓ ! ಆದೇ ? ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಒಂದು ನಾಡಿಯಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ವಿನುವರ್ಣನಾಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೆಸರಿಟ್ಟೇನೇ. ಈ ನಾಡಿಯನ್ನು ನನ್ನ ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನಯೋಗ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ”.

“ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತದೆ ? ಸಚರಿ ಇಲ್ಲದೆ ?” ನಾನು ಬೆಣ್ಣಿ ಪೃಚ್ಛಿಸಿದೆ.

“ಓ ! ಕತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಲಕ್ಷಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ cuts ಬದಲಿಗೆ inhibits totally (ಪೂರ್ತಿ ಅವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ) ಅಂದುಕೋ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಲ ಇದ್ದರೆ” ಎಂದರು ನೇಲ ತುಳಿಯದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ನಾನೂ ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನಯೋಗಿದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆಯಲೇ ಎಂದು ಅಸೀಯಾಯಿತು. ನನ್ನ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೂ ನನಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗುಂಡುಸೂಚಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೇ,

“ಓ ! ವರ್ಗ ವರ್ಣ ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಪರೀತ ಧ್ಯಾನ-ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಥರೆಂಬುದು ತತ್ವ. ನಿನ್ನ ಜೀಬಿನಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಡಾಲರು ಅಥವಾ ತತ್ವವಾನ ಇಂಡಿಯನ್ ಕರೆನ್ಸಿ ಇದ್ದರೆ ನೀನು ತತ್ವ ಕ್ವಣ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯ-ಬಹುದು” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಆಗ್ಗೆ ದಲ್ಲಿ ಮಾರುವವರಲ್ಲ. ವೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಯಿತು ಅವರ ಧ್ಯಾನಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಥಾ finality ಇತ್ತೀಂದರೆ, ನನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀಬು ಮುಟ್ಟೆಕೊಂಡು ಸುಮೃದ್ಧಿಸಿದೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನಡುವೆ ನನ್ನ ಬಂದಿಮಾದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಳಿ ಬರೆದು ಹಿಂದು ಸೈಟುಗಿಟ್ಟೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಜೂಜು; ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ.

“ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಸೀಮೇ ರೂಪಿಸಿದಿರಾ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳೇ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೋ?” ನಾನು ಸ್ವೇಚ್ಛನ ಹಂಬಲ ತೊರೆದು ವಾತು ತಿರುಗಿಸಿದೆ

“ಈ! ಗುರು ಶ್ರೀ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಾಯಿ. ಸಿದ್ಧಿಯ ನಂತರ ಗುರುನೇ ಶ್ರೀ, ಶ್ರೀನೇ ಗುರು. ನೇಹ ನಾನಾಸ್ತಿ ಕೆಂಚನ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ.”

“ಆದರೂ—”

“ಈ! ನಾನು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಈ ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೇ.”

“ಆದರೆ ಕಾಲ ಎಂಬುದು ಭಾರ್ಯಾ ಎಂದು ಈಗ ಅಪ್ಪಣಿ ಆಯಿತಲ್ಲ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೃತ್ಯಾವರ್ಚ ನಕ್ಕರು “ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಎಂಬುದು ನಾಸ್ತಿ ಸಿನ್ನ ಮಟ್ಟಗೆ ಆದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸ್ತಿ. ಆಮೇರಿಕದ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಮ್ಮೀ ಭಾರತೀಯ ಯೋಗ ಮತ್ತಾರಿಗಿಂತ ಆವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ”

“ಆದು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ?”

“ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ”, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಿಸ್ತೃತಿಸಿದರು. “ಒಂದು ಆವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮರೇಕವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ; ಮತ್ತೊಂದು, ಆವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮರೇಕವಾದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಇದೆ. ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪುದುವಾಲುವುದು ಕರಕ್ಕು ಆವರು ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಹಣ ಕೂಡಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆನೇಲೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಜುಗುವ್ವೆಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿ ಆವರಿಗೆ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಆಣಿಗಳಂತೆ ಶಾಯತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಆವರು ಹಣವನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಬದಲು, ದೊಡ್ಡ ಧರ್ಮ foundation ಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆವರ ಮಕ್ಕಳು ಅಪ್ಪಂದಿರಿಗೆ ಹೇಸಿಕೊಂಡು ಹರೀಕೃಷ್ಣ ಪಂಥ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಎದಿಗುದಿಯನ್ನು ತಣಿಸುವುದು ಅನೇರಿಕನ್ ವೇ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಅನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಗತ್ಯ. ಅನೇರಿಕನ್ ವೇ ಆಫ್ ಲೈಫ್ ಉಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು ವಿಶ್ವ ಹಿತರಕ್ಷಣಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಿಂದು ಆವರು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಯೋಗ-

ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಈ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆ-
ಗಳನ್ನು ವರಾಡಿ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲಾಯಿತು.”

“ಹೌದೌದು, ನಾನೂ ಹಾಗೇ ನಂಬುತ್ತೀನೆ. ಅಮೇರಿಕನ್ ವೇ ಅಥ ಲೈಫ್ ಉಳಿಯದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಂಗಾಲರಿಗೆ ಯಣವನ್ನೂ ಪಾಕೆಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಬಾಂಬುಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಪರಿಧಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನೇವಗಳನ್ನೂ ಯಾರು ಒದಗಿಸಬೇಕು ?” ಎಂದು ನಾನು ಸಹ-
ಷುಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನುತ್ತೀ ಕೇಳಿದೆ,

“ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಪರೀತ ಧಾರ್ಯದ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗುರುಡಕ್ಕಿಣಿ
ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?”

“ಓ ! it depends ಅಂತೂ ಕ್ಷಣಿಕ್ಕು ೫,೦೦೦ ಡಾಲರ್ !”

“ಆಯ್ದುಬ್ಬಿ !” ಎಂಬ ಉದ್ದಾರ ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ತಂತಾನೇ ಹೊರ-
ಬಿತ್ತು.

“ಓ ! ಅಷ್ಟು ಹೌಹಾರಬೇಡ. ಅಮೇರಿಕ ಇಂಡಿಯ ಅಲ್ಲ ! ತುಟ್ಟ
ಅಲ್ಲದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸೂರುವುದಿಲ್ಲ. ಐಡಿಯನೇ ಇರಲಿ, ಅಡ್ವೆಸ್‌ಸೇ ಇರಲಿ,
ಸರಕೇ ಇರಲಿ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಲ್ಯು (ಮೌಲ್ಯ) ಗಳೂ
ವ್ಯಯೋಗಿ (ಬೆಲೆ) ತಳಕು ಬಿದ್ದಿವೆ. (All their values are price-
linked). ‘ಹಾರಾಡುವ ಯೋಗಿ’ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಶರು ಬಿದ್ದಿದೆಯಿಂದು
ಸಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹಾರದೆ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಡೆದೆ, ಯಾಕೆ
ವೋಟಿರಿಸಿದರೆ ಕೂಡ ಅವರು ಓ ಇವನು ಇಂಡಿಯದಿಂದ ಬಂದ ತಿರುಕ್ಕಿರ-
ಬೇಕು (Oh! he must be a beggar from India) ಎಂದು ಕೊಳ್ಳು-
ತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಾರು ನನ್ನ ವಿಪರೀತ ಯೋಗವನ್ನು ಬಿದಿರು ಗಳಿಂದ ಕೂಡ
ಮುಚ್ಚಿಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.”

ನನಗೆ ಸ್ವಾನೀಜಿಯ ಆಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿತು.
ಹಾಗೇಯೇ ಅವರು ಯೋಗೀ ‘ಮಹಂಗೀಶ’ ಎಂದು ಯಾಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳು-
ತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೊಳೆಯಿತು.

“ಆದರೆ ನನ್ನ ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ” ಎಂದೆ ನಾನು ಅನುವಾನದಿಂದ.

“ಇ ! ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ವಿವರಿತ ಧ್ಯಾನಯೋಗಕ್ಕೆ ಏನೂರು ಡಾಲರ್ ದಕ್ಕಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ”.

“ಅದಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ.”

“ಇ !” ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ನಕ್ಕರು. “ನಿಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯ-ಪದ್ಧತಿ ?

Don't you see that every Indian is dying to be an American ?”

(ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇಂಡಿಯನ್ ಕೂಡ ಅಮೇರಿಕನ್ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಜೀವ ಯಿಡುತ್ತದ್ದು ನೆಂದು ನಿನಗೆ ತಥ್ಯವಾದಿ ?)

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ತುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಂಟನಗು ಮಾಡಿತು. “ಬಲ್ಲಿ, ಸಿನ್ನ ಅನುಷ್ಠಾನ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು And those that don't want to be Americans want to be Russians ! (ಮತ್ತೆ ಅಮೇರಿಕನ್-ರಾಗಲೋಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ರಶಿಯನ್ನರಾಗುವ ಹಂಬಲ)-ಹಾ ! ತಡೆ ತಡೆ ! ಹೇಳು-ವುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದುತ್ತೇನೆ. And those that won't be either simply don't matter (ಎರಡೂ ಆಗಲೋಲ್ಲಿದವರನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳು-ವುದಿಲ್ಲ). ಆವರಿಗೆ ತಾವು ಇಂಡಿಯನ್ನರಿಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆವರು ಬರೇ ಆಖಿಪಾರಣೆಗಳು. ಆವರು ವೋಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥರು”.

ಈ ಭೀಕರ ತೀರ್ಫತ್ತನ್ನು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಹಾಗೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ? ನಾನೇ ಇಡ್ಡಿನಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಬರ್ತೀರಾ ಅಂತ ಕೇಳಿದಾಗ ಬೇಡ ಅಂದವನು ?”

“ಹಾದೆ ? ಆದರೆ Do you think you really matter?” (ನಿನಗೆ ಏನಾದರೂ ಬೆಲೆ ಉಂಟಿಂದು ನೀನೆಣಿಸಿದ್ದೀರ್ಯಾ ?) ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಿರ್ದಯಿಸಿದೆ ಕೇಳಿದರು.

ಆಂಗ್ರೇ ತೀರ್ಫತಿ ಅವಲಕ್ಷಣ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಏನು-ಯಾಂತರ ಮಾಡಿದೆ.

“ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಈ ಧ್ಯಾನಯೋಗವನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಂದಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ?”

“ಇ ! ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ”

“ಎಂಥ ಜನರು ತಮ್ಮ ಈ ಧ್ಯಾನಯೋಗಕ್ಕೆ ದೀಕ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ?”

“ಇ ! ಅದಕ್ಕೇನು, ಮಿಲಿಯಾನಿಯರರು. ಸಿ.ಎ.ಎ. ಏಜಂಟರು, ಉದ್ಯೋಗವತಿಗಳು, ಸಿನೇಟ್ ಸದಸ್ಯರು, ಚೆಬಿನೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ವಾದಿಗಳು, ಪ್ರೌಢಸರರು, ಗಂಡಂಡಿರು, ಹೆಂಡಂಡಿರು, ಪೋಲೀಸ್ ಪರಿಷ್ಠರು, ಜನರಲ್‌ರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು- ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದವರೆಲ್ಲ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಾಯವಾಗಿ ಆರಿಸಿಬಂದ ಸರಕಾರ- ವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿ, ನಡುವೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಿ- ಕೊಂಡ ಸಿ. ಎ. ಎ. ವರಿಷ್ಟನೆಂಬ ನನ್ನ ಯೋಗವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲು ಬಂದಿದ್ದು. ಮಾರು ದಿನದೊಳಗೆ ಅವನ ನಿಮಿಷಾನ್ಯಾ ನಾಡಿ ಡೀ-ಪ್ರೂಸ್ ಆಯಿತು. ಈಗ ಆತ ಹುನ್ನಸದಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಯಕ ನಡೆಸಬಲ್ಲವನಾಗಿ- ದ್ದಾನೆ.”

“ಸ್ವಾಮಿಇಂ, ತಮ್ಮ ಯೋಗದ ಪ್ರಜಾರವನ್ನು ತಾವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ?”

“ಆಯಾ ಮಂದಮತೀ ! ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆಯದಿರುವ ಯಾವ ಭಾರತೀಯ ಸರಕು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತೇ ಹೇಳಯ್ಯ ? ನೇಡ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ನೇಡಾಂತ, ವೈದ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ದೇವರು, ದಿಂಡರು, ಹರೇಕೃಷ್ಣ-ಯಾವುದು ಹೇಳಯ್ಯ !” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಕ್ಷುದ್ರಾಂಗಳು.

“ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಗಪ್ರಸಾರದ ಮುಗತಿಯ ಒಗ್ಗೆ ತಮಗೇನು ಅನುಸುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿಇಂ ?”

“ಇ ! ಇಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಜನ, ಸಿಪರೀತಯೋಗದ ಶಡೆ ಬರುತ್ತಿ- ದ್ದಾರೆ.”

“ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ? ಉಂಡವಾಳಗಾರರು ? ರಾಜ್ಯವಾಲರು ? ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾರಹೊಡಿಯುವ ರಾಜ್ಯವಾಲರು ?”

“ಹೋ ! ನುತ್ತು ಸ್ಕೃಗ್ಲರರು, ಹೆಂಗಸರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವನರು” ಎಂದರು ಸ್ವಾಮೀಯಿ.

“ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಮ ಎರಡನರು ?”

“ಓ ! ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸು ಪರ್ಗಡವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ? ಅಚೆ ಈಚೆಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ವನನ್ನು ಹಂಲಿ ಹಿಡಿಯಿತೆಂಬ ಗಾದೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರೂ ನಿನು ?” ಸ್ವಾಮಿಜಿ ಚಟ್ಟಾಕೆಸಿದರು.

ನನಗೆ ನಗೆ ಬಾರದಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಸ್ವಾಮಿಜಿ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವಿಪರೀತ ಯೋಗ ಅಮೇರಿಕನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಶರಣ ಬರುವವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಮೇರಿಕದವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆಯೇ ?”

“ಓ ! ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇವರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿಕನ್ನು ರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇದಾದ್ದು ತಮಗೂ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿರಬೇಕು. ನಿವ್ವ ಏನು ನಂಬುತ್ತೀರೋ ಆದು ಆಗುತ್ತೀರೋ.”

“ಯಾಕೆಂದರೆ ಆದು ಫ್ರ್ಯಾಶನೇಬಲ್, ಅಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿಜಿ ?- ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ?” ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

ಸ್ವಾಮಿಜಿ ತುಸು ಕೆರಳದಂತೆ ತೊರಿಸಿಕೊಂಡರು. “ನಿನು ಎತ್ತರೊರಟೆದ್ದೀಯೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ವಿಮುಕ್ತಾ ನಾಡಿ ಉಂಟೇ ? ಆದು ಇದ್ದರಿ ಜೀವಂತ ಇದೆಯೇ ಎಂದಲ್ಲವೇ ನಿನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ? ಇದು ಆಫ್-ದಿ-ರಿಕಾಡ್, ವರದಿ ವಾಡಿ-ಗೀಡಿಯ ! ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತು ಪಾಲು ಜನರು ವಿಶ್ವಿರಿದ ಹಣ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಿರಿದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಹೀಡಿತರಬಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ವಿಶ್ವಿರಿದ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಧ್ವನಿವರಿಗೆ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಆಫ್-ದಿ-ರಿಕಾಡ್ ಈಗ get out” ಎಂದು ನನಗೆ ಬಾಗಿಲು ತೊರಿಸಿದರು. ನಾನು ಆಫ್-ದಿ-ರಿಕಾಡ್ಗೆ ಕಟ್ಟಬೀಳುವನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ವರದಿ ವಾಡಿದ್ದೇನೆ.

೧೬

ತಾಯಿ ಬೇಕಂತೆ

“ಬೇಕು-ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಾಡವೇವು-ಕ್ಕಾನ್ ಇನ್ ಆಫೀಸರನಿಗೆ—ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ. ಬಾಕ್ ನಂ. ೧೫೮ ಸಂದೇ ಸ್ವಾರ್ಥಿಂಡರ್, ನವದಿಲ್ಲ” — ಸಂದೇ ಸ್ವಾರ್ಥಿಂಡರ್ ನಲ್ಲಿ ಜಾಹಿರಾತು. ಸೋಚಿಗ-ಅಲ್ಲವೇ ? ಬೇಕಿದು ಧಡಿಯನಾದ ಇಂಥಾ ಆಫೀಸರನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಾಯಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ? ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ವೇನು ಸಾಕು ಎನ್ನುವುದು ? ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಯ-ಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಕೆಲ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನವರಂತೆ ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಅವೇಕ್ಷಿಸು-ತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ?

ನಾನೂ ಸೋಚಿಗಪಟ್ಟೆ. ಮತ್ತು ಉಹಾಪ್ರೇರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಆಫೀಸರನ ಹಡೆದ ತಾಯಿಗೆ ಏನಾಗಿರಬಹುದು ? ಅವಳು ಸತ್ತಳಿ ? ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂದು ? ಇದೇ ಈಗಲೋ, ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೋ ? ನನ್ನ ಅಂಥ ತರ್ಕ-ವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉಹಾಯೂ ಸಾಧಾರನೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗದಿದ್ದ ನೇತಿ

ಆನನ ತಾಯಿ ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಸತ್ತ ಖಿಂದು ನನಗೆ ತೀರ್ಣಿತು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ಈ ಕಲ್ಪನೆ ನನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಆನನ ತಾಯಿ ಎಂದೊಂದು ಸತ್ತುಹೊಗಿದ್ದಾಗೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಲಾಲ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆ ಅವನಿಗೆ ತಾಯಿಯ ತೀವ್ರ ಆಗತ್ಯವೆನಿಸಿದೆ—ಎಂದು ನಾನು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಯಾಕೆ? ಅವನು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಶನಾದನೆ? ನಾವು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಬಹಳ ಹಂಟಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೂ, ಅಷ್ಟೇ ತಾಯಿಯ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ಎಂದು ಮನಃಶಾಸ್ತಿಜ್ಞರು ಹೇಳು—ತ್ವರಿ. ನಾವು ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ತಾಯಿಯನ್ನಾಗಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. “ಕಾಯೀಫೇನು ದಾಸಿ ಕರಣೇಶು ಮಂತ್ರೀ ರಾಮೇಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕ್ಷಮಾಯಾ ಧರಿತ್ರೀ ಭೋಜ್ಯೇನು ಮಾತಾ ಶಯನೇಮು ರಂಭಾ” ಇದು ನಿಜವಾದ ಕುಲಾಧಿಮಂತ್ರಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣವೆಂದು ಸುಭಾಷಿತಕಾರ ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲಿ. ಭೋಜ್ಯೇನು ಮಾತಾ, ಕ್ಷಮಾಯಾ ಧರಿತ್ರೀ—ತಿನ್ನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾಗಬೇಕು. ಕ್ಷಮಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾವಿಯಾಗಬೇಕು. ಇವರಡೂ ತಾಯಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಗಳು ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕಾರ್ಯೇನು ದಾಸಿಯಾಗಿ ತಾಯಿಯೆ. ಹಂಕ್ಕಾಳಿಗಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಕ್ಯಾಂಕಯಾ ಹಾಡುವವರು ಯಾರು? ಹೀಗೆ, ಕ್ಯಾಂಕಯಾವ ಹೆಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಗಂಡಸು ಬಯಸುವುದು ತೇಕಡಾ ಏಪತ್ತರಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು, ಒಂದಂಶ ಮಾತ್ರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು—ಅವಳು ಶಯನೇಮು ರಂಭಾ ಆಗಬೇಕಾದಾಗ.

ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆರು ಕಾಲಿನ ಆಶಿ ನಮಗೆ ಗಗನಕುಷುವಾಗಿಯೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ಶಯನೇಮು ರಂಭಿ ಆಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ರಂಭಿಯಾಬ್ಜಿ ಸಾಕು ಎನಿಸಲಾಬಹುದು. ಆ ಮದಿಷ್ಟ ದಿನಗಳ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ತುಸು ಬೇಸರವಾದಾಗ ನಾವು ಅವಳ ಕ್ಯಾಯಡಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬಡಿಸಿ ಕಲಿಸಿದ ಅಡಿಗೆಯಮ್ಮ ರುಚಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಮನಿಸತ್ತೊಡಗುತ್ತೇನೆ. ಹಸಿದುಬಂದಾಗ ರಸದೂಟ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ತಾಯಿ ತಿದ್ದಿದ ನಾಲಿಗೆ ಆದು. ಕಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ “ಕ್ಷಮಾತ್ಮಾಷಾತಾ ಜನನೀಂ ಸ್ತುರಂತಿ”.

ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ನೀವು ನೇನೆದುಕೊಂಡಿರೋ, ನಿಮ್ಮ ಸೂಪ್ಪೆಣ್ಣಳ್ಳಾದ ರಂಭೆ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಮೇಳೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಆನುಭ್ರವಕ್ಕೆ ಬರಲು ತದ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪುರುಷನನ್ನು ತನ್ನ ಅತ್ಯೇಯೊಡನೆ ಕೂಡ ವಾಲು ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟುಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಡೀ ಪುರುಷ ಬೇಕು. ಆವಳಿಲ್ಲಿ ರಂಭೆ ಹೇಳಿದವೂ ಧರಿತ್ತಿರು ಅಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ನೇನೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು, ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದದಿಂದ ರಂಭೆಯನ್ನೂ ಕಳ್ಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ನಮ್ಮೀ ಜಾಹಿರಾತಿನ ನಾಯಕನಿಗೆ ಹಿಗೆನಿಸಿರಬಹುದೇ? ಎಂದೋ ಕಳ್ಳಿದುಕೊಂಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹಂಬಲಿಸುವಂತೆ ಆವನ ರಂಭೆ ಅವನನ್ನು ನೋರಿಸಿದಳೇ? ಹೆಂಡತಿಯೆಂದೂ ತಾಯಿಯಾಗಲಾರಳಿಂದು ಆವನಿಗೆ ಆನಿಸಿರಬಹುದೇ? ಕಾಲ್ನಾ ಒನ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ತಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆವನಿಗೆ ಈಗ ತಿಳಿದಿರಬಹುದೆ? ‘ಉರಿಗೆ ಆರಸನಾದರೂ ತಾಯಿಗೆ ಮಗ’ ಎಂದ ಹಿರಿಯರ ಮಾತು ಆವನಿಗಾ ಪ್ರತೀತವಾಯಿತೆ?

ನಾನು ಸ್ವತಃ ಅಜ್ಞನಾಗುವ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೇನು ಭಾವನಾಪರನೂ ಅಲ್ಲ. ರಾಂಧಿ ಸತ್ತಾಗ ಹೊರತು, ಮತ್ತಾರು ಸತ್ತಾಗಲೂ ನಾನು ಅತ್ಯಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಸತ್ತಾಗಲೂ, ಎಲ್ಲರ ತಾಯಿಯರೂ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಲೇಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡು, ಆವಳನ್ನು ಬೂದಿ ಹಾಡಿ ಬಂದವನು ನಾನು. ಆದರೂ ಆನ್ನು ಹಾಡಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡೊಗರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆನಿಸಿತು. ಆ ಡೊಗರಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹಿಂತಾಚಿ ಶಬ್ದಗಳು ಉದುವ ಹಾಗೆ ಆನಿಸಿತು. ಹಂಗೆಯೇ ನಮ್ಮೀ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಕಾಲ್ನಾ ಒನ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಾ ಆನಿಸಿರಬಹುದು. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೂ ನಿಮ್ಮ ತಾಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಮುಖವಿಟ್ಟು ಆತ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನು, ತಾಪಗಳನ್ನು, ಆಪನಾನಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ಆವಳು ನಿಮ್ಮ ತತ್ತೀ ನೇವರಿಸಿ, ಸಮಾಧಾನವಡಿಸಿಯಾಳು ಆಥವಾ “ಮಗಾ! ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ

ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಹೀನು” ಎಂದಾಳು ಈ ಸೌಮ್ಯಭಕ್ತರ್ ನೆ ನಿಮಗೆ ಅಪ್ಯಾಯ-
ವಾನವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದೇ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಂದೆ, ನಿಮ್ಮ,
ದುಃಖಗಳನ್ನು, ಅವವಾನಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಗೂ ಹೆಂಡತಿಗೂ
ಇರುವ ಆಕಾಶ-ಪಾತಾಳ ಆಂತರವನ್ನು ಕುರಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಈ ಬತ್ತಲೆದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಎನ್ನು ಆಂತರ!
ತಾಯಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಳಗಿನವರಿಗಿನ ಬತ್ತಲೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲಬೇ.
ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇತ್ತಲೆಯೊಡನೆ ನಾವು ಅವಳಿಗಾಡನೆ ಬೆಳ್ಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊರಬತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಿಸಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಶ್ಲಷ್ಟಿ.
ನಿಮ್ಮ ಒಳಬತ್ತಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಶತಪರಾತ್ಮಾ ದಿಂದ ಆವಳ ಮುಂದೆ
ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಇಹಂಕಾರದ ತೇರಿಯೊಂದು ಆದನ್ನು ಯಾವಾ-
ಗಲೂ ಮುಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಂದೂ ಮುಖ ಹುದುಗಿಸಿ,
ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ದೋಷಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಕಳೆಯಲಾರೆವು. ತೇರಿಯನ್ನು
ಸರಿಸಿ ಆಕಸ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ಶಾವಳು ನಿಮ್ಮ ಒಳಗನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ
ಸತ್ತಂತಾಗೇತ್ತದೆ ಶಾವಳು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಾಗದತನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿ
ಸರ್ವ-ನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟ. ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ
ಸಂಬಂಧ ಪೌರುಷದ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಆದದ್ದು. ಪೌರುಷದ ಸೇತುವೆ
ಕುಸಿದರೆ ನಾವು ಆವಳ ಗೌರವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಾತಪತಿತರು. ನಿಮ್ಮ
ಮುದದಿಯ ಮುಂದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗಾದ ಅವವಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳ-
ಬಹುದು; ಶಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇರಾರಿಸಿ ಸಮಾಧಾನ ವಾಡಬಹುದು ಶಾಡ. ಆದರೆ
ಆಮೇಲೆ ಶಾವಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುದದಿಯೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುವುದು
ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳು ತಾಯಿಯಾಗಬಹುದು. ಒಳ್ಳೇ ತಾಯಿಯಾಗಬಹುದು
ಕೂಡ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ-ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಆವಳ ಉರ್ವಶಿತನ ಹೊರಟ್ಟು-
ಹೋಡಂತೆಯೇ; ಏಕೆಂದರೆ ಆವಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ವಿಕ್ರಮರಾಗಿ
ಉಳಿವಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷಾಸ್ ಒನ್ನಾ ಆಫೀಸರನ ಮೇಲೆ ಆವನ್ನಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲಿನವನು
ಬಾಟು ಗಾಲು ಆಡಿಸಿರಬಹುದು. ಆದನ್ನು, ಒದೆಸಿಕೊಂಡ ನಾಯಿಯಂತೆ

ಇವನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಪತ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೌರುಷ ಬಿಡಿ, ಅವನು ತಾಯಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೆ?

ನಮ್ಮೀ ಆಫೀಸರನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತಾಯಿ ಯಾವ ನುತಧಮದವಳೂ ಜಾತಿಯವರು ಆಗಬಹುದಂತೆ. ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಜಾತಿಯನ್ನು, ರೂಪವನ್ನು, ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕಿಸಬಹುದು. ತಾಯಿಗೆ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತಾಯಿಯೇ. ಸೇವೆವೋಂದಿದ್ದರೆ ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತಾಗೆ. ಬೇಗೆ ನಾಯಿಯ ಮರಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಯನ್ನೂ ಸಾಕಿದ ನಾಯಿಯನ್ನು ನಾನೇ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನುನುವ್ಯಾರೋಳಿಗಿನ ಆಷಾಂತರ ಜಾತಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ?

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು “ಕುಪುತ್ತೋರ್ ಜಾಯೋತಿ ಕ್ಷುಚಿದಷಿ ಕುಣಾತೂ ನಭನತಿ”—ಕುಪುತ್ತ, ಇರಬಹುದು, ಕುಮಾತಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರಳು— ಎಂದು ಒಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಸ್ವೇ.

೧೪

ತರಲೆ ತಾರಮೃಯ್ಯನವರು

ತರಲೆ ತಾರಮೃಯ್ಯನವರ ನಿಜವಾದ ಹೇಸರು ಅದಲ್ಲ; ತಗರೆ ತಾತಯ್ಯ (ನವರ ಮಗ) ರಮಣಯ್ಯ ಎಂಬ ಅವರ ಅಂಕಿತ ನಾಮ ಜನಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಹೇಸರು ಅಥವಾ ರೂಢನಾಮವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುತ್ತು. ಎಲ್ಲ ರೂಢನಾಮಗಳ ಹಾಗೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯಕವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ನನಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವಾದದ್ವಾರೆ ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ. ಇನ್ನೂ ಮನೆ ಹೂಡದೆ ಹೆಚ್ಚುಕೊಣ್ಟು ಕೇರಂಫ್ ಪುಟ್ ಪಾತ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಮಯ. ಇತ್ತರೋಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನ ಸೀರಣಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ದಿಂಬಿಗೊರಗಿ ನಿದ್ರಿಗೂ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೂ ನಡುವಿನ ಅವಸ್ಥೆ-ಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಲೆಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ಸ್ವೀಕರಣೆ ಘಂಟಾನಾದ ಕೇಳಿಸಿತು. ನನ್ನ ಮತ್ತ ಸಿತಾರಾಮ ಶರಳಾಯನಾಗಲಿ, ನಾನಾಗಲಿ ಏಳುವ ವಿನಯ ಡ್ರೋಲಾಯನಾನ ಮಾನಸರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಿತಾರಾಮನ ಹೆಂಡಕಿ ಸರಸಿ

ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎದ್ದು, “ತರಲೆ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯ ಇಂತ ಕಾಣಿತ್ತೆ”, ಎಂದು ಪಿಸು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಹೊಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರಿದಳು. “ಜೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀರಾ?” ಎನ್ನತ್ತೆ ಒಳಗೆ ಒಂದ ವೃಕ್ಷಿಯ ಮುಖ ಬೆಂರಿಂದ ಹನಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಉದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಕೃತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಕಪ್ಪು ಮೈಯ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರ ವೃಕ್ಷಿತ್ವ ಇನ್ನುಷ್ಟು ಅಸಾಮಾನ್ಯವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆವರು ಬೆಂಚನ್ನ ಕರವಸ್ತುದಿಂದ ಪಟ್ಟ ಪಟ ಹೊಡಿಮು ಕುಳತುಕೊಂಡರು. ಆದೇ ಕರವಸ್ತುದಿಂದ ಹುಖವನ್ನೂ ಕೊರಳನ್ನೂ ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಇಂಗಿತಜ್ಞ ಗೃಹಿಣಿಯಾದ ಸರಸಿ ಲಾಮಂಚದ ಕಂಪು ಸೂಸುವ ಓಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನೂ ಒಂದು ಲೋಟ-ವನ್ನೂ ಆವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದಳು. ಆವರು ಲೋಟದ ಆಶಯವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ನೀರವಾಗಿ ತಂಬಿಗೆಯಿಂದಲೇ ನೀರನ್ನು ಗಂಟಲೋಳಿಗೆ ಸುರಿದುಕೊಂಡು, ಆದನ್ನು ಕೆಳಗಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಸುತ್ತಲ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆನಿಹಚ್ಚನೀಯ-ವಾದ ಕುತೂಹಲದ ಸಂಚಾರವಾದದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವೃಕ್ಷಿಯ ಕೇವಲ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸೀರೀಕ್ಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೀಜಿಸಬಲ್ಲದೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಆದೇ ವೊದಲು. ಶರ್ಭಾಯ ಗೊರಕೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಮಿಪವಾಗಿದ್ದವನು ದಿಗ್ಗಂಸಿ ಕುಳಿತ; ಸರಸಿ ಬಾಗಿಲ ಒಳ ಗೊಡಿಗೆ ಬೆನ್ನು ಅನಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಸಾಫಿಸಿಕೊಂಡಳು. ನಾನು ಕೂಡ ಬೆನ್ನು ಹುರಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ವೃಕ್ಷಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮುಖ ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಶೀವಿದೆಳನಗಿಯ ಬೆಳವಿಂಗಳಿಂ ಪಸರಿಸಿ, ಧರಿಸಿದ ಬಿಳಿ ಜುಬ್ಬದ ಬಿಳಿವನ್ನು ಇನ್ನುಷ್ಟು ಬಿಂಬಿಸಿದ ಮೇಲಂತೂ ನಮ್ಮ ನುನನ್ನುಗಳು ತುದಿಗಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತವು.

ರಮಣಯ್ಯ ನನ್ನನೊಮ್ಮೆ ನೊಡಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹುಂಜಾಗ್ರತ್ತಿಯಿಂದ, “ಇವರು ಯಾರು, ಗೊತ್ತುಗಲಿಲ್ಲವೆಲ್ಲ ?” ಎಂದರು. ಸೀತಾರಾಜು, “ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ರಘುಣಯ್ಯನೋರೆ, ಇವರು ನನ್ನಗೆ ಕೇವಲ ನನ್ನ ಕಾಲಸ್ವೇಷ್ಟು. ನೋಡಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು—ಇನ್ನೂ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಆಮೇಲೆ, “ನನು ವಿಶೇಷ ರಘುಣಯ್ಯ, ಸುಧಾರ್ಯದ್ದು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಂದಿರಿ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದು.

ರಮಣಯ್ಯವರ ನುಖಿ ಬೆಳಗಿತು. ಅದರೆ ಅನರು ಲೋಕೋಭಿ-ರಾಮವಾಗೆಂಬಂತೆ, “ನಿಶೇಹ ಏನು? ಈ ದಾರಿಲೆ ಹೊರಟದ್ದೆ. ರವಿವಾರ, ಮನೇಲ್ಲಿದ್ದೀರೂ ಅಂತ ನೋಡುವಾ ಇಂತ ನನ್ನ ಕುದುರೆಗೆ ಕಡಿವಾಟ ಹಾಕಿ ಕೆಳಗಿಲಿದೆ,” ಎಂದರು. “ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಾಳಿ ಉರಿಗೆ ಸಿಂಗಾವರ ಗುರುಗಳು ಚಿತ್ತೈಸುತ್ತಾರಂತಲ್ಲ,” ಎಂದು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಇದೆಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ತರಳಾಯ ನನಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ತರಲೆ ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ—ನವರು ತಾವು ಹೇಳಲಿರುವ ಸುಧಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವನನ್ನು ಏರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಲಂಬತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

“ಶ್ರೀಗಳು ಬರೋ ಸುದ್ದಿ ಪೇವರಿಸಲ್ಲೇ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಳ-ತಕ್ಕ ಸುದ್ದಿಯೇ? ಬರಿದ ಸೋಗು ನೂಡುತ್ತೀರಿ.” ಎಂದಳು ಸರಸಿ.

“ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುದ್ದಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇ. ತಿರುಗಾಟದ ಜೀವ ನೋಡಿ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪರ ಉಸಾಬರಿ? ನೋಡಲೇ ತರಲೆ ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ಅಂತಾರೆ, ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂಡಿ, ಅಲ್ಲೇನನ್ನಾ? ” ಎಂದು ರಮಣಯ್ಯನವರು ನಗುತ್ತಲೇ ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೂ ನಗೆ ಬಾರದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಸಿ ಸೆರಗು ಬಾಯಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳಷ್ಟೇ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ರಮಣಯ್ಯನವರು ಯಾವ ಕಹಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರ, “ಅಯ್ಯೋ, ಜನ ಯಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರು ಇಡೋದಿಲ್ಲ ಹೇಳಿ? ” ಎಂದು ಮನಂಗೊಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ರಮಣಯ್ಯನವರು, “ಅದೂ ಹೌದು ಆನ್ನಿ, ಅಡ್ಡ ಹೆಸರು ಇಡೋಕೆ ಏನು ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೇ? ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡ-ಬೇಕೇ? ” ಎಂದರು. “ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಇಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಶಂಡುಗರೆ ಕೊಡುವವರೂ ಇಲ್ಲ ನೋಡಿ! ” ಎಂದು ತಾವೇ ನುಡಿದು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕರು. ತರಲೆ ತಾರಮ್ಮಯ್ಯನವರ ವಿನೋದ ಪ್ರಜ್ಞ ಬರಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ ನಾನು.

“ಆದರೆ ನೀವು ಮುಖ್ಯ ಪಾಯಿಂಟಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ರಮಣಯ್ಯ—ನವರೇ? ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ಮಹತ್ವದ್ದು ಇರ-ಬೇಕು,” ಎಂದು ಸಿತೋರಾಮ ಸಂಭಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತಂದ.

“ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಕ್ಷಾನ್ಸಲ್ ಅಯಿತಂತೆ”

“ಹೌದೆ ? ನಾಡದ್ದಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲ ? ಏನಾಯಿತಂತೆ ?”

“ಏನಾಯಿತು, ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ? ಭಟ್ಟ, ಎರಡು ಬಸ್ಸುಗೊತ್ತುವಾಡಿದ್ದರು. ಆದನ್ನು ಕ್ಷಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಬಸ್ ಸ್ವಾಷಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದೇ ಈಗ ಅರೆತಾನು ಮುಂಚೆ ಭಟ್ಟ, ಕ್ಲಾರ್ ಬಂದು ಕ್ಷಾನ್ಸಲ್ ವಾಡಿ ಹೋದ. ನಾನು ಯಾತಕೇಶ್ವರ ಬಸ್ ಸ್ವಾಷಿಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದು.”

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರು ಎದ್ದರು. “ಎರಡೂವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ಗದಗ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಇದೆ, ಹೋಗಿಬರುತ್ತೀನೇ.” ಎಂದೂವರೇ ಕಚ್ಚಿಬಿಗಿದು ಬಾಗಿಲು ದಾಟ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟ ಸಪ್ಪಳ ವಾಡುವ ಜನನೇಜಯರಾಯನ ಕಾಲದ ಸ್ವೇಕಲ್ಲಿನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ದೂಡಿದರು. ವೆಡಲ್ ಮೇಲೆ ಎಡಗಾಲಂರಿ ಬಲಗಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಸಿ ಸ್ವೇಕಲ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾದರು.

“ಎನು ಕ್ಲಾಸ್ ಅವರದು ?” ಎಂದು ನಾನು ಶರಳಾಯನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. “ಚಿತ್ರ, ಬಿಡಿಸಲು ಕೆಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೆಲ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ. ಶಾಕಾಯ ಲವಣಾಯ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೇನು ಅದರಿಂದಲೇ ಹೋಟ್ಟಿ ತುಂಬಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳೂ ಅಷ್ಟಿನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೆಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈಗ ಹೋದದ್ದು ಕ್ಲಾಸಿಗಲ್ಲ. ಈ ಸುದ್ದಿಯ ತಳಕ್ಕೆ ಪಾತಾಳ ಗರಡಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಸಿತೋರಾನು ಕಣಿ ನುಡಿದ.

“ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಒನ್ನೆಗೇ ಬಂದು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ ? ಈ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಯಾಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ?” ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇ ಸಿದೆ

“ಅದೇ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅವರು ಯಾವೋಂದು ಸುದ್ದಿನೂ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ಹೋಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಕೂಡಲೇ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಂಜೆಯೋಳಗೆ ಪತ್ತೀಡಾರಿ ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ.”

ಸಂಜೀ ಆರರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾಣಬ್ಬಿರೂ ವಾಕಂಗ್ ಹೊರಟಿವು. ಕೇಂದ್ರವಾಪುರ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಟಿವರ್ ಬಿರಜ್ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎದುರುಗಡೆಯಿಂದ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ‘ಚುದುರೆ’ಯೇರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಂಡು ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿ ಇಳಿದರು.

“ಏನು ರಮಣಯ್ಯನವರೆ ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಸವಾರಿ ?” ಎಂದ ನನ್ನ ಗೆಳಯಾ.

“ಹೀಗೇ ಒಂದು ಕಾಲ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಶಂಕರಭಟ್ಟ ಮಗಳ ಮದುವೆ ನಿಂತದ್ದು ಯಾಕೆ ತಿಳಿಯಿತೆ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. “ನಮಗೆಲ್ಲ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಬೇಕು ರಮಣಯ್ಯ ? ನಿಮಗಾದರೆ ಗಾಳಿನೇ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತೆ.” ಎಂದ ಶರಳಾಯ.

“ಹೆಹ್ಹೆಹ್ಹೆ !” ಎಂದು ನಕ್ಕು ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರು “ಬಹಳ ತಮಾನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಡಿಗಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೆಳಯ ಇದ್ದ ಅಂತ ಮಂಡಿಗನ ತಂಡಿಗೆ ಯಾರೋ ಬರಿದರಂತೆ. ಅವರು ತುಬ್ಬ ಮಾಡೋಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಏತುರಿಗೆ ರಹಸ್ಯ ಪತ್ರ ಬರಿದರು. ಅದು ಹೀಗೋ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅವರ ಆಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ವೆಟ್ಟಾಗಿ ಅವರು ಆ ನತ್ತಿಂಗನ ಮಗನಿಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನೇ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಂಡಿಗನಿಗೆ ಮಾಂಫಿರೋಗ ಉಂಟು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ಸತ್ಯವೇ ತಿಳಿದು ಬರಿಯಿರಿ—ಅಂತ ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಗರ ಸೈಕಿಯವರಿಗೇ ಕಾಗದ ಬರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಜಟಾಪಟಿ ಎದ್ದು ಮದುವೆ ರದ್ದಾಗಿ ಹೋಯಿತಂತೆ.”

“ಪಾಪ ! ಮಂಡಿಗೇ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು !” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

“ಆದರೆ ಆಚಾರ್ಯೇ, ಬೀಗರಿಗೆ ಹೋದ ಸುದ್ದಿ ಪೂರಾ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಮಂಡಿಗಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಸಂಗದ ಸ್ನೇಹ ಇತ್ತು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೆ ನಾನು ಕೂಡ. ಅವಳ ಕಾಲ್ಸ್ ಮೇಟ್ ಒಬ್ಬಳು ನಾನು ಪಾಠ ಹೇಳೋ ಮನೇ ಮಂಡಿಗಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತಳು.” ಎನ್ನತ್ತೆ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರು ಸೈಕಲ್ ಏರಿ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟರು.

“ಆಸಾಧ್ಯ ಆಸಾನು ಇವರು. ಈಗ ಅವರು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮನೇಗೇ ಹೋಗಿ ಸರಸಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತುವಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇವರು ಕೆನಿಷ್ಟುಪಕ್ಕ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ಜನರಿಗಾದರೂ ಈ ಸುದ್ದೀನ ಹೋ-

ಡೆಲಿವರಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಹನೆಗ್ಗುಂದರ ವರೆಗೂ ಅವರು ಬೀಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಎದೆತಟ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.” ಎಂದು ಶರಳಾಯ ಹೇಳಿದ.

ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಶರಳಾಯನ ಮನೆಗೆ ನಾವು ಹಿಂದಿರುಗಿದಾಗ ಸರಸಿ, “ಕೇಳಿದಿರಾ ? ಕಂಕರಭಟ್ಟ, ಮಗಳ ಮದುವೆ ನಿಲ್ಲೋಕೆ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಏನೋ ಕೆಟ್ಟು ಹೇಸರು ಇರೋದು ಕಾರಣವಂತೆ !” ಎಂದಳು. ನನ್ನ ಮಿಶ್ರ ನನ್ನನ್ನ ನೊಡಿ, “ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ ?” ಎಂದು ಕಣ್ಣ ವಿಶ್ವಿತ್ವಿಸಿದ.

* * * *

ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಎದುರಾದರೂ ರಮಣಯ್ಯ ತನ್ನ ಚಿರಸಂಗಾತಿ ರಾಘಲಿ ರೇಸ್ ಸ್ಪೈಕಲ್ಲಿಂದ ಇಳಿದು ಕ್ಷೇಸು ಸಮಾಚಾರ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹುಬ್ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮರಿಂದ ಬಂದು ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಹಾಡಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ತೀಳಿಸಿದನರು ರಮಣಯ್ಯನವರೇ. ಅವರು ಮಾಲಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮರವರಲ್ಲವಾದರೂ ಪರಿಚಯ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ದೇಶ-ಮತ-ಜಾತಿ ಭೇದವನ್ನು ಗಳಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಎದುರ್ಭು ಸಿಕ್ಕಿದಾಗೆಲ್ಲ ಏನಾದರೋಂದು ಸುದ್ದಿ ತುಣುಕು ಸಿಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ನಾನು ಸಂಸಾರವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಾಗ ನನಗೋಂದು ಮನೆ ಹುಡುಕಿಕೊಟ್ಟುವರೂ ಅವರೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರದು ಮಿಶ್ರ ಇರಾದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕ-ವಾಗಿಯೇ ಅವರು ಉಪಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದುದು ನಿಜ; ಸಂಗಡವೇ ತನ್ನ ಸುದ್ದಿ-ಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಬಂದು ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತೇಂಬುದೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತಿತ್ತೇಂದು ನನಗೆ ಬಲವಾದ ಸಂಶಯ. ಮನೆ ಹುಡುಕಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಡುಗೆ ಮನೇ ವರೆಗೂ ಮುಕ್ತಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದೂ ಅದೇ. ಯಾಕಂದರೆ ಗಂಡಸರಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರದೇಶ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮಿ ಚೆದಾದಾರರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕೆಲವು ಸಲ ಅವರು ನಾನಿರುವ ಸಮಯ ತಪ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕೆಲ ಸುದ್ದಿ-ಗಳಿಗೆ ನನಗಿಂತ ಒಳ್ಳೇ ಕುತೂಹಲಿ ಶೋಽತ್ವವಾಗಿದ್ದಳು. ನಾನೂ ಅವರನ್ನು ತಳ್ಳು ಹಾಕುವಮ್ಮೆ ಸಂಭಾವಿತನಲ್ಲ ಅನ್ನಿ. ಇಡ್ಲಿಗೆ ಚಟ್ಟು, ಉಟಕ್ಕೆ

ಉಪ್ಪಿನಕಾರೀ, ಸುಂದರೆಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪುಕರಿಗೆ ಸೀರುಳ್ಳ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಕೆಯರ ಪೀಠಲಾಟಗಳ ಸುದ್ದಿ ನನಗೂ ಇಷ್ಟವೇ. ತಾರಮೃತ್ಯುನವರು ಇಂಥ ಸುದ್ದಿಗಳ ಫಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ದಣಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ತುತ್ತು ರೇಶನ್ ಅಕ್ಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗಜೀಂದ್ರಭೀಮೀಗವನ್ನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ತುರುಕಿದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಹೆಂಡಕ ತಾರಮೃತ್ಯುನವರ ಪ್ರದೇಶಸಮಾಚಾರ ಮಂಜರಿಯಿಂದ ಕೆಲ ಆರಿಸಿದ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಉದುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಮಣಯ್ಯನವರ ಸುದ್ದಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವೈಶಾಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಅದ್ವೃತಪಟ್ಟದ್ದೇನೆ ಕಾಗೀನ್ ಕಮಿಟಿಯ ಜಗತ್ತಗಳಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಗೃಹಭಂಗದ ವರಿಗೆ, ಕಾಲೇಜು ಪ್ರೋಫೆಸರುಗಳ ಪ್ರೇನು ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನೇರಿಮನೆಯ ಮುಸುರಿ ತಿಕ್ಕುವವಲ ವಿಲಾಸ-ಗಳ ವರಿಗೆ, ಕಲೆಕ್ಟರ್ ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ ಮುಸ್ಕಿಗೆ ಆದ ಮುಂಗಳಾರತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರುಕ್ತಾಂಗದರಾಯರಿಗೆ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತುರಿಣಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಿಂದ ಶಾಧನಾ ಕಾಲಿನದರಿಂದಾದ ಉಪಚಾರದ ವರಿಗೆ, ಸಾವುಕಾರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರರಾಯರು ಒಮ್ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ತರುණ ಡ್ರಾವರನನ್ನು ಬಡ್‌ಬಾಯಿಸಿದ್ದ ರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸ್ವಾಮಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದರು ಏಕಾವರ್ತಿ ಉರು ಬಿಟ್ಟದ್ದರ ಸರಿಗೆ, ತಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನ ಮನೆಯ ಎಮ್ಮೆ ಕರುಹಾಕಿದ್ದ ರಿಂದ ಹಿಡಿಮು ಲಷ್ಟಾಣರಾಯರ ನೋನೆಗೆ ಸಿಸೇರಿಯನ್ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಆವಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದದ್ದರ ವರಿಗೆ, ಹರಿನಾಮರಾಯರ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಂಗಿನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಮುದುವೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಡಲಿಸಲಿದ್ದ ನರದ್ವಿಷಣೆಯ ಕರೆಕ್ಟ್ ಟಂಕೆಯಿಂದ ತೊಡಗಿ ನರಹರಿರಾಯರ ಹುಟ್ಟಲಿರುವ ನೋಮ್ಮಗಿನಿಗೆ ಇಡ್-ಟೆಕೆಂದಿರುವ ಹೆಸರಿನ ಎರಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಆಭಿರುಚಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುವ ತಾಜಾ ಸುದ್ದಿಗಳು ಆವರ ದೈನಂದಿನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು.

ನನ್ನನ್ನು ವಿಸ್ತೃಯಗೊಳಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯಿಂದರೆ, ನನ್ನ ಕಚೇರಿಯ ಸುದ್ದಿಗಳೇ ನನಗೆ ಎಮ್ಮೋಡಿ ಸಲ ತಾರಮೃತ್ಯುನವರಿಂದ ನೋಕ್ಕುವೊದಲು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಆವರು ನನ್ನನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತರುಬಿ, ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ, “ಎನಾಚಾರೆ, ಏನು ವಿಶೇಷ ನಿಮ್ಮಾಫೀಸಲ್ಲಿ ?” ಇಂತ

ಕೇಳಿದರು. “ನಿಶೇಷ ಎಲ್ಲಿಂದು ರವುಣಯ್ಯ ? ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಕೆಚ್ಚೆಗೆ ಹೊಗೀಗೋದು, ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಬರೊದು, ಒಂದು ಮುಷ್ಟೆ ಮುಕ್ಕೆ ಎರಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಗೀಗೋದು, ಆರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರೊದು, ಕಾಗದವತ್ರ ಷಿದೊದು, ನಸೂಲಿಗೆ ಜನ ಕಳಿಸೊದು, ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಲೆಜ್ಜರ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ತಾಳಿ ಆಗದೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೊದು....ಸ್ವೇ, ಗಾಣದ ಎತ್ತು” ಎಂದೆ ನಾನು.

ತಾರಮೃಯ್ಯ ನಕ್ಕೆ, “ನಿಷ್ವ ಗಂಟ್ಯನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಪ್ಪ ! ನಿನು ಆಕ್ರೋಂಟಂಟ್ ಸಂಜೀವಪ್ಪನಿಗೆ ಮೆನೇಜರು, ಲೆಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಮೆವೋ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾ ರಂತಲ್ಲ ?”

“ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲಲ್ಲ !” ಅಂತ ನಾನು ನಿಜವಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ಅದರ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. “ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬಹಳ ಪಥ್ಯ. ಶಂಬಂಧಿಕರು ಬೇರೆ,” ಅಂತ ಅವನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದೆ

“ಅದೇ ಈಗ ಬಂದಿರೊದಂತೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪಥ್ಯ. ಅದರೆ ಆನರ ಹೆಂಡ-ಹೆಂಡಂದಿರಿಗೆ ಜಟಾಪಟಿ ಬಂತಂತೆ. ಯಾವುದೊಂದು ಮದುವೆಗೊಂದು ಏನೋ ಹೊದಲ್ಲಿ ಮೆನೇಜರು ಹೆಂಡತಿ ಆಕ್ರೋಂಟಂಟರ ಹೆಂಡತಿನೆ ಇನ್ ಶಲ್ಟ್ ವಾಡಿ ಮಾತಾಡಿದರಂತೆ. ಆಕ್ರೋಂಟಂಟರ ಹೆಂಡತಿ, ‘ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಆಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಆಫೀಸೆಲ್ಲಾಯಿತು, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನೀನು ಟುಬರು ತೋರಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಾನೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿ ಬೀದಿಗಿಟ್ಟೇನು. ಜಾಗ್ರತ್ತಿ,’ ಅಂತ ಆಗಿಂದಾಗೇ ದಬಾಯಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಮುಂದೇನೇ ಮಂಗಳಾರತಿ ನಾಡಿದರಂತೆ. ಸರಿ, ಹೆಂಡ-ಹೆಂಡಂದಿರ ಜಗತ್ ಗಂಡ-ಗಂಡಂದಿರಿಗೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೆವೋ ವರಿಗೂ ಹೋರಿಯಿತು. ಇರಲಿ, ಹೊಗಿಬರ್ತೇನೇ” ಅಂದವರೇ ತಾರಮೃಯ್ಯ ತನ್ನ ಗಡಗಡ ಕುದುರೆ ಏರಿ ಹೊರಟೇ ಹೋದರು.

ರವುಣಯ್ಯನವರ ಸನೂಜಾರ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಕುತೂ-ಹಲವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಚೋದಿಸುವನ್ನು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಒಮ್ಮೇಕೇ ಮುಕ್ಕಾಯಗೊಳಿಸಿದುವುದು.

ನನ್ನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಾಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ತಾರಮೃಯ್ಯನವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೆನೆದು ಸೋಜಿಗಪಡುತ್ತ ನಾನು ಮನಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಇದೇ ವರದಿಯನ್ನು

ಉದಿದರು. ನಾನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವಳು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕಾಯಖಿಯನ್ನು ಹಂಗಿಸುತ್ತು, “ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಿಸ್ತೋ ಏನ್ ವಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಸಿಂಹಾಯವಾದರೆ, ನಿಮಗೆ ನೋಟೇಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೇನೆ ತಿಳಿಯೋದು ಅಂತ ಕಾಣಬೇಕು,” ಅಂತ ಉಡುಗರೆ ಕೊಟ್ಟಿಳು. “ತಾರಮ್ಮಯ್ಯನವರಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡೋಕೆ.” ಎಂದೆ ನಾನು. “ಆದರೆ ಆವರು ಸುದ್ದಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಲ್ಲಿಗೂ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರಂತ ನಿಮಗಿನ್ನೂ ತಿಳಿಲಿಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು ಅವಳು ನನ್ನ ಭಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಳು.

ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ತಂದ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘೂರಕಾಂಶಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದ ತಿರುಳು ಇತ್ತಿಂದು ನನಗೆ ಮರುದಿನ ಆಫೀಸಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಹೆಂಡ-ಹೆಂಡರಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾದದ್ದೂ ಗಂಡ-ಗಂಡರಿಗೆ ಆದರ ಜಳ ತಾಗಿದ್ದೂ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮರುದಿನ ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇನೇಜರರು ಅಂದು ಗಂಡ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಕೈಕೆಳಿಗನವರನ್ನು ಕಂಟಿಕ್ಕೂಲ್ ವಾಡಲಾರದ ಆವರ ವಂಡತನವನ್ನು ಜರಿದದ್ದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಆಕ್ಕೊಂಟಿಂಟರು ಆಕ್ಕೊಂಟಿಂಟ್ ಸಾಹೇಬರ ಪೌರುಷಹೀನತೆಯಿಂದಲೇ ಆ ಬಜಾರಿ ತನ್ನನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಮುಂದೆ ನಾಲೀಸು ವಾಡುವ ಧ್ವರ್ಯ ತೊರಿಸಿದಳಿಂದದ್ದು, ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತೆಯಿಂದ ಬಂದ ಈ ತುಚ್ಚೀಕಾರದಿಂದ ಆಕ್ಕೊಂಟಿಂಟರು ಉದ್ದೇಶ-ಗೊಂಡು ಮರುದಿನ ಮನೇಜರರ ಮುಂದೆ ದುಡುಕಿ ಆಡಿದ್ದು-ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಹೇಗೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೇರಿತು ಎಂಬುದನ್ನೇಲ್ಲ ಕುರುಡರಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ-ವಂತೆ ವಣಿಸಿದರು.

“ಆಲ್ಲಾ ರಮಣಯ್ಯನವರೆ, ನಿಮಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇ ? ನನುಗೆ ಯಾಕೆ ಸಿಗಲ್ಲ ?” ಎಂದು ನಾನೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದೆ ಆವರನ್ನು.

ಅವರು ತತ್ವಜ್ಞನಿಯಂತೆ ಮುಖ ವಾಡಿಕೊಂಡು, “ಹುಡುಕುವವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತೇ,” ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು.

ಆದರೂ ಆವರ ವಿಧಾನಗಳ ಸುವಾರಾದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದರೀ ಘಟನೆಯ ಮೊದಲ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಹುಶ:

ರಮಣಯ್ಯ ಮೇನೇಜರರ ಡೈಪರನಿಂದ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಅವರವರ ಡೈಪರರಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೀರೋ ಆಲ್ಲ ಅಂತಾರಲ್ಲ. ಈ 'ಸು'ವನ್ನು ರಮಣಯ್ಯ ಕೆಲವೊಂದು ಅಲಂಕಾರಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮದುವೆಗೆ ಹೋದ ಒಬ್ಬಬ್ರೋಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದರು. ಇವರು ಸೇರಿಸಿದ ಕೆಲ ಅಲಂಕಾರಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ್ದ ಅವರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಆಧೀಂಟರ್ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಅಲಂಕಾರಗಳೊಡನೆ ಇವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆಯೇ ರಮಣಯ್ಯನವರು ಪುನರುಚ್ಛರಿಸುತ್ತ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಹೋಸ ತಥ್ಯಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸುದ್ದಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ವೋರೆ ಬಂತು. ಈ ತಂತ್ರದ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಅವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕ್ಲಾಸುಗಳೂ ನೀರವಾಗುತ್ತದ್ದವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ನಾನಿದ್ದ ಸುನೆಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗಿಡ್ದ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಲಂಚವೆಸ್ಟ್, ಆದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇನ್ನು ಪಾಲು ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕ್ಲಾಸ್ಯರ್-ಕಟ್ಟ್ ಖಡಿಯಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರು ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರೇ. ಯಾವ ಅಕ್ಷಸಾಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ಎಂಜಿನಿಯರರ ಹೆಂಡತಿ ಎನ್ನು ತೊಲು ಬಂಗಾರ ಹಾಡಿಸಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಹೆಂದು ಸುದ್ದಿಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಪಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಸಿದವರೂ ಅವರೇ. ಸಾವುಕಾರ ಆಣ್ಣಿಪ್ಪಯ್ಯನವರ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರಿಗೆ ಆಪಾರವಾದ ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹಂತು ದಂಡ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಕೀಲರಿಗೆ "ಯೋಗ್ಯ" ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದಿದ್ದ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ವಿದಿತಪಡಿಸಿದವರೂ ತಾರಮ್ಯಯ್ಯನವರೇ. ದೇಸಿಗ ನಗರದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆದೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸಿನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರಸಾರ ಹಾಡಿದವರು ಕೊಡ ಬೇರಾರೂ ಆಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರಜ್ಞಾನಿಕಾರ ಪಾಟ್‌ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕಾರ್ಯ-ದರ್ಶಿಗೂ "ನುತಭೀದ"ವಾಗಿ ಪಾಟ್‌ ಇಬ್ಬಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರಸ್ತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನ ಪಸೆಂಟ್‌ಬೆಜಿನ ಪಾಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದ ಹಣಾಯಣ ಮಾಲ ಕಾರಣವೆಂದೂ ನನಗೆ ಆವರಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯತು. ಇದಲ್ಲಿಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಜುಲಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಜನನ, ನಿಶ್ಚಯಾಧಿಕಾರ, ವಿವಾಹ, ವಿವಾಹಭಂಗ, ದಾಂವತ್ಯ ವಿರಸ

ಇತ್ಯಾದಿ ತುಣಂಕು-ಚೂರುಗಳೂ ಕ್ಷಮಿಸ್ತುವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೊಂದು ಅವಳಿಗೆ ಸಪ್ಲೆ
ಆಗುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ನಾನು ಬಳ್ಳಿ.

ರವುಣಯ್ಯನವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೀಕೆಸದವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅನೇಕ
ಜನರಿಗೆ ಅವರ ಒಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇತ್ತು ನನಗೂ ಇತ್ತು
ಅನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹುಳುಚುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೋತ್ತೂಗು-
ತ್ತೂವೋ, ನನಗೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಆದ ರಹಸ್ಯ ಜಗತ್ ಎಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಗುತ್ತೋ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೂದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವರು
ರವುಣಯ್ಯನವರನ್ನು ಒಳಗೇ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಮನೆ
ಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮುಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ರಸವತ್ತೂದ
ಮಂದಿ ಮನೆಯ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಚಪಲ ನಮ್ಮ ಗೃಹಚಿಫ್ಟಿದ್ದಗಳು
ಬಯಲಾಗುವ ಭಯವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ರವುಣಯ್ಯನವರು ಕೆಲವೊಂದು ನೃತ್ಯಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು
ಯತ್ತಿ ಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೂಲಗಳನ್ನು
ಅವರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೇಣಸಾಡುವ ಎರಡು ಪಂಗಡ-
ಗಳರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಎದುರು
ಕಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಅಥವಾ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು
ಕಡೆಯವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಕೈ ತುಪ್ಪ ಎರಿಯುವ
ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ದುರಾತ್ಮು ಅವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸೆಲ ಅಂಥಾ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ
ತುಭು ಶಮುರ ಮಗನ ಮದುವೆಯ ಮುಂಚೆ ಚಿನ್ನಾಭರಣ ಮತ್ತು ಕೊಡ
ಚೀಕಾದ ಭಾರಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ವಿಷಯ, ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಎದ್ದ ವಿವಾದ,
ರವುಣಯ್ಯನವರು ಸುದ್ದಿಯ ನಿಜರಾಪ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಯತ್ನ-
ಗಳಂದ ಉಲ್ಬಳಕ್ಕೆ ಹೊಗಿ ಮದುವೆಯೇ ಮುರಿಯಿತು. ಆದರೆ ಉದಕ್ಕೆ
ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ವಯಂಸ್ವೀಕೃತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿತನವಾದ
ನೃತ್ಯಯ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ಅವರ ವೊದಲ ಇವೆ. ಆದರೆ ಉವ ಪರಿಣಾಮಗಳು
ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಲ್ಲ. ವಥು ಅಥವಾ ಮಣಿ ರಹಸ್ಯ ಶಾರೀರಕ,
ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಸ್ನೇತಿಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬೀಗರಿಗೆ ಮೂಕಜೀರ್ಣಗಳ ಮೂಲಕ

ತಿಳಿಸಿ ಆವರು ಕೇಲ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆಂದೂ ವಡಂತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಜವೆಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ರಮಣಯ್ಯನವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಈಗ ಮಹತ್ವ ಬಂದಿದೆ ನೋಡಿ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಶಂದಾಗ ರಮಣಯ್ಯನವರ ವೃತ್ತಿ ನಿಷ್ಪಾತ್ವ ಕೆಮರ್ವಾಗಿತ್ತೊಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಆವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಿತು. ಸುದ್ದಿಸಂಗ್ರಹ ವಿಶರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾಧರ್ಮವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಸವೋಸರುವ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಿತರಿಗೆಲ್ಲ ಉಣಿಸುತ್ತು ಜೀವನಾನದ ಕ್ಷಿಣಿ ಮಾನತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸರೆದ ಆವರು ಎಂದೂ ಒಂದು ಮನೆ ಆಧವಾ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಟ ಸಕ್ಕರೆ ಪಾನಕವನ್ನು ಕೂಡ ಕುಡಿದವರಲ್ಲ. ಮಾನತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆವರು ಎರಡೂಟಗಳ ನಡುವೆ ಏನನ್ನೂ ತಿನ್ನುಡಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಹೊರತು ಏನನ್ನೂ ಕುಡಿಯದ ಪ್ರತಹಿಡಿದಿದ್ದರಂತೆ. ನನಗೆ ಆವರ ಪರಿಚಯವಾದಾಗ ಆವರಿಗೆ ನಲವತ್ತೀರು ಇರಬೇಕು ನಮ್ಮ ಮನಗೆ ಆವರು ಮಂದಿನ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲಿಂದರೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸಲ ಒಂದಿರಬೇಕು. ಬೆಳಗಿನ ಭಳಿಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ, ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಯ ಹಸಿವೆಗೆ ಆವರು ಒಮ್ಮೆಯಾ ಒಂದು ಶಪಾ ಕಾಫಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆವರು ಕಿಸೆಯಿಂದ ಖಚು ವಾಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಒಂದು ಸಲ ಹದಿನ್ಯೇದಿಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸ ತಾರಮ್ಯಯನವರ ಸವಾರಿ ಚಿತ್ತೀಸದೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮೈಪರಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆವರ ಬಗ್ಗೆ ಆವರ ಮುಖ್ಯ ಗುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಆವರು ಆಸ್ತಿಸ್ತರಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದಿ. ಜಲೋದರ ರೋಗದಿಂದ ಶೀರಾ ನಿರ್ವಿಷಾ ವಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಉರಿನ ಎಲ್ಲರ ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಲೆಗಳ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಆವರ ಸುದ್ದಿಯೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ್ದ ವಿಧಿ ವಿಲಾಸವಲ್ಲವೇ! ಹಾಗೇ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ ಮರಣವಾಯಿತು.

ಸ್ತ್ರೀಾನದಲ್ಲಿ ಆವರ ಕಣೀವರವನ್ನು ಅಗ್ನಿನಾರಾಯಣ ನಕ್ಷತ್ರಿದ್ವಾಗ, ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ವರರಲ್ಲ ತನ್ನ ನ್ನು ವಿನೋದಿಯಿಂದು

ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನನೋಬ್ಬಿ, “ನೀವೇನೇ ಹೇಳಿ, ತಾರಮೃಯ್ಯನವರಿಗೆ ಆದದ್ದು ಜಲೋದರವಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಸುದ್ದಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಆದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಗುಟ್ಟು ಅವರ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಹೊಟ್ಟಿ ಉಬ್ಬಿರಿಸಿರಬೇಕು.” ಎಂದೋಂದು ಕುಟೀಲ ಜೋಕನ್ನು ಎಸೆದ.

“ಸಿಸೀರಿಯನ್ ಆಪರೀಶನ್ನಿನಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆನ ಹಾಗೆ ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆಪರೀಶನ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ತಾರಮೃಯ್ಯ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರೋ ಏನೋ,” ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಟೆಪ್ಪಣಿಸಿದ.

ಸಾವಿನ ಸಮುದ್ರವಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಕು ನಿಷ್ಪರ್ಣವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಆದರೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಕೇಳಬಂದ ಸುದ್ದಿಯೊಂದರಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಜೋಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದಿರಬಹುದೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಂತು. ಆವರ ಪೀಠಿಯ ವೊಮ್ಮೆಗನೋಬ್ಬಿ, ಆಂಥರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾದ್ದರಿಂದ, ಯಾವುದೋ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದನಂತೆ.

೧೫

ಶ್ರೀಮಾತ್ರಿಂಗಳ ವಿಚಾರಣಾ ವೈಶಿರಿ

ಶ್ರೀಮಾತ್ರಿಂಗಳ ದೇವಿಯರು ಬಲು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕೋಪಗೊಂಡು, ಕೂದಲು ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಕೋಪಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬರಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾತ್ರಿಂಗಳು ಓಡಿಬಂದು, ಏನು ಸಮಾಚಾರ ? ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು ಅನುನಯ, ವಿನಯ, ನೇವರಿಕೆ, ಪ್ರಾಸಿ ಸೂಡುವಬಸ್ತ್ರೆಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ, “ಮಾರು ಲೋಕಗಳ ಒಡೆಯರೆಂದು ಜಂಬ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ಮಡದಿಯರಿಗೆ ಕವಡಿಯ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸುಡಲಿ ನಮ್ಮ ಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯ !” ಎಂಬ ಮುಗ್ಗಂ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಬಹಳವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಜಾಗ ಕೋಪದ ಕಾರಣ ಹೊರಬಿತ್ತು.

ಅವೊತ್ತು ನಾರದ ಮಹಿಂಗಳು ಸತ್ಯ, ವೈಕುಂಠ, ಕೃಲಾಸ ಲೋಕ-ಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದ್ದರಂತೆ ದಾಸರು, ಪುರೋಹಿತರು, ಆಡುಗೆಯವರು ಇವರಿಗೆ ಪಾರಥಮಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸವಿರುವುದು ಈಗ ಹೇಗೆಲೇ ಆಗಲೂ ಜನಾನಾ-ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ, ನಾರದರು ರಾಣೀವಾಸಗಳಿಗೆ ಭೇಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ನಾತಿನ ಮಧ್ಯ

ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ, “ದೇವಿಯರೆ, ಮಾರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವವರೇ. ಆದರೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರ ಮಾತ್ರ, ‘ನನು ಮಹಾ ? ಕೆಲ ವೇಳೆ ಮನುವ್ಯ ಸ್ತೋಯರೇ ಈ ದೇವಿಯರಿಗಂತೆ ಒಳ್ಳೀತನ ತೀರೀರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನು ? ದೇವತೆಗಳ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೆಲುವೆಯರಿರಬಹುದು, ಜಂಬುಕಿಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಂಬುಕಿ ಪರಮ ಸುಂದರಿ, ಏನಂತೀರಾ ?’ ಎಂದು ತುಚ್ಛೀಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ !” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ. ಇದು ಕೇಳಿ ದೇವಿಯರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಿತ್ತು. “ಆ ನರಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೋಪದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ನೀವು ಹೊರಗೆ !” ಎಂದು ಖಡ್ಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೇವಿಯರು ಹೇಳಿದರು.

“ಆಗಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ,” ಎಂದು ಶಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಇವ್ವಾದ ಕೂಡಲೇ ನಾರದರು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಂಬುಕನಿಗೆ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸರಿ ಹಗುರವಾಗಿ, “ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲಿ; ನೋಡಿ-ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದಿತು.

ಶ್ರೀಮಾತೀಗಳು ನ್ಯಾಯಸೀತವೇರಿ ನರಿಗೆ ಸಮನ್ನ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು.

ಮಾರು ದಿನವಾದರೂ ನರ ಹಾಜರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೀಗಳಿಗೆ ಈಗ ಸಿಟ್ಟು ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿತ್ತು.

ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ಜಂಬುಕ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಯಿತು.

“ನನು, ಸಮನ್ನ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಜರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾತ್ತಾಗಲಿಭ್ರಮೋ ?” ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾತೀಗಳು ೪ + ೧ + ೫ = ೧೦ ಕಂಠಗಳಿಂದ ಗಜಿಸಿದರು. ಅವರ ದೇವಿಯರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ರಾಲರಿಯಿಂದ ವಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಂಬುಕನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಾಬರಿಯಾಗದೆ, “ವೊದ್ಡಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಪುರಸ್ಕಾತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಭುಗಳೇ.” ಎಂದಿತು.

“ನನಂಥ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಆಳುವ ಕೆಲಸ ?” ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾತೀಗಳು ಗುಡುಗಿದರು.

“ಬ್ಯಾಹಾರ್ಡ್ ಅಳುವ ಕೆಲಸ ತಾವುಗಳೇ ನಾಡೋದರಿಂದ ನನಗೆ ಅದರ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಲೋಕದ ಕೆಲ ತುತ್ತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಶೀಮಾನಿಸಲು ಆಹಾರನವಿತ್ತು.”

“ಎನು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳು ?” ಶ್ರೀಮಂತಿರಗಳು ಕೇಳಿದರು.

“ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡ ಹೆಚ್ಚೊಷ್ಟೇ ಹಳ್ಳ ಹೆಚ್ಚೊಷ್ಟೇ ? ಅಂತೊಂದು ಸಮನ್ವಯ ಬಿಡಿಸಿಲು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ ಸೇವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಅದನ್ನು ಶೀಮಾನಿಸಬೇಕಾಯಿತು.”

“ಎನು ಶೀಮಾನ ಹೇಳಿದಿ ?” ಶ್ರೀಮಂತಿರಗಳು ಪೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು.

“ಬಹಳ ದೀಪ್ರಿ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ಹಳ್ಳವೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಶೀಮಾನ ಕೊಟ್ಟೆ” ಎಂದಿತು ನರಿ.

“ಅದು ಹೇಗೆ ?” ಶ್ರೀಮಂತಿರಗಳು ಚುತ್ತಾಹಲಿಸಿದರು.

“ಗುಡ್ಡಕ್ಕೂಂತ ಎತ್ತರ ಗುಡ್ಡ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತ ನನ್ನ ವಿಚಾರಿತ ಅಭಿನುತ್ತ.” ಎಂದು ನರಿ ಹೇಳಿತು.

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ,” ಎಂದು ಶ್ರೀಮಂತಿರಗಳು ತಲೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿದರು.

“ಎರಡನೇ ದಿನ ಏನಿತ್ತು ?”

“ಎರಡನೇ ದಿನ ಕಾಡು ಹೆಚ್ಚೊಷ್ಟೇ ಉಂಟು ಹೆಚ್ಚೊಷ್ಟೇ ಅಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ ಎದ್ದಿತ್ತು.”

“ಎನು ಶೀಪ್ರಿ ಕೊಟ್ಟೆ ?” ಶ್ರೀಮಂತಿರಗಳು ಕೇಳಿದರು.

“ಕಾಡು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಪ್ರಭುಗಳೇ !”

“ಯಾಕೆ ? ಮೋಜಣಿ ನಾಡಿ ಸೋಡಿದೆಯಾ ?”

“ಇಲ್ಲ, ಧರ್ಮಾನತಾರರೇ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.”

“ಎನು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ನಿನ್ನ ತಲೆ ?” ನರಿ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ನಾತಾಡಿದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಾರದಿದ್ದೀತಿ ?

“ಹೌದು ಪ್ರಭು, ನನ್ನ ತಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.” ನರಿ ಆವಿಚಲಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿತು. “ನರಿಗಳಿಗೆ ತಾವುಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ತಲೆ ದಯವಾಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲೋಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲ !”

ಒಂದರ್ಕ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಲೆಗಳುಳ್ಳ ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳ ಮುಖಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ಮಿಟ್ಟಿಸಿದಂತೆ ಅನಿಸಿತು.

“ಹೀಗೋ ! ನಿನ್ನ ತರ್ಕ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಸಬಹುದೋ ?”

“ಬಹುದು ದೇವಾ ! ಹೆಚ್ಚಿನ ಉರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಡೆ ಕಾಲಿನ ಜನಗಳು, ಹೆಚ್ಚು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಡಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಪಶುಗಳ ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಉರುಗಳನ್ನು ಕಾಡುಗಳಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಿ ತೀವ್ರ ಕೊಟ್ಟಿ ಸ್ತಾಪಿಸಿ.

“ಹಂ ! ಮತ್ತಿ ಮೂರನೇ ದಿನ ಏನು ಕೆಲಸ ಇತ್ತು ?”

“ಅದೇ ? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಜಾಸ್ತಿಯೋ ಹೆಂಗಸರೋ ಎಂಬ ಬಲು ಹಂತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪ್ರಭುಗಳೇ !” ಎಂದಿತು ನರಿ.

“ಏನಂತ ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆ ?”

“ಬಹಳ ಚಿಂತಿಸಿ ಹೆಂಗಸರೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಜಡ್ಜವೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಭುಗಳೇ.” ನರಿ ಹೇಳಿತು.

“ಅದು ಹೇಗಯಾಗ್ಯ ?” ದೇವತೆಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದರು.

“ಹೆಂಗಸರ ವಾತು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುವ ಗಂಡಸರನ್ನೂ ಹೆಂಗಸರ ಲೀಕ್ಕಿದಲ್ಲೇ ಹುಡಿದೆ ದೇವೋತ್ತಮರಿ.” ಎಂದು ನರಿ ಹೇಳಿತು.

ಈಗ ತೀವ್ರಾನಿಸಿಗಳು ತಂತಸ್ಯು ದೇವಿಯರ ಮುಖ ನೋಡಿದರು.

ನರಿ ಕೇಳಿತು : “ಪ್ರಭೋ, ನನ್ನ ತೀವ್ರಾಗಳು ಹಾಗಿರಲಿ, ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ಬರವಾಡಿಕೊಳ್ಳಿಲ್ಲಾಣವಾಯಿತು ? ಏನು ಕಜ್ಜುವಿದೆ ?”

ತೀವ್ರಾನಿಸಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮೃದ್ಧಿ ನುತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು,

“ಯಾಕೂ ಅಲ್ಲ ಸುಮೃದ್ಧಿ ಹೀಗೇ ಕ್ರೈಸ್ತ-ಸಮಾಜಾರ ತಿಳಿದು-ಕೊಳ್ಳಿಲ್ಲಾಣ ಅಂತ.”

೧೬

ಮರಕ ಪುರಾಣ

ದೇವರು ಉಂಟೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದ್ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೇಡೇ, ಕೆಟ್ಟದೇ ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥವೇ ? ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಉದ್ದೀಶವೇನು ? ಪೂರ್ಣಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವುಂಟೇ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇಂಥ ಗಹನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದು-ನಿಷ್ಟು ನಂಬಿ, ಬಿಡಿ-ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಜೀವಿಯಾದ ಸೊಳ್ಳ.

ಯಾಕಂದರೆ, ದೇವರು ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ಸೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು ? ಅವನು ಒಳ್ಳಿಯವನಾಗಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೀಡಿಸುವ ಹೊರತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಉದ್ದೀಶವಿಲ್ಲದ ಸೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇ ? ಕೆಟ್ಟವನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಕರುಣಾಕರ ಎಂದು ಭಕ್ತರು ಯಾಕೆ ಕರಿದರು ? ಅಥವಾ ದೇವರು ಚಿಲ್ಲರೆ ಉಪದ್ರವಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಹೀಡಿಸಿ, ಅವರು ಒದ್ದಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೋಚು ಪಡುವ ಶಿಕಿಗೇಡಿಯೇ ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಥವುಂಟೆಂದು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ఆదరి సోళ్ళగే ఆధ్యాత్మికేను ? సోళ్ళగే ఆధ్యాత్మిక వాదరి ఆదరింద రక్త శోషణ హొందుత్తిరువ మనువ్యగే ఆధ్యాత్మిక వాదరి ?

పునజ్ఞనైదల్లి విశ్వాసపుళ్ళ నన్న ఏత్త నొబ్బన ప్రకార, మంత్ర-దేవాలయ-ఇగజ్ఞగళ ధనాపకార మాడువ ఆ సంస్కృతగళ ఆధికారి-గళు సత్తు నాయిగళాగి హట్టి, ఆ సంస్కృతగళ బాగిలుగళల్లి నాయి-గళాగి కాయుత్తిరువంతి, ఇంజీస్కెన్సుగళన్న సుళ్ళు సుళ్ళే చెంచ్చెండ్చు సేళ్ళయువ డాక్టరుగళు సత్తు సోళ్ళగళాగి హట్టి ఆదే కేలన ముందువరిసుత్తారి. ఆదరి ఈ ధ్యాపిస్థిత్తిన ఆశ్చేపవిది; మత్తు స్వాప్తిస్థిత్కుగళు ఒకళ ఒలవాద స్థిత్కుగళిందు ఒప్పు లేచేకు. వ్యేద్యకేయ పూర్కేసిన సనుగ్ర ఇతిహాసదల్లి ఆగి హోగిరబమదాద ఎల్ల వ్యేద్య-డాక్టరుగళన్న లేక్కక్కు తెగిదుకొండరా, ఒండే ఒందు దినద అవధియల్లి హట్టికొళ్ళువ సోళ్ళగళవ్య ఆగలారరు.

దేవరు మొదలు ఆహారవన్న స్తుష్టి మాడి ఆమేలి ఆదన్న తిన్నవ పూర్ణగళన్న స్తుష్టిసిదనెందు కేలవు ధమ్మగళు ఆభిపూర్య పడుత్తనే. సోళ్ళగళిందాగి ఈ తత్త్వ శాంత సంకల్యాస్పదవాగి కాణిసువంతాగిది. జీవశాస్త్రగళ హేలికేయంతి ఈ పృథివ్యల్లి మనువ్యన ఉదయశ్శింత ఎణ్ణోటే సహస్రమాన మొదలే సోళ్ళగళు ఖంటాగిద్దవు. ఆద్భుతింద దేవరు ఈ విషయదల్లి తన్న పద్ధతియన్న హింది ముంది మాడి, మొదలు పూర్ణియన్నాంటు మాడి ఆమేలి ఆదర ఆహారవన్న స్తుష్టిసిదంతాగిది. ఆదల్లది మనువ్యన స్తుష్టి-యాగువ నరిగే సోళ్ళగళు ఏనన్న తిందు ఒదుకుత్తిద్దవు ఎంబ ప్రక్కియా ఏళుత్తది.

కీగే ఒందకొళ్ళందు తాళీ బీళది, ఇదే స్తుష్టి మత్తు ఆదరించనే దేవరు, తత్త్వజ్ఞాన, పూవాపర సాంగత్య, స్తుష్టియ ఉద్దేశ, జీవ-శాస్త్ర, తత్కాలిస్త్ర ఇతాయాదిగళల్ల ఆధ్యాత్మిక వుగళింట తీవ్రానక్కు నాను ఒరిచేకాయితు. ఆదు నన్న ఆరోగ్యక్కు ఒళ్ళేదన్నే మాడితేన్ని; యాకేందరే ఆధ్యాత్మిక జగత్తినల్లి నానా ఆధ్యాత్మిక ఒగ్గు తలే కేడిసి-కొళ్ళబేకాడైనూ ఇల్ల. నన్న వెత్తనేయా ఆధ్యాత్మిక వాగిరబేశిల్ల.

ಆದರೆ ಈ ನೇಮೃದಿಯಾನ ಅರ್ಥರಾಹಿತ್ಯ ಸೊಳ್ಳುಯೆಂಬ ಆ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಧ್ವನಿನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳುಯೆಂಬ ತಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇತ್ರ ಅರ್ಥವಾ ವಿರೋಧ ಆದು ನನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಶೈಂಝಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ; ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಆಷ್ಟೇನೂ ರಕ್ತವಿಲ್ಲ; ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇತ್ರ ಇದುವುದು ಆದರ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ. ಸುಷುಪ್ತಿ ನನ್ನ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದನ್ನು ರಕ್ತವನ್ನು ಸದ್ಗುಲ್ಲದೇ ಜೀರ್ಣಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬದಲು, ಆದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತನ್ನ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ಯಾಕೆ ನಾಡಬೇಕು? ತಾನು ಹೀರುವ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಮಾಲಕ ಬೆಲೆ ಸಂದಾಯ ನಾಡಿ ಮಣಮುಕ್ತ-ವಾಗಬಹುದೆಂದು ಸೊಳ್ಳುತ್ತು ತಿಳಿವೆ ಕೆಯೆ? ನನಗೆ ಆದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಿನ ಸಂಗೀತ ಸ್ವಿಯವೇ ಅಸ್ವಿಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದು ವೊಡಲೇ ತಿಳಿದು-ಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರ ಸಂಗೀತವನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚು-ವುದಿಲ್ಲ-ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದ್ವೈಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಂದಮೇಲೆ ಆದು ರಕ್ತದ ಬೆಲೆ ಸಂದಾಯ ಹೇಗಾದೀತು? ಏನಿಮಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪ್ರಕ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಲವೇ ಆದಲು ಬದಲು ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾದ್ದು?

“ಆದು ಸಂಗೀತವೂ ಅಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಕಿವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಗಾನಸೇವೆ ನಾಡ-ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಸೊಳ್ಳಿಗಳದು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮನುಷ್ಯರ ಕಲ್ಪನೆ. ಸೊಳ್ಳಿ ಹಾರಾಡುವಾಗ ಆದರ ರಿಕ್ಷಗಳು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಎಷ್ಟೂ (ಎಷ್ಟೇಂದು ಈಗ ಮರೆತು ಹೋಗಿದೆ) ನೂರು ಸಲ ಬಡಿಯುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಗೋಚರ ತರಂಗಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದರಿಂದ ಆದು ಗುಂಯಾಗ್ರಿಟವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ಮಾರು ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿವೂರ್ಫಕ ಗುಂಯ್ಯಾಗುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಸಂಗೀತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸೊಳ್ಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದು ನಿನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹಾರಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಆದರ ಗಾನ ನಿನಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದಷ್ಟೇ”-ಎಂದು ನನ್ನ ಸೊಳ್ಳಿ-ವಿಜ್ಞಾನಿ ಏತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊತ್ತು ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಕಳೆಯುತ್ತದೆಂದೂ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅಡ್ವೌನಾಸ್ತಿಗಿ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ತವನ್ನು ಅನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು-

ನುಡೇ ಉದರ ಉದ್ದೀಕನೆಂದೂ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ವಿಶ್ರುತಿ ಹೇಳುವುದೇ ಖರೀಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನನಗೆ ಬೇಡವಾದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ನನಗೆ ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಉಣಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆ?

ನಾನು ಸೊಳ್ಳಿಯ ಪೂರ್ವಾವಾಪರದ ಬಗ್ಗೆ ಈನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಗಾನದಿಂದ ನಿದ್ದಿಗೇಡಾಗಿ ಎದ್ದು ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಬಹುದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದು ಹಾಕಿದಾಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಕೆಲ ಸಂಗತಿಗಳು ಇವು : ೧) ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ವೈದಿಕ ಮಷಿಗಳಿಗೂ ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದವು; ಮುಗ್ನೇದ ಮತ್ತು ತಥವರ್ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇದೆ; ೨) ವೈದಿಕ ಮಷಿ-ಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ “ಮತಕ”ಗಳಿಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ೩) ಮತಕ ಎಂದರೆ “ಗುಂಯ್ಯಾಗುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿ”ಯೆಂದು ನಿರುಕ್ತಿ; ೪) ವೈದಿಕ ಮಷಿಗಳಿಗೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಮತಕಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಥವಾ ಜೀಳಿದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅಥವರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಮತಕ-ಮಾರಣ ಮಂತ್ರಗಳವೇ. ವೈದಿಕ ಮಷಿಗಳು ಅವು ಮಾಡುವ ಸಪ್ತಾಳದಿಂದಲೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳ ಮಾರಣಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಆ ಸಪ್ತಾಳದ ದಿಸೆಯಿಂದಲೇ ವೈದಿಕ ಮಷಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ರೋಷ ಬಂದಿತ್ತೀಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸುವುದು ಅವರಿಹಾಯಾವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ವೈದಿಕ ಮಷಿಗಳು ಈಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲ: ಮತಕಗಳು ಇನ್ನಾಗೂ ಇವೆ ಮತ್ತು ಮಜವಾಗಿ ಗುಂಯ್ಯಾಗುಡುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಮಂತ್ರಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇದಗಳು ಮತ್ರದಿಂದ ಮತಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದ-ವೆಂದೂ, ಆದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯತ್ನಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಆದು ಶಾಪವಲ್ಲ, ಸ್ತುತಿ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಸೊಳ್ಳಿಗಾನದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತು, ನಾನು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಂಸೇಂ ಪಾರಂಭಿಸಿದೆ:

“ಬಡ್‌ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದನ ನೀನು,” ಆಗ ನಾನು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದೇ ತಾನೇ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ದಯವಾಲಿಸಿತ್ತು. ಆದಕ್ಕೂಂತ ಮಂಜೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳಿಕೊಟ್ಟ

ಅವ್ಯಾಗಿರಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಡನೆ ಸೋಳ್ಳೆಯಂತಹ ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಹೀಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿತಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸುನೀತದ ಪ್ರಥಮ ಚರಣ ಹಾಗೆ ಪೂರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಸೋಳ್ಳೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹನೆನ್ನೊಂದು ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತಿ—

“ಈ ನುಸಿಯೆ, ಪ್ರೇಮಗಾನದ ಸಸಿಯೆ, ಸಂತಸಿಯೆ,” ಎಂದು ಆದರ ಗಾನವ್ಯೇಖಿರಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ಹದಿನಾಲ್ಕುನೇ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು, “ನಿನಗೆ ನವಿಸುವೆನಿಂದು!” ಎಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಇಡೀ ಸುನೀತವನೆನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿನೀತವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಮಲಗಿದೆ. ಈ ಸುನೀತವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಸ್ಯ ಮೀನೂಂಸಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಸೋಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಇದನ್ನು ಸ್ವೇಜ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಿದವೋ, ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಕ್ಷಾವಾಲರೂ ಪೋಲೀಸರೂ ಕನ್ನಡ—ನನ್ನ ಕಲಿಯದೆಯೇ ಕನಾಟಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವಂತೆ ಸೋಳ್ಳೆಗಳೂ ಕನ್ನಡವರಿಯದೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ರಕ್ತ ಹೀರಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆಯೋ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಈ ಸೊತ್ತೆತ್ತ, ಕೇಳಿ ಸೋಳ್ಳೆಗಳು ನನ್ನ ನನ್ನ ಕೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ವಾತ್ರ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಸುನೀತ ಬರೆದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಕ್ಷಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸೋಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ನಾನು ಕೃಕೊಂಡ ಉಪಾಯಗಳು ಅಸಂಖ್ಯೆ, ಓದಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಪಾರ. ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದರೆ ನೇರ ಧಾಳಿ. ಸೋಳ್ಳೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾರಂತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ ನನ್ನ ಪಂಚಾಂಗುಲಿ ಸಹಿತನಾದ ಅಂಗ್ರೇಯಿಂದ ಸಕಲ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ತಪರಾಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಆದರೆ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂಭ್ಯೆನೂರ ತೊಂಭತೊತ್ತಂಭತ್ತು ಸಲ ಪೆಟ್ಟು ನನ್ನ ಕೆವಿ ಗಡ್ಡೆಗೇ ಬಿದ್ದು ಸೋಳ್ಳೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆವಿ ಡಾಕ್ಟರರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಯಿತು.

ಒಕ್ಕೆಲ್ಲತಪರಾಕಿಯ ವ್ಯಧತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡ ಮೇಲೆ ಇಕ್ಕೆಟ ತಾಳವನ್ನು ನಾನು ಪುರೋಗಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಶಯನ ಪೋಜಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆಟ ತಾಳವಿಕ್ಕುವುದು ಆದೂ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಂದ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅನುಭವ-

ವಾಯಿತು. ಇಕ್ಕೆಗೂ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ದೀಪ ಬೇಕು; ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕೂಡುಬೇಕು; ನಡುನಡುವೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತದವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾರಿ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ನಾನು ಸೊಳ್ಳಿ ಹಿಡಿಯಲು ನಾಟ್ಯವಾಡಬೇಕು; ರೂಮು ಶುಂಬ ಓಡಾಡುತ್ತು ತಾಲೀ ಬಜಾನಾ ಮಾಡಬೇಕು-ಇಷ್ಟೇಲ್ಲ ಸಾರಸದಿಂದ ಒಂದು ತಾಸಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸೊಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾರರೋಹಣ ಮಾಡಿಸಬಹುದು-ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದ ವೇತಿ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೊಳ್ಳಿ ಹೋರಾಟ ಮುಂದು-ವರಿಯಿತು. ಉದುಂಟಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಂತ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯದು ಅಥರ್ವಾಶತಮಾನ ಪುರಾತನವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಶತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ಷೋಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲೇನೋ ಪಾಲುಗಾರಳಾಗಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು. ಹೆಂಗಸರ ರಕ್ತ ಗಂಡಸರದ್ದಕ್ಕಂತ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸ್ತಿಯ-ವೆಂದು ಮಾತಕ ವಿಚ್ಛಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ಸೊಳ್ಳಿ-ಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತವನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಏಸೆಲಿಟ್ಟು ನೆತ್ತರು ಹೀರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವಳಿಗೆ ಏಸೆಲಿಟ್ಟಿದ್ದವೋ ಏನೋ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಮಾತಕ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಅವಳು ನನಗೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಸ್ಲೀಪಿಂಗ್ ಪಾಟ್‌ನರ್ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದ ಈಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾವಣನಿಗೆ ಕುಂಭಕರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿ. ಅವಳು ಸೊಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿರಾ-ಕರಿಸಿ “ಅವುಗಳ ಪಾಲಿನ ರಕ್ತ ಅವು ಹೀರಲಿ !” ಎಂದು ತಲೆದಿಂಬು ಮೂಸು. ತ್ತಲೇ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೊಳ್ಳಿ ಸಮರದ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೊಳ್ಳಿ ಮಾರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಚಿತ ಖವಾಯ-ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆನೆಂದು ಕೆಲ ಕಾಲ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆಯುಧ ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು; ನಾನಾಗ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಡ್‌ಲ್ಯಾಂಪು, ಮಲಗುತ್ತಲೇ ಚೆನ್ನಿ ಸ್ವೇಂದ್ರಾ ಸ್ವೇಂದ್ರಾ ಸುಮಾರು ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷ ರೂಮು ಶುಂಬ ಹಾರಾಡುವಂತೆ ರ್ಯಾಂಡಂ ಆಗಿ ಒಂದು ರಟ್ಟಿನ್ನು ಬೀಸಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾರಾಡಿ ರಿಕ್ಷ ಸೊತೆ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು

ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ನಾನು ಬೆಡ್‌ಲ್ಯಾಂಪನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದು ನಾಡಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗಾಳಿನ ಬಾಯಿ ಗೋಡೆಗೆ ತಾಗುವಂತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ರೆಕ್ಕೆ ಸುಟ್ಟು ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಪಿನೊಳಗೆ ಉದುರಬೇಕು. ಹಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸುತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆವೊತ್ತಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಮಟ್ಟಗೆ ಸೊಳ್ಳಿ ದಾಳಿ ಸಹನೀಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತತ್ತು. ಅಳಿದುಳಿದವುಗಳ ಸಂಗೀತ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸದಂತೆ ಕಿವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮಫ್ಲ್‌ರ್ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿ, “ರಾತ್ರಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾದಾಯತೀ—” ಎಂಬ ರಾತ್ರಿ ಸೂಕ್ತವನ್ನು ಪರಿಸುತ್ತ ನಿದ್ವಾಡೆವಿಯನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸುವುದು. ಮತ್ತೆ ಮರುದಿನ ಬರುವ ಹೊಸ ದಂಡಿನೊಡನೆ ಹೋರಾಟ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

ಹಿಗೆ ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ನಾನು ಮತಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ಉಪಾಯ ಕಂಡು ಹಿಡಿದನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗೆ ಇತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಬರೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪತಿಕೆಗೆ ಕಳಸುವ ವಿಚಾರವೂ ಬಂತು. ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಸೋಜಿಗಕ್ಕೊಳ್ಳಬಡಿಸುವ ಸಂಗತಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮಲಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಡಸಾಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಘನ ಆಡಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯಾನಾನ ಹಿಂದಿನಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂದುವ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳ ಸಂಖ್ಯಾನಾನ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಬೆಡ್‌ಲ್ಯಾಂಪು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ತೇವಿರಿಸಲಾರದ ದಿನವೂ ಬಂತು.

ಈಗ ಉದ್ದ್ವಿನಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೊಳ್ಳಿ ಕಡಿತಕ್ಕಿಂತ ಫೆನ್‌ವಾದದ್ದು. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವುದು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕರ ಎಂಬುದು ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯತು? ಪ್ರತಿದಿನ ಹೋಸ ಹೊಸ ಸೊಳ್ಳಿಗಳೇ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆವುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಆಥವಾ ಆದರ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಡಗಿದ ಗತಿಯ ತಿಳಿನಳಕೆ ಯಾವ ನಾಗರ್ದಿಂದ ಬಂದಿರೆಬಹುದು? ಜೀವ ನಾತ್ರದ ಅನುಭವಗಳು ಬಂದು ಮಹಾ ಅನುಭವ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನೇಶ ಹೊಂದಿ, ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಜೀವಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತನೆ ಎಂದು ಬಗ್ಗೆಸನ್ನು ನೋ ಯಾರೋ ಒಂದು ಧಿಯರಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರ್ಥಿ.

ನಾನು ಬೆಡ್‌ಲಾಂಪಾಸ್ತದಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಮರಣಾನು-
ಭವವೆಲ್ಲ ಮಶಕಾನುಭವದ ಮಹಾಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೇರಿ ಮುಂದಿನ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ
ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತೆ ? ಅದರಿಂದ ಅವು ಜಾಗರೂಕನಾದವೇ ?

ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಬೆಡ್‌ಲಾಂಪಿನ ಸೋಲಿನ ಸಲುವಾಗ
ನಾನೇನು ಆಮ್ಮೆ ನಾಚುವ ಪ್ರಸಂಗವಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೀ ಕೈಲಿ ಸೋಲು ತಿಂಡ
ಮಹಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಕಂಡುಂಡಿದ
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇನ್ನೇನು ಸೊಳ್ಳಿ ಕುಲವೇ ನಾಶವಾದ ಹಾಗೆ ಅಂತ ತನುಸೇ
ತಾವೇ ಶಿಥಾರಸು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಮೂನತ್ತೀರು ಎರ್ವಗಳ ನಂತರ
ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಇವೆ; ಸುಲೆಜ್ಞರ ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದೆ. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಚೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಈ
ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯನೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ಗಡದ ತೊವ್ವಲು ?

ನನಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೆಲಕಾಲ ಒಂದು ಅಟ್ಟಾಕಾಣಿ ದಿಲ್‌ರುಬಾ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು.
ಅದರ ತಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಮಾನು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನದೇ ಸಂಗೀತ ಆಲಾಪನೆ
ಮೊದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಿರಲು ಗೋಧೂಳಿ ಅಧಾರತ್ ಮಾರ್ಕೆ
ಮಾರ್ಕೆ ಮುಹೂರ್ತ ಬರುತ್ತಲೇ ಮನೆಯೋಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದ ಸೊಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲ
ಬಿಟ್ಟು ಬಾಣಗಳಂತೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಅಕ್ಕೋಹಿಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದವು.
ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಆದ್ಬುತ ತಥ್ಯವೊಂದು ನನಗೆ ಕಪಾಲಕ್ಕೆ
ಹೊಡಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತೀತವಾಯಿತು. ದಿಲ್‌ರುಬಾದ ಧ್ವನಿಗೋ ಅಧವಾ
ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಲಾಂಗೂಲ ರಾಗಕ್ಕೊನ್ನೇ
ನೋಹಿತವಾಗಿ. ಅದು ಕೇಳಿಸುವಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೊಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಾರಿ
ಒಂದು ಅದರ ಸುತ್ತು ಸಂದಣಿಸುತ್ತವೆ ! ರಿಂಗಳ ಹಾಕಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನತೀಸು-
ತ್ತವೆ ! ನನ್ನ ತರ್ಕ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಯಿತು. ಆಹಾ ! ಹೀಗೆ ಸಂಗೀತ
ನೋಹಿತವಾಗಿ ಸಂದಣಿಸಿದ ಸೊಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ
ಜೋಗಿಯಂತೆ, ನನ್ನ ದಿಲ್‌ರುಬಾ ಬಾರಿಸುತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದ ಯಾವುದಾದ-
ರೊಂದು ಗುಡ್ಡ ಬಾಯ್ದಿರೆಯುಂತೆ ಪೂಡಿ, ಆವುಗಳನ್ನು ಆದರೋಗೆ ಬಿಟ್ಟು
ಬಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ? ದುದ್ದೀರ್ವಾದಿಂದ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಬಾಯ್ದಿರೆಯಿಸುವ
ಮಂತ್ರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ !

ಇದಾಗಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಆನೇರಿಕೆನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ನನ್ನೀ ಪಡಿಯನನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಿಯವಾದ ರಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆವನು ಆವುಗಳ ಟೀವ್ ರೀಕಾಡ್‌F ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ನಂತೆ. ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ತಂತೀ ಬಲೆ ಹಾಕಿದ ಸ್ವರ್ನಿನಾಚಿಗೆ ಕುಳಿತು ಆ ರೀಕಾಡ್‌F ನುಡಿಸಬೇಕು. ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗಾನ-ದಿಂದ ವೇಗಿತವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಒಂದು ಬಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಗಾನಾನಂದ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವಾಗ ಪಬಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕರೆಂಟ್‌ನ್ನು ತಂತ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಸ-ಬೇಕು. ದಂಡು ದಂಡಾಗಿ ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಕುಲ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳಿರೀಕಾಡುಗಳಾಗಲಿ, ತಂತ ಬಲೆಗಳಾಗಲಿ ಪೇಟಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಬಹುಬೇಗನೆ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳದೆ ಸಂಗೀತ ಶ್ರವಣ ಮಾಡೇ ಕಲಿತಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಕಸ್ತಾತ್ಮಾಗಿ ತನ್ನ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಕರಂಟ್ ತಗಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತಿರಬೇಕು.

ಆನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ನಾದದ ಬದಲು ವಾಸನೆಯಿಂದ ಸೊಳ್ಳಿ ಮಾರಣ ಪಯತ್ವ ಮಾಡಿದ ಸುದ್ದಿಯಾ ಜನಸಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು ಆತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳಿಗಳ ಲ್ಯಾಂಗ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ವಾಸನಾ ರಸಾಯನ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ಆವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ನಂತೆ ಆ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತಂತ ಬಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟಿರೆ ದೂರದೂರದ ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಗಂಡು ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಸಹಿಸಲಾರದ ವಾಸನಾಕರ್ವಣಿಗೊಳಗಾಗಿ ಬಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೂತು ವಿದ್ಯುತ್ ಜಿಕ್ಕಿತ್ಸಿಗೊಳಗಾಗಿ ಮರಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಂಡುಗಳ ಕುಲ ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಏನು ಸೂಡಬಲ್ಲದು? ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಆಂತರಾಗಿಯಾ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಗಂಡಿಲ್ಲದೇ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಸಂಶೋಧಿಸಿದವೋ ಶಿಥಿವಾ ಇದು ಬಗ್ಗೆಸನ್ನು ಅನುಭವ ಕೆರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕುಂತ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳಿ ಪರದೆ ಕೊಪ್ಪ-ಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ? ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಾ ಬಲ್ಲಿ. ಸೊಳ್ಳಿ ಪರದೆಗಳು

భారతీయ సంస్కృతిగే విరుద్ధవల్లవెందూ నాను ఖచిత పడిసించేంది— ద్వారానే. “మశకవారణ” ఎంబుదు సంస్కృతదళి సోళ్ళ పరదేయ హేసరు. ఆదరి ఈజిగిన వరిగే సోళ్ళ పరదె కొళ్ళవష్ట కాసు నన్న హత్తి ర ఇరలిల్ల; కాసు కూడిసి ఆదన్న కొండ మేలే కడియువ సోళ్ళగళ్లు హేణ్ణిందూ గండు కడియువుదిల్లనేందూ నిజాన హేళితు. ఆదన్న కేళిద మేలే నన్న హెండతి హేణ్ణ జాతిగే హెదరి తాను పరదేయ హిందె హేణ్ణగిత్తియంతి ఆవితుకొళ్ళలారే ఎందు పట్టు హిడిదళు. ఆదరూ నాను హేణ్ణగతనదింద పరదేయోళగే ఆవితుకొండాగ, పరదె సోళ్ళగళ కడితక్కే ఉత్తరవానితు హొరతు మశక సంగీతక్కే ೨దు సదుపాయ వల్లిందు మనగండి. నాను ద్వేషిసువుదు సోళ్ళగానవన్న హొరతు సోళ్ళ కడితవన్న ల్ల ఎందు నిమగే వోదలే హేళద్వేనే.

సోళ్ళయ మృకో—తలేయల్లిరువ ఏదుళన శక్తి నుత్త ఆదర సరగళ సూక్ష్మతి నన్నన్న నిజక్కూ ఆళ్ళయిస సాగరదల్లి కేడహిదే, నన్న కివియ మేలే కూతు షిక్కుడితి రక్త హిరలు ఆదు ఉద్యుక్త—వాదాగ నాను ఒందేటు హాకబేచేందు క్షేయెత్తువుదిరలి, తలేయల్లి ఆలోచిసిదరి సాకు, సోళ్ళగే ఆదు హేగే తిళయుతో కాణే. ఆదు ఆల్లింద హారి బేరోందు కడె కూతు తన్న కాయక ముందువరిసుత్తది. ఈ హోస ఆక్రమణద సుద్ది నన్న నరగళ మాలక నన్న ఏదుళన్న తలుపి, క్షేగే వోటార్ నరగళ ఆజ్ఞే తలుపుత్తలే సోళ్ళ బేరిడిగే కారిరుత్తది. కేలవోమ్మె, గోడియ మేలే కుళత, ఆథవా ఆంతరదల్లి హారువ సోళ్ళగూ ఆదన్న కొల్లువ నన్న సంకల్ప యావుదో సస్తను ఇందియద మాలక తిళయువ హాగే అనిసుత్తది. ఒందు వేళ సోళ్ళయ ఏదుళన దావాశేయల్లి వొన్నవ ఏదుళగే గ్రహణ శక్తి, సూక్ష్మతి, ప్రజ్ఞ ఇద్దిద్దరి ఆపను ఎంథా ఆచ్ఛత పూణియాగ—బముదిత్తు—ఎందు సోళ్ళ కడిదల్లి తరిసికొళ్ళత్తో యోచిసుత్తేనే. ఆదరూ సోళ్ళయ స్వాతంత్ర్యప్రియతి నన్న మేలే తుంబా ప్రభావ మాడిది. నీవు సోళ్ళ పరదేయోళగే మలగిరుత్తోరి. యాన

ಮಾಯಕದಿಂದಲೇ ಕೆಲ ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಆದರೋಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಿರುವಾಗಿ ನೀವು ಎಚ್ಚೆರಗೊಂಡು ಮಿಸು-ಕುತ್ತಿರಿ. ಸೊಳ್ಳಿಗಳು ಹಾರತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಪರದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು ಅವುಗಳಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಂಗಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ ದೀಪ ಹಾಕಿ ನೋಡಿ. ಅವು ಅಸಹಾಯತ್ಯಿಂದ ಪರದೆಯಾಚೆಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಆಲಭ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಿರುಕ್ಷಸುತ್ತುಕುಳಿರುವ ದೃಶ್ಯ ಹೃದಯ ವಿದ್ವಾನಕವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಕಳೆದುಹೋದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರತೀತಿ ಅವುಗಳಿಗಾಯಿತೋ ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧವಾ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತ್ಯಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಸವಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಅವು ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ನಿಸ್ಸಹಾಯತ್ಯಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಯಲು ಎತ್ತಿದ ಕೈಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೂ ಸಲ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪರದೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಟ್ಟೆ !

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ನಾತು. ಆದರೆ ಆ ಆನುಭವ ಇನ್ನೂ ಎನ್ನೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ನಾವು ಆಗ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಫಾಟಕೋಪರಿನಲ್ಲಿ ಬಡಾರ. ಸಯಾನಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯರೊಬ್ಬರ ಎನ್ನೆಯಿಂದ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಟ ಹಾಕಿ ಶಾಲಿಗೆ ಕೆಳಸಿ, ಯಜಮಾನರನ್ನು ಆಫೀಸಿಗೆ ಸಾಗಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಗಿ ಬರುವ ವರಿಗೆ ವಶೇವ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಯಾಧಿನ ನಮ್ಮ ಏತ್ರರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಸ್ತರ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಒಂದು ತಾಸು ಹರಟಿ ಹೊಡಿದು ಬರಬಾರದೇಕೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಮನಿಗೆ ಬೇಗ ಜಡಿದು ಫಾಟಕೋಪರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿ. ಆಗ ಸಮಯ ೧೧-೧೨. ಲೋಕ್‌ ರೈಲು ಗಾಡಿ ಬಂದೊಡನೆ ಹೆಂಗಸರ ಡಬ್ಬಿ ಬಳಿ ಧಾವಿಸಿದೆ. ರಾಧ್ಯಲಪ್ಪೇ ಗದ್ದಲ. ಹಗ್ಗ ನಾರುವ ಹತ್ತು ಹನ್ನರಡು ದಾಂಡಿಗ

ಹೆಂಗಸರು, ವೆಪ್ಪರ್ ಮಿಂಟ್ ಮಾರುವ ಹುಡುಗರು, ಕಾಲೇಜು ನಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ನುಗ್ಗಿದರು. ಅವರ ನಡುವೆ ಹೇಗೋ ಸ್ಥಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನೂ ಡಬ್ಬಿಯೋಳಗಿ ಹೊಕ್ಕು. ಟ್ರೈನು ಚಲಿಸಿತು.

ಎದೆ ಧನ್ಯೇಂದಿತು. ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳು, ಮೇಲೆ ಮನಿಮಸ್‌ಇಟ್ಟ್‌ಕೊಂಡು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಪಸ್‌ಎ ಕಾಣಿ. ಅದರಲ್ಲೇ ಹಣ, ರೈಲು ಟಿಕೆಟ್‌, ಮನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಲ್‌ ಕವಾಟುಗಳ ಮಾರು ಬೀಗದ ಕೈಗೊಂಡಲುಗಳಿದ್ದವು. ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಪಸ್‌ಎ ಕಳೆದಿದ್ದನ್ನು ಸುತ್ತಲವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿದೆ. ನಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು, “ನೋಡಿ, ಆ ವೆಪ್ಪರ್ ಮಿಂಟ್ ಹುಡುಗರಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಅವರು ಭಾರಿ ಕದೀನುರು, ಅವರೇ ಜಾರಿಸಿರಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಚಾಯಿಸಿ ಹೋಲಿಸರನ್ನ ಕರೀತೇನೆ ಆನ್ನಿ. ಕೊಡಬಹುದು” ಎಂದಳು. ಹುಡುಗರ ಹತ್ತಿರ ಚೀಲಗಳು ಇದ್ದವು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಚ್ಚಿಡಬಹುದು. ನಾನು ದಚಾಯಿಸಿ ಅವರ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಜಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದೆ. ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲಾರ್, ಸೆಯಾನ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ದಾಟಿ ಮಾತುಂಗಾ ಹೋಗಿ ದಾದರ್ ಹತ್ತಿರ ಬಂದುಬಿಟ್ಟುತ್ತು. ಈಗೇನು ಮಾಡಲಿ ? ಸ್ವೀಶನ್ನಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂದರೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಲ್ಲ. ವಾಪಸ್ ಹೋಗೋಣ ಅಂದರೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಿಡಿ ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂದರೆ ಬೀಗದ ಕೈ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹುಡುಗರೇ ಎಲ್ಲೋ ಅಡಗಿಸಿ-ಟ್ರೈರಬೇಕು—ಆಂದುಕೊಂಡು ದಾದರ್ ಬರುತ್ತಲೇ, “ಹೋಲಿಸ್, ಹೋಲಿಸ್ !” ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಹೆದರಿದರು. “ಇಲ್ಲಾ ಬಾಯಿ, ನಾನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಆ ಹಗ್ಗ ಮಾರೋ ಹೆಂಗಸರಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅವರೇ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮನಿಮಸ್‌ ತುರುಕುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದರು. ಹೌದು, ಅಲ್ಲೇ, ಸರಿಸುವ ಬಾಗಿಲಿನ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಸ್‌ಎ ಇತ್ತು.

ಬಡುಕಿದೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ಪಸ್‌ಎನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ಕೂಗು ಕೇಳಿದ್ದ ರೇತ್ತೆ ಹೋಲಿಸರು ಮಾರು-ನಾಲ್ಕು ಜನ ಲಾರೀಧಾರಿಗಳಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದರು. ಹೋಲಿಸ್ ಅಂತ

ಕೂಗಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಪಸ್ರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಳೀದು, “ಬನ್ನಿ ಬಾಯಿ” ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಆಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ರೈಲಿನಿಂದ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹೆಂಗಸರನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ, ಬಯ್ಯತ್ತೆ ಫೋಲೀನ್ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ ಸ್ಪೇಕ್ಟರ್ ಮುಂದೆ ಕೂರಿಸಿ, ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿ, ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಗೆ ಬಯ್ಯಿದ್ದ ನನಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೇ ಲಾರಿಗಳಿಂದ ಬಡಿದು ಬೂಟು-ಗಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದರು. ನಾನು ನೋಡಲಾರದೆ ಆಯ್ಲೋ ಪಾಪ ಆಂದೆ.

ಇನ್ ಸ್ಪೇಕ್ಟರು, “ನಿಮಗ್ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಬಾಯಿ. ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಥಾ ಕಾಯಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಈ ಮೊದಲೇ ಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ನೆನ್ನು ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಂಟು. ಇವರು ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪಳಗಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನೂ ಚಿಂತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದರು. ಆಹೆಂಗಸರು ಆಹೊಡಿತಗಳ ಮಧ್ಯ-ದ್ವಿಯಾ ನನ್ನನ್ನು ಕುರತು ನಂಜಿನಿಂದ, “ಸವಾರಧಾನ ರೂಪಾ ಕೊ, ಬಾಯಿ ?” (ಸವಾರಧಾನವಾಯಿತೇ ಬಾಯಿಯವರೇ ?) ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಜೀವಗಳು ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಇನ್ ಸ್ಪೇಕ್ಟರ್ ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಣಿಯಾಗಿ, ಪಸ್ರನ್ನು ಬಿಸ್ಟಿ ಒಳಗಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಮೇಚಿನ ಮೇಲೆ ಸುರುವಿದರು. ಬೀಗದ ಕೈಗೊಂಡಲುಗಳು, ಏಳು ರೂಪವಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ, ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಖರೀದಿ ನಾಡಿದ ಕೆಲ ಸಾವಾನುಗಳ ಬಿಳ್ಳಿಗಳು, ಒಂದು ರೈಲು ಟಿಕೇಟು ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದುಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇ ಸತೀಯಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ? ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಯಜವಾನರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಅವರ ಹೆಸರೇನು ಇತ್ಯಾದಿ. ನಮ್ಮ ಯಜವಾನರು ಟಿಲಿಫೋನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವರ ಸಹಜವಾನ ವಿನಯ ಇನ್ನೂ ನವ್ಯವಾಯಿತು.

ಕುಲಗೋತ್ರಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಬರೆದುಕೊಂಡಾದ ನೇಲೆ ಇನ್ ಸ್ಪೇಕ್ಟರು, “ಈಗ ಹೇಳಿ ಬಾಯಿ, ನೀವು ರೈಲು ಹತ್ತಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ?”

“ಫೋಟೆಕೋಪರಿನಲ್ಲಿ.”

“ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು ?”

“ಸಿಯಾನಿಗೆ.”

“ಕಳವು ಆದದ್ದೆಲ್ಲಿ ?”

“ಫೋಟೋಪರಿನಲ್ಲಿ.”

ಇನ್ನಾನ್ನೆಕ್ಕರರು ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಕ್ಕಿದರು. “ಹಾ ! ಪಂಚಾಯತ್ತಿ ಆಯಿತಲ್ಲ ಬಾಯಿ. ಈ ಕೇಸ್ ನಮ್ಮುದಲ್ಲ. ಕುಲಾರ್ ಸ್ಟೇಶನ್‌ನ್ನಿಂತೆ ಹಿಂದೆ ಆದ ಕೇಸೆಲ್ಲಾ ಕುಲಾರ್ ಪೋಲೀಸರ ಹಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಕಂಪೆನೀಯರ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಏ ನಂಬರ್ ಫಲಾನೂ ! ಇವರನ್ನೂ ಈ ಜದೀನು ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ಕುಲಾರ್ ಸ್ಟೇಶನ್‌ನಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಂಪೆನೀಯರ್ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಸು,” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನಿಗೆ ಅಪ್ಪುತ್ತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ವಿನಯವಾಗಿ, “ಬೇಡ ಸಾಹೇಬ್ ! ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ನನ್ನ ಪಸ್ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲ, ಸಾಕು. ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿಯೂ ಹರಿದಿದೆ. ಇನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಶನ್ ಸ್ಟೇಶನ್ ಅಲೆಯಲಿ ?” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಇನ್ನಾನ್ನೆಕ್ಕರ್ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. “ಆದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಬಾಯಿ ? ಕಂಪೆನೀಯರ್ ಕ್ಯು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇವರು ಮಹಾ ಧೂತರು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವೇನೂ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿ ಸರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವಾ,” ಎಂದವರೇ ಒಬ್ಬ ಪೇದೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕಾಗಡದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು. ಕೇಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಆತ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ತಂದ, ದುಡ್ಡ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಎರಡು ಹಿಂತೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವಾಗ ಮೂರು ಗಂಟಿ ದಾಟಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ನುನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದ ನೋಡಿ ಗಾಬರಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದೆಂದರೆ ಈ ಹೆಂಗಸರ ಭಯ. ನಾನು ಇನ್ನಾನ್ನೆಕ್ಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ : “ಸಾಹೇಬ್, ಈ ಕೇಸ್ ಕ್ಯುಬಿಡಿ, ದಯವಿಟ್ಟು. ಈ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ನನ್ನೊಷ್ಟಿಗೆ ನೀವು ಸಿಯಾನಿಗೆ ಕಳಸುತ್ತಿರಿ. ಆವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆವರೇನಾದರೂ ದಾರೀ ನನ್ನ ಹಿಡಕೊಂಡು ಜಪ್ಪಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ?”

“ನಿಮ್ಮೊಕ್ಕಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್” ಇರುತ್ತಾನಲ್ಲ, ಏನಂಜಿಕೆ ? ಅಷ್ಟುಕೊನ್ನಿಂದಿಗೆ ಹೆಡರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮೊದಲಿನ ರೈಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಪೋಲಿಸ್ ಸಹಿತ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ನೇಲಿನ ಗಾಡಿಲ್ಲ ನೀವು ಹೋಗಿ, ಪೋಲಿಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಕ್ಯೂ ಬಿಡಲಾರೆ. ಸಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯೋಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಆಂದರೆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್”.

ನನಗೆ ಏನೂ ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. “ನಮ್ಮ ಯಂಜವಾನರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಕೊಡಬೇಕಿಲ್ಲ,” ಎಂದೆ “ಷಿಡೋ, ಟಿರಿಪೋನ್ ಮಾಡಿ” ಎಂದರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಎನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ. ಆದರೆ ಪೋಲಿನಲ್ಲಿ ಯಂಜವಾನರು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹೆಂಗಸರು ನನ್ನ ಪಿಚಲಾಟ್ ನೋಡಿ ಖುಶಿಯಿಂದ ನಕ್ಕರು.

ಸಯಾನಿಗೆ ನಾನು ತಲುಪಿದಾಗ ಆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಆಲ್ಲಿನ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಪೇಶನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಲ ಪೋಡಿಕೊವೆಚಾರ ಪೂಜೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ನನ್ನನ್ನು ಎದುರು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು. ಕುಲ-ಗೋತ್ರ, ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿ ದಾಖಿಲಾಯಿತು. ಕಳವಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡರು. ಪಸ್ ನನ್ನ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿ, ಒಳಗಿ-ದ್ವಾದ್ವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೇ ರಿಕಾಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ವಾಯಿಂಟ್ ತೆಗೆದು ಇನ್ನಾವ ಸ್ಪೇಶನ್ಸ್‌ಗೆ ದಾಟಿಸುತ್ತಾರೋ ಆಂತಿದ್ದೆ. ಷಾಣ್ಣಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಸ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಆವರ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಮರಾತಿಯಲ್ಲೇ ಹಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆವರಿಗೇನೋ ಸಂಶಯ ಬಂದು, “ಬಾಯಿ, ನೀವು ಯಾವೂರು ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಮಾಲ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು ಮಾತಾಡಿದರು. ಆವರ ಹೆಸರು ಶೆಟ್ಟೆ ಆಂತೆ.

ನಾನು ಗಡಿಯಾರ ಸೇರಿದಿದೆ ೪-೩೦. ಪಾಕ್ಷಿಕೆಲ್ಲ ಮನಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಸಿದಿರುತ್ತಾರೆ, ಪಾಪ ! ಆ ಯೋಚನೆ ಬಂದೊಡನೆ ನಷ್ಟಗಳ ಭಾರಿ ಹಸಿವಾಗುವುದರ ವಜ್ಞ ಬಂತು.

ನಾನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಪಾರ್ಥಿಫಿಕೊಂಡೆ : “ಸಾಹೇಬ್, ನೀವು ಇವರನ್ನು ಏನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು.. ನನಗೆ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಪಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ !”

“ಅಯ್ಯೋ ಬಾಯಿ ? ಈ ವಸೆಂ ನಿಮಗೆ ಈಗಲೇ ಸಿಗುತ್ತೇ ಅಂತ ಹಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅದು ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಿಗೊದು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ, ಈ ಕೇಸು ನಿಕಾಲೆ ಆದ ವೇಲೆ” ಎಂದು ನನ್ನ ಆಚ್ಛಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾಸ್ಟೆಕ್ಕೆ ರು ನಕ್ಕರು.

ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಹೆಂಗಸರು ಮಜವಾಗಿ ನಗುವುದು ಕೇಳಿಸಿತು. ನನಗೆ ತಿಳು ಬಂತು. ನಾನೇ ಕಳ್ಳುತನ ಹಾಡಿದ್ದೇನೋ ಆನಿಸಿತು. ಇನ್ನಾಸ್ಟೆಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭಾತಿಯಿಂದ, “ಏನು ಮಾಡೋಣ ತಾಯಿ ? ರೂಲ್ಸು ಹಾಗಿದೆ. ಚಂನ್ಲೆಪ್ರಂಟ್ ಸಹಿತ ನಂತ್ರ ಈ ಮುದ್ದೇ ಮಾಲು ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಹಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೇ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಬಂದು ಗುತ್ತು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತೇ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೋಟಿಗೆ ಕರಿಸುತ್ತೇನೇ” ಎಂದರು.

ನನಗೆ, ಹೆದರಿದವರ ಮೇಲೆ ಹಾವು ಬಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು ಅಯ್ಯೋ ನಾನು ಕೋಟಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕೆ ? ದೇವಾ ! ಇದೇನಾಯಿತು ? ಯಾಕಾದರೂ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಂತ ಕೂಗಿದೆನಪ್ಪಾ !

ನಾನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ, “ನಾಹೇಬ್, ನನ್ನ ಮನೇ ಬೀಗದ ಕೈಯೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಸುಕ್ಕೆಳು ಹಸಿದು ಬಂಡರುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಹಾಡಲಿ ಹೇಳಿ ?”

ಈ ಇನ್ನಾಸ್ಟೆಕ್ಕೆ ರು ಕೂಡ ಬಹಳ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಿ. “ನೀವನ್ನೋದು ನಿಜ.” ಎಂದೊಷ್ಟಿದರು ಇವರು ಶೂನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿದರು. “ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದುವಾಯ ನಾಡುವಾ. ಈ ಬೀಗದ ಕೈಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರೋಲೀಸನ ಸಂಗಡ ನಿವೇಶಿಸಿದನೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಬೀಗ ತೆಗೆದು ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ಕವಾಟುಗಳ ಬೀಗದ ಕೈ ಡುಸ್ಲಿಕೆಟ್‌ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಹುದಳ್ಳ.”

ಈ ಇನ್ನಾಸ್ಟೆಕ್ಕೆ ರು ಹತ್ತಿರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಪತ್ತಿಗೂ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ ಇದೆ. ನನ್ನ ವಸೆಂ ನನಗೆ ಕೊಡುವಿದಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮೆದುಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದೇ ಕಷ್ಟ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇನ್ನೋಂದು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ಈ ಜನ ಈ ಬೀಗದ ಕೈಯ ಆಚ್ಚುತೆಗೆದು, ಕಳ್ಳಿ ಬೀಗದ ಕೈ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವಿಳ್ಳಿದಾಗ ಮನೆ ದರೋಡೆ ನಾಡಿದರೆ ? ಎಂಥಾ ಹುಚ್ಚು ಭಯ ! ಅಷ್ಟ ಹೆದರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಸ ಬೀಗ

ಹಾಕೆಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ನನ್ನ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಗತ ಹೇದರಿಕೆಗಳು ಮುತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಯಜಮಾನರು ಏನಂದಾರು? ಜನ ನಕಾರು! ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. “ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಸನ್ನ ಡಾರ್ಪ” ನೂಡಿ; ನಾನು ಪುಕ್ಕಳೊಂದಿಗಳು. ಕೋಟ್ಟು-ಕಚ್ಚೇರಿ ಅಲೆಯೋದು ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು. ಆದ್ದೀಲ್ಲ ನನಗೆ ಇಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು....” ಅಂದೆ.

ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕ್ಟರು, “ಅದು ಹೇಗಾದೀತಮ್ಮ? ನಮ್ಮ ಡ್ಯೂಟಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕ್ಕಳ್ಳು.” ಎಂದು ತಾರಪ್ಪುಯ್ಯ ಮಾಡಿದರು.

ಆಗಲೇ ಗಂಟೆ ಆರು. ಯಜಮಾನರು ೩-೫೦ಕ್ಕೆ ಎನ್ನೆಗೆ ಬೆಂತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯಷುದ್ವಾತರದು ಇನ್ನೂ ಎನ್ನು ಹೊತ್ತಿಂತ್ತು. ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ತೀರ ನಿರ್ವಣ್ಣಿಂತ್ತಾದೆ. ಅಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಶಿಟ್ಟಿರಿಗೆ, “ಹೇಗಾಡರೂ ಈ ಪೇಟಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ” ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಾರಧಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಆವರೂ ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕ್ಟರರ ಹತ್ತಿರ ವಾದಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಇವರ ಸಂಕಟ. ಕದ್ದಿ ಮಾಲು ಸಹಿತ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕದೀನರು. ಒಳ್ಳೇ ಕೇಸು, ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬಿಡುವುದೇ?

ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ದಯೆ ಬಂತು. ನನ್ನ ಪಸ್‌ಎನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಂಪ್ಲೆಟ್‌ ಹರಿದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರು.

ಬದುಕಿದೆ ಆಂದುಕೊಳ್ಳುವವ್ವು ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಜಿಕೆ! “ಸಾಹೇಬ್, ಸೇವೆ ಈ ಕಂಪ್ಲೆಟ್‌ ಡಾರ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನನ್ನ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ, ಇವರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಆವರು ನನ್ನನ್ನ....”

ಇನ್ನೊಸ್ಪೇಕ್ಟರು ನಕ್ಕರು. “ನೀವು ಭಾರಿ ಅಂಜುಬಾರುಕೆ ಕಾಣಿಸ್ತೀ. ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇವರನ್ನು ನಾವು ಸದ್ಯ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ದಿನಾ ಒಂದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮುರಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆವರನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಷ್ಟಗೆ ಗೂತ್ತು. ನೀವು ಹೋಗಿ.” ಎಂದು ಪಸ್‌ಎನ್ನು

ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ, ನಿವ್ಯಾ ಪಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಅಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು-
ಬಾರದು ಬಾಯಿ. ಇದು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ನಿಮಗೆ ?”

ಇಬ್ಬರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳಿಕೂಟ್ಟಿರು. ನಾನು, ಬದುಕಿದೆಯಾ ಬಡ
ಚೀವವೇ ಎಂದು ಮುಂದಿನ ರ್ಯೆಲಿಗೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಆಮೇಲೆ ಎರಡು
ತಿಂಗಳು ಮನೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಉರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸುಧಿ, ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ !

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾನೂನ್‌ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಯ್ಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು)

೧೮

ಸಹಕರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ

ಸಹಕರಿಸುವುದು ಎಂದರೇನು ? ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಸ್ತುತಿ. ನನಗತೂ ನಿರೀಕಣಿನ ವಿನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಹೋದರೆ ಆಗುವಂತೆ, ಈ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ಹಿಡಿದವಾಗ್ಗೆ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ನಾವು ಚಿಕ್ಕಪರಿದ್ವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನೇ ಕೇಳಿರಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೈಸ್ಕ್ಯಾಲಿನ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ವಾಗ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸಹಕಾರ ಅಂದರೆ ವಾವಿನವಾರ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಸಹಕಾರ ಅಂದೋಲನ ಶುರುವಾಯಿತು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಪಂಡಿತರಿಗೆ “ಆಸಹಕಾರ ಅಂದರೇನು ಸಾರ್ ? ವಾವಿನ ಯಣ್ಣ ತಿನ್ನದೆ ಇರುವುದೇ ಅಥವಾ ವಾವಿನ ಮರವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದೇ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕುಟ್ಟಿ ತಿಂದಿದ್ದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಸಂದು ಮುಟ್ಟಿಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತರು ಆಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲಾಷಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀ-ಟೋಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಏಕವರೂತ್ರ ಧೀರನಾದ ಸುರೇಂದ್ರ ಸ್ವೀ,

ಅಸಹಕಾರ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತೀವೆ ಹೊ ಕೊಡಬಿರುವುದು, ಗಾಂಥಿ-ಟೊಪೀ ಹಾಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟಿ ಸುಡುವುದು, ಗಾಂಥಿ ಮಹಾ-ರಾಜಕು ಜ್ಯೇ ಇಂತ ಕೂಗುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದಿರುವುದು—ಎಂಬು-ದಾಗಿ ನನ್ನ ಇಜ್ಞಾನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಷಾಸು ನುಗಿದ ನಂತರ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಈ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಕಾರದ ಅಸಹಕಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ-ವಾಗಿ ಕೆಂಡಿದ್ದರೂ, ತಂಡಿತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಕ್ಕೆಗಿ ಹೆದರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯನು ಆಗ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷಾಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಸಹಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹಕಾರ—ಅಸಹಕಾರ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತೇ ಹೊರತು, ಸಹಕಾರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ಣಪಥಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೌದು, ಸಹಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಸ್ತೃರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ‘ಸಹಕಾರಿ ಚ್ಯಾಂಕ್’ ಆಗಿತ್ತು. ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ಆ ಚ್ಯಾಂಕೆನ ಕಾರ್ಯದಶೀಲ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸೇರಿ ಅದರ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪರಾರಿಯಾದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ‘ಸಹಕಾರಿ’ ಅಂದರೆ ‘ಹಣ ಅವಕರಿಸಿ ಕಣ್ಣರೇಯಾಗುವ’ ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ—ಎಂದು ಆಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೂ ಸಹಕಾರಿತನದ ಮಾರ್ಪಣ ಒರೇ ಹಣ ಅವಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯದಶೀಲ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸೇರಿ ಹಣ ಎತ್ತಿ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಕು ಚೆಲ್ಲಿದವನು ಮತ್ತು ಸುರೇಂದ್ರ ಪ್ರೇಯೀ. ಅನ್ನರಲ್ಲಿ ಅವನಜ್ಞ ಒಂದು ಚ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಆದು ಹಣ ಎತ್ತಿಹಾಕುವ ಚ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವನು ನನಗೆ ಗ್ರಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಆದು ‘ಆಸಹಕಾರಿ’ ಚ್ಯಾಂಕೇ? ಎಂಬ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆವನು “ಹೌದು, ಆದರೆ ಅದರ ಹೇಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಅಸಹಕಾರದ ಹಂತದಿಂದ ನಾವು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಆಧವಾ ಇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾವದ ಬಳಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದುದ್ದು. ಅನ್ನರಲ್ಲಿ ‘ಸಹಕರಿಸುವುದು’ ಎಂಬುದರ ಶಬ್ದಾರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಸಹ = ಒಟ್ಟಿಗೆ; ಕರಿಸು = ಮಾಡು, ಆರ್ಥಾತ್ ಒಂದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒನ್ನ ಸೇರಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದು. ಇದು

ಕೋಶಗತಾರ್ಥ. ಸಹಕಾರಿ ಬ್ರಾಂಹಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಖಿಂಬಿಗಿ ಹಣ ಕಬಲಿಸಿದ್ದ ರಿಂದ ಆವರು ಸಹಕರಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೊಬ್ಬನೇ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಿಕ್ಷೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ, ಆವರಿಬ್ಬರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಆ-ಸಹಕರಿಸಿದರು. ತಪ್ಪಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀಸರು “ಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೆರವಾಡದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೋಲೀಸರು ಆವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಪ್ರೋಲೀಸರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಾಡರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದನೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆದಕ್ಕೆ ‘ಸಹಕರಿಸುವುದು’ ಎಂಬುದರ ಬದಲಿಗೆ ‘ಶಾಮಿಲು’ ಎಂಬ ಹೆಸರು (ಪ್ರೋಲೀಸರ) ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿದೆ-ಇತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥ ವಿಸ್ತರಣೆಗಳು ನನ್ನ ಮಂಕು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಾನು.

ಆನೇಲೆ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಂತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಉಂಟು. ಜನರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಗಳು ಹೇಳತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಾರುಣ್ಯ, ಮಂಕುತನ ಮತ್ತು ಅದರೊಡನೆ ಬರುವ ಮಾರ್ವಾಣಿಕತೆ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶ ಎಂಬ ಆ ಜಾರುವ ಪದಾರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇತ್ತು. ಆಹಾರಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ತುಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು, ಕ್ಯಾರ್ಯ ತುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರವನ್ನು ನಾನು ಬೆಳಸಬೇಕೆ? ನನ್ನ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಸುತ್ತು ಒಂದಿಂಬೊ ಸ್ಥಳ ಇರಲಿಲ್ಲ ಈಡಿಮೆ ಉಣಿ ಬೇಕೆ? ಮಂತ್ರಗಳೂ ನನ್ನ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈಡಿಮೆ ತಿನ್ನ ವುದು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ರೀತಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂತ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಬದಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನ ವುದು ಮತ್ತು ಚೆಲ್ಲಿನ ವುದು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ವಿಧಾನ ಎಂದೇ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಕ್ಯಾಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನ ವ ಸಾಧನ ಇರಲಿಲ್ಲ; ನನಗೆ ಯಾರೂ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿನ್ನ ವನ್ನು ಆಹಾರ ಇರುತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನವ್ಯ ದೇಶಭಕ್ತರ ಮೇಲ್ಪುಂಕೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ, ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾವಣ ಮಾಡುವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವ ವಿಧಾನವೆಂದು

ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹನ್ನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಭಾವಣಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವವರು ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಆಹಾರ ಸಸುಸೈಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಹಕರಿಸುವುದು ಎಂಬ ಕಬ್ಬಿದ ಶಫತ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನ ಗರಿಬಿಲಿ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ. ಮಾಗಧರಲ್ಲಿದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಕರಿಸುವ ಮಾತಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಶಹರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ ತೋಟಿಗಳು ಮುಕ್ಕುರ ಹಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಜಪರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಗರ ಸಭಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಎನ್ನುವುದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಬಯಲಿಗಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಕ್ಷಸರ್ಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕೆ? ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸಬೇಕೆ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸಹಕರಿಸುವ ರೀತಿ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಪದ ಸಿಗದ ಕೆಲ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳು ತಾವೇ ಡಬ್ಬಿ. ಕಸಬರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವರಾದ್ದರಿಂದ ಆವರ ಕೃತ್ಯಗಳು ‘ಸಹಕರಿಸುವು’ ದಾಗಿರಲಾರವು. ಕಕ್ಷಸರ್ಕಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದೇನೇ ‘ಮಲಧಾರಣೆ’ ಮಾಡುವುದು ಸಹಕರಿಸುವುದೇ? ಅದೊಂದು ನನ್ನು ದ ಆಗುವ ಮಾತ್ರಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಭಂಗಿ ಸಸುಸೈಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೇರಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೂರಿಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬರ. ಹಿಂದಾದರೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಗರಸಭೆಯವರು ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಷ್ಟೇ. ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಆವರೆಂದೂ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ನಗರಸಭೆಗೆ ಘೋಸಿಗೇನು ಮಾಡಿದರೆ, “ಈವೊತ್ತು ನೀರಿಲ್ಲಾರೇ!” ಅಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಬ್ಬರಿಸಿ ರಿಖಿವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕುಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿಗ ನೀರು ಬಿಡದೆ ಇರುವುದೇ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿತ್ತಾಡಿದ್ದಾರೆ. “ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಒಡೆವಿದ್ದರಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ದಿನ ನೀರು ಪೂರ್ವಕೆಗೆ ವೃತ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.” ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರೇಮನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಶಮ್ಮತಹಸ್ತ ದಿಂದ ನೀರು ಬಿಡಿಸಿ. ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರೇಮ ಒಡೆವಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವನೋ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವನೋ

ಗುತ್ತೀದಾರನೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತ ರಹಸ್ಯ-
ವಾಗಿದ್ದ ರೂ ನಾವು ಸಹಕರಿಸಬೇಕಂತೆ. ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು? ಹೊಗಿ
ನಾವು ಪೈಪು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆ? ಅಥವಾ ಒಡೆದ ಪೈಪಿನ ಬಿರುಕೆಗೆ
ಉಪನಿಷತ್ತಾಲದ ಖದ್ದಾಲಕನ ಹಾಗೆ ಇಡ್ಡ ಮಲಗಬೇಕೆ? ಒಂದು ಅಥವಾ
ಎರಡು ದಿನ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು, ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು, ಬಟ್ಟಿ
ಒಗಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೈನಾರಿಟಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆ? ನೀವು
ನೀರು ಬಿಳಿದಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಸಹಕರಿಸದೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾದಿ ಉಂಟಿ?
ಎಂದು ನಂನೊಮ್ಮೆ ನೀರಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. “ಇಲ್ಲಾ ಸಾರ್, ಇದು
ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ನಾವು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಅವರನ್ನು ಗ್ಲೋಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೂ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಬೇಕಾ-
ಗುತ್ತದೆ.” ಎಂದವರು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರು.

ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಕೇಳಿದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಸಹಕರಿಸ-
ಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯುನ್ತಂಡಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವೊದಲೇ ಸಹಕಾರ ಕೋರಿ
ಆಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಬಂದ್ರ ಮಾಡುವುದು ಜೋಡಿ. ವೊದಲಿನದಕ್ಕೆ
ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ಸಹಕರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾನ್ವಯ
ಸಹಕರಿಸುವಿಕೆ ಎಂದು ಅಭಿಧಾನಗಳು. ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಾದರೆ ನೀವು ನಿನ್ನ
ಇದ್ದಲಿ ಒಲೆಯನ್ನು ರೂಪಾಂಶಿಸಿ ವೊದಲೇ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಥವಾ ಚಿನ್ನಣಿ
ಎಣ್ಣೆ ಸ್ವವನ್ನು ಒರಸಿ, ಚಿನ್ನಣಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಾರ್ಪಾವನನ ಸಹಕಾರವನ್ನು
ವೊದಲೇ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಗಾಳಿ ಹಾಕಿ-
ಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಹಳೇ ಎಕ್ಸ್‌ರೋಸ್‌ಪ್ರೈಜ್ ಪ್ರಸ್ತುತದ ರಟ್ಟಿನ್ನು ತೆಗೆದು,
ಟೀಬ್‌ಲ್ರೋ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುನ್ತಂಡಲಿಯೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಪೂರ್ವ
ಷನ್ನದ್ವಾರಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾದರೆ ಮೇಣಬತ್ತಿ ಕಡ್ಡಿ-
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಸಶಸ್ತ್ರರಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ಸಹಕಾರದ
ಕೋರಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗುವುದರಿಂದ ನೀವು ನಿರಾಯಾಧ-
ರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದರೆ ನೀವು
ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಹೆಂಡಂದಿರೂ
ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹಳಬರಾಗುವುದೀಗ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಿಸಲ್ಲಿ

ಮೂರು ದಿನಮೇರೊ ಒಂದು ವಾರಮೇರೊ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಕೈಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ, ಸರಿಯಾಗ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದವಂತೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯವ್ಹಾರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ಸುಂಡಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಎನ್ನು ಕಾರಣವೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೀದು.

ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ, ಆಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಗಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಹಕರಿಸುವ ರೋಗ ಈಗ ಖಾಸಗಿರಂಗವನ್ನೂ ಪ್ರಪೇಶಿಸತ್ತಾಡಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಲಾಟರಿ ಏರ್‌ಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ‘ಅನಿವಾರ್ಯ’ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಾಲದಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿ ತೆಗೆಯಲಾಗದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೂರ್ತಿರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ.

ಈಚೆಗೊಂದು ಹರಿಕೆಧೆಗೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ದಾಸರಿಗೆ, ಬಹ.ಶಃ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳತೆ ಮೇರಿ ತುಪ್ಪವನ್ನೊ, ಮೊಸರನ್ನೊ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಫಲವಾಗಿ, ದನಿ ಬಿದ್ದ ಹೋಗಿತ್ತು. ಸಂಘಟನಕರ್ತರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸುಳಿವು ಪಡೆದು, “ದಾಸರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗಂಟಲು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಸಂಯಮ ದಿಂದ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಕೋರಿದರು. ಆಮೇಲೆ ದಾಸರು, “ಬಡಿವೆನಿನಗೆ ಗಣನಾಧಾ | ಬಧ್ ವಿಷ್ಟುಗಳೇ ಗಣನಾಧಾ ||” ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಶ್ರುತಿ ಮಾಡಿದ ಹಲವು ತಂತ್ರಿಯ ವಾದ್ಯಗಳಂತೆ ಪಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದಾಗಿ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಸಹಕರಿಸಲು ಪಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ಆರೆವಾಸಿ ಶ್ರೋತ್ವಗಳು ಸಹಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ನಾನೂ ಅತ್ಯಿತ್ತ ನೋಡಿ ಎದ್ದು ಸಭಾಂಗಣದಿಂದ ಸಾರಕಾಶವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದೆ. ಇದೇ ನಾನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಸಂಗ.

ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸ್ರೇರಣೆಯಿತ್ತದ್ದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಡೆದ ಸಹಕಾರದ ಉದಾಹರಣೆ. ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಚಲಣಿತ್ರ ದೇಶಾವಿಗೆ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್ ಪಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಅಧ್ಯ ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಇನ್ನೂ ದೇಶಾವೆ ಆರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಿಕ್ಯೂರಂ ತುಂಬಿದ್ದ

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲೋ ಹಾಲಿಯಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಚಿರುತ್ತಿದ್ದ ಶಿರು—ಗುಟ್ಟಿನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ರಜತ ಪರದೆಯ ಬದಲು ತದ್ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೊರಳುಗಳ ಇಸ್ಲಾರ್ಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಹೊರಳಿಸಿದೆ. ವೈ, ಜೀಕ್ಕಿರು ಪದರ್ಶಕರ ಸಂಗಡ ಅಸಹಕಾರ ಹೂಡಿ—ತ್ತಂತೆ. ಒಂದು ಡಜನ್ ಜನರು ಆದರ ಸಂಗಡ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗೊತ್ತಾದ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ತಾಸು ತಡವಾದ ಮೇಲೆ, ನನಗೆ ಇನ್ನು ದೇಖಿಬಾವೆ ಪಾರಂಭವಾದರೂ ನನ್ನ ತಲೆ ಮೂಲ ಪೂಜಿಶನ್ನಿಗೆ ಮರಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನಿಸತ್ತಿಂದು ಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಂದ ಚಪ್ಪಣಿ ಪಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಸಂಘಟಕರಲ್ಲಿಂಬಬುರು ಮೈಕ್ರೋಟಿಪ್ಪಣಿ ತವದನರಾಗಿ, “ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಯಾಕೋ ಕ್ರೈಕೊಟ್ಟಿದೆ, ತಜ್ಜಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೇನು ಕೆಲ್ಲ ನಿನಿವಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ವರೆಗೆ ಶಾಂತರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಸಹಕಾರಾವೇಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ನಾನು ಸಹಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ನೋಡುವಾ—ಅಂತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತನ್ನ ಅಸಹಕಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತು.

ಮತ್ತೆ ಆರ್ಥಗಂಟೆ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಚಪ್ಪಣಿ. ವೊದಲು ಹುಡುಗರಿಂದಾರಂಭನಾಗಿ, ತರುಣರಿಗೆ ಹಬ್ಬಿ, ಆಮೇಲೆ ಮುದುಕರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಸೀಟೆಗಳೂ ಕೇಳಿಸತ್ತಿಂದಿದ್ದವು ಏದು ನಿನಿವ ಈ ಕೊಲ್ಲಾಹಲ ನಡೆದ ಮೇಲೂ ಆದರ ರಭಸ ತಗ್ಗಿದಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಸಂಘಟಕರು ಪುನಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಷೀಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಹರಿಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀನೂಲ್ಲಾ ಎಂದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಬಬ್ಬ ತರುಣ ಎದ್ದು, ಸಹಕಾರ ಕೋರಕರನ್ನು ಕುರಿತು,

“ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತೇನು ಸ್ವಾಮಿ? ನಾವು ಸಹಕರಿಸುತ್ತು ಇದ್ದೀವೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ತೋಗೋಳ್ಳಿ ಇನ್ನುಷ್ಟು ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸೀಟೆ ಹೊಡೆದು ಚಪ್ಪಣಿ ಬಾರಿಸಿದ. ಈ ಸಲ ಅವನಿಗೆ ಇಡೀ ಸಭೆಯೇ—ಮಹಿಳಾ ಮಡೆಯರೂ ಸೇರಿ—ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಾಂ! ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಸಹಕರಿಸುವ ರೀತಿ, ಎಂದು ನಾನೇಂದುಕೊಂಡೆ.

ಸಂಪುಟಕರು ಚೆಪ್ಪಾಳೆ ನಡ್ದು ತುಸು ಕುಗಿದ ಮೇಲೆ, “ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಶೈವಿಸಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದೇಶಾವೇಯನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಇಷ್ಟೇ ವೇಳೆಗೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನಾಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಾದ ಬೆಳಿಸಿ ಇತ್ತೋಪ್ಯತ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

೧೯

ಸಾಂಸದಿಕ ನಿರ್ದೇಶ

ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನೆಂಟ್ ಯಾನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ವೊನ್ನೆ ಸಂಸತ್ತ ವ್ಯವಹಾರ ಸಹಾಯಕ ಮಂತ್ರ ಕಲ್ಪನಾಥ ರಾಯರು, ಕಾರ್ಯ-ಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದ ತೆಯೆ ನಿದಿಸುತ್ತಿದ್ದದನ್ನು ಬಿ. ಜೆ. ಪಿ. ಸದಸ್ಯ-ರೀಷಿಬ್ರರು ಸಭಾಪತಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿರಲು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯವರನ್ನು ಹಿಂದೂವಾದಿಗಳಿಂದು ಸುಳ್ಳಿ ಸಂಕ್ಷೇಪೇ ಆಕ್ರೇಸಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿದಾರಭಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ-ದೀಕ್ಷೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ನನ್ನಜ್ಞಾನೇಣತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನಿದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಅವರು ಪಿಳಿಪಿಳಿ ನೋಡ-ತೊಡಗಿದರಂತೆ. ಅವರ ನಿದಾರಭಂಗದ ಪಾಪವನ್ನು ಯಾರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತಗುಪ್ತರು ಖಚಿತ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ನಿದಿಸಬಹುದೇ? ಈ ಸಂಸದಿಯ ಆಚಾರಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದ್ದದ್ದು ಇದೇನೂ ವೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಂದಾರ್

ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದು ಎದ್ದು ತೀವ್ರಾರ್ಥನವಾಗಿದೆ. ಗೋಪ ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಆರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಡೆಸ್ಕುಗೆ ತಲೆ ಉರಿ ಗಡದ್ವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಾನೂ ನಿದ್ರಿಸದೆ ಸುಂದರಿಯನ್ನೂ ನಿದ್ರಿಸಿಗೊಡದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಜಂಡುಹಿಡಿದು ಸಭಾವಳಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಸಾಂಸದಿಕ ಕೀರ್ಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತ ಆವರು, “ಜೀಯಾ, ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸಬಹುದೆ ? ಆದು ಪಾಲ್ಫಮೆಂಟರಿ ಆದಿತೇ ?” ಎಂದು ಸವಾಲೊಡ್ಡಿದರು.

ಸಭಾಪತಿಯಾ ನಗೆಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದ ಬುಲುಸು ಸಾಂಬಂಧಿತರು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ತೀವ್ರಾರ್ಥನವನ್ನು ತತ್ತ್ವಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರು, “ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಅನ್ವಾಲ್ಫಮೆಂಟರಿ ಅಲ್ಲ; ಗೊರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಾಲ್ಫಮೆಂಟರಿ ಖಂಡತ !”

ಅಟ್ಟು ಹಾರಿಹೋಗುವಂಥ ನಗೆಯ ಆಲೆ (ಭೇ ! ಎಂಥ ದುರ್ಬಲ ಶಬ್ದ !) ಅಪ್ಪುತ್ತಿಸಿ ನಿದ್ರಿಸಿದ ಸಭಾಸದರು ಎಚ್ಚುತ್ತು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದರು.

ಬುಲುಸು ಸಾಂಬಂಧಿತರು ಈ ಚರಿತಾರ್ಹ ನಿರ್ಣಯದ ಜಾಣಿಗೆ ನಾನು ತಲೆದೂಗಿದ್ದೇನೇ. ನೀವೂ ತಲೆದೂಗೋಚೇಕು. “ಆದು ಮಲಗಿದ ನಾಲ್ಕಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಬೇಡ.” ಎಂಬ ಪಾರ್ಚೆನೆ ಜಾಣಿಯೊಡನೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೂರದಶ್ರೀ ಜಾಣಿಯನ್ನು ಒಡಗೊಂಡಿದೆ; ‘ಗೊರೆಯಚಾರದು’ ಎಂಬ ತಾಕೀತಿಗೊಳಿಸಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿದ್ರಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಂಬಂಧಿತರು, ಗೊರೆಯಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿದ್ರಾರ್ಭಂಗವಾದಿತು ಎಂಬ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು.

ಇಂಥ ಬಹುಮಾಲ್ಯ ತೀವ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಸದಸ್ಯರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀವು-ನಾವು ಏನು ಹೇಬ್ಬೆ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಂಪಿಸಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನಾಥರಾಯರಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಆ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಓದುಗರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದುಂಡುಮೇಚಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಹೋಗಿದ್ದ ರಲ್ಲ. ಆ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಉದ್ದುದ್ದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ವಟಿಗುಡು-
ತ್ತಿರುವಾಗ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸದುನಡುವೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗಿಬಿಡು-
ತ್ತಿದ್ದ ರಂತೆ; ಆದರೆ ಯಾರಾದರೋಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೇನನ್ನೂ ದರೂ
ಹೇಳತ್ತೊಡಗಿದರೋ, ಗಾಂಧಿಜಿ ತಟ್ಟುನೇ ನೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಟಪ್ಪನೀ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳು-
ತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತರೂ ಆವರಿಗೆ
ಬಾಲ್ಯಂಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವರೂ ಆದ ಘನಶಯ್ಯಾಸುದಾಸ ಬಿಲಾರ್
ಆದ್ದರಿಂದ ನಂಬಲೇಬೇಕೋಗಿದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕ ವಿನುಶ್ರಿಕನೋಬ್ಬನನ್ನು ಒಬ್ಬ ತರುಣ ನಾಟಕಕಾರ
ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದನಂತೆ.
ಹಂಡಿರದು ದೃಶ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಿನುಶ್ರಿಕ ಕೂತಲ್ಲೇ ಒರಗಿ ಕಣ್ಣಿಷ್ಟು
ವ್ಯಾಪ್ತಿತವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡತ್ತೊಡಗಿದನು. ನಾಟಕ ಮುಗಿಯುತ್ತೇ
ನಾಟಕಕಾರ ವಿನುಶ್ರಿಕನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ನೊಂದ ದೆನಿಯಲ್ಲಿ “ಎನು ಸ್ವಾಮಿ,
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದರೆ, ನೀವು
ನಿದ್ದೆ ವಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಲ್ಲ !” ಎಂದು ದೂರಿಕೊಂಡ. ವಿನುಶ್ರಿಕ ಆಕಳಿಸುತ್ತಾ
ಉತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟು : “ಹುಡುಗಾ ! ನಿದಿಸೋಡೂ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಪ್ರಕಟನೆ ತಾನೇ !” ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನಾಧ ರಾಯರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಸಿಧಿ ಸಭೆ-
ಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವ ಮಾಲಕ ಆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ರಸವತ್ವದ
ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಒಗೆಯ ಮಾರ್ಕ ವಿನುಶ್ರಿಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ
ಭಾರಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಕೊಡಲು, ಎಲ್ಲ ಬಣಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೊಡಲು ಇಂದಿರಪ್ಪ
ಇರುವಾಗ ನನಗೇತಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಕಲ್ಪನಾಧ ರಾಯರು ಸ್ವಸ್ಥ-
ವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಹೋದರೋ.

ಕಾರ್ಯವನರಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಿರಾಂತರವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಬಹುದು.
ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೊನೆಯ ಮಹಾಕವಿ, ಕಾವ್ಯ ಏಮಾಂಸಕ ಜಗನ್ನಾಥ ಪಂಡಿತ
ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಿಯಕರಿ ಲವಂಗಿಯ ಸಂಗಡ ಗಂಗಾತಟಿದಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಸಂಜೀ ನಿದ್ದೆ ವಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಂತೆ. ಮಹಾ ಮಾಡಿವಂತ, ಜಗನ್ನಾಥ-
ನನ್ನೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಡಿತ ಆವ್ಯಯ್ಯ ದೀಕ್ಷಿತ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು, ದಾರಿಯನ್ನು
ಕಣ್ಣಂದ ಗುಡಿಸುತ್ತು ಬರುವಾಗ ಮಲಗಿದವನ ಗುರುತು ಘಕ್ಕನೇ ಸಿಗದೆ,

ಕಿಂ ನಿಶ್ಯಂಕಂ ಶೇಷೇ

ಶೇಷೇ ವಯಸಿ ತ್ವಮಾಗತೇ ಮೃತೌ ?

ಏನೆಯಾಗ್ಯ ಮುಪ್ಪು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಶಂಕೆಯಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಮಲಗಿ-
ದ್ವಿಯಲ್ಲಾ ?—ಎಂದು ವಟಗುಟ್ಟು, ಆಮೇಲೆ ಗುರುತು ಹತ್ತಿ ಗಡಬಡಿಸಿ
ಮುಂದೆ ಸಾಗಂತ್ರು—

ಅಥವಾ ಸುಖಂ ಶರೀರಾ

ನಿಕಟೇ ಜಾಗತ್ರ ಜಾಹ್ಯ ವೀ ಭವತಃ ||

ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು, ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ಲಚ್ಚರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗೇ, ನಿಶ್ಚಂತೀ-
ರಿಯಂದ ಮಲಗಲೇನಡ್ಡಿ ?—ಎಂದುಕೊಂಡನಂತೆ !

ಸಂಸತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಆ ಕಿರುಡುಗೆಡಿಸುವ ಗದ್ದಲದ
ನಡುವೆ ನಿದ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಈ ಕೆಲಿಯಂಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ತ್ರೈತಾ-ದ್ವಾಪರ ಯುಗ-
ದವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೊಟ್ಟಿಕೆಚ್ಚು ಪಟ್ಟಾರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗತಿ-
ಗಳು ದುರ್ಬಳವಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದು, ರಾಜರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗು-
ವುದು; ಎರಡು, ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬರುವುದು. ನನಗೆ ಬಿಡಿಸಲಾರದ
ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ, ನಿದ್ದೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕ-
ಳಾಗದಿದ್ದುದು ಹೇಗೆ ಅಂತ. (ಅಥವಾ ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಿದ್ದವರೇ ಬೇರೆ,
ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದವರೇ ಬೇರೆಯೋ ?) ಅಂತೂ ಎರಡಕ್ಕೂ ಜನ ತಪಸ್ಸು
ವಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತ್ರೈತಾಯಂಗದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಕಣ ತಪಸ್ಸು ವಾಡಿ
ವಷದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ನಿದ್ದೆಯ ವರ ಪಡೆದ. ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ
ಮುಚುಕುಂಡ ಇನ್ನುನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಆವನು ಸುಟ್ಟುಹೋಗ-
ಬೇಕೆಂದು ವರ ಬೇಡಿದ. ಕೆಲಿಯಂಗದಲ್ಲಾ ನರೆ ಇವರು ಸಂಸತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ
ವಾಡಿಸಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರಾಗಬಹುದಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಹೂದಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಷ್ಟು ನಿದಾರಿಯೋಗಿಗಳು
ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ (ಇಂದಿರಮ್ಮನವರಿಗೆ) ಈಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿದ್ರೆ ಬರಲು
ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆ ಬಾರದವರು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು,
ಅವರು ಕಿತ್ತಾವಕಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕ್ಕೆ ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಜಯ ಯುವ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ, ಉದ್ದೂರ್ಬಳಿ ಬಚಾವೆ ಚಳವಳಿ ವಗೈಗೆ, ವಿರೋಧ

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ನಿದಾರ್ಹಿನಿಗಿಂತ ಇನರೀ ಈಗ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದೊಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡದ ಹೋರಣು ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಾರದು. ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೂಡಲೆ ನಿದ್ದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೂ ಈತ್ತು.

ಅಂದ ಯಾಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ giving a berth (ಬತ್ತೆ ಕೊಡುವುದು) ಎನ್ನುತ್ತಾರ್ಥ. ಬತ್ತೆ ಅಂದರೆ ಸ್ಟ್ರೀಲಿಂಗ್ ಬತ್ತೆ ?

೨೦

ತೊಗಲಬಿ ಲ್ಯಾಂಡಿನಿಂದೊಂದು ವರದಿ

ತೊಗಲಬಿಲ್ಯಾಂಡಿನ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಆದರೆ ಯಾರೂ ಆದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ನಾಡರು. ನಾಡಿದವರಿಗೆ ನಾಲಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ತೊಗಲಬಿಲ್ಯಾಂಡಿನ ‘ಜನಪ್ರಿಯ’ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಇನ್‌ಡಿ ತೊಗಲಬಿ‘ ತನ್ನನ್ನು ‘ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಡಿಕ್ಟೀಟರ್’ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆವನೋಡನೆ ಸಂದರ್ಶನ ದೊರಿತಾಗ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ವೊಟ್ಟು ನೊಡಲು ಎತ್ತಿದೆ. “ನೀವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಯಾಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ?” ಅಂತ.

“ನಾನೆಲ್ಲಿ ಆವರನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತೀನೆ ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ-ನಿಗೂ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಂಟು. ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಂಟು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾಲಗೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಂಟು.”

“ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿನುಗೂ ನನಗೂ ಇರಬಹುದಾದ ಮತಭೇದವನ್ನು ಬಡಿಗಿರಿಸಿದರೂ ನಾಲಗೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೂರ, ಅನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಆಮಾನುಷ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ?” - ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

“ಇಲ್ಲ, ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಉತ್ಪಂತ ವೀದನಾರಹಿತ ಉಪಾಯ. ಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸಚ್ಚಾನ್ನರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾಲಗೆ ಕಳೆಯುವುದು ಮನುವ್ಯನಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಉತ್ಪಂತ ಸುಮಾನುವ ಉಪಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಬಗೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಆದು ಪ್ರಕೃಟಿಯಾಗಿದೆ.”

“ಆದರೆ ಸುಮಾನುವ ಹೇಗೆ ?”

“ನಾಲಗೆಯೆಂಬುದು ಮನುವ್ಯನ ಪರಮ ಕರ್ತೃ-ಎರಡೂ ವಿಧಗಳಿಂದ. ನಾಲಗೆ ರುಚಿಯ ದಾಸರಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮಧುಮೇಹ, ಹೃದಯನ್ಯಾಧಿ ವೊಡಲಾದ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಾತಾಡುವ ಚರ್ವಲದಿಂದಲೇ ಜನರು ತಮಗೂ ಇತರರಿಗೂ ವಿಪತ್ತು ತರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮಾತಾಡುವುದು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀನೃತಿ ಎಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾಲಗೆ ಹೋದರೆ ಆವರು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಪರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವೇಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಲಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೀಡೆ ಹೋದಂತೆ.”

“ತುಂಬಾ ವಿಚಾರಾಹ್ವಾದ ವಿಚಾರ, ಆದರೆ ಹಳೇ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?” ಎಂದೆ ನಾನು ಕುಂಟುತ್ತು.

“ನಮಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕೋ ಒಡಲ್ ಡಾಲೋ ! ಹಳೇ ಹೆಸರುಗಳು ಹಳೇ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಮೈಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಮನಃ ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಮೈಯಿಂದಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಇತರರನ್ನೂ ಗುರುತಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಹೆಸರಿನ ಪೂರ್ತಿ ವಿಸ್ತೃರಣೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾನು ವೋಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಗುರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೇರ್ದಿ, ನನ್ನ ನಾಸುಕರಣದ ಹೆಚಂಡರೂ ತೊಗಲಬ್ಬ ಎಂದಳ್ಳು. ನಾನು ಮುಸಲ್ಲಾನನೂ ಅಲ್ಲ. ಐದರೆ ನಿನ್ನ

ತೊಗಲಬಿ ಸುಹಮೃದನ ಅತ್ಯಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಕರ್ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತ-
ನಾಗಿ ನಾನು ಅವನ ಹೇಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು
ಅಹರ್ನಿರ್ಮತ ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮರೆತು ಕೂಡ ಹಳೇ ಹೇಸರನ್ನು ನೇನೆಡ-
ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.”

ಇಮ್ಮಡಿ ತೊಗಲಬಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಇದೆ.
ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅತ್ತಿಕ್ಕಡೆ ವಿಸ್ತುರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.
ಅವನ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಇದೆ. ನಾವು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟು ಮಹಾನ್ಯಾದನೆಂದು ಕರಿಯುವ ಆ ಸುಲಭತ್ವನನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಈ
ಇಮ್ಮಡಿ ತೊಗಲಬಿ ಬಹಳ ಸುಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಆ
ವರಾನೆದಿಂದ ಇವನನ್ನೂ ನಾವು ಹುಟ್ಟು ಎನ್ನಬಹುದು.

ನಾನು ಈ ವರಾತನ್ನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಮೆತ್ತುಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.
ಅವನಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಎಳ್ಳುವಾಡ್ ಸಿಟ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ. “ಎಲಾಲ್ ಮಹಾಪುರುಷರೂ
ಹುಟ್ಟರೇ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಜಾಣರೆಂದು ತನ್ನನ್ನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರೂ
ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಹಾಪುರುಷರು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಆವರು ಆನೇಕ ಶಳ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಜಾಣರೆಂಬ
ಹೇಡಿಗಳು ಎಂದಾದರೂ ಪರಂಚೆದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆ
ತಂದ ಉದಾಹರಣೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಹುಟ್ಟುನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ
ಹೇನ್ಮೈ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನುಭವದ ವಿರುದ್ಧ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವವರು
ನಾವು. ನುತ್ತಿ ಕೆಲವಾದರೂ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು
ಸಾಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತಿಹಾಸ ಅನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕುರಿತಾಗಿದೆ ಹೊರಣು
ಜಾಣರ ಕುರಿತಾಗಿ ಅಲ್ಲ.”

ಇಮ್ಮಡಿ ತೊಗಲಬಿನ ವಾದವನ್ನು ನಿರಾಸಗೊಳಿಸಲು ನಾನು
ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಂಕೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ
ಅವನ ಆಡಳಿತ ವೈಶಿರಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ಗುಣ
ಗಳಿವೆಯೆಂದೂ, ಅಭಿವರ್ಧನಾನ ದೇಶಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷರಿಕಃ ಅನು-
ಸರಿಸಬಿದ್ದರೂ ಅಧ್ಯಯನ ಸೂಡುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದೆಂದೂ
ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನ ರೀತಿಗಳು ಏನಿಲ್ಲಿಂದರೂ ಅತ್ಯಂತ ನವೀನವೂ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪದೆ ನಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಜಧಾನಿ ತೊಗಲಬುರಿಯ ಒಂದು ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೇಲಿಂದ ನೇತೆ ಕಳವುಗಳಾದಾಗ ಅವನು ಆ ಬಡಾವಣೆಯ ಪೋಲೀಸ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದಿಸಲು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದನಂತೆ. ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾರದ ಪೋಲೀಸರೇ ಕಳ್ಳರು ಎಂಬುದು ಅವನ ವಾದವಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಆವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಳ್ಳಪೇಟಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೂರು ಬಂದಾಗ ಉರಿನ ಸಂಭಾವಿತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಅವನು ಹಿಡಿತರಿಸಿದನಂತೆ. “ನಾವು ನಿರಪರಾಧಿಗಳು.” ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದಾಗ, “ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಯಾರೆಂಬುದು ನಿಂತಿರುತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾವಂದಿರು ಅಳಿಯಂದಿರು ಇರಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಬೇಳಿಗೆ ತರಲು ನೀವೇನು ಮಾಡಿವ್ವಿರಿ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನಂತೆ.

ಇಂಥ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಧಾನಗಳು ಕೇಲವೋಮೈ ತುಂಬಾ ಫಲವು ದವಾಗಿನೇ ಅವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಭಾವಿತರು ಸುನ್ನನಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಫಟಂಗರು ಹಾರಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವನ ಸಿದ್ಧಾಂತ. “ನೇಗೆಟವ್ ಸಂಭಾಷತತನ ಸಂಭಾವಿತತನವೇ ಅಲ್ಲ,” ಎಂದು ಅವನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ. “ಅದು ನೇಗೆಟವ್ ಫಟಂಗತನ.” ಎಂದು ನಾನು ಜೋಕಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು, “ಪೋಕ್ತ್ವಾಗಿ ಹೇಳಿದಿ ನೋಡು !” ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ.

ನನ್ನ ಇಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದರೆ ಇನ್ನುಡಿ ತೊಗಲಬಿನ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಆದಿತ್ಯ. ರಾಜಧಾನಿ ತೊಗಲಬುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಲಿದ್ದ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಲಭಿ ಇನ್ನುಡಿ ತೊಗಲಬಿನ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಕ್ರಮದಿಂದ ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ತೊಗಲಬುರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತೆಡು ಕಾಲೇಜುಗಳನೆ. ಒಟ್ಟು ಹದಿನ್ಯೇದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ಪಿಟ್ಟಾನ ಕಾಲೇಜಿನವರಿಗೂ ಆದ ಜಟಾಪಟ ಇಡೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವಿನ್ಯಾಸಿತು.

ಸುರುವಾದದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರಟ್ಟ ಫುಟ್‌ನೆರಿಂದ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿಟಿಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿ ಹೊರಟೆದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿಂಬಿ ಚೆಲಿಸುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗರೀಟ್‌ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದು. ಆದರೆ ವಿರುದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯೊಬ್ಬಳು ಆಕ್ರೇಪ ಎತ್ತಿದೆಳು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬೇಕೆಂದೇ ಒಂದು ದಮ್ಮು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಇವಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಉದಿ, “ನನ್ನಂಥ ಸಿಗರೀಟ್ ಗಂಡ ಬಂದ್ರೇನು ಹಾಡ್ತಿಯೇ ? ಇಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕ್ಕೋ” ಅಂದ. ಆದೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬು ಆತನ ಕೈಯಿಂದ ಸಿಗರೀಟ್‌ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೊರಗೆಸೇದ. ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಅವನ ಸಂಗಡಿಗರೂ ವಿಜ್ಞಾನದವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಡಕಿದರು.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತೆಪ್ಪಿಗರಬೇಕಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ಕಾಲೇಜು ಪಾರಂಭವಾಗುತ್ತಲೇ ಅವನು ನಡೆದದ್ದನ್ನು ತನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದನು. ಆನರೆಲ್ಲ ಆದು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ‘ಅಬರೂ’ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಸಂಜೀ ವಾಣಿಜ್ಯದವನು ಬಸ್ಸಿ-ನಿಂದ ಕಹರಿನಲ್ಲಿ ಇಲಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಜ್ಞಾನದವರು ಅವನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಡಾಂಬರು ಬಳಿದು ಎಂಜಲು ಸಿಗರೀಟ್‌ಗಳ ಪೂಲೆಹಾಕಿದರು.

ಈ ಇಬ್ಬರು, ನಗರದ ಅಧ್ಯ ವರ್ತಕ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮತ್ತುಳಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಭಾರಿ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತಿಂದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ದಾಳಿ ಪ್ರತಿದಾಳಿಗಳಾಗಿ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜ್ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಂದರ್ಭ ಸೇರಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿರೋಧಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಶರಣಾಗತ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೂಗತೊಡಿತು. ಅತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾವಿರಾರು ಬಲದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಕಲೆತು, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಧಿಕ್ಕಾರ ! ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಹತ್ತು ಸಾವಿರವಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾದ ಉಭಯ ಪಕ್ಕಗಳ ಯೋಧರಿಂದ ಕ್ಲ್ಲು, ಸೊಡ್ಡಾ ಬಾಟ್ಟಿಗಳ ವಿನಿಮಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಪ್ರೋಲೀಸರು ಬರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ಅವರ ಅನುನಯ, ವಿನಯ ಏನೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶೋಗಲಬ್ಜಿಗೆ ಸುಧಿ ಹೋಯಿತು. ಅವನು ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಕೆಲಸಿ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿನು. ಆದರೆ ಸನ್ನಿಧಿರಾಗಿ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖಿಂದರು ಕಿನಿಗೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಕ್ರಮ ಶೋಗಲಬ್ಜಿನಂಥ ಛಿರಿಜಿನಲ್ ಜೀನಿಯಸ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವೆಂಥದ್ದು. ಕಾಲೇಜು ಸ್ನಿಪ್ಪಾಲರುಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅವನು ಫ್ರೋನ್ ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಧವಾ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಅವರನ್ನು ಚೆದುರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಘಮಾಂಸ್ ಕೊಟ್ಟಿ. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರನ್ನು ಕರಸಿ ಅಂಬ ಬ್ರೆನ್‌ಗನ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮದ್ದ ಗುಂಡುಗಳೂಡನೆ ಒಂದು ಪಡೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಲು ಹೇಳಿದ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರಸಿ ಇಂ ಟ್ರಿಕ್‌ಗಳ ತುಂಬ ಬೆಣಚುಕ್ಕಲ್ಲು, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಡು ಮತ್ತು ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತತ್ತ್ವಾಷ್ಟಾನ ಕಾಲೇಜು ಆವಾರದೊಳಗೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುರಿಯತಕ್ಕದ್ದಿಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮೂಲಕ ಬಂದ್ರ ಮಾಡಿಸಿದ.

ಹಾನ್‌F ಹೋಡೆಯುತ್ತ ಟ್ರಿಕ್‌ಗಳು ಕಾಲೇಜ್ ಆವಾರದ ನಾಲ್ಕು ಗೇಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಳಗೆ ಬಂದವು; ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹೊರಿಗಳನ್ನು ಆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪೆಗುಂಪೆಯಾಗಿ ಸುರಿದವು. ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಡೆಯುವ ಮೋಡಲೇ ಒಂದು ಪಟಲಾಂ ಸೈನ್ಯ ಬಂದು ಆವಾರವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿಯಿತು ಎಲ್ಲ ಗೇಟುಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ಸಶಸ್ತ್ರ ಕಾವಲು ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಆವಾರದ ಗೋಡೆ ಜಿಗಿದು ಒಡಿಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನಿಸಿದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಬ್ರೆನ್‌ಗನ್ ಸಮೇತ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಅಂಗನ್ನು ಗಳನ್ನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಮುಖಹಾಕಿ ನಿಂತವು. ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಿದದ ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನೀರೆಡು ತತ್ತ್ವರಿಸಿ ಹೋದರು. ಅವ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಶೋಗಲಖ್ ಸ್ವತಃ ಕವಾಂಡ್ ವಹಿಸಿದ. ಧ್ವನಿಪರ್ವತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನ ಭಾವಣ ಆರಂಭವಾಯಿತು. “ನಾನು, ಇಮ್ಮುದಿ ಶೋಗಲಖ್ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ಅಂಜಚೇಡಿರಿ! ನಿಮ್ಮ ಇರಾದೆ ಉದಾತ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಬ್ರಿನ್‌ಗನ್ನು ಗ್ರೀ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚದರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಮ್ಮತ್ತ ಮುಖವಾಡಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಪ್ರಜಾಸತ್ತವಾದಿ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಇಚ್ಛೆಯೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ನಿವೆಲ್ಲ ಆಪ್ಯಂದಿರ ಹಣ ಖಚು ಮಾಡುವವರಾದರೂ ಪ್ರಾಯಪ್ರಭುದ್ಧರು. ನಿವೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ನಿವೋಳಗಿನ ಮತಭೇದವನ್ನು ಹೋರಾಡಿಯೇ ತೀವ್ರಾನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಘನವಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾ-ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದೇ ಕಲ್ಲು, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಲೆಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಮುಗಿದರೆ ಸುತ್ತಿ ಜಂಟಿಕ್ಕುಗಳು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಾಳಜಿ ಬೇಡ. ನಿವೆ ಮನಃ ಪೂರ್ಣಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿರಿ.”

“ಈ ಬ್ರಿನ್‌ಗನ್ನುಗಳು ವೀರರಾದ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೇಡಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ರಣಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಧ್ಯೇಯ ಕುಸಿಯುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಅಂಥವರು ರಣರಂಗದಿಂದ ಹಿಡಿಹೋಗಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳ ಮುಖಗಳಿಗೆ ಮಸಿಬಳಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಗೋಡೆ ಹಾರಿಯೋ ಮತ್ತಾವುದೇ ರೀತಿಯಂದಲೋ ಪಲಾಯನ ವಸರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಜೀವಗಳು ದೇವರನ್ನು (ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಸೋಡಿದರೆ ಶೋಗಲಖನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಹಿಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು.) ಸುಟ್ಟುಹಾಕಲು ಈ ಅಗ್ನಿಸ್ತುಗಳು ಇವೆ. ಹೇಡಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಪಾಯಿಂಟ್-ಬ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದು ಇಡೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನ್ನಂದದ ಆಫ್ಕ್ರೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ.”

“ನನ್ನ ಆಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲ್ಯಾನೆಗಳಾಗಿ ನಿಂತು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಹೋರಣದುವುದು ಲೇನು. ಮುಂದೆ ನಿಂತವರಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ ಉರುಳದಾಗ ಹಿಂದಿನವರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಳಗ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಂತು ರಣತಂತ್ರ ಬೇರೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟಿದ ನಿಧಾರ ನಿಂತುದು; ಸಾಮಾನ್ಯಜೀವಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮದೇ.”

“ಎಂ್ಮೆ ಹೋತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಹೋರಾಡಲು ನೀವು ಸ್ವತಂತ್ರರು. ನೀವು ಯಾದ್ದಿರಾಮು ಫೋಟೋಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಗಾಯಾಳಗಳನ್ನು ಅಸ್ವತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಅಂಬ್ಯಳೆನ್ನಗಳು ಅಣಿಯಾಗಿವೆ. ಯಾರಾದರೂ ವೀರಾವರಣ ಹೂಂದಿದರೆ ಆವಾಗೆ ನಿಂತು ಸೇನಾ ಸಡಿಯುವರು ವೀರೊಣಿಚಿತ್ತ ಶಂತ್ಯ ಗೌರವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಸಂಭಂಧಿಕರಿಗೆ ಕಳೆಬರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಒಂದು ವೀರಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು.”

“ಸ್ವೇ ! ಇನ್ನು ಪಾರಂಭವಾಗಲಿ !”

ಭಾವಣಿ ನಿಂತತು. “ಕದವ್ಯ ಕದವ್ಯ ಬಧಾಯೆ ಜಾ | ಖುಶೀಕಾಗಿ ಗೀತ ಗಾಯೆ ಜಾ ||” ಎಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ಚ್ಯಾಂಡ್ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ನಿಮಿಷಂದಾಯಿತು, ಏದಾಯಿತು, ಹತ್ತಾಯಿತು, ಹದಿನ್ಯಾದಾಯಿತು. ಯೋರೊಬ್ಬರೂ ಮಿಸುಕಲ್ಲಿ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಇಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಡು, ಬೆಣಕೆಲ್ಲು, ಖಾಲಿ ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಟಿಗೆ ಗಿರಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ನನ್ನನ್ನು ಗೇಟ್‌ಕಡೆ ಧಾವಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದಲ್ಲಿ ತೊಗಲಬಿನ ಧ್ವನಿ ಮೃದು—ವಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಿತ್ತಿತ್ತು : “ನನ್ನ ತರುಣ ಹೆರರೀ, ಗೇಟ್ ನ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಹೆಚ್ಚಿ ಇಡಬೇಡಿ, ಭುಜಬಲದಿಂದಲೇ ವಿವಾದ ತೀವ್ರಾನಿಸುವ ನಿಂತು ಇಟ್ಟಾಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಬ್ರೆನ್ ಗನ್ನು ಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಂತು ಸೇವಕ. ನಿಮ್ಮ ಧವಳ ಕೇತ್ತಿಗೆ ಹೇಡಿಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲದ ತೀವ್ರಾನಿಸ್ತೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ನೇರವಾಗುತ್ತವೆ—ಈ ಅಷ್ಟಾ ಬ್ರೆನ್ ಗನ್ನು ಗಳ್ಳಿ ಹಿಂಡಿರ್ಲು. ನೀನು ನೇತ್ತಿಗೇರಿ ಪದ್ಧುವಲಿಗೆ ವಾಲಿತ್ತು. ನೀದಾಖ್ಯಾನಗಳು ಹಿಂತ್ತಿರ್ಲೇ ನೀರಾದರು. ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಆಘ್ಯರೂ, ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಂತಲ್ಲೇ

ನೀರಾದರು. ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಆಘ್ಯರೂ, ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಂತಲ್ಲೇ

ಮರಗಟ್ಟಿದರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೇಜಕೆ ಮತ್ತು ಭುಜಬಲ ಭೀಮು ಇಬ್ಬರ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಆನೇಕ ರೌಡಿ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅವರೇನಾದರೂ ತಪ್ಪಿನ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಟ್ಟಿರೆ ತೊಗಲಬಿನು ತನ್ನ ಸೂತನ್ನು ಆಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸದೆ ಬಿಡನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಇತ್ತು.

ಗಂಟೆ ಎರಡಾಯಿತು, ಮೂರಾಯಿತು. ಹೊಟ್ಟೆ ಗಳು ತಾಳವ್ಸ್ತೂರ ಪೂರಂಭಿಸಿದ್ದವು. ನಾಲಗೆಗಳು ಒಣಗಿದ್ದವು. ಕೇಜಕೆ ಬಲಭೀಮು ಇಬ್ಬರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಗುಜುಗುಜು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪಕ್ಕದೊಳಗೇ ಪರಸ್ಪರ ದೋಷಾರೋಪಣಿಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವಂತೆ. ಹುರಿದುಂಬಿಸಲು ಯಾವ ಮುಕ್ತನೇಣಿ ದೌರ್ಪಡಿಯೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಈದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡೂ ಬಣಗಳು ಶರಣಾಗತಿ ಸಾನೋಭಾವಕ್ಕೂ ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀಲುಗಡೆಗೆ ತರುವುದೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

“ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಏತುರೇ!” ಎಂದು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ವಿಷಾದಕಂಠದಲ್ಲಿ ಪೂರಂಭಿಸಿತು. “ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಧಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಬುಡದಲ್ಲೇ ಕಲ್ಲು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಡಾ ಬಾಟ್ಟಿಗಳು ರಾಶಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಒಂದನ್ನೆತ್ತಿ ವಿರೋಧಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗದ್ದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಾಂಕೇತಿಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಪುರುಂಸೊತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಜೀಯ ಚೆಳಿ ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲೇ ಮೈಚೆಲ್ ಕೊಡವಿ ರಣಾಗುಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿರಿ. ವೊದಲ ಕಲ್ಲು ಬೀರುವವನಿಗೆ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿ ದಯವಾಲಿಸುತ್ತೇನೇ ವೀರರೇ, ಯಾಕೆ ತಡ !”

ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಬಂದ. ತೊಗಲಬಿನ ಸವಿಷಾದ ಧ್ವನಿ ವಿಜಾನ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಯಲ್ಲಿ ತರಂಗಿಸಿತು. “ಆಗಲಿ, ನೀವೆಲ್ಲ ಈಗ ಎದುರಾಳ್ತನ ಮರಿತು ಥಾಂತಿಯಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಆಯುಧಗಳ ರಾಶಿ ಇದ್ದಾಗ ತಾನೇ ವೀರರಿಗೆ ಥಾಂತಿ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದು ತೊರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ರಣೋಧ್ಯವುಕ್ಕೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಂಧಿ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೂ ನೆರವಾಗಲು ನಿಷ್ಟ ಈ ಸೇವಕ ಸಿದ್ಧ. ಆದಕ್ಕೆ

ವೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಏರ ಕೇಳಕ ಮತ್ತು ಬಲಭೀನು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಿಳ್ಳಲಿ.”

ಇಬ್ಬರೂ ಪರಾಕ್ರಮಾಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಮ್ಮತ್ತು ಬಯಲಲ್ಲಿ ತಂದು ನಿಂದಿರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೇಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಳಾದ ದೌರ್ವಾದಿಗೆ ಬುಱಾವಣೆ ಬಂತು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ದೂತರನ್ನು ಅಟ್ಟೆಲಾಯಿತು. ಅವಳು ಬರುತ್ತಲೇ ತೋಗಲಬ್ಬ ಜೀಪಿ-ನಿಂದಿಳಿದು ಬಂದು ಹೇಳಿದ : “ತೋಗಲೂ ಕಾಲ ನುಂಬಿಲ್ಲ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲಿಚ್ಚಿಸದೆ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಸಮರ್ಪಣನೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಇಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸಂಧಿ ಶರಾರುಗಳನ್ನು ಹೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”

ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆದನ ಕುತ್ತಾವಲ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನ್ನ ಸೀರು ಕಂಡು ಒಂಭತ್ತು ತಾಸಾಗಿತ್ತು.

ತೋಗಲಬ್ಬನು ದೌರ್ವಾದಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದ. “ನಿಜವೇನೆನ್ನು, ಈತ ನಿನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸಿಗರೇಟ್‌ ಹೊಗೆ ಉದಿದ್ದು ?”

“ಹೌದು ಜಹಾಂವನಾ !” ಎಂದಳಾ ದೌರ್ವಾದಿ ವೋಗಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. “ಖಂಡಂ, ನನ್ನನ್ನು ಜಹಾಂವನಾ ಎನ್ನಬೇಡ ಹುಡುಗೇ. ನಾನು ಬರೇಯಾಹಾಂವನಾಃ (ಜಹಾಂ ವನಾಃ-ಜಗದ್ರಕ್ಷಸ್ಯಃ ಯಹಾಂ ವನಾಃ-ಇಲ್ಲಿಯ ರಕ್ಷಣೆ) ಎಂದು ತೋಗಲಬ್ಬ ಅವಳನ್ನು ತಿದ್ದಿದ. ಅವೇಲೆ, “ಇಲ್ಲವೇ ಹುಡುಗಿ, ಅಗ್ನಿಕನ್ಯೇ ದೌರ್ವಾದಿ ಹೊಗೆಗೆ ಅಂಜಿದೊಡೆಂತನ್ನು ?” ಎಂದ. ಅವನ ಜೋಕಿಗೆ ಅವನಲ್ಲದೆ ಅವಳೂ ಮತ್ತು ಅಂಗ್ರೇಲಿ ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೇಳಕ-ಭೀಮರೂ ನೆಗದಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ, ಕೇಳಕನು ನೊದಲು ಇವಳ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಾರು ಸಲ ಕೂತು ಏಳಲಿ, ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ಅವಶಾನವನ್ನು. ನನಗೂ ಶಾಲೀಯಲ್ಲಿ ನೂಸ್ತರು ಒನ್ನು ಇದೇ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಅವೇಲೆ ಕೇಳಕ-ಭೀಮರಬ್ಬರೂ ಕೈಕೈ ಹಿಡಿದು ಬರಲಿ, ಗೇಟೆನ ಬಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬಗ್ಗೆ ತಂತಮ್ಮ ಮಾಗುಗಳಿಂದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಾರು ಮಾರು ಗೆರೆ ಎಳೆಯಲಿ, ಅಷ್ಟಾದೊಡನೆ ಬ್ರೆನ್‌ಗನ್ನು ಗಳು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ಗೇಟೆಗಳು ತೆರೆಯುತ್ತವೆ.”

ಈಗಾಗಲೇ ವರದಿ ಬಹಳ ಬೀಳಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನದನ್ನು ಓದುಗರ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ನೂತ್ರ ಹೇಳುವುದುಳಿದೆ. ಸಂಬಂಧವಟ್ಟೆ ಐಸ್‌ಸಿನ ಕಂಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಚಾಲಕ್‌ನಿಗೆ ಕರ್ತ್ವವ್ಯ ಲೋಹಕ್‌ನಿಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ದಂಡ ಹೇರಿಬಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮರುದಿನದ ಪೇವರು-ಗಳ್ಲಿನ ವರದಿ ಬಂತು.

ಗೋಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿರಿ

ಗೋಹತ್ಯೆ ಸಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಇದೀಗ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರ-
ಮಾನ್ಯರು ಗೋಽನಾಂಸ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ನಂಗ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಿನ ಹತ್ಯೆ ಸಾಡದಿ ಅದರ ನಾಂಸ ತಿನ್ನ ವ ಉಪಾಯ ಯಾವುದೂ
ನಿಷ್ಟು ಆ ಮಂತ್ರ ಒಂದ್ದುಗೆ ಹೊಳೆಯಂದಿರುವುದರಿಂದ ಗೋಹತ್ಯೆಗೆ ಅವರು
ಅನುಕೂಲಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲವರು
ಗೋಹತ್ಯೆ ಬೇಡ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ನರಹತ್ಯೆ ಸಾಡಲೂ ಸಿದ್ಧಿರಿದ್ದಾರೆ. ಇದು
ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಕೆಲಸ. ಗೋವನಾಂದರೆ ಹತ್ಯೆ
ಮಾಡಿದರೂ ಕೊಂಡ ಪಾಪ ತಿಂದು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂಡರೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ನರನಾಂಸ ತಿನ್ನಲಾರದವು
ಕೊಳಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಗಹನ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಎಂದು ಕೇಳ-
ಬಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಬಾಹ್ಯಣೆ, ಅವುತ್ತವೆಹಾಲ್, ಸಿಂಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಾರಾಸಾರ ವಿವೇಚನೆ ವಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ನಾನು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಗೋವು-ಗಳನ್ನು ವಾತ್ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕುಕ್ಕುಂತ ಕೆಮ್ಮೆ ಕಾಲು-ಗಳುಳ್ಳ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ ನನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರ ಘನ ಸರಕಾರದವರು ವರಷ್ಟ ನಾಯಕಾಲಯದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ಕೆಮ್ಮೆ ಜಡ್ಜುಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆನಾದರೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ನನ್ನ ನಿಣಿಯ ಹೀಗಿದೆ :

ಗ) ಗೋಹತ್ಯೆ ವಾಡಬೇಕು; ಆದರೆ ಅ) ಈ ಹತ್ಯೆ ಕೆಲ ಪ್ರಕಾರದ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸದೃಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ “ಹೋಲಿ ಕೌ” ಎಂದೂ ದೇತ ಭಾಷೆ-ಗಳಲ್ಲಿ “ದೇವರ ಆಕಳು” ಆಥವಾ “ಪವಿತ್ರ ಗೋವು” ಎಂದೂ ವಿಶೇಷಿಸಬಹುದು.

ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಆ ಬಡಕಲು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರೂ ಇಷ್ಟೇ, ಬಿಟ್ಟರೂ ಅಷ್ಟೇ ಆದರೆ ಈ ಮೂರು ಕಾಲಿನ ದೇವರ ಆಕಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲು-ವುದು ಆತ್ಮಂತಪಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಈ ಗೋವುಗಳ ಪಾಲಕರನ್ನಾ... ಬೇಡ ಬೇಡ, ಇದು ತೀರ ಅತಿಯಾದಿತು, ನಾವು ನಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಗೋವು-ಗಳಗೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಡಬೇಕೆಲ್ಲವೇ !

ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದಿಂದು ಹಿಂದೂಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಉಪನಿಷತ್ತಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಡಕಲಾಗಿ, ಹಂತಾ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಣಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ* ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃಟಿ ಸಾಕುವ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಗು-ವುದಕ್ಕೆ ಅದೊಂದೇ ಉಪಾಯಪಿತ್ತು ಆವರಿಗೆ. ಈಗ ಸಾಕಲಾರದ ಗೋವು-ಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಣಿರು ದಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕರಿಗೆ ಇವು-ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೋಹತ್ಯಾ ಪಾಪದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ-

* ನೋಡಿರಿ. ಕಾಡಕೋಪನಿಷತ್ತು ೧.೧.೨

ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಗೋವುಗಳ ಹತ್ತೀಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಹಾಕು-
ವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಇಂಥ ಅಪಚಾರಗಳನ್ನು ಗೋಹತ್ಯಾವಾದಿಗಳು ಬರಳ
ಬೇಕಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತೀರೆರಸುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಇತರ
ಗೋವುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ವರೋಧಿಸಲಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈ ಯಂಗದ (ಇದನ್ನು ಕಲಿಯುಗ ಎನ್ನಲು ವುದು ನನಗೂ ಒಮ್ಮಿಗೆ-
ಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈಲ ಜನರು ತಾವಿದ್ದ ಯಂಗವನ್ನು
ಕಲಿಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಿಂದು ನನಗೆ ಬಲವಾದ ಸಂದೇಹವಿದೆ)
ದೇವರ ಆಕಳುಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವುಗಳ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿರದೆ ಮಾರೇ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇವು ಅವುಗಳಿಗಂತಲೂ
ಪವಿತ್ರವಾಗಲು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲು ಕೆಮ್ಮೆ
ಇರುವುದರಿಂದ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊಡಿಯುವುದು ದೀಸೆಂಟ್ ಜನರಿಗೆ ಇವ್ಯ-
ವಾಗುವುದೆಂದೂ ತನಾತ್ಮಲಕ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಂತ್ರವಾಗುತ್ತೇವೆಂದೂ ಇವು
ನಂಬುತ್ತಿರಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹಾರೇ ಕಾಲು* ಎಂದು ಅವು ಹಟ ಹಿಡಿಯು-
ತ್ತುವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ವಾಸ್ತವವಾದಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಸುಳ್ಳು ಡಿಸೆನ್ಸಿಗೆ
ಕಟ್ಟಬಿದ್ದ ನಾವು ಈ ಅಪಾಯಕರ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಛಡಾಡಿ
ಬಾರಫಿಕ್ ಜಾಂ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲು ಬಿಡಬಾರದು.

ನನ್ನ ವಾದದ ಹೀರಿಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳ, ಇನ್ನು
ವಧ್ಯವಾದ ಈ ತ್ರಿಪಾದ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಿನುಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಚಯ ನಾಡಿ
ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

“ಜಾತ್ಯತ್ಯಾತೀತತೆ” ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಗೋವಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿ-
ರಲೇಬೇಕು. ಕೇಳಿರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿ-
ದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಶಬ್ದದಿಂದ ಸಾಂಪಿತವಾಗುವ ಸೀಜವಾದ ಗೋವು ಹಿಬ್ಬನ
ಜೀವವಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ, ನಾನು ಕಂಡ
ಬಂದೋ ಎರಡೋ ನಿಜವಾದ ಜಾತ್ಯತ್ಯಾತೀತ ಗೋವುಗಳು ನುಲ್ಲು ಸೀರು ಕಾಣಿದೆ
ದಶಕಗಳೇ ಆಗಿದ್ದು ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಬಿದ್ದು ಪಾರಣಬಿಡುವಂತಿದ್ದವು. ವಿಚತ್ರ
ವೆಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಅವು ಪ್ರತಿ ವೆಂದು

* ಹೂಲಿಸಿರಿ—ತನ್ನ ಕೋಳಿಗೆ ನೂಡು ಕಾಲು (ಕನ್ನಡ ಗಾಂಡೆ).

ಯಾವ ಗೋಸೇವಕನೂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.) ಆದರೆ ಪವಿತ್ರ, ಜಾತ್ಯತೀತ ಮುಗ್ಗಾಲಿ ಗೋವಗಳನ್ನು ನೀವು ವಿಧಾನಸೌಧಗಳ, ಪಕ್ಕ ಕಚೇರಿಗಳ, ವಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ—ಹೆಚ್ಚೇಕೆ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನಲು ಉಂಟೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ಮನುವ್ಯನೂ ಆದನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಆದರ ಬಾಲವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಆದಕ್ಕೆ ಬಲವೆಂದು, ಮೂರೂ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎರಗಿ ಮುಂದೆ ಹೊಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರೂ ಆದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿ ಒಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಂಟೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಧೈರ್ಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಆದು ಕೆಳಗುರುಳಿ ಜಾಲು ಮೇಲೆ ಸೂಡಿ ಪಾರುಣ ಬಿಡಬಹುದೆಂದೂ ತನಗೆ ಗೋಹತ್ಯಾವಾಪ ಬಂದಿತೆಂದೂ ಆಮೇಲೆ ತನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಜಾತ್ಯತೀತತ್ವತಾ ಗೋಸಾವಿತ್ತಿ—ಯಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಈ ಸಕಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದವರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನ್ನೂ ಅನೇಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯತೀತತೀಯೇ ಜಗನ್ನಾತೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಕತ್ತೆಯನ್ನೂ ನಾಯಿಯನ್ನೂ ಮಂಗನನ್ನೂ ಕೊಣಿನನ್ನೂ ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕುಬೇಕಾದಂತೆ ಪೂಜಿಸಲು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ, ಏನು ತಪ್ಪಾಯಿತು? ವರಮಾತ್ಮನೇ “ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೋ ಆವರಸ್ಸು ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಸೇರುತ್ತೀನೆ.”* ಎಂದಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ? ಒಪ್ಪಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೂಜಾ ಸ್ವತಂತ್ರ, ನಿಮಗಿದೆ. ಆದರ ಈ ಪವಿತ್ರ, ಗೋವಿನ ಹಿಂದೆ ಆವಿತ್ತು—ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವ ವರು ಒಹಳ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೋವನನ್ನೂ ಮೈ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂಡರೆ ಇಂಥವರಗೆ ಮರಿ ತಪ್ಪಿ ಲೋಕ ಕ್ಷೇಮವಾದಿತು. ಹಂತ್ತು ನಂತ್ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ನಾವು ಪೂಜಿಸುವ ಪಾರಣಿಗಳ ಒಗ್ಗೆ ನಾಳಿಕೊಂಡು ಹ್ವಾದ ದೇವತಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಬಿಡಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

“ಅಭಿವಾನ” ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ದೇವರ ಆಕಶಂಟ್ಯಾ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿವಾನ, ಭಾಷಾಭಿವಾನ, ಸಂಸ್ಕೃತಯ ಅಭಿವಾನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಲ್ಪ

* ನೋಡಿರಿ—ಭಗವದ್ಗೀತಾ

ಸ್ವಲ್ಪ ಭೇದಗಳುಂಟು. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು positive ಗಂತಲೂ negative ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅಥF-ವಾಗುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವುಗಳ ಅಭಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ—ಅಂದರೆ ಇವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಆಕ್ರೋಶದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ “ಅಭಿವೂನ” ಗೊಂದನ್ನು ನಾವು ಆರಾಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವೊನ್ನೆ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕನ್ನಡಾಭಿವೂನ ಶಾಸ್ಯತೀರ್ಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ವಿಷಾದದಿಂದ ವಿವೇಚಿಸಿದರು. (ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯ ನಾಯಕರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ). ಇದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಗೊಂದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೊಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡನ್ನನ್ನು ಅಥವಾ ಭಾರತದೇವಿಯ ಈ ದೇವಾಲಯದ ಆಕಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು “ಯಾಕೆ ಹೇಬ್ಬುಪಡಬೇಕು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕಣ್ಣ ರಳಿಸಿ ನಂಬಲೊಳ್ಳದವರಂತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದಲೇ ನೀವು ಗೊಂದಾತೆಯ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಒಣ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ಅವಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಅಳಬೇಕು, ಅಥವಾ ಆಳುವವರ ಸಂತ್ತು ಸೇರಿದು ಚೌ-ಚೌ-ಚೌ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು.

ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಗೊಂದನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೊಂದು ಒಳಗೇನಿದೆ ಎಂದು ಸೊಡುವುದೊಳಿತು. ಆಗ ಈ ಗೊಂದನ್ನು ಮಾರು ಕಾಲು ಇರುವುದೇ ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ನಿನುಗೆ ಗೊತ್ತಾದಿತ್ತು. ಆಭಿವೂನ-ನೆನ್ನುವ ಈ ಗೊಂದನ್ನು ಕಾಲು ಕೊಡುವ ಮೂಲೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೋ ಅಥವಾ ಅದು ಕೊಡುವ ಹಾಲು ಜನಕ್ಕೆ ಜೀಣಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೋ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಈ ಗೊಂದನ್ನು ಉಳಿಸುವ ದಾರಿ ಹುಡುಕಬಹುದು.

ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಆ ಆಧುನಿಕ ದೇವರ ಆಕಳನ್ನು ಕಂಡಿರಲೇಬೇಕು. ಅದು ಈಚೆಗೆ ಹುಚ್ಚು ಕುಣಿದು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೊಂಥಳಿ ಮುಂಬರು ದುರಂತ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಭಯ ನನಗೆ ಒಮ್ಮೆನ್ನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುರಲ್ಲಿ ನೀವು ಅದು ಯಾವ ಗೊಂದನ್ದು ಉಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಹೇಸರು “ಗಂಬಿ ಹಟಾವೂ.”

ಈ ಗೋವಿನ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು, ನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಶೊರೆದ ವೊಲೆಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗರೀಬರ ಮನೆಗೆ ಹಾಲಿನ ನದಿಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿ. ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗೋವಿನ ಗೋಪಾಲಕರು ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹಾಲಲ್ಲ. ಒಂದು ತರಹದ ಕಳ್ಳು ಎಂದೇ ಶೊರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕುಡಿಸು ಆವರಿಗೆ ತನಗಿಂತ ಬಲಿಷ್ಠಿಸಿ ಬ್ಯಾಯಲು, ಇಣಕಿಸಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಆವರಿಗುಂಟಾದ ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆವರು ಕುಡಿದು ಬ್ಯಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಾರಾಗಿರುವಾಗ ಆವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ಬಿದ್ದ ಅಲ್ಪಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಗೋಪೂಜಕರು ತನ್ನ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ತನ್ನ ಗರೀಬಿಯನ್ನು ಹರ್ಷಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಗೋವಿನ ನಿಂದೆ ಮಹಾ ಪಾಪವೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಗರೀಬಿ ಹರ್ಷಾವ್ರೋ ಗೋವು ಮತ್ತು ಆದರ ಪೂಜಾರಿಗಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತು ಲತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಗರೀಬರ ಎಲುಬು ಗೂಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ದ್ವಿಶ್ಯಾಪಸ್ಥಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಗರೀಬರು ಎಂದೂ ತನ್ನನ್ನು ಕೆನ್ನಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಗೋವನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹತ್ಯೆ ನಾಡಿದರೆ ಗರೀಬರಿಗೆ ತನ್ನ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿರತ್ವ ಅರಿವಾಗಿ, ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವೇ ಏನಾದರೂ ನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗೋಪೂಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ನುಖ್ಯ ಕೊರತೆಯೆಂದರೆ ಗೋವು ಕೊಡುವ ಮಾತ್ರವೂ ಪವಿತ್ರವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟುವುದು.

ಗೋಹತ್ಯಾ-ಪಕ್ಷವಾತಿಗಳು ಮುಂದೊಡ್ಡುವ ಒಂದು ವಾದವೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀರ ಆತಿಯಾಗಿ (ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ) ಗೋವುಗಳಿವೆಯೆಂಬುದು; ಮತ್ತು ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಬಡಕಲಾಗಿದ್ದು, ಸಗಣೆಗಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗವಾದ ಈ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೆಲವೇ ಹಾಲುಗೆಚ್ಚಲ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಹೊಚ್ಚು ಹೊಸ ದೇವರ ಆಕಳುಗಳು ಸಗಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಲಾರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವಂತೂ ಶುದ್ಧ ಆಕಳ ಚಮ್ಮೆ ಹೊದ್ದು ಮುದಿ ಮಲಿಗಳೇ !

ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಗೋಪನೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಮಾಜವಾದ ಎಂಬ ಗೊಡ್ಡಾ ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇದು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ನುಂದಿಯಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಅದು ಕರು ಹಾಕುವ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮಿರಿ, ಕೆಲವು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆದರ ಕೊಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವೋಹಿತರಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ಎತ್ತುವನರು ದೊರೇಹಿಗಳೆಂದೇ ಬಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈ ವರೆಗಂತೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅದು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ವುಹಾವೂರ ತರುವಷ್ಟು ಹಾಲು ಕೊಡಲಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ-ಕ್ಷುಂತೂ ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಹೊಂದುವವರು ಗೋಪಾಲಚೂಡಾಮಣಿಗಳು. ಈ ಗೋವಿನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬೇಕುಬೇಕಾದ್ದು ನೂಡಲು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಿರ್ಕ್ಷಿದೆ. ಈ ಗೋವಿನ ಮೇಲೆ ನಾವೆನ್ನು ಇಚ್ಛಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದರೆ—ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡವೂ ರೇಸಿನ ಚಟ್ಟವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಕಷ್ಟ-ವಾಗುವ ಹಾಗೆ—ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಹೋಗಲಿ, ಅಡವಿಗೆ ಆಟ್ಟುವುದೂ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾರೂ ಆದರ ಹಾಲಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾವಿತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತ ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಧೂರ್ಜ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಭಾವ್ಯಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಪವಿತ್ರ ಪಶುಗಳ ಸಂಗಡ ಹೊಡಿದು ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

೨೬

ಕರ್ನಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಗಾಲ

ಕರ್ನಿನಾಡಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಬಹೇಲೋಪುರಂ ಆದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಶಂಕೊನುಯ ಉತ್ಸವತ್ವತ್ವಿ ಈಗ ಕೆಲ ವಾರಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಿನಾಡಿನ ಪ್ರಭುಗಳೆಂದು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರು ಈ ಉತ್ಸವತ್ವತ್ವಯಿಂದ ಹೀಡಿತರಾಗಿದ್ದರೆಂದ್ಲೂ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಮುಗಿದಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಮುಂದಿದ್ದು ದರಿಂದ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮ ಕಪ್ಪಾನರಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ನೌಕರಶಾಯಿಯ (ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಯಿಯನ್ನು ಇವರೇ ಖಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೌಕರಶಾಯಿ ಎಂಬುದೇ ಸರಿಯಾದ ರೂಪವೆಂದು ಈಚೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಂಸರೋಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ) ವರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚೆಳವಳಿಗಾರರಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ಮಟಕಾದೊರಿಗಳನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಂತ ವರ್ಗಗಳು ಈ ತಲ್ಲಿಣಿನನ್ನು ಅನು-

ಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅಕ್ಕರಗಳು ಹಿಗಿದ್ದವು : “ಸರಕಾರದ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಯುತ್ತಿದೆ ?”

ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದವನು ಬಫ್‌ಲೋಪ್ರರದ ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಞಾತನಾಮದ ಸುದ್ದಿ ಸೂರಪ್ಪ. ಮೂರು ಮರಗಳ ಹಿಂದೆ ಆವನು ಸರಕಾರದ ಹಂಡಿಯೋಳಿಗಿ ಯಾವುದೋ ಆನೆ ಬೇಯುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಡಿಗರ ನುಡಿಯನ್ನೆತ್ತಿ-ಕೊಂಡು ತರ್ಕ ವೂಡಿದ್ದ. “ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕುರಿನಾಡಿನ ಸರಕಾರದ ಯಾವೆಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿನೋ ಇದೆ” ಎಂಬಂತವನ್ನು ಆತ ತನ್ನ ಛಿದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದ. “ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯಂದಾರಂಭಿಸಿ ಪಾಲ್ಫ್‌ಮೆಂಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ-ವರಿಗೆ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಒಬ್ಬರೋ, ಒಂದಕ್ಕುಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರೋ ಕಳ್ಳಪೇಟಿ ಕದೀಮಂದಾರಂಭಿಸಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೂ ಕೆಲಸ ವೂಡದ ಸರಕಾರ ನೌಕರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಆಧವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಸಾಮಾಜಿಕ ಆಧವಾ ಅಸಮಾಜವಾದಿ ಶೋವಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕ್ರಮದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕು-ವುದು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡಿದು ಒಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಕಳೀದ ವರ್ಷದ ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳೊಂದರ ಸರಾಸರಿಗಳು ಇವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೀದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೋಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಕೂಡ ಏನೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಗಾಯಂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹುಣಾ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುರಿದು ಈಗ ಈ ಕಾನ್ತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆ ಯಾಕೆ ?” ಎಂದಾತ್ ಪ್ರಶ್ನೆಸಿದ್ದ.

ಇದು ಪ್ರಕಟವಾದ ನೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ “ಹೌದಲ್ಲ ! ಯಾಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ?” ಎಂದು ಹುಟ್ಟೇರಿಸಿದರು. ಹೆಸರಾಂತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಪ್ನಣಕಾರರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ತನುಗೇಕೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ ? ಎಂದು ಕೈಕೈ ಹೊಸೆದುಕೊಂಡರು. ಕೊಟ್ಟಿ ಕೊನೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿವರು ಸಾಫ್‌ನಿಷ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉಪನುಂತಿಯೆಂದೂ ಆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕುರಿನಾಡಿನ ದ್ವಿತೀಯ ರಾಜ-ಧಾನಿಯಾದ ಲಾಘಂಬ್ರಾಟ್‌ಸಿನ ಹಂಡಿ ಸಾಕುವವರನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾಗಿತ್ತೀಂದೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಮೆಂಟೇಟರ್ ಬರೆದ. ಆದು ಸ್ಕೂರಣಾಹ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, “ಹಂಡಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಸಾಕೆ-
ಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಾಡಿಯಾಗಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿಂದು
ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಸಾಕುವವರು ತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕದಿದ್ದರೆ,
ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶ ವಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ವಾಲಕರ ಮೇಲೆ ಶೀವುಕ್ರಮ
ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೋಡಿ ಯಾರೇ
ಒಬ್ಬ ಕೆಡಿಗೇಡಿ, “ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸಂಪಾದಕರೇ, ಹಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವು-
ದಿಲ್ಲ; ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಡೆನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ-
ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಗ್ನಿತ್ವವೇ ?” ಎಂದು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ
ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಬಾಕರಣೀಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತಾವು
ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಒಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾ-
ಗಿಯೂ ಸಾಧಿಸಿ, ತಪ್ಪು ವರದಿ ವಾಡುವ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು
ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ ರಹಿತವಾದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಜರುಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲು. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರಿ ಬೆಲೆಯ ಚಿಮುಣಿ ಎಣ್ಣೆ
ಥಾಣಾ ಡಂಗುರವಾಗಿ ಮಾರೂವರಿಗೆ ನಾರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಕೆಗಳ
“ದೂರುಶಂಖಿ” ಪ್ರಟಿದಲ್ಲಿ ದೂರಲಾಗಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು (ಮುಂದಲ್ಲ)
ಹಿಂಡಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದವರು ಚಳವಳಿ
ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬೀದಿ ಬಲ್ಯಾಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ
ಪೋಲಿಸೆ ಸಂಘಟನೆಯ ಹುರುಸಿನ ನಾಯಕನೊಬ್ಬ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ವಾನ-
ಭಂಗ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸನ ಮೇಲಿನ ವಿಚಾರಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ “ಬೋಸಿ-
ಡೌನ್” ಚಳವಳಿ ಪಾರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.
ಮಿಶ್ರತ ಎಣ್ಣೆ ನಾರುವನವರ ಮೇಲೆ ಮಿಶ್ರಣ ವರ್ತೋಧಿ ಪಡೆಯವರಿಸಿದ
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೊಸದಾಗಿ “ಸಮೃದ್ಧಿ ಸರಕು ಸಂಘ” ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿತ
ವಾಗಿತ್ತು. “ಮಿಶ್ರಣ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂಮಿಶ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ;
ನಮ್ಮದು ಸಂಮಿಶ್ರ ಅಥವಾಪದ್ಧತಿ; ಮಿಶ್ರತ ಎಣ್ಣೆ ನಾರುವದು ನಮ್ಮ
ಪರಂಪರಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇದೆ,” ಎಂದು ಆದರ ನಾಯಕ ಭಾವಣ ವಾಡಿ
ಕರತಾಡನ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದೆಬಳಿಕ, Something is up ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ
ಪುಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಯಾರಿಗೂ
ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕುರಿಸಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂಬುದು ಮಂತ್ರಗಳು ಕಲಿತ ಮಂತ್ರ. ಹಿಂ
ಹಾರಂ ಹಿಂ ಹಾರಂ ಅಂದ ಹಾಗೆ. ಪುರೋಹಿತರಿಗೂ ಆದರ ಅರ್ಥಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.
ಹೇಳು—ಹೇಳುವವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೊಬ್ಬ ಹ್ಯಾಪರಿಸ್ಟ್ ಹೇಳಿದ್ದ.
ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ಹೊಳೆಯದಿದ್ದಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡು-
ತ್ತಾರೆ ಎಂದೊಬ್ಬ ವಿಶ್ವ ಚಟ್ಟಾಕಿಸಿದ್ದ. ಆದು ಒಂದು ತರಹದ ತೇಗು-
ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವರಿಂದ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಎಂದೂ ಹೇಳುವವರಿದ್ದರು.

ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಕುರಿಸಾಡಿನ ಪ್ರಭು-
ಗಳಾದ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರ ಆಭಿಪೂರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆರ್ಥವಂತ ವರ್ಗ-
ಗಳಿಗೆ ಸಾತ್ರ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳು ಹುಸಿ
ಗುಂಡುಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಪೂರ್ಕೆಣಿಗೆ ಹಾರಿಸುವಂಥಾದ್ದು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು
ಪಾಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಗೂಡಾರ್ಥ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದು ಆನುಂತ್ರಣವಾಗಿರ-
ಬಹುದು; ಆದು ಆಶ್ವಾಸನವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದು ಶಾಮಿಲು ಕುಸ್ತಿ-
ಯಾಗಿರಬಹುದು; ಆಧ್ವರಾ ಆದು ರಾಜಕೀಯ ನೆರಳು ಕುಸ್ತಿಯಾಗಿರ-
ಬಹುದು.

ಕೊಳತೂರಿನಲ್ಲಿ “ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಪ್ಪು ವೇಟಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ
ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬಿಳವೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ;
ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಭಾಸಿಸುತ್ತದೆ,” ಎಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತ್ರಗಳು
ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ವೊದಲು ಎಲ್ಲರ ಸಂಗಡ ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ನಕ್ಕು
ಸುಮ್ಮಾನಾಗಿದ್ದರು. ಎಂಟು ದಿನಸರಿಗೆ ನಂತರ ಉರಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ
ಗುದಾಮಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋಲಿಸ್ ದಾಳಿಯಾಯಿತು. ಸಿಹಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಇಹಿ
ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಫೆಲೋಪ್ರೆಕ್ಸ್ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು.
ಆಹಾರಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಆವರು ಯಾವ ನಂಬಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತೋರಿಸುವ
ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಗಳು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರ

ಗಳ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆದ್ದರೆಂಬ ರಾಜಕೀಯ ರಹಸ್ಯ “ಆರತವರ್ಗ”ಗಳಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಆಹಾರಮೂತ್ರಿಗಳ ಬದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ “ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು”ಬೇಕಾಯಿತು. ಬಡ ಆಹಾರಮೂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇನ್ನಲ್ಲಿನ್ನು ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ನುಂಗಿಕೊಂಡರು. ಸಕ್ಕರೆ ಗುದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಿಂಬುದಾಗಲಿ, ಕೇಸು ಯಾಜಿದಾಖಿಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಲಿ ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಆನೇಲೆ ಆಹಾರಮೂತ್ರಿಗಳು ಮಗನ ಮದುವೆಯನ್ನು “ಅದ್ವಾರಿ”ಯಿಂದ ನಡೆಸಿದಾಗ ಆಹಾರ ಪಸ್ತು ವರ್ತಕರ ಫೆಡರೆಶನ್‌ನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮರೂ ಆರತಕ್ಕೆತೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದೆ ಒಬ್ಬ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮೆಂಬರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಬಂದ ಉಡುಗರಿಗಳು ಏನೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೊಳತಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ನೋಡಲಿಗಿಂತ ಕೆಲ್ಲೋಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಅಥಿಕ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತತ್ತು. ಆಹಾರಮೂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲು ಧ್ವಯ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕುರಿಸ್ತಾಡಿನ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನನಿಗೆ ಸುಳಿವಲ್ಲಿದ ಒಂದು ತಥ್ಯವೆಂದರೆ, ಹೋಲಿಸು ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್‌ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥವಂತ ವರ್ಗಗಳೂ ಬಫೆಲೋಪ್‌ರಂನಲ್ಲಿ “ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥಗ್ರಹಣತಜ್ಞ”ರನ್ನು ಇಟ್ಟೆದ್ದರು. ಮಸಾಲೆದೊಸೆಗಳ ವ್ಯಾಸ, ದಪ್ಪ, ತೂಕ ಮಾತ್ರ, ವಲ್ಲದಿ ಪ್ರತಿ ದೊಸೆಯಲ್ಲಿ ಚದರ ಆಂಗುಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೂತುಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕತ್ರ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟ ನೇಲೆ ಹೋಟಿಲ್ ಉದ್ದೇಶವನ್ನರೂ ತಮ್ಮ ಮಂಕುತನ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಗ್ರಹಣತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ಎಚ್ಚರಿಕಾವ್ಯಾಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸದೆ ಇದ್ದಿತೆ? ಎಚ್ಚರಿಕಾರಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಬರತೊಡಗಿದ ನೇಲೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿಜಕ್ಕೂ ಗಾಬರಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಧಾನೀಯ ಎಚ್ಚರಿಕಾ ತಜ್ಞರಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಒದಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥಗ್ರಹಣ ಪದ್ಧತಿಯಾಂದನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೇ ಹೊರತು, ಅನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ

ಅನಭರ್‌ಗ್ರಹಣ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಡಾಟಾ (data) ಗಳ ಅಭಾವದಿಂದ ನರಳುತ್ವಿದ್ವಿರು.

ಆರು ವಾರಗಳ ಆನೆಚ್ಚುರಿಕಾವಸ್ಥೆಯ ನಂತರ ಕುರಿನಾಡಿನ ಹವಾಮಾನ ಕಡೆಬಿಗುಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ರಾಜಧಾನಿಯ ಯಾರೀಂಬ್ಬ ಎಚ್ಚುರಿಕಾತಜ್ಞನಿಗೂ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ-ಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಸುವುದು ದುಷ್ಪರವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಾಬರಿಗೆ ಶಾರಣವಿಲೀಂಬಿ ವೋಗುಂ ಆಶ್ವಾಸನೆ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತೀರ್ ವಿನಾ ಸುತ್ತೀನೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಣಿಕ್ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಒಳಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿ ಸಮಿತಿಗಳ ರಹಸ್ಯಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಚಟ್ಟಿಸಿದವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೂಟಗಳ ಸಾಯಕರೂ ಸೇರಿದರು. ಅಖಿಲ ಕುರಿನಾಡ ಚಳವಳಿಗಾರ ಒಕ್ಕಾಟಿದ ಶ್ರಯಾ ಸಮಿತಿ ತುತ್ತಸಭೆ ಕರೆಯಿತು. ಮಟ್ಟಕಾ ದೊರಗಳು ತಮ್ಮಾಳಗಿನ ಸ್ವಧೀಯನ್ನು ಮರಿತು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಏನೂ ನೆಲೆ ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಈತೆತ ಹಾಗೆ ಸಭೆಗಳು ಬಖಾಸಸ್ತಾದವು

ಎಚ್ಚುರಿಕಾ ಸಂನ್ಯಾಸದ ಎಂಟನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಸಕ್ಕರೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಾಲ್ಕುಕ್ಕೆಳಿದು ಮರುದಿನ ಮಾರಕ್ಕೆ ಜಾರಿತು. ಕೊಳ್ಳ ಹೋದ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಚಿವುಟಿಕೊಂಡು ತಾವು ಎಚ್ಚುರದಲ್ಲಿದ್ದಿನೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಏನೋ ಕೃತಿಮನವನ್ನು ಶಂಕಿಸಿ ಕೆಲವರು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ; ಇನ್ನೇರಡು ದಿನ ಕಾದಿದ್ದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯವರೇ ಕಿಲೋಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಗೃಹಿಣಿಯರು ಸಾಮಾನು ತಂದ ಗಂಡಂದಿರ ಪೆದ್ದುತನವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಅತಿ ತುಟ್ಟದರದ ಮಹಾರಾಜಾ ಗುಂಪಿನ ಹೋಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ದರಗಳು ಅರ್ಥ-ಕ್ಕೆಳಿದದ್ದು, ಮನಾಲೆ ದೊಸೆ ತಿಂದು ಬುರ್ಬು ಕೇಳಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಆರವತ್ತು ವರ್ಯಸ್ಸಿನ ದೊಸೊಭಾಯಿ ಎಂಬವರು ತಳೆ ತಿರುಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿಡ್ಡರು. ವಿಶ್ವ ಕುರಿನಾಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಫೆಡರೇಶನ್‌ನವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಿಂದೂಡಬೇಕೆಂಬ ಚರ್ಚವಳಿಯನ್ನು ಶಾರಣಕೊಡದೆ ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಚಳವಳಿಯ ಯಶಸ್ವಿ-ಯಾದೀತೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಡುರಾತ್ರಿಯ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದ

ರಾಘಂಕ್ ಗೇಳಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಓದಿದ್ದೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೋದಿತೆಂದು ಗೊಣಿದರು. ನುಟ್ಟೆಕಾ ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಆರಕ್ಷಕರಿಂದ ಸೌಪ್ರಸ್ವಾ ಸೂಚನೆ ಪಡೆದು ಕದ ಮುಖ್ಯ-ದ್ವರಿಂದ ರಾತ್ರಿ, ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕರಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ವರಿಗೆ ನಿರಾಶೀಯಾಯಿತು. ತಹಶೀಲು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಸಿ ಮಾಡದೆನೇ ತತ್ತ್ವಾಳ್ಳಣ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಏಜಂಟರೊಬ್ಬರು “ಏನು ಕಲಿಕಾಲ ಬಂತಪ್ಪಾ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಬೋಳಿತಲೆ ಪೂಸಿಕೊಂಡರು.

ಸ್ವಾಟ್ರೋಗಾಗಿ ವರಾತ ಹಜ್ಜಿದ ಮಗನಿಗೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ವೇಕ್ಟರೊಬ್ಬರು. “ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಪ್ಪಾ, ಏನೋ ಒಳಗೇ ಕುದಿತ್ತಾ ಇದೆ. ಕ್ಕೆಮುಂದೆ ಒಡ್ಡಲಕ್ಕೇ ಅಂಜಿಕೆ ಇರುತ್ತಿದೆ,” ಅಂದರಂತೆ ಅಪ್ಪಣಿಗಳು ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಭಜರಿ ಸೀರೆಗಳ ಆಸೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಗಂಡಂದಿರಿಂದ ತಾರಮ್ಮೆಯು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕು ವಾರ-ಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಳಿಬಾರ್ ಆಗಿರದ್ದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನೀರಸವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಚಿತ್ರಪತ್ರಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರು. “ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಾವು ಕೃತಯುಗಕ್ಕೆ ಸದ್ಯವೇ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ನಾನಂತರೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಕುರಿನಾಡ್ ಹಡಿಟಿಮಲ್ಲರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಯೋರು ಫೋಣಿಸಿ “ನಾನು ಸಯನ್ಯದ್ದು ಕೊಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದೇ ಇನೆ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಸಂಗ ಇವರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚರಿಕಾರಹಿತ ಆವಸ್ಥೆಯ ಒಂಭತ್ತನೇ ವಾರದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕುರಿನಾಡ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕ್ಷಾಬಿನೆಟ್ ದಜ್ರೆಯ “ಎಚ್ಚರಿಕಾ ಮರಿತ್ರಿ”ಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇರಿಸಿದಾಗಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಬಂತು.

ಮರುದಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ದರ ಒಂಭತ್ತಕ್ಕೆ ಏರಿತು.
ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪಾರ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿತ್ತು.

೨೫

ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಾಮೆಂಟ್

ನಮ್ಮನೇಗೆ ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ಪೆದ್ದಂಪೆಟ್ಟುಗೆ ಯಾನೆ ಟೀವಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಾನು ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮಗ-ಸೈಂಸಿಯಂದಿರ ಸಂಗಡ ಬಂಡಾಯ ಹೂಡಿದರೂ ಈಗೇಗೆ ನನಗೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಮನವರಿಕೆಯಾಗತ್ತಾಡಿಗದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನಗೆ ಈಗ ಯಮಲೋಕದ ಭಯ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಟೀವಿಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ-ದಷ್ಟೇಸ್ ಭಾರತಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಿಯ ಕತ್ತು, ವಾದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಏಕಾಹ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಹ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯಗಳ ಸೀರಂತರ ವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ದೊರಕಿದ ಲಾಭ. ಜೀವನಾನವೆಲ್ಲ ಸೀನು ಬರೆದೂ ಬರೆದೂ ಓದುಗರನ್ನು ಬೋರು ಹೊಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಮ, ಕಲ್ಪನಾ-ತೀತವಾಗಿ ಬೋರು ಹೊಡಿಸದೆ ಬಿಡ ಆತ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬಾ ಹೆದರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಂಯೋಜಿ ಅಂಜುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಧರ್ಣ-ಗಳನ್ನು ಸುನೂರು ಇವ್ವತ್ತೀಳು ದಿನ ಬಿಟ್ಟೂ ಬಿಡದೆ ಸಹಿಸಿ ಏನೂ ಆಗದಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಯಮಲೋಕದ ಯಾವ ಬೋರಿಂಗ್ ಮೇಶಿನೂ ನನ್ನ ಮಾಳೀನ

ದಾಟ ವಿದುಳಿಗೆ ನೋವೆ ವಾಡೋಕೆ ಸನುಧಿವಾಗಲಿಕ್ಕುಳ್ಳ ಅಂತ ಈಗ ಧೀರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇದು ಪುರತ್ತಿಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇ ಆಯಿತು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ನಾನು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇಲ್ಲದ ಆಟ ಅಂತ ತೀವ್ರಾನಿಸಿದ್ದರೂ, ಟೀವೀಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ನೋಡೋದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೌಟಿಂಬಿಕೆ ಏಕೋಭಾವ ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ, ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನೋಡಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ರಣರಂಗಾನ ಎಂದೂ ನೋಡಿದಿದ್ದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನ ಒಳಗೊಂಡು, ಇಡೀ ಫ್ರೆಷ್ಯುಮಿಲಿಯ ಮೂರು ತಲೆ ಪೂರುಗಳು ಟೀವೀ ಮುಂದೆ ಆಧಿವ್ಯವ್ತತ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಕುಚಿ ಮೇಲೆ, ಜಾಪೇ ಮೇಲೆ, ಗೋಡೆಗೆ ಒರಗಿ ನಾನಾ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಕ್ರಣಿ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ತಲೆಪೂರುಗಳನ್ನು ಏಕತ್ವಿಕರಿಸಿ ಜನರೀಶನ್ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ತಲೆಪೂರುಗಳ ತಾಕಲಾಟವನ್ನು ಇಲ್ಲಿದಂತೆ ವಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಟೀವೀಗೆ ಕ್ರಿಡಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಂದ್ಯವೈಕ್ರಣಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಟೀವೀ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತು ತದ್ವಿರುದ್ಧ ದೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಟ್ ಹಸ್ತಿಂಬಿಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತು ಉಭಯ ಕಲಾಕುಶಲತ್ವ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನೂ ಸೇರಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಮೆಂಟೀಟರುಗಳಿಗೆ ದ್ವಾರಾ ದೊಡ್ಡ ವಿಶೇಷ. ನ್ನು ಪ್ರೊಸ್‌ಡೆಂಪಿನ ಕೆಲ ಎಕ್ಸ್‌ಸಪ್ರೋಟ್‌ಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

“ಭಲ್ಲೀ ಬಾಜ ಅಂದರೇನು ಅಜ್ಞಾ ?” ಅಂತ ನನ್ನ ಆರು ಪರ್ವದ ಮೊಮ್ಮೆಗನ ಪ್ರತ್ಯೇ “ದಗಲ್ ಬಾಜನಿಗೆ ಅವನು ಏನಾಗಬೇಕು ?”

“ಭಲ್ಲೀ ಬಾಜ ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟ್‌ಮನ್ !” ನಾನು.

“ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ?” ಅಂತ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಸಿರ್ಯ ಮೊಮ್ಮೆಗಳು.

“ದಾಂಡಿಗ !” ಅಂತ ನನ್ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮೊಮ್ಮೆಗ.

“ಅದರೆ ಕಷಿಲದೇವ ದಾಂಡಿಗರ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸೋಲ್ಪುಲ್ ?”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಷಿಲದೇವ ಒಂದು ಚಂಡಿಗೆ ಪಿಟಕ್ಕುನೆ ಒಂದೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಚುಪ್ಪಾ ! ಅಂತ ದಬಾಯಿಸಿ ಚಂಡು ಎಷ್ಟುಂಟು ದೂರ ಹೋಯಿತ್ತಿಂದು ಕಣ್ಣ ಟ್ರೈಟ್ತೆನೆ.

“ಆಮ್ಮಾ, ಇವರು ಚಂಡಿಗೆ ಅಪ್ಪು ಮೆತ್ತುಗೆ ಯಾಕೆ ಹೊಡಿ—ತಾರೆವೈ ?” ಅಂತ ನನ್ನ ವೊಮ್ಮೆಗಳ ಸವಾಲು.

“ಕರುಣೆ, ಮುಗ್ಗಾ, ಕರುಣೆ !” ಅಂತ ನನ್ನ ಉತ್ತರ. “ದಯೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯಾ ಅಂತ ಬಸವಹೊಣ್ಣೀರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ ? ಚಂಡಿಗೆ, ಪಾಪ, ನೋವಾಗಬಾರದು ಅಂತ.”

“ವೊನ್ನೆ ಅಪ್ಪನ ವೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಅಪ್ಪು ನಿಂಗೆ ಹೊಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ! ಹೊಡಿಯೋದು ಧರ್ಮ-ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಡಿಯೋದು. ಆದರೆ ನೋವಾಗಿರಬಾರದು. ಸಪ್ಪಳ ಮಾತ್ರ ಆಗಬೇಕು.” ನನ್ನ ಹೀಬತ್ತು ವರ್ಷದ ವೊಮ್ಮೆಗಳು ಏಳು ವರಿಬ್ಬರನ್ನು ವಿಂಚಿನ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿ, “ತಡಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಸಿಗು, ಬೋಂಡಿಗ್ರೇನೇ ಬಾರಿಸ್ತೇನೇ !”

“ಬೋಂಡಿಗ್ರೇ ಅಲ್ಲನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಚೌಕಾ ಅಂತ ಹೆಸರು ಈಗ !” ಅಂತ ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಸರಿದು ಅಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಹಿಂಡಿವೇರಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ನೇರಿದವಳು.

ಇನ್ನಾನ್ನಾ ಖಾನ್ ತನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಚೆಂಡನ್ನು ತನ್ನ ಹೀಬಾಗಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿ, ಅಂಪ್ಪೆರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದೊಡಿ ಬರಲು ಅಣಿಯಾದ. ಅನನ್ನ ಕೈ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ವೊಮ್ಮೆಗ, “ದೊಡ್ಡ ಮಾತ್ರ, ಇವನು ಚೆಂಡನ್ನು ಇಜಾರದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ತಿಕ್ಕತಾ ಇದ್ದಾನೆ ?” ಅಂತ ಅವನ ಅಜ್ಞೀನ ಹೇಳಿದ.

“ಅಜ್ಞೀಗೇನು ಗೊತ್ತು ಪಾಪ ! ಚಂಡಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ, ನೋವಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ,” ಅಂತ ನನ್ನ ಮಗ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು. ಅವನು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಹ್ಯಾನರಿಸ್ಟ್ ಆಗೋಕೆ ಯಶ್ವಿಸ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಸಣ್ಣವರು ನಗಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಕ್ಕೆ. ನಾನು ಹ್ಯಾನರಿಸ್ಟ್ ಅನ್ನಿಸಿರೋದ್ದಿಗ್ರಂಥ ಬೇರೆಯವರ ಜೋಕುಗಳಿಗೆ ನಗೋದು ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂತ ಶಿಳದಿದ್ದೇನೆ.

“ಆದರೆ ಬಳ್ಳಿ ಇಜಾರದ ಕುಂಡೆನೇಲೆ ಬಾಲ್ ಉಜ್ಜೀ ಉಜ್ಜೀ ಮಣ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ದೀ, ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ಒಗಿಯೋವಾಗ ಅವರನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬ್ಯಾಯಾಲ್ಲವೇ ?” ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ವೊಮ್ಮೆಗನ ಹಿಂತೆ.

ಅನ್ನರಲ್ಲಿ ಇವರೂನ್ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಚಂಡಿಗೆ ತನ್ನ ಹಣೀ ಮೇಲಿನ ಬೆವರು ಹಚ್ಚಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಜ್ಜೀ ಚಂಡು ಬಿಟ್ಟು. ದಾಂಡಿಗ ಒಮ್ಮೆ ನೇಲ ಸಾರಿಸುವೆಂತೆ ಬಾರಿಸಿದ.

“ಬೆವರು ಯಾಕೆ ಹಚ್ಚಾನೆ ?”

“ಮನೋ...ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು ಅವನ ಬೆಂರಿಗೆ ಅಥವಾ ನೋಡಪ್ಪ ಚಂಡೇ, ನಿನ್ನ ದೇಶಯಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬೆವರು ಸುರಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೇನೇ. ನಿನಗೆ ಕರುಣೆ ಬರಬಾರದೇ ? ಹೋಗು, ಹೋಗಿ ಪಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಡಿ ಅಂತ ಅಡಕ್ಕೆ ಪಾಲಿಶ್ ಪಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು” ಅಂದ ನನ್ನ ಹೂಳುಸುರಿಸ್ತೂ ಮನ್ಯ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರವಾಗಲಿ ತಂತ್ರವಾಗಲಿ ಫಲಕಾರಿಯಾದಂತೆ ಶಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದಟ್ಟೇಸ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಎರಡು ರನ್ನು ದಕ್ಕಿತು.

ಬೋಳಿರ್ ಬದಲಾದ. ಅವನು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಶಾಣಿಸಿತು. ಅವನು ವೃಷ್ಟಿಕ್ಕೂಲದೆ ಇಜಾರೆದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂಡು ಉಜ್ಜೀ, ತಣ್ಣಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ನೇರಿದ ತೈಪ್ಪಿಯಾಗದೆ ಬಂಚಾರು ಉಗುಳಿ ಎಂಜಲನ್ನು ಅಡಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಬೇರಿದ. ಚಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬಂತು. ಭಲ್ಲೇಬಾಜನು ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಗೊಳಗಾದವನ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಟ್ಟಿದ. ಆದು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತ ಬೌಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುವಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲನೋಬ್ಬ ಓಡಿ ಬಂದು ಆದನ್ನು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಚಿಸಿ-ಬಿಟ್ಟು. ಆಧಿಕೃತ ಕಮೇಂಟೇಟರ್ ಹೇಳಿ ವೊಡಲೇ ಮೇಕ್ಕಷರು ‘ಟೈಟ್ !’ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಇದು ಸಂತೋಷಜನಕವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. “ಎಂಜಲಿನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಕೆಲಸ ವಾಡಿತು ನೋಡು ! ವಾಟಿ ವಾಡೋವರು ಎಂಜಲು, ಉಗುರು, ಕೂದ್ದು ಎಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸ್ತಾರಂತೆ !” ಅಂದಳು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ, “ಹಿಂದಿನವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ !”

ಆದು ಜೋಕೆಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ವೊನ್ನುಗಳು ತಾನಿದ್ದ ಸ್ಥಾನ ತಾಯಿಯ ಕೈಯಳವಿಗಂತ ಹೊರಗಿದೆಯೆಂದು ಖಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು,

“ఆమాత్ర బౌండి, బారిస్తేనంతంది ఆగ. సిక్క హాగె బౌండి, బారిసోఁకే హోదరి బైటాగి బిడుత్తారీ సోఁడు!” ఎందు చుచ్చిదళు. అవళ తాయి ఎద్దు బౌండి, బారిసోఁకే తయారాదాగ ఆవళ బేటి ఆజ్ఞియ బెన్న హింది ఆడగికొండు ‘ఆవేవేవే !’ ఎందు ఆణకిసితు.

హోన పాశేస్తూని బౌలర్ జిగియుత్త జిగియుత్త బందు బౌలింగ్ గేరియ మేలి హెష్జెయిట్ట భంగినా విశేషదింద సేగెదు చుండిచుత్తిద్ద. మోమ్మగళు, “ఆప్పా ! ఈ బౌలర్ హాగె కుణెయుత్త యాకే చుండిసితానే ?” అంత కేళిదళు ఆవళప్ప, “ఆవను ఈగ యక్కుగాన, నృత్య కల్పితా ఇద్దానంతి కారంతర హత,” ఎంద. ఈ విషయ హెచ్చ ఏవరణక్కే ఒళగాగువ మోదలే హేత్త్రపాలనోప్ప నీతల్లిందలే ధడ్డనే సేలక్కురుళద. నన్న హెండతిగె ఒమ్మెలే షాక్ హోడిదంతి ఆయితు. “ఆయోఇ పావ ! ఆవస్తార రోగవేనాదరా ఇదెయో ఏనోఇ, ఇంథవరన్న తందు హిగె బిసిలల్లి నిల్లిసిదరి వుత్తే నాగుత్తే !” అంత టీవి జడి ఛడిదళు, ఆవనన్న ఎత్తోఁకేంత, “ఆదు ఆవస్తార ఆల్లవే ! ఆదు హేత్త్రరష్టియ హోన స్టేలు. చెండు తడియోఁకే క్షీన మాత్ర ఆల్ల, ఇడీ మ్యూనే ప్రయోగిసోఁదు. ఉననివత్తినల్లి ఉద్దాలక చాలువే ఛడిదు నీరు హరిదు హోగోదు తడియోఁకే తానే ఆడ్డ ములగిదనంతల్ల, హాగె !” అంత ఆవళన్న సవాధానవడిసి “యథాస్తానముద్వాసయామి” నూడిదె. ఆష్టరల్ ఆ ఆవస్తారి చెండిసోడనే ఎద్దు నీఁతిద్ద. నన్నవళగే జీవ బందంతాయితు.

ఆదరి ఆవళు పునః నాముల్ ఉసిరాటక్కే మరళువదరింఱగి ఇన్నెన్నిందు చెండు రణరంగదల్లి ఛడుత్తిత్తు. ఆదన్న ఆదర పాదిగి బిడోదు బిట్టు హేత్త్రపాల ఆడ్డ ములగిద. ఆదు తప్పిసికొండు హోగోఁకే యత్తిసిదాగ హాగే హోరళుత్త ఆదర బెన్నట్ట హిడిద.

నన్నునేగె బందిద్ద నన్న మగళ ఆవళి మక్కలల్లి ఒబ్బ “ఆమాత్ర, ఆవను రూకే హోరళాడ్తానే. నన్న కిట్ట సిట్ట బందాగ

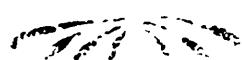
ಹೊರಳಾಡೋ ಹಾಗೆ ?” ಅಂತ ಜಿಜ್ಞಾಸಿಸಿದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬು “ಅವರ್ವಾಟ
ತಿಳಿಯಲ್ಲಿನೋ ಪೆದ್ದೇ ! ಅವನು ಉರುಳುಸೇವೆ ಒಪ್ಪಿಸ್ತು ಇದ್ದಾನೆ. ವೊನ್ನೆ
ಸುಭರಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲ್ಲಿನೋ, ಹಾಗೆ. ಅವರಜ್ಞ ಹರಕೆ ಹೇಳಿ-
ಕೊಂಡಿರಬೇಕು.” ಅಂತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ. ಅವರೆಲ್ಲ ಅದೇ ಆಗ
ಸುಭರಹ್ಮಣ್ಯ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನಾತ ಪಟ್ಟು ಬಿಡುದಿ
“ಈದ್ದಾಟ್ಯಗೆ ಉರುಳುಸೇವೆ ಮಾಡ್ತಾನೆ ? ಅವನು ಸಾಬರವನು. ಸಾಬರು
ಉರುಳುಸೇವೆ ಮಾಡ್ತಾರೇನೋ ನುಂಗಣ್ಣ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಧರ್ಮಾಚಾರ
ಭೇದ ಏಳು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟುತ್ತು. ಇವರು
ದೊಡ್ಡ ವರಾದಾಗ ಏನೇನಾಗುತ್ತೋ ಅಂತ ನಾನು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಗಾಗಿ ತಲೆ-
ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಇವ್ಯಾಲ್ಲಿ ನಡೆಯೋವಾಗ ಸೊಮ್ಮೀರ್ ಬೋಡು ಒಟ್ಟು ಹನ್ನೆಡು
ಟಿಟಿಗಳು ಏರಿದ್ದನ್ನೂ ಎರಡು ಗೂಟಿಗಳು ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದವು.
ಎರಡೂ ತಂಡಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬರಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಶಕ ಸಾಧಿಸೋ
ಹಾಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದವು. ವೀಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ “ಹೋ-ಟೀ-ಟೀ ಕೆ” ಅಂತ
ಆಕಳಿಸಿದ ಶಬ್ದ ನ್ಯೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿ ವೀಕ್ಷಕರ ಸಂತೇಯ ವಿನುಶೆಯನ್ನು
ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಆಕಳಿಕೆಗಳು, ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯವಾಗಿ-
ರುತ್ತವೆ. ನಾನೂ ಅದರ ಅವಕಾಶಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಾಯಿ ತೆರಿದು
ಗಜಫನೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೊಮ್ಮಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆ
ದವಡಿ ಸ್ತುಭಧವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ಹೊರ ತಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಗಾಳಿ ಗಂಟೆಲಲ್ಲೇ
ಕೇಲಿಸಿ—

ఏను నోడిది తందరి, శ్వేత్తదల్లి నానా భంగిగళల్లి స్నేహ్మవ్యుఫ
సిద్ధియల్లి నిరతరాగిద్ద గి + అ + అ = గి నర పాత్రణీగళల్లది,
హదినారనే వ్యక్తియొందు శ్వేత్తద బదిగే బెళ్లిద హుల్లినెడియింద
ఆచానకో ప్రత్యేక్షావాగిత్తు. నన్న సవేఫందియగళ్లూ కణ్ణుగళల్లి
ఎకత్తిరతనాదవు. ఆ వ్యక్తి మెట్లనే హుల్లిన నురెయింద హోరగే సరిదు
విశేషం జడి హెచ్చు ప్రతస్తవాద వ్రూ లభ్యవాగువ స్థాక్షే బందు,
తను గంభీరవాద తిరస్కరిస్తే భల్లేబాజనత్తు నోడతోడగితు.

ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ? ಕಾಂದಾಸ “ಹೇಷೆಡ್ನತೆ” ದಲ್ಲಿ ಹೇಣ್ಣೀ ಹಾಗೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ “ಜಾತಂ ವಂಶೇ ಭುವನ ವಿಂತೇ.” ಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಭಾವಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವ ಪೆಡಂಫೋತಗಳ ಖಾತ್ರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಛಿತ್ರಕ್ಕಾತ ! ಇನ್ನು ಅಂದಿನ ೫೦ ಅಡಿಯ ಗಾತ್ರ-ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಖಾತ್ರವುದಿಂದ ಕಾಪ್ತತವುಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಕುಲದ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ತಲೆಯೆತ್ತಿ, ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ನಂತೆ ದಾಂಡನ್ನು ಚೆಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಲೀಬಾಜನ ಕಡೆ ಕೆಲ ಶೈಲಿ ಕಾಲ ತುಚ್ಚೀಕಾರದಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿತು. ಆಮೇಲೆ ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗದ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ನಿನ್ನಂದಿಗ್ಗಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸವಾರನುಮತಿದಿಂದ ಆಯ್ದು ಹೊಂದಿದವರ ಹಾಗೆ ಬಾಲವನ್ನು ಸಾಧ್ಯ-ವಿದ್ದ ಮುಷ್ಟಿ ಉಗಲಿಸಿ ಆಕಳಿಸಿತು ಅಷ್ಟು ಸೂಡಿ ಅದು ತಲೆ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಹೈತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾರ್ಪಸ್ಯಾನಾದದ್ದೀನನ್ನೊಂದು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಸರಸರನೆ ಹರಿಯುತ್ತ ಕಣ್ಣರೆಯಾರ್ಥಿತು.

ಯಾರೆಂಬರು ಭಾ-ಪಾ-ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸರಣಿ ಬೋರೆಂದು ? ನಂಬಿರದು ಮರುಳರ ಸೂತೇ !

ಪಾ. ಎಂ. ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ

ಗೋಜರ ಫೆಬ್ರವರಿ ಆರಂದು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಜನನ. ತಂಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರ್, ತಾಯಿ ಸೀತಾಪ್ರಸ್ತು.

ಪಾಡಿಗಾರು ವೆಂಳಟರನುಣ ಇಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಏದು ನರ್ವವಾಗು-ವಷ್ಣುರಲ್ಲಿ ತಂಡೆಯ ಸಾವು. ಉಡುಪಿಯ ಅನಂತೇಶ್ವರ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಚೋಡು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ. ಏದನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಬಂಗಾಲಿ, ಹಿಂದಿ ಕಲಿಕೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಶೇಗೆಡಿ. ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿದಾಯ.

ಗ್ರಂಥ-ಇಂರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯ ಕಡಿಯಾಳಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ. ‘ಇನ್ನೊಂದು ಸರಳ ವಿವರವೂ ಅಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?’ ಎಂಬ ಆಸಹನೆಯಾದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕವೈತ್ತಿಗೆ ವಿದಾಯ.

ಗ್ರಂಥ-ಒಂರ ಮಧ್ಯ ಅಂಗಡಿ ಕಾರಕೂನ. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯನರ ತುಳುನಾಡು ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಮಣಿಪಾಲ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ನೆನೆಚೆರ್. ಪಣಿಯಾಡಿಯನರು ಆಧಿಕ ಹೊಡಿತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ ಮದರಾಸಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೀಲ್ ಬಂದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕಾರಣ.

ಗ್ರಂಥಾರಿಂದ ಗ್ರಂಥಾರ ದೀಪ್ರು ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ‘ಸಂಯುಕ್ತ ಕನಾಟಟಕ’ದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ತಜ್ಜ್ಞ. ಬಳಿಕ ‘ಕಮ್ಮಿವೀರ’ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಉಪಸಂಪಾದಕ. ತರುವಾಯ ‘ಕಸ್ತೂರಿ’ಯ ಪ್ರಭವ ಸಂಪಾದಕ. ನಿನ್ನತ್ತಿಯ ಬಳಿಕ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ.

‘ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ್’ ಎಂಬ ಗುಪ್ತನಾಮದಿಂದ ಹಲವಾರು ಹರಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಪಾ. ಎಂ. ಇಚಾರ್ಯರವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪ್ರತಿಸ್ತಿಗಳು ಅನೇಕ : “ನವನೀರದ” (ಕವನಸಂಗ್ರಹ)ಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಬಹುಮಾನ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿರುವ ಸಿ.ಆರ್. ರಾಸುಯ್ಯ

ಪುಶ್ಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪುಶ್ಸಿ, ವರ್ಧನೊನ ಪುಶ್ಸಿ. ಗೋರ್ಕನಾರ್ಟ್‌ರ ಸರಕಾರ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿ ಪುಶ್ಸಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಸನ್ಮಾನ. ಗೋರ್ಕಲ್‌ಲಿ ಮುಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದ್ವಿತೀಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ.

ಪಾ. ನೆಂ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯವೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಕನ್ನಾರ್ಟ್‌ಕದ ಹಿರಿಯ ಚಿಂತಕ. ‘ಹರಟಿ’ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಶೈಲಿಕ, ಕವಿ, ಉದ್ದಾಹಿತ, ವಿಚಾರವಂತ, ಭಾಷಾಭಾಷಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಏಗಿಲಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಕೀರಿಯ ಶೈಲಿಕರ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದ ಸಹೃದಯಿ ಸಂಪಾದಕ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಖಂಡಲ ಶಣವೆಯಲ್ಲಿ	ದು. ನಿಂ, ಬೆಳಗಲಿ	೩೨-೦೦
ಮೃದು ಅಂತರಂಗ	ವೇದಾತ ವೈಶಿಕಂಪಾಯನ	೫೦-೦೦
ಹೃಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗು ರೋಗಿಯ ಕುಶೂನೆ ಡಾ. ಇಜಾರಿ		೭೦-೦೦
ಅರ್ಥ, ಧಿಯ ಆಯಾಮಗಳು	ಬಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ	೮೬-೫೦
ಸಾಧನಾ	ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ	೮೬-೫೦
ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕುಳ ಚಿಕ್ಕರಲೆ	ಬಿ. ಸಿ. ಬಾಯಿರಿ	೮೨-೦೦
ಕನ್ನಡ ನುಡಿಗಳ್ನುಡಿ (೨ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ)		
(ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ)	ಮಂ. ಮ. ಪ್ರ. ಪೂಜಾರೆ	೨೨-೦೦
ಪಾಠ ರಸಾಯನ	ಡಾ. ಎಲ್. ಆರ್. ಹೆಗಡೆ	೮೮-೦೦
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವರ್ಣನಾತ್ಮ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ರಾಜೀಕ್ವರಂ ಮಹೀಕ್ವರಯ್ಯ	೨೭-೦೦	
ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಾಶ್ವ	ಎಂ. ಎಂ. ಶಲಬುಗ್ರಿ	೨೬-೦೦
ಕ್ಷಣಿ ಕ್ಷಣಿಕ್ಷಣಿ ಹೊಸ ಉದುರುಗೆ	ಇ. ಕಿ.	೩೨-೦೦
ಕ್ಷೋಳ ಸಾಕಣೆಯ ಕೈ ಪಿದಿ	ಡಾ. ರಾಸುರಾವ ಹೆಚ್.ಎ	೮೨-೦೦
ಕುರಂತರ ಪರಿಮಳ	ಆರ್. ಎಚ್. ಕುಲಕಣ್ಣ	೮೬-೦೦
ಪತಯೋಗ ಪದ್ದತಿ	ಆರ್. ಎನ್. ಕುಲಕಣ್ಣ	೨೬-೦೦
ಹಿರಿಗನ್ನಡ ಪಂಚಕಂತ	ಕಾರ್ಯಪ್ರಮೆ	೮೬-೦೦
ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಯೋಗಾಸನ	ಯೋಗಾನಂದ	೮೨-೦೦
ಪತ್ರಕೊಣ್ಣನು	ನಾ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ	೮೬-೦೦
ಗಿರಿ ರಾಮಾಯಣ (ಮಾಡಗೂಳಿಕರ)	ಅ : ಶೋಘಣಾನೆ	೮೨-೦೦
ಮಕ್ಕಳ ನಿಶ್ಚಯಾತ	ಮನೋಜರ	೬-೦೦
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಹೊಲಿಗೆಯ ಕಾಸ್ತು	ಹಳವೇಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳು	೨೦-೦೦
ರಸಾಯನ	ಕಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳನಾದ	೮೮-೦೦
ಅಟ್ಟ-ಟಟ್ಟ-ಸಂಖ್ಯ	ನಾ. ಕಾ.	೨೭-೦೦

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಣಿಕಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ-೧.